

වාර්ෂික වාර්තාව 2013

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

පරිසර අමාත්‍යාංශය

දැක්ම

“ විශිෂ්ට සේවාවක් තුළින්

පිවිතුරු

හරිත පරිසරයක් ”

මෙහෙවර

“ මනා සම්බන්ධීකරණය, ප්‍රවර්ධනය,
මහජන සහභාගීත්වය, නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම,
නිසි තාක්ෂණික මැදිහත්වීම්

සහ

පරිසර අධ්‍යාපනය හා දැනුවත්කිරීම් මගින්

පරිසරයේ ගුණාත්මක බව සුරකින

සහ

හසුරුවන ජාතියේ පෙර ගමන්කරු”

පෙරවදන

2013 වර්ෂය සඳහා වූ මෙම වාර්ෂික වාර්තාව මෙම අධිකාරියේ අංශ / ඒකක 15 ක, පළාත් කාර්යාල 09 ක අධ්‍යක්ෂවරුන්, ඒකක ප්‍රධානීන් හා පරිසර සභාව විසින් සපයනු ලැබූ තොරතුරු මත සම්පාදනය කරන ලදී. තවද, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ විශේෂ ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය හා අදාළ තොරතුරු මෙහි අන්තර්ගත වී ඇත. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඒ ඒ ප්‍රධාන අංශ / ඒකකයන්හි හා පළාත් කාර්යාල වල ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් වාර්තා වී ඇත.

1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 14 වන වගන්තිය ප්‍රකාර හා යහ පාලන ගුරු උපදෙස් අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වාර්ෂික ප්‍රගතිය, වාර්ෂික ගිණුම් වාර්තාව හා විගණකාධිපති වාර්තාව ප්‍රසිද්ධියට පත් කළ යුතු අතර, පාර්ලිමේන්තුවට ද ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

මෙම වාර්ෂික වාර්තාව පිළියෙල කිරීම සඳහා ඒ ඒ අංශ / ඒකක/ පළාත්කාර්යාල ප්‍රධානීන් හා ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අවශ්‍ය තොරතුරු සපයා දෙමින්, දෙනු ලැබූ අගනා සහයෝගය හා දායකත්වය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ට ස්තූතිය පිරිනැමීම සඳහා සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය මෙම අවස්ථාව ප්‍රයෝජනයට ගන්නෙමු.

සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය

සහභාගීත්වයෙන් පැවති මෙම උත්සවය සඳහා පරිසර නියමුවන් ඇතුළු පාසල් සිසුන් 5,000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සහභාගී වීම විශේෂත්වයක් ලෙස පෙන්වා දීමට කැමැත්තෙමි.

නිවාස, ව්‍යාපාරික ස්ථාන සහ පොදු ස්ථාන වල කසළ එකතු කිරීම පළාත් පාලන ආයතන වල කසළ කළමනාකරණ විෂයේ ප්‍රධාන වගකීමක් වේ. මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් තරම් කසළ ප්‍රවාහනය කිරීමට අවශ්‍ය වාහන නොමැතිකම ඉතා ඉක්මණින් විසඳිය යුතු ගැටළුවක් ව තිබේ. තවද කසළ ප්‍රවාහනය ශක්තිමත් කරන තුරු කොම්පෝස්ට් අංගන ඒවායේ උපරිම ධාරිතාවයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවී ඇත. එම අවශ්‍යතාවය හඳුනාගත් අප අධිකාරිය කසළ ප්‍රවාහනය සඳහා ට්‍රැක්ටර් රථ 75 ක් සහ ටෙලර් 77 ක් මිලදී ගෙන තිබේ. එමෙන්ම, පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සණස සංවර්ධන බැංකුව සමග එක්ව කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ බැංකු ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සලකා බැලීම ද අප විසින් කසළ ගැටලුව විසඳීමට ගෙන ඇති එක් මූලාරම්භයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැක.

වර්තමාන සමාජයෙහි ජලාස්ථික් භාණ්ඩ භාවිතය අප දෛනික ජීවිතයෙහි අත්‍යවශ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ලැබුවද, ජලාස්ථික් නිසා පරිසරයට සිදු වූ හානිය අතිමහත්ය. විශේෂයෙන්ම ජලාස්ථික් දිරාපත් වීම සඳහා විශාල කාලයක් ගතවීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුවයි. මෙම තත්වය යටතේ ජාතික පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය (NPCPWMP) 2013 වර්ෂයේ දී ද ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. එමගින් පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය භිතකාමී අයුරින් කළමනාකරණය කිරීම අරමුණ විය. 2013 වර්ෂය තුළදී විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලද ව්‍යාපෘතිය පළාත් පාලන ආයතන වල ජලාස්ථික් / පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීමේ හා ගබඩා කිරීමේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කරමින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සත්‍යතාවයක් සහිත පළාත් පාලන ආයතන වල ජලාස්ථික් / පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රගතිගාමී මෙහෙවරක යෙදෙයි. මෙසේ රාජ්‍ය අංශයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ද ධාරිතා සංවර්ධනයට දායක වෙමින් වර්තමානයේ 40% ක් පමණ වන සමස්ථ ජලාස්ථික් / පොලිතින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මට්ටම 2016 වන විට 80% ක් දක්වා නංවාලීමේ උපක්‍රමික ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරයි.

රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශය විවිධ වූ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සිදුකරමින් සිටින මෙවන් යුගයක මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සෑම වසරකම මෙන් 2013 වර්ෂයේ දී ද පරිසරය තිරසාර අයුරින් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා විවිධ වූ ක්‍රමෝපායන් භාවිතා කරන ලදී. අප විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ක්‍රමෝපායන් සංවර්ධනයේ යෙදෙන වෙනත් පාර්ශව සඳහා ද පරිසරය සුරැකීම සඳහා යොදා ගත හැකි යැයි මාගේ හැඟීමයි.

අවසාන වශයෙන් පසුගිය වසර තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පිහිටුවීමේ අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා ඉතා කැපවීමෙන් සහ උනන්දුවෙන් සිය යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කරමින් ඒ සඳහා සහය ලබාදුන් අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් ඇතුළු සමස්ථ කාර්ය මණ්ඩලය මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරන්නෙමි. තවද, අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා පරිසර සභාව මඟින් අධිකාරියේ දියුණුව උදෙසා ලබාදෙන ලද සහය, උපදෙස් පිළිබඳව ඉතා කෘතඥ වෙමි. එමෙන්ම පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයෙහි ලේකම්, අතිරේක ලේකම් සහ සමස්ථ නිලධාරීන් විසින් අධිකාරියේ කාර්යයන් සාර්ථක කර ගැනීමට ලබාදෙන සහයෝගය සහ උපදෙස් සම්බන්ධයෙන් ද අධිකාරියේ සමස්ථකාර්ය මණ්ඩලය වෙනුවෙන් මාගේ ඉමහත් කෘතඥතාවය පිරිනමමි. අවසාන වශයෙන් අධිකාරියේ කටයුතු සඳහා ලබා දුන් අගනා උපදෙස් හා මහ පෙන්වීම පිළිබඳව ගරු පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍ය සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මැතිතුමාට මගේ ප්‍රණාමය පුද කිරීමට කැමැත්තෙමි.

සභාපති

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය

නම	තනතුර	සුදුසුකම්
විමල් රුබසිංහ මහතා (ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවය)	සහාපති	ශාස්ත්‍රවේදී, කළමනාකරණ පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව, ලේඛන කලා ඩිප්ලෝමාව, එක්සත් රාජධානියේ කළමනාකරණ පුහුණු
වෛද්‍ය සාරංග අලහප්පෙරුම මහතා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	එම්.බී.බී.එස්., ලේඛන කලා ඩිප්ලෝමාව, ලේඛන කලා ඩිප්ලෝමාව (විද්‍යුත් මාධ්‍ය)
කේ.එච්. මුතුකුඩආරච්චි මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිසර දූෂණ පාලන)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
ඉංජි. ජේ.එම්.යු. ඉන්ද්‍රරත්න මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මා.ස.සං., පරිපාලන හා මුදල්)	විද්‍යාවේදී (ඉංජිනේරු) (ගෞරව), ශාස්ත්‍රපති, වරලත් ඉංජිනේරු, FIE(SL), MIE (Aus.)
යු.කේ.ඩී.ජී. ජයසිංහ මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම්)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
එම්.ජේ.ජේ. ප්‍රනාන්දු මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම්)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව (RS & GIS)
එම්.කේ.එස්. නානායක්කාර මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	වාණිජවේදී (ගෞරව), ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනයේ සාමාජික, වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනයේ ආවසරික
කාන්ති ද සිල්වා මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (පරිසර බලපෑම් ඇගයීම්)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
එම්.එස්.ඒ.ඊ. තිස්මල්පොල මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මා.ස.සං.)	නීතීඥ, මානව සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව
එම්.ඒ.ඒ.එන්. හේමකුමාර මහතා	අධ්‍යක්ෂ (භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
නීල් පෙරේරා මහතා	අධ්‍යක්ෂ (පරිසර අධ්‍යාපන හා දැ.කි.)	ශාස්ත්‍රවේදී ආර්ථික විද්‍යා (විශේෂ), ශාස්ත්‍රපති (ආර්ථික විද්‍යා), කළමනාකරණ පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව
මනුෂා විමලසේන මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (නීති)	නීතිවේදී උපාධිය (ශ්‍රී ලංකා), නීතීඥ, ප්‍රසිද්ධ නොතාරිස් (සිංහල / ඉංග්‍රීසි), දිවුරුම් කොමසාරිස්, සමාගම් ලේකම්
ටී.එම්.ඒ.එස්.කේ. රුද්‍රිගු මහතා	අධ්‍යක්ෂ (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සහ පසු විපරම්)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
ආචාර්ය ආර්.එම්.එස්.කේ. රත්නායක මහතා	අධ්‍යක්ෂ (පරිසර දූෂණ පාලන)	විද්‍යාවේදී (විශේෂ), දර්ශනශූරී (ජේරාදෙනිය වි.වි.), වරලත් රසායනඥ, රසායන විද්‍යා ඩිප්ලෝමාව
වසන්තා විජේසිංහ මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (රසායනාගාර සේවා)	විද්‍යාවේදී (රසායන විද්‍යාව, ගෞරව), විද්‍යාපති (විශ්ලේෂණ රසායන විද්‍යාව) M.I.chem., වරලත් රසායනඥ
අජිත් වීරසුන්දර මහතා	අධ්‍යක්ෂ (අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ)	විද්‍යාවේදී, දර්ශනපති
ආර්. වල්පොල මහතා	අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව), ශාස්ත්‍රපති (සමාජ විද්‍යාව)
කුමාරි කුලතිලක මිය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂිකා (සැලසුම් හා පසු විපරම්)	ශාස්ත්‍රවේදී
සුනිල් ද සිල්වා මහතා	වැඩ සටහන් සම්පාදක / විශ්ලේෂක	විද්‍යාවේදී, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව (තොරතුරු තාක්ෂණය), විද්‍යාපති (පරිගණක තාක්ෂණය), MBCS, CITP

ඒ.සී.පී. දාබරේ මිය	ජ්‍යෙෂ්ඨ පුස්තකාලයාධිපතිනි	ශාස්ත්‍රවේදී, වරලත් පුස්තකාලයාධිපති, ශාස්ත්‍රපති
යූ. විතානාරච්චි මිය	අභ්‍යන්තර විගණක	විද්‍යාවේදී (ව්‍යාපාර පරිපාලන), ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනයේ සාමාජික, වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනයේ ආවසරික
කේ.ජී.ටී.එන්. කිරිඇල්ල මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මධ්‍යම පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
කේ.ඒ.පී. වැලිකන්නගේ මහතා	අධ්‍යක්ෂ (සබරගමුව පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව (පරිසර විද්‍යාව), මානව සම්පත් කළමනාකරණය හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව
එම්. සිවකුමාර් මහතා	අධ්‍යක්ෂ (නැගෙනහිර පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
එච්.එස්.ප්‍රේමවන්ද්‍ර මහතා	අධ්‍යක්ෂ (දකුණු පළාත)	විද්‍යාවේදී ගෞරව (විශේෂ), විද්‍යාපති, වරලත් පරිසරවේදී, M.I.Biol, MIEPSL, MPMI (US)
දේවිකා විතානගේ මිය	වැ.බ./ අධ්‍යක්ෂිකා (බස්නාහිර පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර කළමනාකරණය), පශ්චාත් ඩිප්ලෝමා (පරිසර විද්‍යාව)
සුසන්ත වෙදගේ මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ඌව පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
විජිතා සත්‍යකුමාර් මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂිකා (උතුරු පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමා (පාරිසරික විද්‍යාව)
ආර්.ජී.එම්. අනුර මහතා	වැ.බ./ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (උතුරු මැද පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති

පටුන

1.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	1
1.1. හැඳින්වීම	1
1.2. අරමුණු	1
1.3. බලතල, කාර්ය සහ රාජකාරී.....	1
1.4. අධිකාරියේ සාමාජිකයෝ	2
1.5. පාරිසරික සභාව.....	3
2.0. අධිකාරියේ වගකීම් සහ කාර්යයන්	9
3.0. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය	15
3.1 පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය.....	15
3.1.1 නියාමනය සහ පසු විපරම්	15
3.1.2 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධනය	17
3.1.3 පරිසර දූෂණය පාලනය සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම.	18
3.1.4 පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා විශේෂ ව්‍යාපෘති	20
3.2. රසායනාගාරය.....	25
3.2.1 සංසරණ වායු තත්ත්වය පසු විපරම් කිරීම.	25
3.2.2 ජල තත්ත්ව සහ පසු විපරම් රසායනාගාරය	30
3.3 කසල කළමනාකරන ඒකකය	40
අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය	40
3.3.2 බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.....	41
3.3.3 රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	41
3.3.4 ජාතික රසායනික පැතිකඩ යාවත්කාලීන කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම	41
3.3.5 විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය.....	42
4.0. පරිසර කළමනාකරණ සහ ඇගයීම් අංශය	43
4.1 පරිසර බලපෑම් හා ඇගයීම් (ප.බ.ඇ) ඒකකය.....	43
4.2. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා පසු විපරම් ඒකකය.	51
4.3. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය.....	59
5.0. නීති ඒකකය.....	68
6.0. පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය	74
6.1. පෙර පාසල් වැඩසහන	75
6.2 පරිසර ළමා සමාජ පිහිටුවීම.	78

6.3 පාරිසරික ප්‍රදර්ශන ප්‍රවර්ධනය කිරීම.....	79
7.0. සැලසුම් හා පසු විපම් ඒකකය.....	100
8.0. පැමිණිලි ඒකකය.....	104
9.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමධ්‍යගතකරණ වැඩ පිළිවෙල.....	107
9.1 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලය පලාත් කාර්යාල වෙත විමධ්‍යගතකරණය කිරීම	107
9.2. පලාත් පාලන ආයතන වෙත බලතල විමධ්‍යගත කිරීම	107
9.3. දිස්ත්‍රික් පාරිසරික නීති බලගැන්වීම් කමිටුව (DELEC).....	108
10.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීයකරණ වැඩ පිළිවෙල	109
11.0 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විශේෂ ව්‍යාපෘති	121
11.1 පසුභාවිත ජලාස්චික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය	121
11.2. පරිසර නියමු වැඩසටහන	125
11.3. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාර ශක්තිමත් කිරීම සහ එමගින් දිවයින පුරා සිදු කරනු ලබන පසු විපරම් ක්‍රියාවලියේ ශක්‍යතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම	132
11.4. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය	145
11.5. දොම්පේ මාලිගාවත්තේ ඉදිකෙරෙන ඒකාබද්ධ කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය (KOICA).....	148
11.6 ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල).....	171
11.7 පාරිසරික ආරක්ෂණ හා සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය.....	184
12.0. ආයතනික යහපාලන වාර්තාව.....	185
13.0. මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන හා මුදල් අංශය.....	188
13.1 මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය	188
13.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය	189
14.0 විගණකාධිපති වාර්තාව (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය).....	221
15.0 පිළිසරු ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය.....	231

1.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

1.1. හැඳින්වීම

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ 1981 ස්ථාපිත කරනු ලැබූ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 2013 වන විට වසර 32 ක් සම්පූර්ණ කරයි. පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් ඇති කරනු ලැබූ පරිසර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ප්‍රධාන ආයතන වලින් එකකි. 2013 වාර්ෂික වාර්තාව මඟින් 2013 වසර තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය සාධනය හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් හා විදේශ මූල්‍යාධාර යොදවමින් පළාත් කාර්යාල 09, දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 14 හා එක් සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලයෙහි ක්‍රියාකාරකම් සහ 2013 වර්ෂයේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විශේෂ ව්‍යාපෘතීන්ගේ ළඟා කරගත් කාර්ය සාධනය පිළිබඳ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් සපයනු පිණිස එම වර්ෂය තුළ සාක්ෂාත් කරගත් සාර්ථකත්වය මෙන්ම අසාර්ථකත්වය පිළිබඳ තක්සේරුවක් ද පෙන්වුම් කරයි.

1.2. අරමුණු

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය මත 1980 අංක 47 දරන පාරිසරික පනත පිළිවෙලින් 1988 අංක 56 දරන පාරිසරික පනත යටතේ සහ 2000 අංක 53 දරන පනත යටතේ සංශෝධනය කරන ලදී. 1980 ජාතික පාරිසරික පනත පහත සඳහන් ප්‍රධාන බලතල වලින් සමන්විත වේ.

- ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පාරිසරික ආරක්ෂණ වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිසරයේ අනතුරුදායක මෙන්ම, අනතුරුදායක වීමට ඉඩ තිබෙන අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීම, තැන්පත් කිරීම හෝ වෙනත් දූෂණ මාර්ග වල ස්වභාවය, ප්‍රමාණය, අන්තර්ග්‍රහණය සහ බලපෑම් විධිමත් කිරීම, පවත්වාගෙන යාම හා පාලනය කිරීම
- පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් උපයෝගී කරගෙන, ක්‍රමවත්ව ඇගයීමට ලක් කරන ලද පාරිසරික ගැටළු මඟින් පරිසරයට හිතකාමී සංවර්ධනයන් තහවුරු කරමින් රටේ ස්වභාවික සම්පත් පද්ධතිය ආරක්ෂා කිරීම
- පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමෙහිලා මහජන සහයෝගය සහ සහභාගීත්වය ලබාගැනීම. විශේෂයෙන් පාසල් ළමුන්ගේ සහයෝගය ලබාගැනීම අරමුණු කොට දේශීය, ජාතික මෙන්ම භූගෝලීය පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජනයා දැනුවත් කිරීම
- අනුග්‍රාහක පිරිස් වැඩි දෙනෙකුට සේවය සලසමින් පරිසර ආශ්‍රිත තොරතුරු සහ දත්ත සපයන මධ්‍යම මධ්‍යස්ථානයක් සේ ක්‍රියා කිරීම

1.3. බලතල, කාර්ය සහ රාජකාරී

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතෙහි සඳහන් බලතල, කාර්ය හා රාජකාරී වලින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දැනටමත් අවධානය පහත සඳහන් ප්‍රධානතම බලතල, කාර්ය සහ රාජකාරී වලට යොමු කරයි.

- ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන හා ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝග හා රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම

- දූෂණ ඇතිවීමේ හේතූන්, එහි ස්වභාවය, ප්‍රමාණය සහ එය වැලැක්වීමේහිලා සමීක්ෂණ හා විමර්ශන පැවැත්වීම සහ ඊට සමාන සමීක්ෂණ සහ විමර්ශන පවත්වන්නා වූ වෙනත් තැනැත්තන්ට හෝ ආයතනවලට සහාය වීම සහ සහයෝගය දීම
- පාරිසරික පරිහානියේ යම් අංශයකට අදාළව පරීක්ෂණ පැවැත්වීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම හෝ එවැනි පරිහානි වැලැක්වීම සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට ද, වැඩි දියුණු කිරීමට ද උපමානයන් වර්ධනය කිරීම
- පරිසරය වැඩිදායී ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම හා ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ද, එහි තත්වය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ද ප්‍රමිති, න්‍යායන් සහ උපමානයන් නිශ්චය කිරීම
- පාරිසරික ආරක්ෂාව සහ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වූ යම් අංශ පිළිබඳව වාර්තා සහ තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහජනතාවට තොරතුරු සැපයීම හා අධ්‍යාපනය ලබාදීම

1988 හා 2000 වර්ෂ වලදී ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීමෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට බලතල පැවරිනි. අනෙකුත් දේ අතර, මෙම සංශෝධනය මඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට පැවරෙන ප්‍රධාන බලතල පහත දැක්වේ.

- පරිසරයට දූෂ කාරකයන් පිට කිරීම සිදු වන අවස්ථා වලදී එම කටයුතු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නියම කර ඇති ප්‍රමිති හා මිනුම් දඩු වලට අනුකූලව නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍රයක බලය යටතේ එසේ කිරීමට නියම කිරීම
- පරිසරය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ප්‍රබල ලෙස ඇති වන්නා වූ යම් නිශ්චිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙරාතුව ඒවා විසින් පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් කළ යුතු යැයි නියම කිරීම
- නිශ්චිත කටයුතු ලෙස පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදාහරින, තැන්පත් කරන හෝ පිටකරන කටයුතු ගැසට් කිරීමට සහ මෙම පනතේ සඳහන් උපමාන සහ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කටයුතු කිරීමටත්, අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍ර නොමැතිව කිසිම පුද්ගලයෙකු කිසිම නිශ්චිත කටයුත්තක් නොකිරීම තහවුරු කිරීම.

1.4. අධිකාරියේ සාමාජිකයෝ

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පැවරී ඇති බලතල යටතේ පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විමසා ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් අධිකාරිය සමන්විත වේ. ඉන් දෙදෙනෙක් පරිසර විෂය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් විශේෂඥතාවක් හා සුදුසුකම් ඇත්තන් විය යුතු අතර, ඉන් එක් තැනැත්තෙක් පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳ මනා පරිපාලන කුසලතාවයක් හා ඒ පිළිබඳ පළපුරුද්දක් ඇත්තෙකු විය යුතුය. මේ තිදෙනා අතුරින් එක් අයෙකු අධිකාරියේ සභාපති වන්නේ ය.

2012.11.21 දින අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් විමල් රුබසිංහ මහතා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති වරයා ලෙස පත් කරන ලදී. එමෙන්ම, හිටපු සභාපතිතුමා වන වරිත හේරත් මහතා ජන මාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ධුරයට පත් කරන ලදී. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් ලලිත් ද සිල්වා සහ සමන් ද සිල්වා යන මහත්වරුන් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් ලෙස 2010.05.07 දින පත් කරන ලදී. ඒ අනුව නව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් පහත දැක්වේ.

- 1. විමල් රුබසිංහ මහතා - සභාපති, ම.ප.අ.
- 2. එම් ලලිත් ද සිල්වා මහතා - සාමාජික
- 3. සමන් ද සිල්වා මහතා - සාමාජික

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වන රමණී ඇල්ලෙපොල මිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් ලෙස පනතින් ලැබී ඇති බලය අනුව කටයුතු කරයි.

ගත වූ වසර තුළ පරිසර කළමනාකරණයට අදාළව අධිකාරිය මෙහෙයවමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 12 ක් පවත්වන ලදී.

1.5. පාරිසරික සභාව

1.5.1. හැඳින්වීම

සංශෝධිත පරිදි වූ 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනතේ 7 වගන්තිය ප්‍රකාරව පරිසර සභාව පිහිටුවන ලදී.

පරිසර සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය

උක්ත සඳහන් පනත අනුව පරිසර සභාව සතු ප්‍රධාන කාර්ය භාරයන් පහත පරිදි වේ.

(අ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වගකීම්, බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය සම්බන්ධයෙන් වූ කාරණා පිළිබඳව අධිකාරියට සමාන්‍යයෙන් උපදෙස් දීම; සහ

(ආ) අධිකාරිය විසින් සභාවට යොමුකරන ලද යම් කාරණා පිළිබඳව අධිකාරියට උපදෙස් දීම.

පරිසර සභාවේ ව්‍යුහය.

සංශෝධිත පරිදි වූ 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනතෙහි සඳහන් පරිදි පරිසර අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කරනු ලබන සාමාජිකයන්ගෙන් පරිසර සභාව සමන්විත වේ. පසුගිය 2013 වසර තුළදී පහත දැක්වෙන ආකාරයට පරිසර සභාවේ 11 වන සැසිය පැවැත්විණි.

11 වන සැසිය

ගරු පරිසර අමාත්‍යවරයා විසින් පහත දැක්වෙන සාමාජිකයින් පරිසර සභාවේ 11 වන සැසිය සඳහා පත් කරනු ලැබිණි.

පරිසර සභාවේ සමාජීක		-	සමාජිකයාගේ නම
1.	පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යාංශය		ඩබ්.එම්.පී.පී. වික්‍රමසිංහ මහතා
2.	මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය	-	සී.එන්.විජේසේකර මහතා
3.	ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	ශාන්ති ප්‍රනාන්දු මහත්මිය
4.	කර්මාන්ත සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	ඒ.කේ.සෙනවිරත්න මහතා
5.	මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය	-	එස්.ඒ.ඩී.එස්. සුබසිංහ මහත්මිය
6.	තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	-	පී.එස්.ගුණසේකර මහතා
7.	රාජ්‍ය සම්පත් හා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	එම්.ඒ.නාලිනි මහත්මිය
8.	සමුපාකාර හා අභ්‍යන්තර වෙළඳ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	-	ඩී.සී.එන්.ඒ.කුමාරසිංහ මහත්මිය
9.	ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය	-	යූ.එන්.මල්ලවාරච්චි මහතා
10.	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	-	ඉන්ද්‍රානි විතානගේ මහත්මිය
11.	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	-	ජේ.පී.එල්.එස්. ජයවර්ධන මහතා
12.	සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ අමාත්‍යාංශය	-	වෛද්‍ය ආනන්ද ජයලාල් මහතා
13.	විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	-	සමන්තා ජයසූරිය මහත්මිය
14.	ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය	-	ඉන්ද්‍රා රණසිංහ මහතා
15.	කෘෂිකර්ම සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	එල්.යූ.එන්.සුමනසේකර මහත්මිය
16.	ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	එන්.බී.හේමා ධර්මවර්ධන මහත්මිය
17.	ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	එම්.ඒ.එස්. පෙරේරා මහත්මිය
18.	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය	-	බී.එල්.ඩී. බාලසූරිය මහත්මිය

පරිසර සභාවේ සමාජීක		-	සමාජිකයාගේ නම
19.	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	-	රමණී ඇල්ලේපොල මහත්මිය , ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
20.	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	-	වෛද්‍ය සාරංග අලහප්පෙරුම මහතා , ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

පරිසර කළමනාකරණය සහ ආරක්ෂණය පිළිබඳ විද්වතුන්

- 21. ජනාධිපති නීතිඥ පාලිත කුමාරසිංහ මහතා - සභාපති
- 22. මහවාරිය ශාන්ත භෙත්නායක මහතා - ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- 23. ඒ.පී. අමරසිංහ මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාවාරිය, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- 24. නීතිඥ ජගත් ගුණවර්ධන මහතා
- 25. සමාජ හා පාරිසරික විෂේෂඥ නන්දසේන මද්දුගොඩ මහතා
- 26. නීතිඥ බන්දුසේන ලියනගේ මහතා

ස්වේච්ඡා සංවිධානවල නියෝජිතයින්

- 1. ආචාර්ය ධර්මන් වික්‍රමරත්න මහතා - ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංසදය
- 2. හේමන්ත කේ.ජයසුන්දර මහතා
- 3. නීතිඥ ඉන්දික ජයතිලක මහතා

පවත්වන ලද රැස්වීම්

රැස්වීමේ අංකය	මාසය	දිනය
237	ජනවාරි	21
238	පෙබරවාරි	18
239	අප්‍රේල්	03
240	අප්‍රේල්	29

සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු

1. ශ්‍රී ලංකාවේ "සිලි සිලි" බැග (පොලිතින් බැග) පරිභෝජනය පාලනය කිරීම සඳහා සෙස් බද්දක් පැනවීම.
2. ජාතික පාරිසරික පනත සඳහා යෝජිත සංශෝධන.
3. මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගයෙන් මෝටර් රථ සේවා ස්ථාන සඳහා අප ජල පිරිපහදු කිරීමේ ක්‍රමයක්
4. කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය විසින් හඳුන්වා දෙන ලද මෝටර් රථ සේවා ස්ථාන සඳහා වූ නවතම ජෛව විද්‍යාත්මක අපජල පිරිපහදු ක්‍රමය
5. වයඹ පළාත් පරිසර ප්‍රඥප්තිය
6. බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ මායිම් සලකුණු කිරීමේදී ඇති වූ ගැටළු
7. වැලි කැණීමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් බණිප හා පතල් කැණීමේ පනතේ 61 වන වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවන ගැටළු
8. සංයුක්ත සැලැස්ම (2014- 2018) ; පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය
9. පරිසර නියමු හට වැඩසටහනේ පස් අවුරුදු සැලැස්ම (2014 – 2018)
10. ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයාගේ වගකීම සංකල්පය

12 වන සැසිය

පහත සඳහන් සමාජිකයන් ගරු පරිසර අමාත්‍යවරයා විසින් පරිසර සභාවේ 12 වන සැසිය සඳහා පත්කරන ලදී.

පරිසර සභාවේ සමාජිකයා		-	සමාජිකයාගේ නම
11.	මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය	-	කේ.පී.ආර්.පී. ආර්. වික්‍රමවර්ධන මහතා
12.	වරාය හා මහලාභ අමාත්‍යාංශය	-	එම්.සී.එල්.ප්‍රනාන්දු මහතා

පරිසර සහාය සමාජිකයා		-	සමාජිකයාගේ නම
13.	ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	එන්.බී.මොන්ටි රණතුංග මහතා
14.	කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	-	බී.ඒ.කේ.ඩබ්.එල් පියරත්න මහතා
15.	ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය	-	එච්.එම්.කේ.ජේ.බී. ගුණරත්න මහතා
16.	විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය	-	ජේ.පී.එල්.සුලක්ෂණ ජයවර්ධන මහතා
17.	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	-	වෛද්‍ය සරත් අමුණුගම මහතා
18.	ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	-	ජේ.කේ.පී. කුරුකුලසූරිය මහතා
19.	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	-	වෛද්‍ය සාරංග අලහප්පෙරුම මහතා, ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

පරිසර හා කළමනාකරණය හා ආරක්ෂණය පිළිබඳ විද්වතුන්

1. ආචාර්ය නිර්මලී පල්ලෙවත්ත මහත්මිය - අධ්‍යයනාංග ප්‍රධානී, සත්ත්ව විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
2. ආචාර්ය සුධීරා රත්වල මහත්මිය - ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

ස්වේච්ඡා සංවිධානවල නියෝජිතයන්

නීතිඥ ජගත් ගුණවර්ධන මහතා	-	සභාපති
මහචාර්ය ඩබ්.එම්.ටී.බී.වන්නිනායක මහතා	-	ජ්‍යෙෂ්ඨ සමුද්‍ර ජීව විද්‍යාඥ
ශාමේන් විදානගේ මහතා	-	ලෝක සංරක්ෂණ සංගමය
නිව්ටන් ගුණරත්න මහතා	-	හිටපු සභාපති, ස්වාධීන රූපවාහිනි සේවය
ඩග්ලස් තිසේරා මහතා	-	සුළු පරිමාණ ධීවර සංගමය
අයිරාංගනී සේරසිංහ මහත්මිය	-	රුක් රැකගන්නෝ
තිලක් කාරියවසම් මහතා	-	පරිසර සංරක්ෂණ භාරය

පවත්වන ලද රැස්වීම්

රැස්වීම් අංකය	මාසය	දිනය
241	දෙසැම්බර්	19

සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු

- සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය
- කඩොලාන පරිසර පද්ධති
- උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල පරිසර ප්‍රශ්න

2.0. අධිකාරියේ වගකීම් සහ කාර්යයන්

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පිහිටුවීමේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් තාක්ෂණික වශයෙන් විශේෂිත වූ ක්ෂේත්‍ර 04 ක් පාදක කොට ගෙන, ආයතන ව්‍යුහය සමන්විත වේ.

- පරිසර දූෂණ පාලන අංශය
- පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් අංශය
- පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය
- මානව සම්පත් සංවර්ධනය, පරිපාලන හා මුදල් අංශය

පරිසර කළමනාකරණ අංශයෙහි ඉමහත් පළපුරුද්දක් සහිත අධ්‍යාපනික සහ වෘත්තීය දැනුමක් ලත් නිලධාරීන් මෙම අංශයන්හි ප්‍රධානීන් ලෙස කටයුතු කරනු ඇත.

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය යටතේ පිහිටුවන ලද ඒකක තුනෙහි කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය

- ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති සඳහා පරිසර එකඟතාවය ලබාදීම (නව පරිසර නිර්දේශ හා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර)
- විදුලි සංදේශ කුළුණු ඉදිකිරීම සඳහා ස්ථාන නිර්දේශයන් ලබාදීම
- විදුලි සංදේශ කුළුණු සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීම
- පරිසර දූෂණය සම්බන්ධ මහජන පැමිණිලි විසඳීම.
- ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාදාමයට සහභාගී වීම.
- පරිසර දූෂණය පාලනය සඳහා තාක්ෂණික පහසුකම් සැපයීම
- මානව හිමිකම් කොමිසමේ සහ උසාවියේ ප්‍රවීණ සාක්ෂිකරුවන් ලෙස පෙනී සිටීම හා පාර්ලිමේන්තු කමිටු, මානව හිමිකම් කමිටුව හා උසාවි සඳහා තාක්ෂණික වාර්තා සැපයීම
- දූෂණය පාලනය සඳහා කාර්යක්ෂම නව උපාය මාර්ග ක්‍රම හා මෙවලම් හඳුන්වා දීම

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය

- උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ තීති හා රෙගුලාසි හඳුන්වාදීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
- සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩ සටහන් හා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම
- අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති සැලසුම් හා පසු විපරම් කිරීම
- අනුකූලතා පසු විපරම් කිරීම
- කසළ කළමනාකරණය සඳහා තාක්ෂණ න්‍යාමන ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- බහුජාතික පාරිසරික සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම (බාසල් සම්මුතිය - රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය)
- කර්මාන්ත ගැටළු කළමනාකරණය

- කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය
- කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතීන් - ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පාරිසරික අනුමැතිය ලබා ගැනීමට සහයෝගය ලබා දීම
- නීතිය ක්‍රියාත්මක කරවීම සඳහා තාක්ෂණික සහයෝගය ලබා දීම
- සෞඛ්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා නියම ව්‍යාපෘති ඇති කිරීම
- මහජන පැමිණිලි විමර්ශනය
- අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සම්බන්ධ අධ්‍යාපනික සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සහයෝගය ලබා දීම
- කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය
- නිකුත් කරන ලද නිර්දේශය පසුපරම් කිරීම
- අනෙකුත් ආයතන වල කසළ කළමනාකරණය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තාක්ෂණික යෙදවුම් ලබාදීම

වායු තත්ව සහ ජල තත්ව රසායනාගාර ඒකකය

- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් අංශ සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සඳහා අවශ්‍ය විශ්ලේෂණ සේවා සැපයීම
- පාරිසරික තත්ව / ප්‍රමිති පසුපරම් කිරීම
- තෝරාගත් ස්ථාන වල ජල හා වායු තත්ව පසුපරම් කිරීම
- වායු, ශබ්ද, කම්පන හා ජල තත්ව පිළිබඳ පාරිසරික පර්යේෂණ හා සමීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම
- ශබ්දය, වායු තත්ව සහ ජල තත්ව පිළිබඳ රෙගුලාසි සකස් කිරීම

පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් අංශය

- පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් අංශය ඒකක තුනකින් සමන්විත වේ.

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය

- මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පසුපරම් කිරීම
- පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ හා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පරිසර බලපෑම් ඇගයීම හා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණයන්ට අදාළ ගුරු උපදෙස් සකස් කිරීම
- උපාය මාර්ගික පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය හඳුන්වාදීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය

- පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් හා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට අයත් නොවන ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදීම
- ව්‍යාපෘති පසුපරම් කටයුතු සිදු කිරීම
- ස්වභාවික සම්පත් භායනාය පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි විභාග කිරීම

- ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ගුරු උපදෙස් නිකුත් කිරීම

පර්යේෂණ හා විශේෂ ව්‍යාපෘති ඒකකය

- භූගෝලීය තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් දත්ත රැස් කිරීම
- පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දිස්ත්‍රික් පැතිකඩ සඳහා සිතියම් පිළියෙල කිරීම
- පාරිසරික පර්යේෂණ සම්බන්ධීකරණ සහ පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල ලබාදීම

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය

- මුද්‍රිත මාධ්‍ය, ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍ය සහ කණ්ඩායම් සන්නිවේදන මාර්ග හරහා පරිසරය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය ලබාදීම හා දැනුවත් කිරීම
- ජාතික සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පුහුණු වැඩමුළු සහ ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම
- මහජනතාව වෙත පාරිසරික තොරතුරු ලබාදීම
- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වෙත අවශ්‍ය සහයෝගය ලබාදීම හා ලබාගැනීම
- පාරිසරික දිනයන් සැමරීම
- සොබාකෛත මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය

- පාරිසරික තොරතුරු රැස් කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම
- පුස්තකාල ජාලය හා ජාලයට අයත් නොවන පුස්තකාල සම්බන්ධීකරණය
- ජාතික පාරිසරික තොරතුරු අවශ්‍ය සියළු දෙනාට එම තොරතුරු ලබාදීමට පහසුකම් සැලසීම

ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ඒකකය

- සියළුම වැඩ සටහන් සම්පාදකයන් සඳහා ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය උපකරණ සැපයීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා පාරිසරික අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වන ලද සියළු වැඩ සටහන් ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ආවරණය කිරීම
- අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීම් සඳහා විඩියෝ පටි සැකසීම
- විඩියෝ පටි සැකසීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම

මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන සහ මුදල් අංශය

මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන හා මුදල් අංශය, මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන හා මුදල් යන ඒකක තුනකින් සමන්විත වේ.

මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය

- මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම
- තෝරා ගැනීම, බඳවා ගැනීම සහ උසස්වීම් ලබාදීම
- පුහුණු වැඩ සටහන් වෙත කාර්ය මණ්ඩලය යොමු කිරීම
- පුද්ගල කාර්ය සාධන ඇගයීම
- පුහුණු අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම සහ දේශීය / විදේශීය පුහුණුවීම් සඳහා සුදුසු නිලධාරීන් යොමු කිරීම
- කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් හට සිදු වූ අසාධාරණකම් සොයා බලා ඒ වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම
- මානව සම්පත් පිළිබඳ දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම

පරිපාලන ඒකකය

- මිලදී ගැනීම්, අත්පත් කර ගැනීම් සහ ප්‍රාග්ධන වත්කම් නඩත්තුව
- සේවා එකඟතා නිකුත් කිරීම හා අළුත් කිරීම
- රක්ෂණ පහසුකම් සඳහා ප්‍රවර්ධන පහසුකම් ලබාදීම
- ආයතනික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය සහ සුභසාධනය
- සාමාන්‍ය පරිපාලනය

මුදල් ඒකකය

- වාර්ෂික ආදායම් / වියදම් සකස් කිරීම හා අවසන් මුදල් වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- අවසන් ප්‍රගති වාර්තා සකස් කිරීම හා මාසික ආදායම් / වියදම් පාලන වාර්තාව සකස් කිරීම
- වැටුප් හා වෙනත් ගෙවීම් පිළිබඳ වාර්තා සකස් කිරීම හා ගෙවීම
- ව්‍යාපෘති ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම
- එලදායී ගෙවීම්

නීති ඒකකය

- ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ නීති කෙටුම්පත් සංශෝධනය හා නව නීති රෙගුලාසි පැනවීම
- ජාතික පාරිසරික පනත බලාත්මක කිරීම හා රෙගුලාසි ගැසට් කිරීම
- පරිසර පනත යටතේ 12 වන වගන්තිය සහ 24 වගන්ති යටතේ නියෝග නිකුත් කිරීම
- නිකුත් කරන ලද පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අත්හිටුවීම / අවලංගු කිරීම හා ප්‍රතික්ෂේප කිරීම
- ආයතන කසළ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගන්ති 23 S යටතේ නියෝග නිකුත් කිරීම
- පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර කොන්දේසි අනුමත කිරීම හා අධිකරණයට වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ගොනු කළ හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව ගොනු කළ නඩු කටයුතු සඳහා අධිකරණයේ පෙනී සිටීම
- අමාත්‍යාංශයේ පැවැත්වෙන විමර්ශන හා ඇපැල් විභාග සඳහා පහසුකම් සැපයීම
- අධිකරණ නෛතික කටයුතු සඳහා ලිපිලේඛන සැකසීම

- පාරිසරික ව්‍යවස්ථා නීතිකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම හා සම්පත් දායකයන් ලෙස ද කටයුතු කිරීම
- පාරිසරික නෛතික කටයුතු පිළිබඳ අනෙකුත් අංශ හා ආයතනයන්ට උපදෙස් ලබාදීම
- ගිවිසුම් කෙටුම්පත් කිරීම හා අනුමත කිරීම
- පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීමට පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම

සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය

- මූලික දත්ත රැස්කිරීම, අවශ්‍ය දත්ත සහ දත්ත ප්‍රභවයන් හඳුන්වාදීම සහ දත්ත ප්‍රභවයන් හා දත්ත රැස්කරන ක්‍රම සම්බන්ධ කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සංයුක්ත සැලැස්ම, වාර්ෂික සැලැස්ම හා මධ්‍යකාලීන වැඩ සටහන් මත පදනම්ව ඒ ඒ ප්‍රතිපාදන යටතේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සැකසීම
- පසු විපරම් කිරීම පිළිබඳ සැලසුම් සකස් කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විවිධ අංශ සහ දිස්ත්‍රික් / පළාත් කාර්යාල අතර සම්බන්ධීකරණය පවත්වාගෙන යාම
- ඇගයීම් සංවිධානය කිරීම
- ප්‍රගති වාර්තා සකස් කිරීම සහ වෙනත් අදාළ ආයතන වෙත ප්‍රගති වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- වාර්ෂික වාර්තාව සකස් කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ක්‍රියාකාරකම්හි ප්‍රගතිය පිළිබඳ දේශීය - විදේශීය මූල්‍යාධාර ආයතන, පුද්ගලික අංශයේ අදාළ ආයතන හා වෙනත් අදාළ ආයතන දැනුවත් කිරීම

පැමිණිලි ඒකකය

- පාරිසරික ගැටළු, හානි හා උපද්‍රව සම්බන්ධ මහජන හා ආයතනික පැමිණිලි ලබාගැනීම
- එකී ගැටළු අදාළ ආයතන වලට යොමු කිරීම හා ඒ සම්බන්ධව කටයුතු කිරීම

අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය

- ගණකාධිකරණ හා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියා පිළිවෙල පිළිබඳ සමාලෝචනය
- මූල්‍ය හා මිනුම් තොරතුරු විමර්ශනය කිරීම
- ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල ආර්ථික බව, කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාව පිළිබඳ මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන පාලනයන් පිළිබඳ ප්‍රගති සමාලෝචනය කිරීම
- ආයතනයේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර නීති රෙගුලාසි, කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති හා මඟ පෙන්වීම් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන්නේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
- කළමනාකරණය විසින් ව්‍යවස්ථානුකූලව පවරන ලද විශේෂ විමර්ශන

පළාත් කාර්යාල

පාරිසරික කළමනාකරණය සම්බන්ධ පහත සඳහන් කාර්යයන් පළාත් කාර්යාල වෙත පවරා දී ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල කාර්යභාරය

- යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සඳහා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- නව කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදීම
- කර්මාන්ත සඳහා නියමිත කටයුතු / පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීම (පළාත් පාලන ආයතන වෙත බලය පවරා නොමැති)
- පළාත් පාලන ආයතන වෙත බලය පවරන ලද ක්‍රියාවලීන් සම්බන්ධව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ පළාත් පාලන ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය, පසුපරම් කටයුතු සිදුකිරීම සහ අවශ්‍යතාවය අනුව තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම
- ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණයට / පරිසර බලපෑම් ඇගයීමට ලක් නොවන එනම්, මැණික් ගැරීම, ඉඩම් ගොඩ කිරීම, ගස් කැපීම වැනි ව්‍යාපාර සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය ලබාදීම
- පාරිසරික අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පරිසරය සම්බන්ධ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පැවැත්වෙන රැස්වීම් හා කාර්යයන් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් සහභාගී වීම
- රජයේ ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ප්‍රජා මූලික සංවිධාන, වෙනත් ස්වේච්ඡා ආයතන, කර්මාන්ත හා වෙළෙඳ සංගම්, පාසල් සහ තරුණ සංවිධාන අතර සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදුකිරීම
- දිස්ත්‍රික්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ, ගම් මට්ටමින් හා පාසල් මණින් ක්‍රියාත්මක වන පාරිසරික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පසුපරම් කිරීම
- පරිසර කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් තොරතුරු / දත්ත රැස්කිරීම, දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම හා යාවත්කාලීන කිරීම
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පස් අවුරුදු වැඩ සටහනට අනුකූලව පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සඳහා වාර්ෂික ක්‍රියාත්මක වැඩ සටහන් සකස් කිරීම

අධිකාරියේ කාර්ය සාධනය

පහත පරිච්ඡේදයෙන් ඒ ඒ අංශ, ඒකක හා පළාත් කාර්යාල වලින් 2012 වසර තුළ ඉටු කරන ලද කාර්ය සාධනයන් විග්‍රහ කෙරේ.

3.0. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය

3.1 පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය යටතේ පවතින පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය පරිසරය දූෂණය වැලැක්වීම හා පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වගකීම දරයි. පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා නව ක්‍රමවේද සකස් කර හඳුන්වාදීමත් මෙම කටයුතු පිළිබඳව විධිමත් පසු විපරම් සිදු කිරීමත් මෙහි මූලික අරමුණ වේ. මෙකී අරමුණු මුදුන්පත් කරගැනීම සඳහා පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය මගින් නිරන්තරව සිදුකරනු ලබන විධිමත් ක්‍රියාකාරකම් වලට අමතරව ආයතන දිරිමත් කිරීමක් වශයෙන් කර්මාන්ත හා ආයතන අතර, හරිතමය ප්‍රවේශයන් වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ජාතික හරිත සම්මාන වැඩ සටහන 2011 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර වාර්ෂිකව පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

ඉහත ක්‍රියාකාරකම් වඩාත් පහසු ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රධාන විෂයපථ කාණ්ඩ හතරකට ගොනු කරන ලදී.

1. නියාමනය සහ පසු විපරම්
2. ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධනය
3. තාක්ෂණික පහසුකම් සැපයීම.
4. පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා විශේෂ ව්‍යාපෘති හා වැඩ සටහන්.

3.1.1 නියාමනය සහ පසු විපරම්

3.1.1.1 පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1533/16 හා 2008.01.25 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ පළකර ඇති නියමිත ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් වලංගු පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

කර්මාන්ත මගින් සිදුවන පරිසර දූෂණ තත්වයන් ප්‍රායෝගිකව අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාගතයුතු නියමිත ක්‍රියාකාරකම් ගැසට් නිවේදනයේ කාණ්ඩ “අ” “ආ” හා “ඇ” වශයෙන් ලැයිස්තු ගත කර ඇත. ඒ අනුව “අ” කාණ්ඩයට අයත් මහා පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත 80 කින්ද “ආ” කාණ්ඩයට අයත් මධ්‍ය පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත 33 කින්ද “ඇ” කාණ්ඩයට අයත් සුළු පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත 25 කින්ද මෙම ලැයිස්තුව සමන්විත වේ. “අ” සහ “ආ” කාණ්ඩයට අයත් කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල මගින් සිදුකරනු ලබන අතර “ඇ” කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය අදාල පළාත් පාලන ආයතන මගින් සිදුකරනු ලැබේ.

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මහා පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත සඳහා විධිමත් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, ඒවා සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේදී විධිමත් අංකන ක්‍රමයක් භාවිතා කිරීම මගින් එම තොරතුරු විධිමත්ව දත්ත ජාලයට ඇතුළත් කිරීම කරනු ලැබේ.

නිකුත් කරන ලද පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත් අංක	2013
නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත් අංක	983
අලුත් කරන ලද පරිසර ආරක්ෂණ බලපත් අංක	1753

3.1.1.2 ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි ව්‍යාපෘතින් සඳහා පාරිසරික එකඟතාව ලබාදීම.

ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ කාණ්ඩ අංක 17 ට අනුව ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි ව්‍යාපෘති සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාවය ලබාදීමෙන් අනතුරුව අදාළ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් නිකුත් කරනු ලැබේ. ඒ අනුව ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වූ කර්මාන්ත/ ව්‍යාපෘති සඳහා එකඟතාවය ලබාදීමේදී එම ක්‍රියාකාරකම් වල පරිසර දූෂණ පාලනය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කාර්යභාරයක් පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් සිදුකරනු ලබයි.

2013 වසර තුළදී ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි ව්‍යාපෘති/ කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීම සහ ස්ථානගත කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘතින් සඳහා එකඟතාවය ලබාදීම පහත පරිදි වේ.

එකඟතාවය ලබාදුන් කර්මාන්ත ගණන	2013
නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	70
අළුත් කරන ලද පරිසර ආරක්ෂණ ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	236
ස්ථාපිත කිරීමට නියමිත නව ව්‍යාපෘතින් සඳහා එකඟතාවය ලබාදීම	95
ස්ථාපිත කිරීමට යෝජිත විදුලි සංදේශ කුළුණ සඳහා එකඟතාවය ලබාදීම	50
පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කරන ලද විදුලි සංදේශ කුළුණ	
සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ	33

3.1.1.3 පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම සහ පසු විපරම් කිරීම.

මහජන පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම හා කර්මාන්ත කටයුතු මගින් සිදුවන පරිසර දූෂණ පාලනය පිළිබඳ ඇගයීම් වාර්තා (අපජල තත්ව වාර්තා, ශබ්දය හා කම්පනය රසායනාගාර මිනුම් වාර්තා) පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් සිදුකරයි. ආයෝජන මණ්ඩලයේ අනුමත කර්මාන්ත වලට අදාළව ලැබෙන පැමිණිලි සහ මධ්‍යම පරිසර

අධිකාරියේ සභාපති සහ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සෘජුවම යොමුකරන අනෙකුත් විශේෂ පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය විසින් සිදුකරනු ලබයි. 2013 වසර තුළදී ආයෝජන මණ්ඩලයේ අනුමත කර්මාන්ත වලට අදාළව පැමිණිලි 70 ක් ලද අතර, ඉන් 37 ක් විමර්ශනය කර විසඳන ලද අතර, අනෙකුත් පැමිණිලි ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම හා පසුපරම් කටයුතු සිදුකිරීමට අදාළ පළාත් කාර්යාල වෙත යොමුකරන ලදී. ඊට අමතරව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පැමිණිලි අංශය මගින් යොමුකරන ලද පැමිණිලි 85 කින් 33 ක් විමර්ශනය කොට විසඳුම් සඳහා යොමුකර ඇති අතර, අනෙකුත් පැමිණිලි අදාළ අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා අදාළ පළාත් කාර්යාල හා ආයතන වෙත යොමු කොට ඇත.

3.1.1.4 අපනයන කලාප සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වූ කර්මාන්ත ස්ථානගත කොට ඇති ආයෝජන කලාප 12 ක් ඇත. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් සිදුකොට ඇති මෙම කලාපයන්හි ඇති කර්මාන්ත මහා පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත ලෙස ගැසට් නිවේදනයට අනුව සඳහන් කළහැක. ඒ අනුව මෙම කර්මාන්ත පුරයන්හි පරිසර දූෂණ පාලනය පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමවේදය හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය මගින් සිදුකරනු ලැබේ. තවද මෙම කර්මාන්ත මගින් පරිසරයට ජනනය වන අපජලය සහ විමෝචනය කරන දූෂකාරක පාලනය සහ අවම කිරීමේ අරමුණින් පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කරනු ලබන අතර, ඒ සඳහා අඛණ්ඩ පසුපරම් කටයුතු සිදුකරයි.

මේ අනුව 2013 වර්ෂය සඳහා කටුනායක සහ වතුපිටිවල ආයෝජන කලාප සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකොට ඇත .

3.1.2 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධනය

3.1.2.1 නියමිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නව උපාය මාර්ග ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

2013 වර්ෂයේ දී 2008.01.25 දිනැති අංක 1533/16 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ සඳහන් සංශෝධනය කිරීම සඳහා අවසාන කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී.

මෙහිදී ඒ ඒ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වලට අදාළව කර්මාන්ත මගින් සිදුවන පරිසර දූෂණ ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව සලකා ඒ සම්බන්ධව සාකච්ඡා කිරීමට රැස්වීම් මාලාවක් පළාත් අධ්‍යක්ෂකවරුන් සමඟ පවත්වන ලදී.

මේ අනුව නියමිත ක්‍රියාකාරකම් වලින් පරිසර දූෂණ පාලනය කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කටයුතු වැඩි ප්‍රමාණයකට පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ වගකීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට හිමිව ඇත. ඒ අනුව නව නියමිත ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුව 2013 වසරේදී සකසා නිමකොට ඇත.

3.1.2.2 අපජලය බැහැරලීම සඳහා වූ ප්‍රමිති හා උපමාන රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම.

ජීවීන්ට හිතකර ලෙස ජලයේ තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණකි. එසේ වුවද වර්තමානයේදී ජල ප්‍රභවයන්ට කර්මාන්ත මගින් මුදාහරිනු ලබන අපජල ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් වැඩිවන බව දක්නට ලැබේ.

මේ නිසා කර්මාන්ත වලින් පිටකරනු ලබන අපජලය සඳහා ජල තත්ව ප්‍රමිති නියාමනය කිරීමට පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමවේදය යොදාගත හැක.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් විවිධ වූ ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් අපජලය බැහැරලීම සඳහා අදාළ ජල තත්ව ප්‍රමිති සකස් කොට ඇත. දැනට පවත්නා අංක 1534/18 සහ 2008.02.01 දිනැති ගැසට් නිවේදනයට අනුව ක්‍රියාකිරීමේදී

විවිධ අපහසුතා වලට මුහුණ දෙන ලදී. එබැවින් මෙම ගැටළු මහහරවා ගැනීමේ අරමුණින් සහ පවත්නා ජල ප්‍රභවයන්හි තත්වය වඩාත් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් කාර්මික දූෂණය පාලනය සඳහා මෙම ප්‍රමිති නැවත සකස් කිරීමට ජල කළමනාකාරණයට සම්බන්ධ විශේෂඥ ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගෙන් සමන්විත විද්වත් මණ්ඩලයක් වෙතින් අදහස් හා යෝජනා ලබාගන්නා ලදී.

දැනට සකස් කොට ඇති ජල තත්ව ප්‍රමිති වල පවත්නාවූ විශේෂ ලක්ෂණය වනුයේ දැනට පවත්නා ප්‍රමිති වලට අමතර අපජලය බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේද කිහිපයක් අළුතින් හඳුන්වා දීමයි. තවද මෙහිදී රසායනාගාර විශ්ලේෂණ සිදුකිරීමේදී ඇතිවන ප්‍රායෝගික අපහසුතාද හැකිතාක් දුරට නිවැරදි කොට ඇත. මෙම ජල තත්ව ප්‍රමිති හා උපමාන මේ වනවිට සකසා අවසන් කර ඇති අතර 2014 මුල් භාගයේදී ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

3.1.3 පරිසර දූෂණය පාලනය සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම.

3.1.3.1 පාරිසරික සංවේදී කලාප තුළ මහා පරිමාණ හා මධ්‍ය පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත පිහිටුවීම පිළිබඳ තීරණය කිරීම සඳහා වූ කමිටුව

අපනයන සැකසුම් කලාප සහ කර්මාන්තපුර වලින් පිටත මහා පරිමාණ හා මධ්‍ය පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම තීරණය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික කමිටුවක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මෙය නව කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සම්බන්ධව තීරණ ගන්නා ඉතා විධිමත් තාක්ෂණික කමිටුවකි. මෙම කමිටුව ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය, ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය, කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යන ආයතන වල විධායක මට්ටමේ තාක්ෂණික නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වේ.

කොළඹ ප්‍රදේශයේ 75% ක ජල ඉල්ලුම සපයන අඹතලේ පොම්පාගාරයට ජලය කැලණි ගඟෙන් ලබාගන්නා නිසා කාර්මික අපදියර වලින් කැලණි ගඟ දූෂණය වීම අවම කිරීම මෙම කමිටුවේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. නමුත් දැනට මෙම කමිටුව මගින් කැලණි ගඟා දෝෂයට බාහිරින් පිහිටුවා ඇති විශාල අපජල ප්‍රමාණයක් පිටකරන මහා පරිමාණ හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත පිළිබඳවද අවධානය යොමුකර ඒවා සඳහා ද අවශ්‍ය උපදෙස් හා නිර්දේශ ලබාදීම සිදුකරනු ලබයි.

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය 2013 වසර තුළදී එවැනි රැස්වීම් 14 ක් පැවැත්වූ අතර, කර්මාන්තකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ව්‍යාපෘති යෝජනා 58 ක් ඇගයීම සිදුකරන ලදී. ව්‍යාපෘති 35 ක් අනුමත කළ අතර, ව්‍යාපෘති 4 ක් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. තවද ව්‍යාපෘති 19 ක් වැඩිදුර අධ්‍යයනය හා වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතව ඇත.

3.1.3.2 පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම (EIA) සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම.

මෙම අංශයේ නිලධාරීන් පරිසර දූෂණ පාලන ක්‍රමවේදයන් සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික ඇගයීමේ කමිටුවේ විශේෂ සාමාජිකයන් ලෙසට කටයුතු කරමින් නියමිත ව්‍යාපෘතීන්හි පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු කිරීමේ සහ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ වාර්තා ඇගයීමේ රාජකාරි වලද නියැලේ. EIA/IEE ක්‍රියාවලීන්හිදී නිලධාරීන් තම පරිසර දූෂණ පාලන විෂය ක්ෂේත්‍රයට අනුව අදහස් හා නිර්දේශ ලබාදෙමින් රාජකාරි කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.

මේ අනුව පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකයේ නිලධාරීන් ව්‍යාපෘති 19 ක් සඳහා තාක්ෂණික කමිටු සාමාජිකයන් ලෙස සහභාගී වී පරිසර දූෂණ පාලන ක්ෂේත්‍රයේ තාක්ෂණික සහාය ලබාදී ඇති අතර සාමූහික ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 4 ක් සඳහා ද සහභාගී වී ඇත.

3.1.3.3 කර්මාන්ත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තාක්ෂණික පහසුකම් සැලසීම.

අ) තාක්ෂණික විශේෂඥ උපදේශක ආයතන හා රසායනාගාර වාර්ෂිකව විමර්ශනය කිරීම හා යාවත්කාලීන කිරීම.

කර්මාන්තශාලා වලින් සිදුවන පාරිසරික දූෂණ තත්ත්වයන් මෙම අධිකාරිය මගින් අනුමත තත්ත්වයන්ට අනුකූල වන පරිදි පාලනය කර ගැනීමට කර්මාන්තකරුවන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික මහපෙත්වීම් උපදෙස් හා විශේෂඥ සහාය ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා රසායනාගාර/ තාක්ෂණික විශේෂඥ/උපදේශක ආයතන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කර එම ලේඛන වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.

මෙහි අරමුණ වනුයේ කර්මාන්තකරුවන්ට අඩු වියදමකින් වඩා ඵලදායී තාක්ෂණික සේවාවක් ලබාදීම මගින් පාරිසරික හානිය අවම කර ගැනීමයි. මෙහිදී රසායනාගාර පහසුකම් සලසන ආයතන වලට මෙන්ම උපදේශන සේවා සපයන්නන්ට ද තම ආයතනයේ අඩුලුහුඬුකම් නිවැරදි කර ගනිමින් වඩා පුළුල් සේවාවක් සැපයීමට හැකි වේ.

මේ අනුව 2013 වසර සඳහා රසායනාගාර 33 සහ තාක්ෂණික විශේෂඥ ආයතන 45 ක් ලියාපදිංචිය සඳහා ඉල්ලුම් කරන ලදී. එම ඉල්ලුම් පත් ඇගයීමෙන් හා ව්‍යාපෘති පසු විපරම් කිරීමෙන් පසු රසායනාගාර 29 ක් හා තාක්ෂණික විශේෂඥ ආයතන 39 ක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කර ඇත. තවද මෙම ආයතන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වෙබ් අඩවිය මගින් ප්‍රසිද්ධ කර ඇති අතර, අදාළ තොරතුරු සහිත පත්‍රිකා මුද්‍රණය කොට කර්මාන්තකරුවන් වෙත බෙදාදීමට කටයුතු කර ඇත.

2013 වසරේ අගභාගයේදී 2014 වසරෙහි ලියාපදිංචි වීම සඳහා අදාළ පුවත් පත් දැන්වීම් සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය පුවත්පත් වල දින දෙකක් ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී.

ආ) අන්තර් රසායනාගාර විශේලේෂණ නිපුණතාව පරීක්ෂා කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාරය හා ශ්‍රී ලංකා රසායනාගාර පරීක්ෂක සංගමය (Sri Lanka Association of Testing Laboratory) ඒකාබද්ධව මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙය වාර්ෂික රසායනාගාර ලියාපදිංචි කිරීමේ වැඩසටහනට අදාළව ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව වාර්ෂිකව ලියාපදිංචි කරන ලද රසායනාගාර මේ සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. මෙමගින් මෙම රසායනාගාර මගින් සිදුකරනු ලබන විශේලේෂණ සහ නිකුත් කරනු ලබන වාර්තා වල නිරවද්‍යතාවය මෙන්ම වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස කටයුතු සිදුකිරීම වැඩිදියුණු කිරීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වේ.

ඒ අනුව රසායනාගාර 10 ක් මෙම විශේලේෂණ නිපුණතාවය පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩ සටහනට දායක කරගන්නා ලදී. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාර සහ රසායනාගාර පරීක්ෂා කිරීමේ සංගමය මෙම වැඩසටහන වාර්ෂිකව සිදුකිරීමට අදහස් කොට ඇත.

3.1.3.4 සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත දිවි පැවැත්මක් සඳහා පරිසර හිතකාමී සත්ත්ව ගොවිපල වල් පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන.

සත්ත්ව පාලන ගොවිපල වල් මගින් සිදුවන පරිසර දූෂණය පාලනය දිනෙන් දින උද්ගත වන පාරිසරික ගැටළුවකි. බොහෝමයක් සත්ත්ව ගොවිපලවල් ග්‍රාමීය නේවාසික ප්‍රදේශ වල පිහිටා ඇත. එබැවින් එම ගොවිපල මගින් ජනිත වන දූවිලි අංශු, දුර්ගන්ධය මෙන්ම ජල දූෂණය සම්බන්ධව නිරතුරුවම පැමිණිලි ලැබේ.

ඒ අනුව සත්ත්ව ගොවිපල වල් ආශ්‍රිත ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා ජාතික මට්ටමේ උපදේශක කමිටුවක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, පශු සම්පත් හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව එක්ව ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම කමිටුව මගින් සත්ත්ව ගොවිපලවල් පාරිසරික හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආකාරයෙන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අදාළ නීති හා ක්‍රමෝපායන් සකසනු ලැබේ.

ඌරු, එළ, කුකුල් සහ ගව පාලනය සඳහා දැනට පවත්නා වූ මාර්ගෝපදේශයන් කාලෝචිත ඒවා බවත්, ඒවා වඩා නිවැරදිව සවිස්තරාමකව නැවත සකස් කළයුතු බවත්, මෙම ජාතික මට්ටමේ උපදේශක කමිටුව විසින් තීරණය කරන ලදී.

ඒ අනුව 2013 වසරේදී පරිසර හිතකාමී ලෙස පශු පාලනය සිදුකිරීමට අදාළ මාර්ගෝපදේශ සකස් කොට අවසන් කර මුද්‍රණය සඳහා යොමුකර ඇත.

3.1.3.5 සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා අඩු වියදම් තාක්ෂණ ක්‍රමෝපායන් හඳුන්වා දීම.

සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා වූ අඩු වියදම් තාක්ෂණ ක්‍රමෝපායන් හඳුන්වා දීම 2013 වර්ෂයේදී පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් සිදුකරන ලදී. මේ සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය, ජාතික සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන ආයතනය, ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනය හා කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය එක්ව පරිසර දූෂණය පාලනය සඳහා අඩු වියදම් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හඳුන්වාදීමට කමිටුවක් පත්කරන ලදී.

ඒ අනුව කර්මාන්ත මගින් පිටකරනු ලබන අපජලය හා විමෝචන පාලනයට අදාළ අඩු වියදම් ක්‍රමවේදයන් සකස් කොට ඉදිරිපත් කිරීමේ කර්තව්‍ය කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය, ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනය හා කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් භාරගන්නා ලදී. මෙහිදී අදාළ කර්මාන්තකරුවන් මේ සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වගකීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් ඉටුකරනු ලැබේ.

ඒ අනුව සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ වාහන සේවා ස්ථාන වලින් බැහැර කරනු ලබන අපජලය සඳහා කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය මගින් අඩු වියදම් ජීව විද්‍යාත්මක ප්‍රතිකර්ම පද්ධතියක් හඳුන්වාදෙන ලදී. මේ සම්බන්ධව 2013 වසරේ දකුණු හා උතුරු මැද පළාත් සඳහා වැඩමුළු දෙකක් පවත්වන ලදී. එහිදී සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ සේවා ස්ථාන හිමිකරුවන් 120 ක් සහ 147 දෙනකු බැගින් සහභාගි වන ලදී.

3.1.4 පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා විශේෂ ව්‍යාපෘති

3.1.4.1 රසායනික අනතුරු වලක්වා ගැනීමේ SAICM ව්‍යාපෘතිය

රසායනික අනතුරු වලක්වා ගැනීමේ වැඩසටහන (CAPP) 2012 ජූලි මස සිට 2013 නොවැම්බර් දක්වා කාල වකවානුව තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දූෂණ පාලන අංශය සමඟ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිපාලන සහ තාක්ෂණික දායකත්වය එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන (UNEP) සහ ආසියානු ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (ADPC) මගින් ලබාදෙන ලදී.

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වූයේ රසායනික අනතුරු වලක්වා ගැනීම හා පෙර සූදානම පිළිබඳ නිවැරදි ක්‍රමවේදයක් සකස් කොට ශ්‍රී ලංකාවේ අදාළ ආයතන මගින් එසේ ක්‍රියාත්මක කිරීමත් එමගින් මේ වනවිට ලංකාව තුළ ඇතිවන රසායනික අනතුරු අවම කිරීම හා හානිය වලක්වා ගැනීම සිදුකිරීමයි. තවද මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ලංකාවේ පවතින

රසායනික අනතුරු පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කොට එකී අනතුරු වල අවදානම අඩුකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍යතා හා ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගැනීම සිදුකර ඇති අතර විධිමත් කළමනාකරණ වැඩිමුළු විවිධ පාර්ශවයන් වෙත පවත්වා ඔවුන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම ද මෙමගින් සිදුකර ඇත.

එමෙන්ම CAPP වැඩසටහනේ සමස්ථ සංකල්පය ලෙස නිවැරදි ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කරමින් රසායනික ද්‍රව්‍ය නිසිපරිදි භාවිතා කිරීම තුළින් පරිසරයට හා ජීවිත වලට සිදුවන හානිය ඉතා අවම මට්ටමකට ගෙන ආයුතු වන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද අනෙකුත් CAPP ව්‍යාපෘති අතරින් හොඳම ව්‍යාපෘතිය බව UNEP ආයතනය මගින් දන්වා ඇති අතර ඒ සඳහා සහතික පත්‍රයක් ද ප්‍රදානය කර ඇත.

3.1.4.2 පාරිසරික සෞඛ්‍ය හා හදිසි අවදානම් තත්ත්වයන් පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත් කර්මාන්ත ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩිමුළුව.

2013 වසර තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය තුළ හදිසි අනතුරු (රසායන ද්‍රව්‍ය නිසා) කීපයක් සිදුවූ අතර, ඒවා වළක්වා ගැනීම හා අවම කරගැනීම පිළිබඳව අදාළ පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම ඉතා අවශ්‍ය බව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තීරණය කරන ලදී.

ඒ අනුව පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් 2013 නොවැම්බර් මස 28 වන දින රසායනික ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත කර්මාන්තකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

මෙම වැඩිමුළුව කර්මාන්තකරුවන්ට අදාළ පාරිසරික ආරක්ෂාව වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා හදිසි අවදානම් තත්ත්වයන් සඳහා දැනුවත් කිරීම මෙන්ම සාමූහික සමාජ වගකීම් යන තේමාවන්ට යටත්ව 125 ක් පමණ වන බස්නාහිර පළාත් කර්මාන්ත ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

මේ සඳහා විශේෂ අත්දැකීම් සහිත රාජ්‍ය මෙන්ම පුද්ගලික ආයතනයන්හි විද්වත් දේශක මධුල්ලකගේ දායකත්වය ලබාගන්නා ලදී. තවද මෙහිදී රසායනික කළමනාකරණ හා පාරිසරික පැමිණිලි, කර්මාන්ත තුළ රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව, රසායනික අනතුරු වලක්වා ගැනීම හා පෙර සුදානම යන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව පුළුල්ව සාකච්ඡා කරන ලදී.

තවද කර්මාන්ත ක්‍රියාවලිය සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතයේදී ආරක්ෂාව සහ සාමූහික සමාජීය වගකීම මගින් ධනාත්මකව පරිසරය වෙනස් කිරීම පිළිබඳ මෙතෙක් සාකච්ඡා නොවූ පැතිකඩක් සාකච්ඡා කරන ලදී.

මෙම වැඩිමුළුව 2014 වර්ෂය තුළ දිවයින පුරාම පැවැත්වීමට පරිසර දූෂණ පාලන අංශය බලාපොරොත්තු වෙයි.

3.1.4.3 ජාතික හරිත සම්මාන උළෙල

ජාතික හරිත සම්මානය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් පරිසර හිතකාමී ලෙස කටයුතු කරන ව්‍යවසාකයන් හට පිරිනමනු ලබන එකම සම්මානය වේ. පරිසර හිතකාමී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලබන පුද්ගලික සහ රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යවසාකයන් ඇගයීම මෙම වැඩ සටහනේ මුඛ්‍ය පරමාර්ථය වේ. මෙම වැඩ සටහන හරිත ශ්‍රී ලංකාවක් කරා යන ගමනට මහඟු පිටිවහලක් වන අතර, කර්මාන්ත ප්‍රජාව පරිසර සුරැකීමේ මහඟු සත්කාරයට දායක කර ගැනීමේ ප්‍රායෝගික ක්‍රමයක් ද වේ. මෙහි මූලික පරමාර්ථය කර්මාන්තකරුවන් හා විවිධ සේවා සපයන්නන් පසුවිපරම් මත පදනම් වූ පරිසර දූෂණය පාලනය හා පරිසර කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් සඳහා දිරිගැන්වීමත්, එමගින් පාරිසරික ප්‍රමිති හා උපමාන කරා ලඟාවීම මෙන්ම තිරසාර පරිසරයක් කරා කර්මාන්ත ප්‍රජාව රැගෙන යාමත් ය.

2013 වසරේ දී ජාතික හරිත සම්මාන වැඩ සටහන සඳහා අංශ 16 ක් යටතේ අයදුම්පත් කැඳවන ලදී. ඒවා අතර කර්මාන්ත, පළාත් පාලන ආයතන, ව්‍යාපෘති හා පාසැල් ද ඇතුළත් විය. ඒ අනුව අයදුම්පත් 190 ක් ඉල්ලුම් කරන ලද අතර, පළපුරුදු හා විද්වත් විනිශ්චය මණ්ඩලය මගින් ඒවා ඇගයීමට භාජනය කරන ලදී. විද්වත් විනිශ්චය මණ්ඩලය මගින් තෝරාදුන් අයදුම් පත් සඳහා පමණක් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකරන ලදී.

මෙම සම්මාන උළෙල 2014 මැයි මස 12 දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී සිදුකරනු ලැබේ.

3.1.5 අදාළ ආයතනයන්හි නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පුහුණුවීම්/ වැඩමුළු සාකච්ඡා සහ ඉදිරිපත් කිරීම්.

සෑම මට්ටමකම නිලධාරියෙකුට තමන්ට පැවරෙන කාර්යයන් හා වගකීම් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පුහුණුව එක් අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය පහත සඳහන් පුහුණුවීම්, වැඩමුළු හා රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

- a. පළාත් පාලන ආයතන නිලධාරීන් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 1 ක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- b. කර්මාන්ත ප්‍රජාව සඳහා පරිසර දූෂණ පාලන උපක්‍රම පිළිබඳව සහ මහජනතාව වෙනුවෙන් දේශන 8 ක් පවත්වා ඇත.
- c. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මගින් සහභාගී වූ රැස්වීම් 24, දේශන 6 සහ වැඩමුළු ගණන 7 කි.

ප්‍රගති සාරාංශය - 2013

පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය		වෙනත්
	භෞතික	මූල්‍ය	
1. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය.			ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වියදම් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් දරාගන්නා ලදී.
• නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශය සඳහා එකඟතාවයන්	95		

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය		වෙනත්
	භෞතික	මූල්‍ය	
<ul style="list-style-type: none"> විදුලි සංදේශ සම්ප්‍රේෂණ කුළුණු සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදීම. 	50		
<ul style="list-style-type: none"> නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සඳහා එකඟතාවයන් 	70		
<ul style="list-style-type: none"> පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අළුත් කිරීම් සඳහා 			
<p>2. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් නොවන කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීම.</p> <ul style="list-style-type: none"> විදුලි සංදේශ කුළුණු සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීම. <p>මහජන පැමිණිලි සංඛ්‍යාව</p> <ul style="list-style-type: none"> BOI නොවන පරීක්ෂා කරන ලද වෙනත් ආයතන වෙත යොමුකරන ලද BOI පරීක්ෂා කරන ලද වෙනත් ආයතන වෙත යොමුකරන ලද ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලද මහජන පැමිණිලි 	33	2013 වසර සඳහා පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය සඳහා වෙන්කළ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන රු. 1710000/-	
	85		
	22	ඒ අනුව වෙන්කළ මුළු මුදලින් පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය විසින් වියදම් කර ඇත.	
	63		
	70		
	37		
	33		
<p>3. තාක්ෂණික විශේෂඥ ආයතන හා රසායනාගාර ලැයිස්තු යාවත්කාලීන කිරීම.</p>			

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය		වෙනත්
	භෞතික	මූල්‍ය	
රසායනාගාර ලියාපදිංචිය සඳහා ලද අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව.	33		
තාක්ෂණික විශේෂඥ ආයතන ලියාපදිංචිය සඳහා ලද අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව	45		
ලියාපදිංචි කළ රසායනාගාර	29		
ලියාපදිංචි කළ විශේෂඥ උපදේශන ආයතන	39		
4. මහා පරිමාණ සහ මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා කමිටුව			
<ul style="list-style-type: none"> පැවැත්වූ රැස්වීම් 14 	14		
<ul style="list-style-type: none"> ඇගයීම් සිදුකරන ලද ව්‍යාපෘති යෝජනා 	58		
8. අපජලය බැහැර කිරීමේ ප්‍රමිති විමර්ශන කිරීම සහ ප්‍රතිශෝධනය කිරීම. පවත්වන ලද රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	2		
9. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අංක කිරීමේ වැඩ සටහන සඳහා අංක ලබාදීම.			
<ul style="list-style-type: none"> නිකුත් කරන ලද "අ" කාණ්ඩයේ නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අංක සංඛ්‍යාව. 	983		
<ul style="list-style-type: none"> අළුත් කරන ලද "අ" කාණ්ඩයේ නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අංක සංඛ්‍යාව. 	1753		
10. පුහුණුවීම්/වැඩමුළු රැස්වීම් ඉදිරිපත් කිරීම.			

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය		වෙනත්
	භෞතික	මූල්‍ය	
• පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය මගින් පැවැත්වූ දේශන	6		
• පුහුණු වැඩමුළු	12		
• පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය සහභාගී වූ රැස්වීම්	21		
11. සහභාගී වූ EIA කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව.	22		

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිඵලය ලෙස රසායනික අනතුරු පිළිබඳ රටෙහි තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාවක් හා CAPP ව්‍යාපෘතියෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ තක්සේරු වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීමයි.

3.2. රසායනාගාරය

වායු සම්පත් කළමනාකරණ සහ පසුච්චරම් ඒකකය

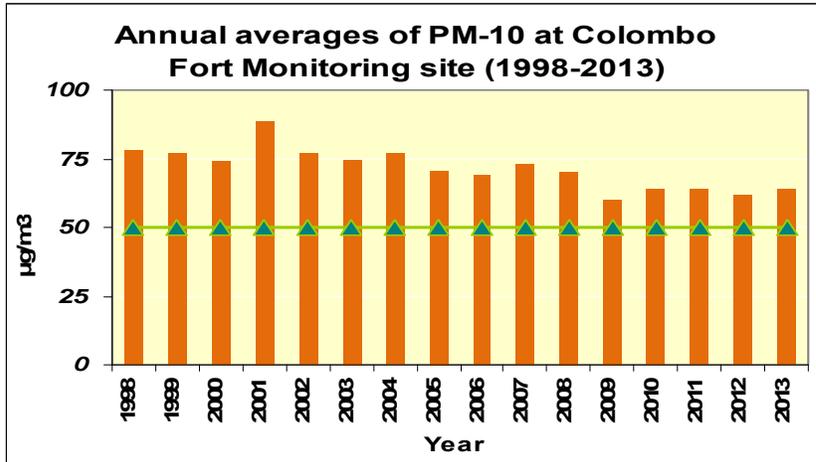
3.2.1 සංසරණ වායු තත්ත්වය පසුච්චරම් කිරීම.

කොළඹ නගරයේ සංසරණ වායු ගෝලයේ තත්ත්වය මිනුම් කිරීම සඳහා 2013 වසරේදී කොළඹ කොටුව දුම්රිය ස්ථානය අසල පිහිටා ඇති නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී රසායනික විශ්ලේෂණ (Wet Chemical) ක්‍රම භාවිතා කරමින් සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් (SO₂) සහ නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් (NO₂) සාන්ද්‍රණය මිනුම් කරන ලදී. තවද වායුගතික විෂකම්භය මයික්‍රොමීටර් 10 ට අඩු ක්ෂුද්‍ර අංශුන් (PM₁₀) සාන්ද්‍රණය කොළඹ නගරයේ වැඩිවන වාහන සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂව වෙනස්වීමේ ප්‍රවණතාව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා එම සාන්ද්‍රණය ද සනිපතා මිනුම් කරන ලදී.

3.2.1.1 ශ්‍රී ලංකාවේ වාතයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය

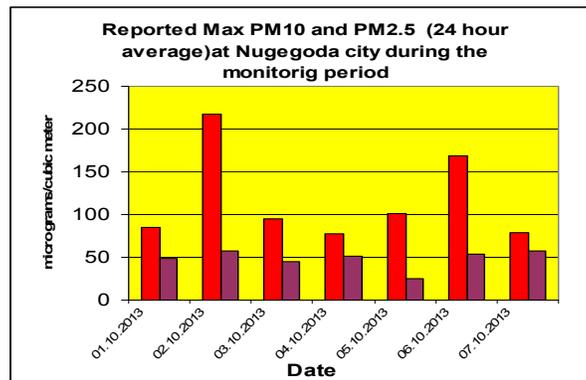
පසුගිය වසර 16 ක කාලය තුළ කොළඹ කොටුව වායු තත්ත්ව නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දත්තයන්ට අනුව වායුගතික විෂකම්භය මයික්‍රොමීටර් 10 ට අඩු අංශුමය ද්‍රව්‍ය සාන්ද්‍රණයේ (PM₁₀) අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම්වද එය නිර්දේශිත වාර්ෂික සාමාන්‍ය උපරිම අගය ඉක්මවා පවතී.

කොළඹ නගරයේ වසර 16 ක් තුළ PM₁₀ වාර්ෂික සාමාන්‍ය අගයේ වෙනස්වීම.

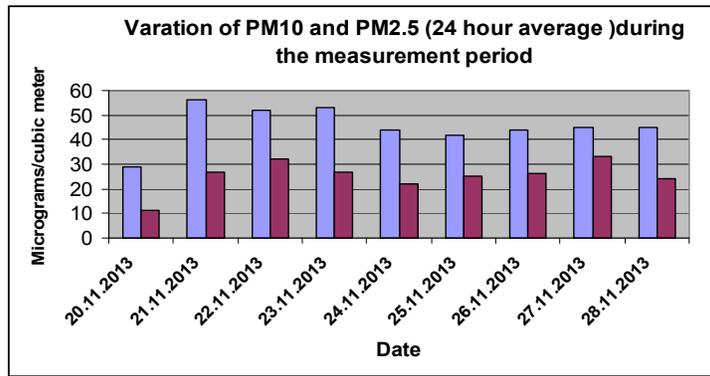
මෙයට සමගාමීව නුගේගොඩ, අනුරාධපුර, යාපනය යන නගර වලද ස්වයංක්‍රීය ජංගම වායු තත්ත්ව පසු විපරම් කිරීමේ රසායනාගාරය භාවිතා කරමින් අවට වාතයේ තත්ත්වය මනින ලදී.

අවට වාතයේ ඇති PM₁₀ සාන්ද්‍රණයට අමතරව අනෙකුත් වායුමය දූෂකාරක සාන්ද්‍රණ, වායුගතික විෂ්කම්භය මයික්‍රොමීටර් 2.5 ට අඩු ක්ෂුද්‍ර අංශුන් (PM_{2.5}) සාන්ද්‍රණය සහ මිනිත් නොවන සම්පූර්ණ හයිඩ්‍රොකාබන් සාන්ද්‍රණය ද මෙම ජංගම වායු තත්ත්ව පසු විපරම් කිරීමේ රසායනාගාරය භාවිතා කරමින් සිදුකරන ලදී.

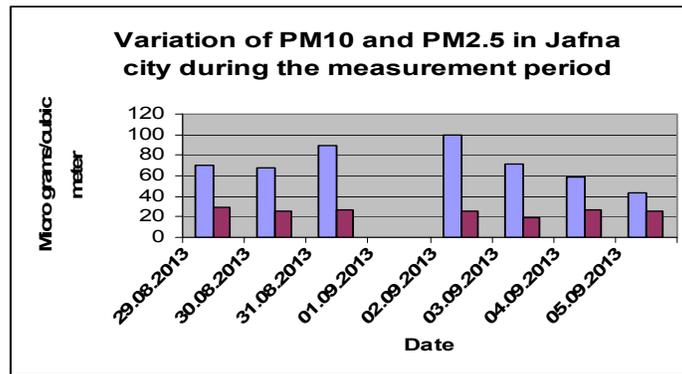
2013.10.01 සිට 2013.10.07 දක්වා කාලය තුළ නුගේගොඩ නගරයේ ක්ෂුද්‍ර අංශුන් සාන්ද්‍රණ වල වෙනස්වීම.

සමහර දිනවලදී PM₁₀ සාන්ද්‍රණය ජාතික පාරිසරික (සංසරණ වායු තත්ත්ව) නියෝග වලට අනුව පැය 24 සාමාන්‍යයේ උපරිම අගය වන සනම්ටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 100 අගය ඉක්මවා ඇති අතර, PM_{2.5} සාන්ද්‍රණය ද එම නියෝගවල පැය 24 සාමාන්‍යයේ උපරිම අගය වන සනම්ටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 50 අගය ඉක්මවා ඇත.

2013.11.20 සිට 2013.11.28 දක්වා කාලය තුළ අනුරාධපුර පූජා භූමි m%දේශයේ ක්ෂුද්‍ර අංශුන් සාන්ද්‍රණ වල වෙනස්වීම.

අනුරාධපුර පූජා භූමි ප්‍රදේශයේ PM₁₀ සහ PM_{2.5} යන සාන්ද්‍රණ දෙකම ජාතික පාරිසරික (සංසරණ වායු තත්ත්වය) නියෝග වල පැය 24 සාමාන්‍යයේ උපරිම අගය ඉක්මවා නොයයි.

2013.08.29 සිට 2013.09.05 දක්වා කාලය තුළ යාපනය නගරයේ ක්ෂුද්‍ර අංශුන් සාන්ද්‍රණ වල වෙනස්වීම.

දේශසීමා හරහා සිදුවන වායු දූෂණයේ තත්ත්වය පසු විපරම.

3.2.1.2 මාලේ ප්‍රකාශන ව්‍යාපෘතිය.

මාලේ ප්‍රකාශනයේ ක්‍රියාකාරකම් වලට අදාල වූ දකුණු ආසියානු රට රටවල දේශසීමා හරහා සිදුවන වායු දූෂණ තත්ත්ව එහි බලපෑම සහ වායු දූෂණ තත්ත්ව වැලැක්වීමේ සහ පාලනය කිරීමේ කටයුතු සිදුකිරීමේදී මාලේ ප්‍රකාශනයේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ජාතික ආයතනය ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාරය එම කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

අනෙකුත් දකුණු ආසියානු රටවල් හා සමාන්තරව මෙම වැඩසටහනට අදාල වූ රට රටවල දේශසීමා හරහා වූ වායු දූෂණ තත්ත්වයන් පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් රසායනාගාරය මඟින් සිදුකරනු ලබයි.

3.2.1.3 අම්ල වැසි පසු විපරම.

අන්තර් කලාපීය වශයෙන් ඇතිවන වායු දූෂණය මඟින් අම්ල වැසි ඇතිවීමේ හැකියාවක් තිබේද යන්න හඳුනාගැනීම සඳහා රසායනාගාරය විසින් වැසි ජල නියැදි පරීක්ෂා කිරීම සිදුකරනු ලබයි. මාලේ පසු විපරම කමිටුවේ නිර්දේශ

අනුව මිනිත්තලය ප්‍රදේශයේ දොරමඩලාව ස්ථානයේ ඇති වැසි ජල නියැදි එකතු කිරීමේ ස්ථානයක් පවත්වාගෙන යන අතර, වැසි ජලය එකතු කිරීම ක්‍රම දෙකකට සිදුකරනු ලබයි. ඒවා නම් නිරන්තරයෙන්ම ඇරී තිබෙන භාජනයක් භාවිතයෙන් සහ වර්ෂාව පවතින අවස්ථාවේදී පමණක් ඇරී තිබෙන භාජනයක් භාවිතයෙන් වැසි ජලය එකතු කිරීම වේ.

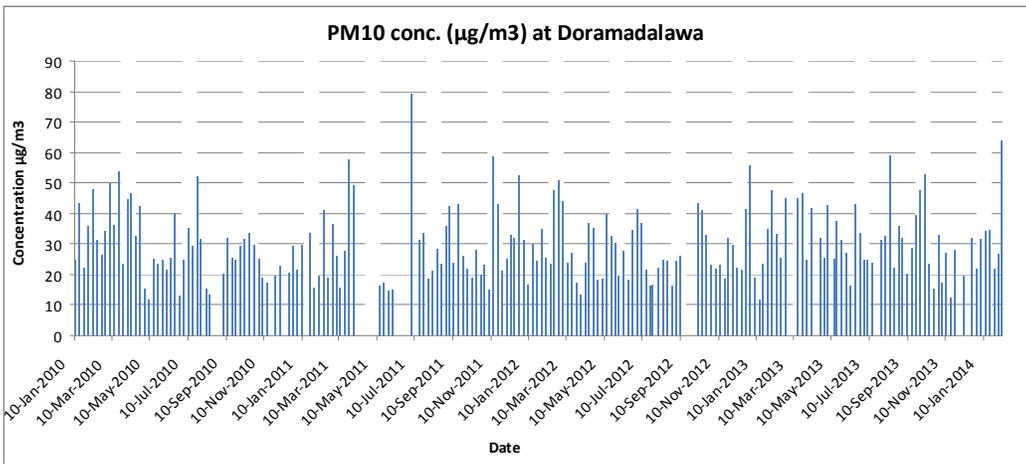
එම වැසිජල නියැදි වල ප්‍රමාණය, එම නියැදි වල සංඝටක වල අයනික විශ්ලේෂණය, සන්නායකතාව (Ec) සහ අම්ලිකතාවය (pH) මිනුම් කරනු ලබයි.

3.2.1.4 දේශසීමා හරහා සිදුවන වායු දූෂණයේ පසු විපරම්.

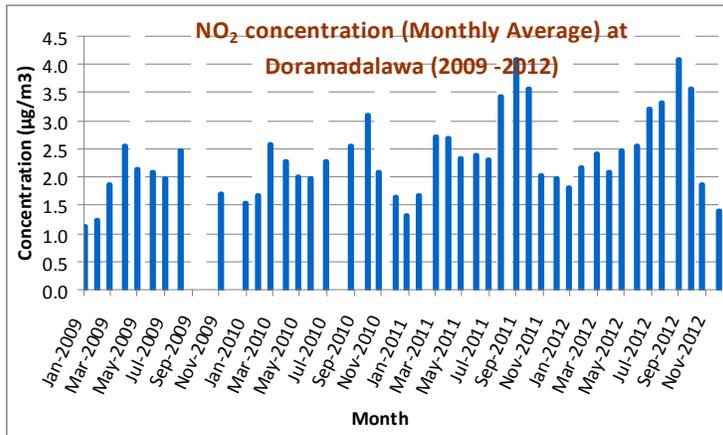
දුටුවාව හා දොරමඩලාව ස්ථාන වල අක්‍රීය නියැදි (Passive Samples) උපයෝගී කරගෙන සංසරණ වාතයේ නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් (NO₂), සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් (SO₂), ඕසෝන් (O₃) සාන්ද්‍රණයන් මාසික වශයෙන් රැස්කරමින් වායු තත්ත්ව විශ්ලේෂණය සිදුකරනු ලැබේ.

දොරමඩලාව නියැදි රැස්කරන ස්ථානය තුල වායුගතික විශ්කම්භය මයික්‍රොමීටර් 10 ට අඩු ක්ෂුද්‍ර අංශු සාන්ද්‍රණය (පැය 24 තුලදී) මැනීමේ පරීක්ෂණ සතිපතා සිදු කෙරේ.

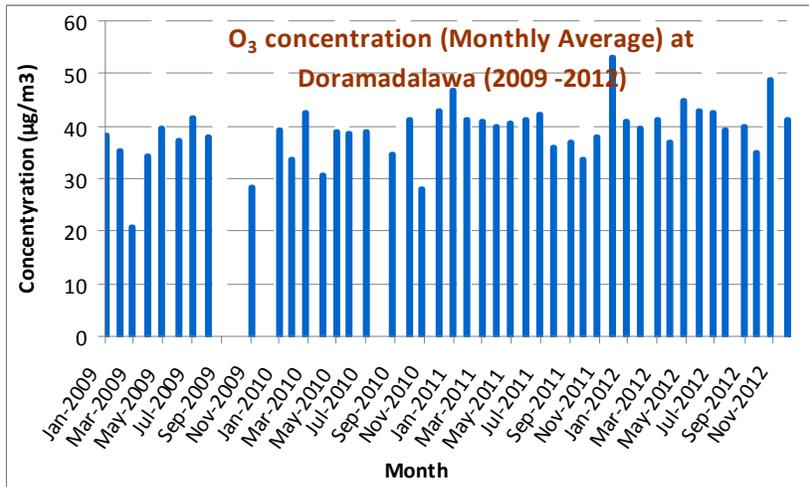
දොරමඩලාව නිරීක්ෂණ භූමි භාගය තුල සවිකරන ලද උපකරණ

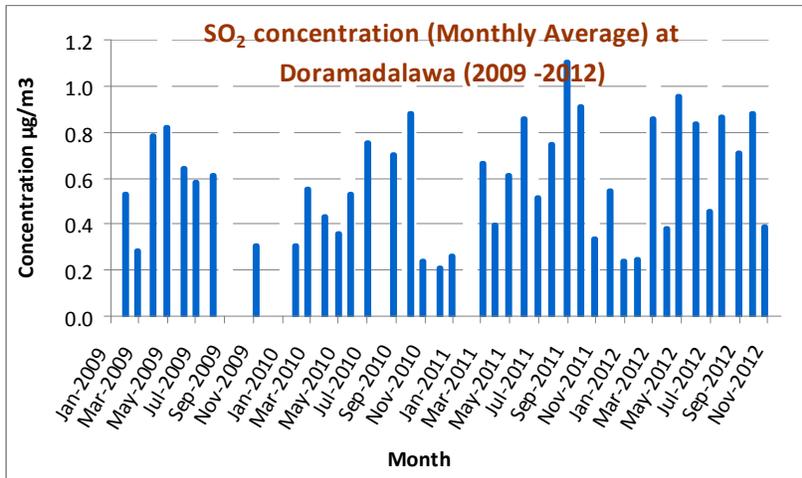
දොරමඩලාව නියැදි රැස්කරන භූමි භාගය තුල PM 10 සාන්ද්‍රණයේ වෙනස්වීම.

දොරමඩලාව නියැදි රැස්කරන භූමි භාගය තුළ නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණයේ වෙනස්වීම.

දොරමඩලාව නියැදි රැස්කරන භූමි භාගය තුළ ඕසෝන් සාන්ද්‍රණයේ වෙනස්වීම.

දොරමඩලාව නියැදි රැස්කරන භූමි භාගය තුළ සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණයේ වෙනස්වීම.

3.2.1.5 ශබ්ද දූෂණය පාලනය

ශබ්ද දූෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට බලපාන ප්‍රධාන පාරිසරික ගැටළුවකි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වායු සම්පත් කළමනාකරණ සහ පසුවිපරම් ඒකකය ශබ්ද දූෂණ පසුවිපරම් කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අලුත් කිරීම සහ කොන්දේසි පසුවිපරම් කිරීම සඳහා ශබ්ද මට්ටම මැනීම හා සාමාන්‍ය ජනතාවගේ පැමිණිලි විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රසායනාගාරය මගින් ශබ්ද මට්ටම් මැනීම සිදු කෙරේ. කර්මාන්තකරුවන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි වාණිජ මට්ටමේ ශබ්ද මැනීමද සිදුකෙරේ.

ක්ෂේත්‍රයේ ශබ්ද මිනුම් කිරීමක්

වාහන නළා මගින් ඇතිවන ශබ්ද දූෂණය අවම කිරීමට 2011 අංක 01 දරණ ජාතික පාරිසරික (වාහන නළා) නියෝග ප්‍රමිතීන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් සකස් කර ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

මෙම නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා පසුවිපරම් ඒකකය පාර්ශවකරුවන් සමඟ රැස්වීම්, දැනුවත් කිරීම් සහ ප්‍රධාන නගර වලදී වාහන නළා මිනුම් කටයුතු පොලිස් ප්‍රවාහන පරිසර කොට්ඨාශ හා ඒකාබද්ධව සිදුකරන ලදී.

3.2.2 ජල තත්ත්ව සහ පසු විපරම් රසායනාගාරය

3.2.2.1 පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාවට නැංවීම සහ දායකත්වය ලබා දීම

පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර යනු ජාතික පාරිසරික පනතෙහි ප්‍රතිපාදන යටතේ ක්‍රියාත්මක නීතිමය මෙවලමකි. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා ගත යුතු කර්මාන්ත/නියමිත කටයුතු රජයේ ගැසට් නිවේදනය මගින් අ,ආ,ඇ වශයෙන් කොටස් තුනක් යටතේ වර්ග කර ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

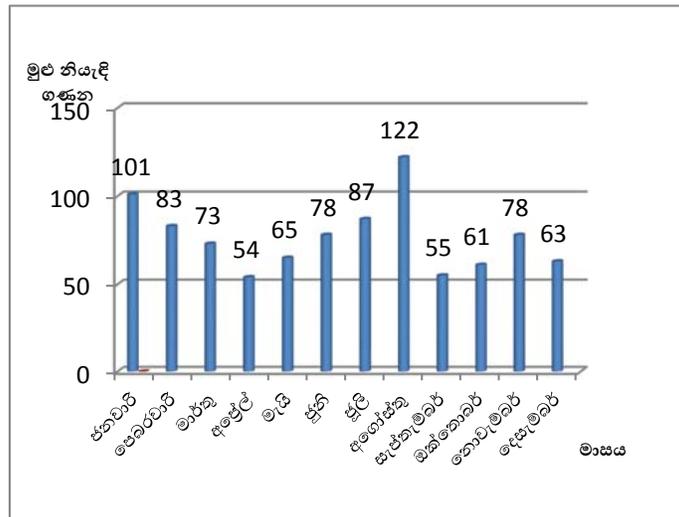
ඒ සඳහා අවශ්‍ය විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දූෂණ පාලන අංශයට අදාළව ජල තත්ත්ව සහ පසු විපරම් රසායනාගාරය ක්‍රියාත්මක වෙයි.එහි ප්‍රධානම කාර්යය වනුයේ මුලු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි කාර්මික අපසන්දන පසු විපරමට ලක් කිරීමයි.

මේ අනුව 2013 වසර තුළ දී ජල නියැදි 920 ක් රැස් කර විශ්ලේෂණය කිරීමට රසායනාගාරයට හැකි විය.මෙම ජල නියැදි අතර පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම,වානිජමය,නීතිමය,මතු පිට සහ භූ ගත ජල ප්‍රභව පසු විපරමට ලක් කිරීම ආදී විවිධ කටයුතු සඳහා අදාළ ජල නියැදි අන්තර්ගත වේ.

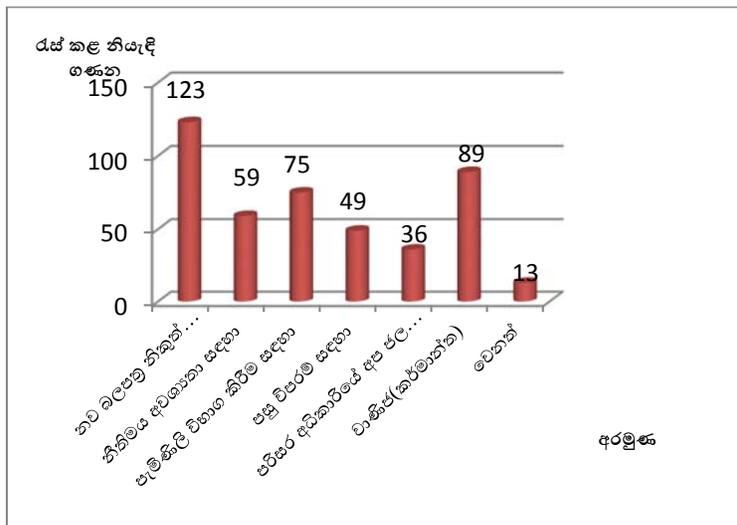
එම තොරතුරු වගුව 1 හි දක්වා ඇත.

නියැදි වර්ගය	අරමුණ/ජල ප්‍රභවයේ නම	රැස් කළ නියැදි ගණන	සිදු කළ මුළු විශ්ලේෂණ ගණන
කාර්මික අපසන්දන	නව බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම/අලුත් කිරීම	123	738
	නීතිමය අවධානය සඳහා	59	354
	පැමිණිලි විභාග කිරීම සඳහා	75	450
	පසු විපරම් සඳහා	49	294
	පරිසර අධිකාරියේ අප ජල පිරිපහදු පද්ධතිය	36	216
	වාණිජ(කර්මාන්ත)	89	534
	වෙනත්	13	494
මතු පිට/භූ ගත ජලය	කැළණි ගඟ	142	1988
	බොරලැස්ගමුව වැව	24	336
	මහ ඔය	88	1232
	වාණිජ (මතු පිට ජලය)	79	474
	දඬුගම් ඔය	72	720
	බෙන්තොට ගඟ	71	994

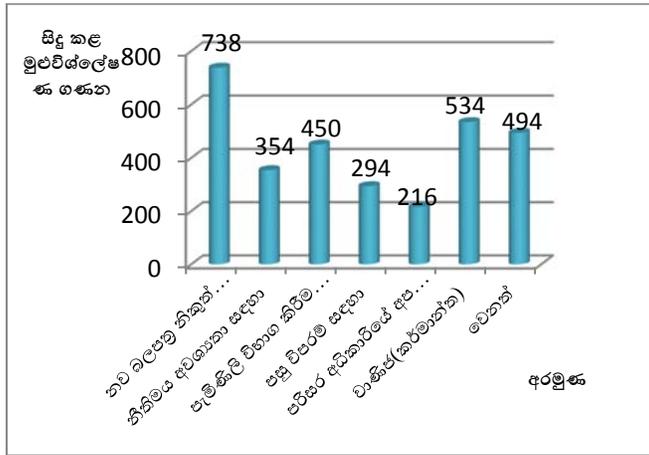
වගුව 1:2013 වසර තුළ ජල නියැදි රැස් කිරීමේ සහ විශ්ලේෂණය කිරීමේ ප්‍රගතිය

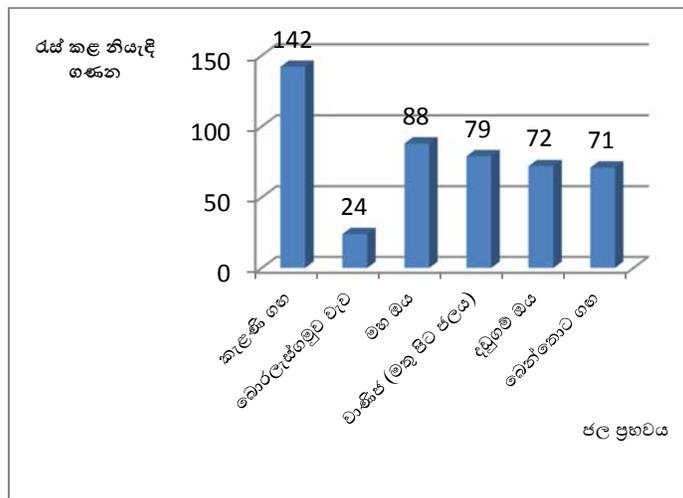
රූපය 01 : 2013 වසර තුළදී මාසික පසුච්චරම් කිරීමේ ප්‍රගතිය

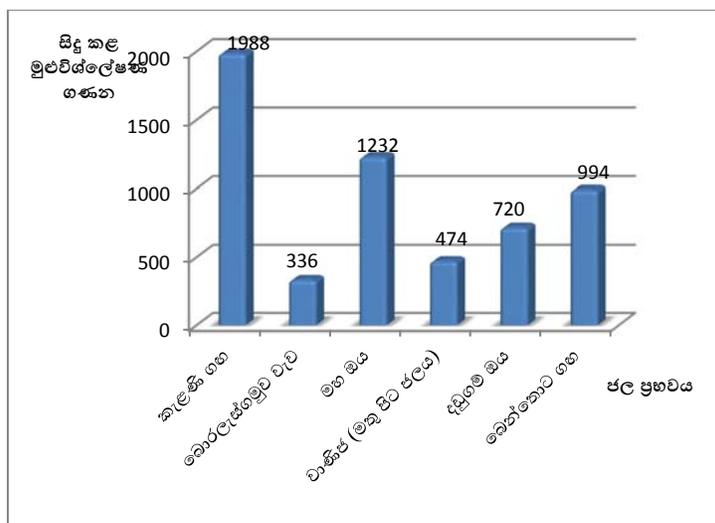
රූපය 02 : 2013 වසර තුළදී කාර්මික අපසන්දන පසුච්චරම් කිරීමේ ප්‍රගතිය

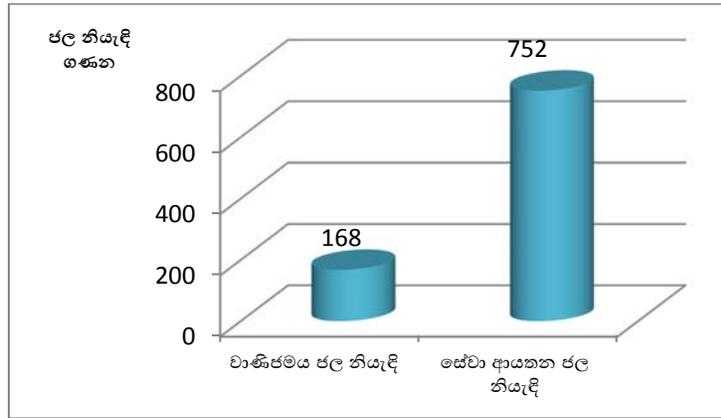
රූපය 03 : 2013 වසර තුළදී කාර්මික අපසන්දන සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද පරාමිතීන්

රූපය 04 : 2013 වසර තුළදී මතුපිට ජලය පසු විපරම් කිරීමේ ප්‍රගතිය

රූපය 05 : 2013 වසර තුළදී මතුපිට ජලය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද පරාමිතීන් ගණන

රූපය 06 :සේවා ආයතන ජල නියැදි වලට සාපේක්ෂව වාණිජමය ජල නියැදි පසු විපරම් කිරීමේ ප්‍රගතිය

රසායනාගාරය මගින් ලබා දෙන දත්ත වල නිරවද්‍ය බව තහවුරු කිරීම පිණිස ක්‍රියා කිරීම

GEMS/WATER මගින් 2013 වසරේදී පවත්වන ලද ජල තත්ත්ව රසායනාගාරයන්හි දත්ත වල නිවැරදිතාවය ඇගයීමේ ජාත්‍යන්තර වැඩසටහනට සහභාගී වීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජල තත්ත්ව සහ පසු විපරම් රසායනාගාරය ද අවස්ථාව උදා කර ගන්නා ලදී. GEMS/WATER රසායනාගාර ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යයන වැඩසටහනට සහභාගී වීම තුළින් රසායනාගාරයන්හි සිදු කරනු ලබන පරීක්ෂණයන්හි දත්ත වල නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කරගනීමට හැකි වේ. මේ යටතේ ක්ෂුද්‍ර ජීවී පරීක්ෂණ(Microbiological Tests), ඔක්සිජන් ඉල්ලුම පිළිබඳ පරීක්ෂණ (Oxygen Demand Tests), ඛනිජ පෝෂක (Minerals and Nutrients), pH, සහ ද්‍රව්‍ය(solids) සහ ඇලුමිනියම්(Al), බේරියම්(Be), බෝරෝන්(B), කැඩ්මියම්(Cd), ක්‍රෝමියම්(Cr), කෝබෝල්ට්(Co), කොපර්(Cu), නිකල්(Ni), මැන්ගනීස්(Mn), සින්ක්(Zn) සහ යකඩ(Fe) යන ක්ෂුද්‍ර ලෝහ(Trace Metals) ප්‍රමාණය පිළිබඳ පරීක්ෂණ ආදී පරාමිතීන් සඳහා නියැදි විශ්ලේෂණයට ලක් කරන ලදී.

මේ අනුව නියැදි 13 ක් ලැබුණු අතර ඒවා පරාමිතීන් 38 ක් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. එම දත්ත වල නිරවද්‍යතාවය 2014 වර්ෂය තුළ දී රසායනාගාරය වෙත වාර්තා කරනු ලැබේ.

පවිත්‍ර ගංගා වැඩසටහනට සහභාගී වීම.

කැලණි ගඟේ ජලය පසු විපරම් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට 1998 වසරේ සිටම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාරය සහභාගී වේ. ඊට අදාළව 2013 වසරේදීද කැලණි ගඟේ ජලය මාසිකව පසු විපරම් කරන ලදී. කැලණි ගඟේ ජලය පසු විපරම් කිරීමට අමතරව 2013 වසරේදී එක්සත් ජාතීන්ගේ සන්වර්ධන වැඩසටහන සමඟ එක්ව පරිසර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය මගින් විවිධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක්ම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ ලෝක ජල දිනයට සමගාමීවය. මෙම වැඩසටහන 2013 වසරේදී ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශ කිහිපයකම ක්‍රියාත්මක කළ අතර දේශන පවත්වමින් සහ රසායනාගාර ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරමින් පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් මෙහි සියලුම වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී විය.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් අංශ සඳහා ලබා දුන් සහයෝගය

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි රසායනාගාරවල තත්ත්වය ඉහළ අරමුණින් 2013 වර්ෂය තුළදී එවැනි රසායනාගාර 10 ක් ප්‍රමුඛතා පදනම මත තෝරා ගෙන විශ්ලේශන අගයීමේ ක්‍රියාවලියක් පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය සමග ඒකාබද්ධව සිදු කරන ලදී. මෙහි අරමුණ වූයේ පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි රසායනාගාර අතර විශ්ලේෂණ හැකියාව සමාන මට්ටමකට ගෙන ඒමයි. මේ යටතේ රසායනාගාරය විසින් pH, මුළු පොස්පේට් , රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, ජෛව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම සහ මුළු අවලම්බිත සංඛ්‍යා ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය යන පරාමිතීන් පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීමක් සිදු කරන ලදී.

මතු පිට ජලය පසු විපරමට ලක් කිරීම

රසායනාගාරය මගින් මතු පිට ජලය පසු විපරමට ලක් කිරීමේ විවිධ වැඩ සටහන් මෙම වර්ෂයේ දී ක්‍රියාවට නංවන ලදී. කැළණි ගඟ සහ බොරැස්ගමුව වැවෙහි ජලය පසු විපරම් කිරීම මේ අතර වේ.

කැළණි ගඟේ ජල තත්ත්වය ඇගයීම

මුලු දිගින් කි.මී 145 ක් පමණ සහ වර්ග කි.මී 2292 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණයකින් යුතු වන කැළණි ගඟ ලංකාවේ දෙවන විශාලතම ජල ධාරය වේ. ගංගාවට සමීපව පිහිටි කර්මාන්ත වල සිසු වර්ධනයත් ජනගහනය අධිකම නගරය පසු කර යාමත් නිසා මෙය ලංකාවේ දූෂිතම ගංගාව ලෙස හැඳින් වේ. කැළණි ගඟ දූෂණය වීමේ ප්‍රධාන ප්‍රභව වනුයේ භූමිය පදනම් කර ගත් ප්‍රභව වන පිරිපහදු කළ සහ නොකළ කාර්මික අපසන්දන කෘෂිකාර්මික ජලය, ගෘහස්ථ සහ නාගරික අපසන්දන වේ. කොළඹ ප්‍රදේශයේ නළ ජල සැපයුමෙන් ප්‍රධානතම කොටස සපුරාලන කැළණි ගඟේ ජල තත්ත්ව මිනුම් පරීක්ෂා කිරීමේ දී ජල දූෂණය කෙතරම් ද යන්න පෙනී යයි.

විවිධ ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජල දූෂණය කෙරෙහි සිදු කරන බලපෑම සලකා බලමින් ප්‍රධාන ගංගාවේ ස්ථාන 7 ක් සහ එහි අතු ගංගා 5 ක් නියැදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන වශයෙන් තෝරා ගන්නා ලදී. නියැදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන තෝරා ගන්නා ලද්දේ ගං මෝයේ සිට කි.මී 58 ක් අවිස්සාවේල්ල දක්වා ගොඩ බිම දෙසටය.

අක්ෂාංශ	දේශාංශ	නියැදි රැස් කළ ස්ථාන
6 57 14	80 13 12	තල්දූව පාලම (076005)
6 58 37	80 11 39	සීතාවක තොටුපොල (076006)
6 55 02	80 05 53	වක් ඔය (අතු ගංගාව) (076011)
		සුගොඩ තොටුපොල (076009)
6 56 38	80 08 18	සුගොඩඇළ (අතු ගංගාව) (076010)
6 54 36	80 05 00	හන්වැල්ල පාලම(076007)

6 54 26	80 03 57	පුස්වැලි ඔය (අතු ගංගාව) (076012)
6 56 00	79 59 32	මහ ඇළ (අතු ගංගාව) (076013)
		කඩුවෙල පාලම(076008)
6 56 21	79 58 09	රත්ගඟවත්ත ඇළ (අතු ගංගාව) (076001)
6 56 18	79 56 50	වැලිවිට පාලම (076003)
6 57 37	79 52 40	චික්ටෝරියා පාලම (076002)

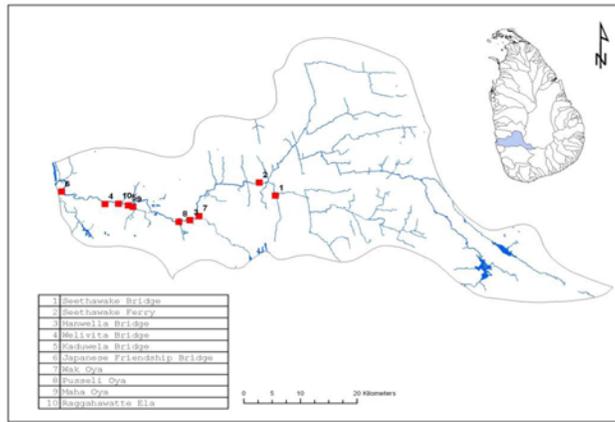
වගුව 2 : කැළණි ගඟේ නියැදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන

මීට අදාළව pH,ආවිලතාවය,දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය,රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම,ජෛව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, නයිට්‍රට්,පොස්පේට් සහ බැර ලෝහ වල ද්‍රාව්‍ය ආකාර වන ක්‍රෝමියම්, ලෙඩ් යන පරාමිතීන් 2013 වසරේ දී මාසිකව පසු විපරමට ලක් කරන ලදී.

කැළණි ගඟ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පානීය ජලය සපයන වැදගත්ම ප්‍රභවය වන අතරම ගං මෝයේ සිට කි.මී 14 ක් දුරින් අඹතලේ ජල පොම්පාගාරය පිහිටා ඇත.කෙසේ වෙතත් අඩු ආදායම් ලාභී නිවාස වලින් පැමිණෙන අප ජලය සහ කර්මාන්ත විශාල ගණනකින් (ප්‍රධාන වශයෙන්ම සම් පදම් කිරීමේ සහ ලෝහ ආශිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත)පැමිණෙන කාර්මික අපසන්දන පහසුවෙන්ම කැළණි ගඟට මුදා හැරීම සිදු වේ.තවද විශාල වශයෙන් සිදු කරන වැලි ගොඩ දැමීම සහ ගඟේ පහළ ජලාධාර ප්‍රදේශයේ දී ගං පතුල හැරීම නිසා මුහුදු ජලය ගංගා ජලය සමග මිශ්‍ර වන අතර අවස්ථා කිහිපයක දීම වැලි ගොඩ දැමීම අධික ප්‍රදේශ වල දී ලුණු මිශ්‍රිත ජලය අඹතලේ දක්වාම ව්‍යාප්ත විය.කොළඹ ප්‍රදේශයේ පානීය ජල සැපයුමෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ලබා ගන්නේ අඹතලේ ජල පොම්පාගාරයෙන් නිසා මෙම තත්ත්වය ගැටලුකාරී වේ.

1980 ජාතික පාරිසරික පනතේ 23(අ) උප ශීර්ෂයෙහි ඇති විධිවිධාන යටතේ ක්‍රියාත්මක පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය මගින් කාර්මික ක්‍රියාවලි වලින් පරිසරයට අප ජලය මුදා හැරීම පාලනය කරයි.පනතෙහි දක්වා ඇති පරිදි කර්මාන්තයකින් පරිසරයට අප ජලය මුදා හැරීමේ දී පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා ගැනීම අනිවාර්ය වෙයි.පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා මූලිකව සුදුසුකම් ලැබීමට පරිසරයට අපජලය බැහැර කරනු ලබන කර්මාන්ත එම අප ජලය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරමිතීන්ට පිරිපහදු කල යුතුය. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය මගින් කර්මාන්ත ආවරණය වුව ද ඒවායින් බැහැරලන අපද්‍රව්‍ය අදාල උපමාන වලට අනුකූල ද යන වග නිරන්තර පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සිදු නොවන බැවින් කැළණි ගඟට දූෂක බැහැර කිරීම නිරන්තර වාර්තා වේ.

මානව ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම ස්වභාවික ප්‍රභව ද ගංගා ජලය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා ඇති බව ප්‍රධාන පරාමිතීන් විශ්ලේෂණය මගින් අනාවරණය වේ. මුහුදු ජලය ඇතුල් වීම,මල ද්‍රව්‍ය මගින් අපවිත්‍ර වීම සහ පාංශු බාදනය ගංගා ජලයේ තත්ත්වය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන ක්‍රියාවලීන් වේ.

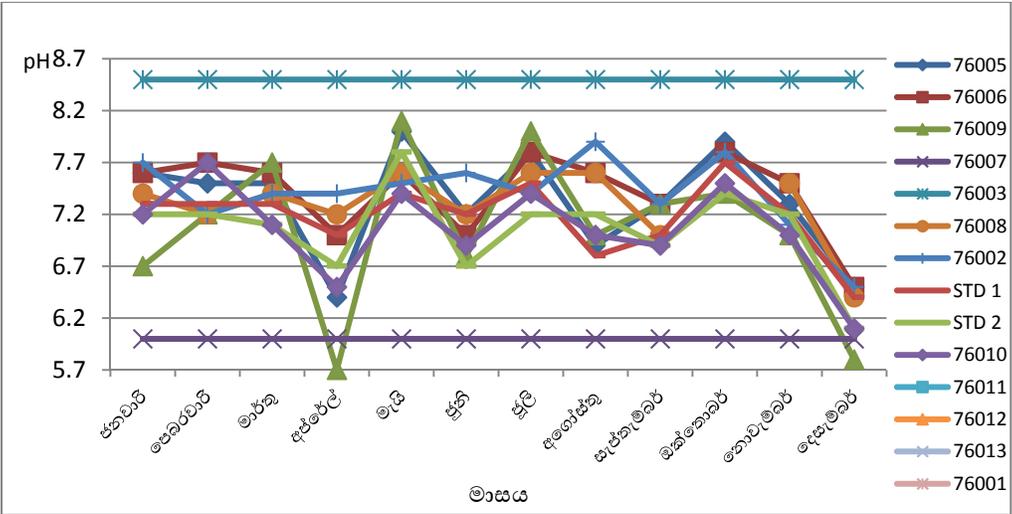

රූපය 5 අ. කැලණි ගඟේ නියැදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන

කැලණි ගඟේ ජලයේ තත්ත්වය

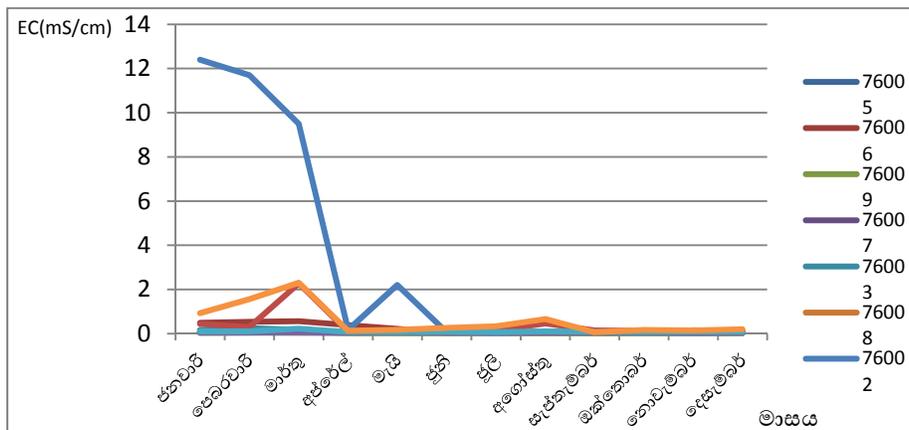
මැණික් ගැරීම, වැලි ගොඩ දැමීම, වැනි මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ගංගාව විශාල ලෙස බාදනයට ලක් වීමත් නියැදි රැස් කිරීමේ සෑම ස්ථානයකම ගංගා ජලයේ ආවිලතාවය ඉහළ යාමත් සිදු වේ. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් මගින් අපවිත්‍ර වීම සහ ආවිලතාවය ඉහළ යාම කැලණි ගංගාවේ ජලය දූෂණය වීමේ ප්‍රධාන ප්‍රභවයන් වේ. ආවිලතාවය (ජලය හරහා ආලෝකය ගමන් කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ මිනුම) ද ජලයේ අඩංගු සන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය පිළිබඳ මිනුමක් වන අතර එය අවලම්බිත අංශු වල විශාලත්වය සහ සාන්ද්‍රනය මත රඳා පවතියි. ආවිලතාවයේ විචලනය නිරන්තරයෙන් රඳා පවතින්නේ ඉහළ ගංගා ධාරයේ සිදු කරන ඛනිජ සම්පත් කැනීමත් නොකඩවා ලැබෙන වර්ෂාවත් නිසා එම ජලය සමග පැමිණෙන අවලම්බිත ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයත් මතය. ආවිලතාවය යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ මැණික් ගැරීම, වැලි ගොඩ දැමීම සහ නාගරික අප ජල ප්‍රවාහයේ බලපෑම නිසා පසු විපරම් සිදු කල කාලය පුරාවටම සෑම නියැදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයක දීම ජලයේ නියමිත පරාමිති අගයන අභිබවා යාමයි.

2013 වසර තුළ දී මූලික පරාමිතීන්ගේ සිදු වූ විචලනයන් පහත ප්‍රස්ථාරිකව නිරූපනය වේ.

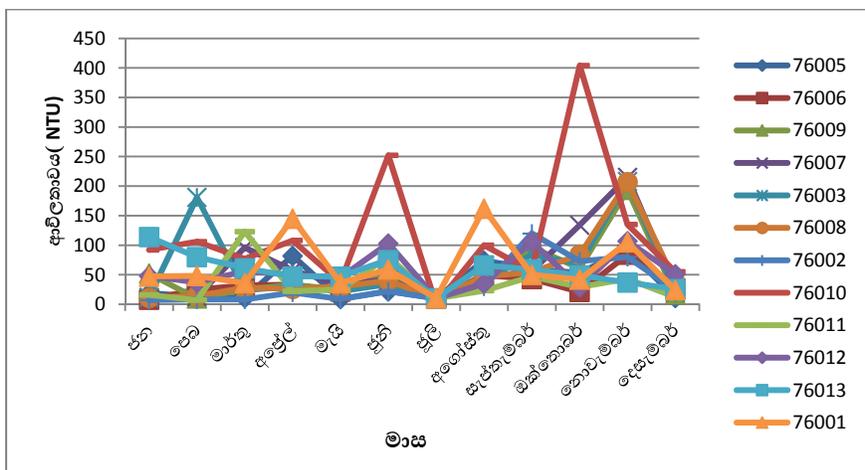
2013 වසර තුළ දී pH අගයවිචලනය

ගංගා ජලයේ pH අගයවිචලනයන් නිරන්තරවම පරිසර අධිකාරියේ යෝජිත ජල තත්ව උපමාන වලට අනුකූල වේ.අප්‍රියෙල් සහ දෙසැම්බර් මාස වල දී වික්ටෝරියා පාලම ආශ්‍රිත ජලයේ pH අගය ආම්ලික දෙසට සුලු අපගමනය විමක් පෙන්වයි.

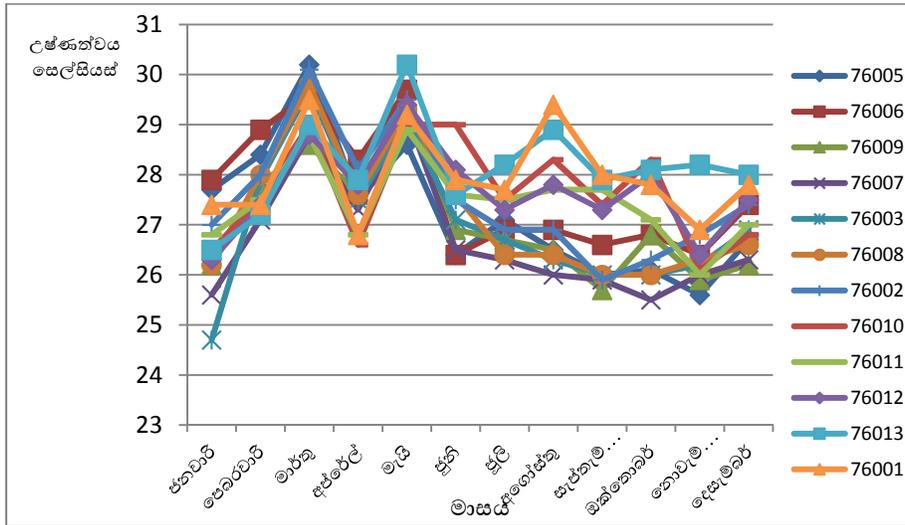
2013 වසර තුළ දී විද්‍යුත් සන්නායකතාව(EC)විචලනය

පෙබරවාරි සහ මැයි මාස වල දී වික්ටෝරියා පාලම සහ සීතාවක තොටුපොළයන නියැදි රැස් කරන ස්ථාන දෙකහි දී ඉහළ විද්‍යුත් සන්නායකතා අගයන් වාර්තා විය.වඩ දිය මිශ්‍ර වීම මෙයට හේතු විය හැක.එසේම සීතාවක කර්මාන්ත පුරයෙන් බැහැර කරන අපසන්දන නිසා සීතාවක තොටුපොළ අසල ඉහළ විද්‍යුත් සන්නායකතා අගයන් වාර්තා විය හැක.

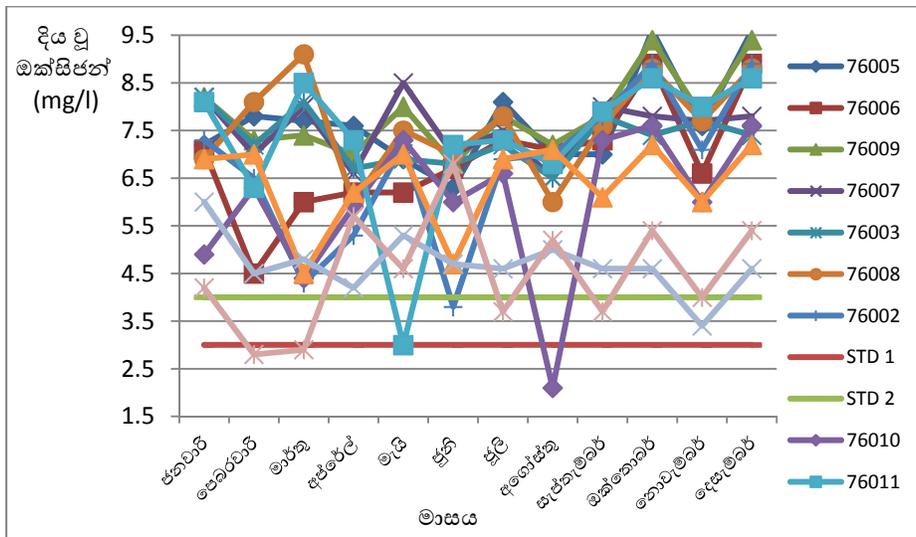
2013 වසර තුළ දී ආවිලතාවය විචලනය

සාමාන්‍ය පරිදිම 2013 වසරේදී ද ආවිලතාවය සඳහා ඉහළ අගයන් වාර්තා විය.පාංශු බාදනය,ගංගාධාර ප්‍රදේශ වල වන වැස්ම ඉවත් කිරීම,ගං ඉවුරු වල විවිධ සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම,බනිජ කැණීම් සහ තද වර්ෂාව මෙයට හේතු විය හැක.

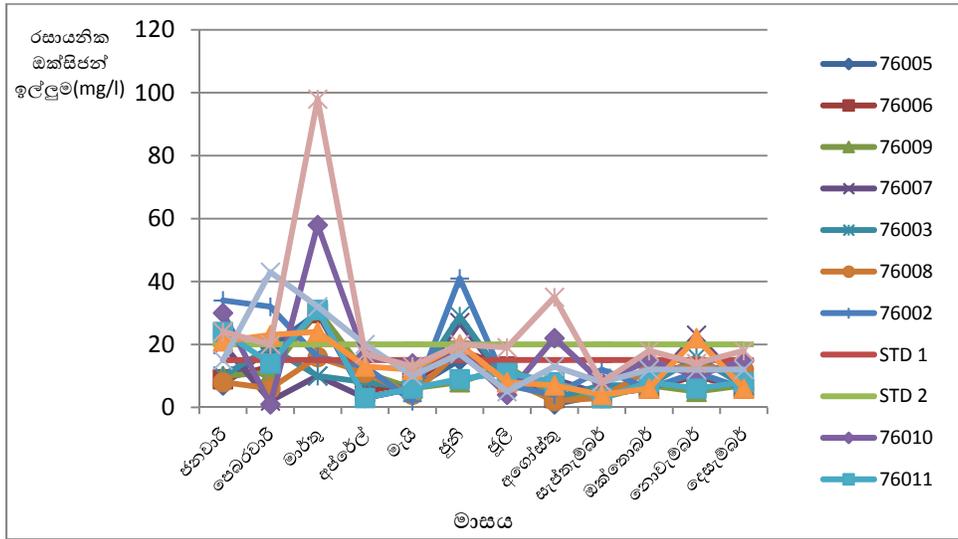
2013 වසර තුළ දී උෂ්ණත්වය විචලනය

වසරේ පළමු මාස හය තුළ දී සෑම ස්ථානයකම ඉහළ උෂ්ණත්ව අගයන් වාර්තා විය. නමුත් ඉතිරි මාස හය තුළ දී සෑම ස්ථානයකම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 25⁰ ත් 27⁰ ත් අතර විචලනය විය.

2013 වසර තුළ දී දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය (DO) විචලනය

සාමාන්‍යයෙන් ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් අගය ඉහළ අගයකින් නිරූපනය කරනුයේ ජලයේ තත්ත්වය හොඳ බවයි. ජලය ලබා ගත් සෑම ස්ථානයකම පරිසර අධිකාරිය මගින් යෝජිත උපමාන වලට ද වඩා ඉහළ අගයක් ගනී. ජූනි මාසයේ දී දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය පහත වැටීමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. එය ද වාර්තා වනුයේ ගංගාවේ පහළ ප්‍රදේශයේ වේ.

2013 වසර තුළ දී රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම (COD) විචලනය

නියැදි රැස් කරන ලද සියලුම ස්ථාන වලට අදාළව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම වසර පුරාවටම ඉහළ පහළ විචලනය වීමක් පෙන්වයි. බොහෝ අවස්ථාවල මෙම අගයන් යෝජිත උපමාන වලට වඩා පහළ අගයක් ගනී. මාර්තු, ජූනි සහ නොවැම්බර් මාස වල දී සමහර ස්ථාන (පුගොඩ තොටුපළ, තල් දූව ඇළ, හංවැල්ල පාලම) වල පමණක් යෝජිත උපමාන වලට වඩා වැඩි අගයන් නිරීක්ෂණය කල හැකිය. බොහෝ අවස්ථා වල දී වික්ටෝරියා පාලම අසල දී ඉහළ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමක් වාර්තා විය.

3.3 අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය

2013 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක සැලසුමෙන් හඳුනාගත් පරිදි උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව

- අ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ආ) අන්තර්ජාතික සම්මුතීන්ට අදාළ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකිරීම හා
- ඇ) සන අපද්‍රව්‍ය හා උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ ව්‍යාපෘති/ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යන කටයුතු ඉටු කිරීමේ වගකීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දූෂණ පාලන අංශයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය වෙත පැවරී ඇත.

3.3.1 ශ්‍රී ලංකාව තුළ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ රෙගුලාසි (අංක 1534/18 දරන 2008 පෙබරවාරි 01 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ එක් කොටසක් ලෙස 2013 වසර තුළ නිකුත් කරන ලද මුළු බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව 90කි.

ඉහත සඳහන් රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු කිරීම හා අදාළ විසඳුම් සපයනු වස් සායනික අපද්‍රව්‍ය දහනය කිරීමේ පහසුකමක් ඇතිකිරීම සඳහා සිසිලි හනාරෝ එන්කෙයා ආයතනය සමග ත්‍රෛපාර්ශවීය එකඟතාවකට පැමිණීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියත් පියවර ගන්නා ලදී. මෙම පහසුකම මඟින් දිනකට ටොන් හයක්(6)

පමණ දහනය කිරීමට හැකි අතර ඉන් දිවයින තුළ රජයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් වලින් ජනිතවන සායනික අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ආකාරයෙන් බැහැර කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසෙනු ඇත.

3.3.2 බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

3.3.2.1 කර්මාන්ත සඳහා බාසල් සම්මුතියේ B ලැයිස්තුගත අපද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව 1992.08.28 දින සිට උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය හා අපහරණය සඳහා වූ බාසල් සම්මුතියට එලබ ඇති අතර එතැන් පටන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලයලත් ආයතනය ලෙස පත් කොට ඇත. මෙම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාරිසරික හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව එතෙක් මෙරට උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික කරුණු වලට අදාළ නිසි තීරණ ගැනීමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අවශ්‍ය සහය ලබාදීම සඳහා තාක්ෂණික ප්‍රවිණයන්ගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් පත් කොට ඇත. මෙම කමිටුව විසින් ප්‍රධාන ලෙස බාසල් සම්මුතියෙන් B ලැයිස්තුගත අපද්‍රව්‍ය ආනයනය කොට අමුද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගනිමින් ආරම්භ කිරීමට යෝජිත කර්මාන්ත සඳහා නිර්දේශයන් ලබාදීම සිදුකරනු ලබයි. (බාසල් සම්මුතියේ A ලැයිස්තුගත අපද්‍රව්‍ය මෙරටට ආනයනය කිරීම කැබිනට් අමාත්‍ය තීරණයක් විසින් තහනම් කොට ඇත.)

ආනයනයන් හා අපනයනයන් පාලනය කිරීමේ පනත යටතේ උපද්‍රවකාරී රසායනික ද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය ආනයනය සම්බන්ධයෙන් වූ රෙගුලාසි 2013 ජූනි 05 දිනැති ගැසට් නිවේදනයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. මෙම රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව 2013 වර්ෂයේදී අනුමැතීන් 154ක් නිකුත් කර ඇත.

3.3.2.2 දේශාන්තර උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය

බාසල් සම්මුතියේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලයලත් ආයතනය ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2013 වසරේදී බාසල් සම්මුතියේ A ලැයිස්තුගත අපද්‍රව්‍ය මෙරට දේශසීමා හරහා ප්‍රවාහනයට අනුමැතීන් 07 ක් ද මෙරටින් අපනයනය සඳහා අනුමැතීන් 06 ක් ද ලබා දී ඇත.

3.3.3 රොටර්ඩැම් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

ජාතික රසායනික පැතිකඩ යාවත්කාලීන කිරීම හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ ජාතික ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම.

ජාතික රසායනික පැතිකඩෙන් හා ජාතික ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුමෙන් අවසන් වාර්තාව පිළියෙළ කර ඇති අතර එහි තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

3.3.4 ජාතික රසායනික පැතිකඩ යාවත්කාලීන කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම

ජාතික රසායනික පැතිකඩෙහි අවසාන වාර්තාව හා ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලැස්ම පිළියෙල කොට අවසන් වන අතර ගුණාත්මක බව වැඩිකිරීම සිදුකරමින් පවතී.

3.3.5 විද්යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

මීට අදාළව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන් දෙකක් කොළඹ ජාතික රෝහලේදී හා කුරුණෑගල මහ නගර සභාවේදී පවත්වන ලදී.

3.3.6 දැනුම හා අත්දැකීම් බෙදා ගැනීම

හොරණ නේව සික්‍රට් ආයතනය හා කැස්බෑව SOS ගම්මානය විසින් සංවිධානය කරන ලද වැඩසටහන් සඳහා සම්පත් දායකත්වය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය විසින් සපයන ලදී.

4.0. පරිසර කළමනාකරණ සහ ඇගයීම් අංශය

4.1 පරිසර බලපෑම් හා ඇගයීම් (ප.බ.ඇ) ඒකකය

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ ප්‍රධාන නියාමක කාර්යභාරය වනුයේ සැලකිය යුතු පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීමේ අදහසින් සියළුම නියමිත ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ පරිපාලන ක්‍රියාදාමය පවත්වාගෙන යාමයි. මෙම කාර්යභාරයට විෂය ප්‍රමාණය කිරීමේ රැස්වීම් හා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම්, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා සඳහා නිර්දේශ විෂයයන් සැකසීම, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා ඇගයීම, මහජන සහභාගීත්වය සඳහා අවකාශ ලබාදීම හා ඉන් අනතුරුව ව්‍යාපෘති සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම හා පසු විපරම් කිරීම යන කරුණු ඇතුළත් වේ.

2013 වසර තුළදී ව්‍යාපෘති 87 ක් සඳහා ජාතික පාරිසරික පනතේ IV ඇ වගන්තිය යටතේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට අවශ්‍ය වූ අතර, එම ව්‍යාපෘති පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ නියෝග යටතේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. ඒ අනුව, ව්‍යාපෘති 28 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාරිසරික අනුමැතිය ලබාදුන් අතර, ව්‍යාපෘති 59 ක් අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

2013 වසරේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් නියෝග යටතේ, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය මගින් අනුමැතිය ලබාදුන් ව්‍යාපෘති නාම ලේඛනය

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
01	මාවනාන්ත කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (අතිරේක පරිසර බලපෑම් ඇගයීම)	ප.බ.ඇ
02	උමාඔය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - කිරිදි ඔය ප්‍රෝණිය සංවර්ධනය (අතිරේක පරිසර බලපෑම් ඇගයීම)	ප.බ.ඇ
03	යෝජිත මුහුදු වැලි කැනීමේ ව්‍යාපෘතිය, කෙරවලපිටිය (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම)	ප.බ.ඇ
04	උල්හිටිය ඔය හරහා මොරාන ජලාශ ව්‍යාපෘතිය, බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය	ප.බ.ඇ
05	දෙවැනි නව කැලණි පාලම ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
06	පිටත වටරවුම් මාර්ගය සඳහා යෝජිත අතුරුගිරිය අතුරුමාරුව (අතිරේක පරිසර බලපෑම් ඇගයීම)	ප.බ.ඇ
07	යෝජිත වීරවිල හෝටල් ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
08	අක්වෙරළ වැලි කැනීම් ව්‍යාපෘතිය, මහඔය, ලන්සිගම (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම)	මු.පා.ප
09	සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය සඳහා ඉඩම් පවරාදීමේ ව්‍යාපෘතිය, හොරොච්ඡනාන	මු.පා.ප
10	ආරක්ෂක මූලස්ථාන සංකීර්ණය සඳහා යෝජිත පිවිසුම් මාර්ගය, බත්තරමුල්ල - අකුරේගොඩ දක්වා	මු.පා.ප

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
11	නාය ගඟ කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය, දැරණියගල (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම)	මු.පා.ප
12	තුල්හිරිය 'MAS Fabric Park' හි 'ETP' බොර පිලිස්සීමේ ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
13	මිරිගම කාර්මික උද්‍යානයේ අධ්‍යාපනික ආයතනයක් පිහිටුවීම.	මු.පා.ප

පරිසර අනුමැතිය ලබාදීම සඳහා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතන වෙත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාවය ලබාදුන් ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
1	"Ross Estate" කුඩා ජලවිදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)	ප.බ.ඇ
2	මොරගොල්ල ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනු ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)	ප.බ.ඇ
3	යෝජිත මහගෝනවැව ජලාශ ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)	ප.බ.ඇ
4	යෝජිත 'Centuria' පරිසර හිතකාමී භාවනා අසපුව, උඩවලව (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)	ප.බ.ඇ
5	වන්දිකා වැව කුඩා ජලවිදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)	මු.පා.ප
6	මාදුරු ඔය වම් ඉවුර කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (drop 24-140) (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය) (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම)	මු.පා.ප
7	මාදුරු ඔය වම් ඉවුර කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (drop 28-450) (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය) (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම)	මු.පා.ප
8	පුත්තලම - අනුරාධපුර දක්වා එලිමට යෝජිත මෙ.වො. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය)	මු.පා.ප
9	කින්නියා-මුත්තූර්-සාම්පූර් මුහුදුබඩ මාර්ගයේ යෝජිත බණිප වැලි කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)	මු.පා.ප
10	යෝජිත 'Water Front Integrated Resort' - කොළඹ 02 (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය)	මු.පා.ප
11	යෝජිත 'Fairway City' හෝටල් ව්‍යාපෘතිය, රෝහල් වීදිය, කොළඹ 01. (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය)	මු.පා.ප

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
12	යෝජිත නිරුවාන බනිජ කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, සමනලතැන්න, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)	මු.පා.ප
13	යන්ත්‍රානුසාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ගල් කැඩීමේ ව්‍යාපෘතිය, ඉපලෝගම (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)	මු.පා.ප
14	යන්ත්‍රානුසාරයෙන් ගල් කැඩීමේ ව්‍යාපෘතිය, කලහගල, පොලොන්නරුව (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)	මු.පා.ප
15	කුකුලේගඟවත්ත දැව හෙලීමේ ව්‍යාපෘතිය (අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම) (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - පරිසර අමාත්‍යාංශය)	මු.පා.ප

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවැති ව්‍යාපෘති නාම ලේඛනය

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
1	හම්බන්තොට වරායේ සිට මත්තල ගුවන්තොටුපල දක්වා යෝජිත අධිවේගී මාර්ගය	ප.බ.ඇ
1.	මාතර සිට මත්තල දක්වා දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය දීර්ඝ කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
2.	උතුරු අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
3.	යෝජිත හොරණ සිට කොට්ටාව දක්වා දුම්රිය මාර්ගය	ප.බ.ඇ
4.	යෝජිත කුරුණෑගල - දඹුල්ල - හබරණ දුම්රිය පාර විස්තීරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
5.	බෝගහභේන කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය, බුලත්සිංහල.	ප.බ.ඇ
6.	යෝජිත යාන් ඔය ජලාශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
7.	යෝජිත පහළ මල්වතු ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
8.	යෝජිත කිවුල් ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
9.	ඉහළ ඇලහැර වේල්ල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
11	වයඹ පළාතේ බෝවතැන්න ජලාශයේ සිට මහවැලි ගඟේ ජලය හැරවීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
12	යෝජිත මාදුරු ඔය දකුණු ඉවුරු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
13	යෝජිත බිබිල සීනි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
14	යෝජිත නිවාස සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය, මහනුවර GVR ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	ප.බ.ඇ

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
15	යෝජිත එඩ්වර්ඩ්ල නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
16	යෝජිත "Grand Palace" කාමර 200 හෝටල් ව්‍යාපෘතිය, ගුරුදෙනිය, මහනුවර.	ප.බ.ඇ
17	යෝජිත 'Beire city Hotel' ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
18	හපුගහකුඹුර කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය, බලංගොඩ	ප.බ.ඇ
19	යාපනය - කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
20	හම්බන්තොට නව නගරය සඳහා යෝජිත අප ජලය එකතු කිරීම, ප්‍රතිකර්ම කිරීම හා බැහැර කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
21	මීගමුව මහනගර සභා සීමාවෙහි අප ජලය බැහැර කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
22	ගාල්ල මහ නගර සභා සීමාවෙහි අප ජලය බැහැර කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
23	මහ කොළඹ සනාථපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
24	අපද්‍රව්‍ය මගින් බලශක්ති නිපදවීමේ ව්‍යාපෘතිය, කරදියාන	ප.බ.ඇ
25	මෙ.වො. 2 x 250 ගල් අගුරු බලාගාරය, ත්‍රිකුණාමලය	ප.බ.ඇ
26	යෝජිත සම් හා සම්භාණ්ඩ නිපදවීමේ ව්‍යාපෘති සංකීර්ණය, මීවිච්චි, මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය	ප.බ.ඇ
27	යෝජිත බස්නාගොඩ ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
28	යෝජිත මාතර අදියර IV ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතිය	ප.බ.ඇ
29	යෝජිත සුරිය වැව අපනයන පිරිසැකසුම් කලාපය	ප.බ.ඇ
30	මිරිස්ජවිල අපනයන පිරිසැකසුම් කලාපය	ප.බ.ඇ
31	හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල, අදියර 11	
32	ගස් හෙලීමේ සහ නැවත වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, කැලෑ බොක්ක රාජ්‍ය වතුයාය	ප.බ.ඇ
33	ගස් හෙලීමේ සහ නැවත වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, අලකොලේ රාජ්‍ය වතුයාය	ප.බ.ඇ
34	ගස් හෙලීමේ සහ නැවත වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, වුඩ්සයිඩ් රාජ්‍ය වතුයාය	මු.පා.ප
35	යෝජිත මීඩලන්ඩ් ගස් හෙලීමේ ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
36	යෝජිත තලපිටිගල ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.අ/ මු.පා.ප
37	මත්තල ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල හෝටල් ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
38	හෝමාගම බටහිර අතුරු මග	මු.පා.ප
39	කැලණි සිරි පාලමේ එළඹුම් මාර්ගය සැකසීම කැලණි මුල්ල - මුල්ලේරියාව - කොස්වත්ත පාර	මු.පා.ප
40	මාලිම්බොඩ කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
41	මානකොල කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
42	යෝජිත අපද්‍රව්‍ය මගින් බලශක්ති නිපදවීමේ ව්‍යාපෘතිය, හොරණ, කළුතර දිස්ත්‍රික්කය	මු.පා.ප
43	යෝජිත සෞඛ්‍යාරක්ෂිත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය, බස්නාහිර පළාත.	මු.පා.ප
44	යෝජිත Finfish ව්‍යාපෘතිය, ත්‍රිකුණාමලය	මු.පා.ප
45	පොල්පිටිය සිට පන්තිපිටිය දක්වා කි.වො 132 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	මු.පා.ප
46	මන්නාරමේ සිට අනුරාධපුරය දක්වා කි.වො. 132 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	මු.පා.ප
47	නාදුකුඩා සිට මන්නාරම දක්වා කි.වො 132 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	මු.පා.ප
48	පොල්පිටියේ සිට නව හබරණ දක්වා සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	මු.පා.ප
49	යෝජිත සීනි පිරිපහදු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, හම්බන්තොට පිරිසැකසුම් කලාපය	මු.පා.ප
50	මාකුඹුර නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
51	පැලියගොඩ මැනිං වෙළඳපල තැන්මාරු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
52	අපද්‍රව්‍ය සහ පාවිච්චි කළ තෙල් පිරිපහදු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, වගවත්ත, හොරණ	මු.පා.ප
53	බැර කර්මාන්ත සඳහා විශේෂ කලාපයක් පිහිටුවීම, සාම්පූර්ණ ත්‍රිකුණාමලය	මු.පා.ප
54	පොහොර ගබඩා කිරීම, මිශ්‍රණය කිරීම සහ ඇසිරීමේ ඒකකය, අපනයන පිරිසැකසුම් කලාපය, හම්බන්තොට වරාය	මු.පා.ප
55	කොළඹ වරාය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා අක්වෙරළ මුහුදු වැලි කැනීමේ ව්‍යාපෘතිය	මු.පා.ප
56	කර්මාන්ත කලාපය, මාගම් රුහුණපුර මහින්ද රාජපක්ෂ වරාය, හම්බන්තොට.	මු.පා.ප
57	යෝජිත බෙල්ලගස්වැව කර්මාන්තපුරය, හම්බන්තොට	මු.පා.ප
58	වැසි ජලය බැසයාම සඳහා කුඩා පරිමාණ උමං සෑදීමේ ව්‍යාපෘතිය. කොළඹ.	මු.පා.ප

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ/ මු.පා.ප
59	යෝජිත ජෛව වෛද්‍ය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිකර්ම පහසුකම් සැපයීම, කටුනායක	මු.පා.ප

මීට අමතරව සංකීර්ණ පාරිසරික ගැටළු රහිත තෝරාගත් නියමිත ව්‍යාපෘති සඳහා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල වෙත බලය පවරා ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ කටයුතු කරගෙනයාමේදී අවශ්‍ය සහාය සහ මග පෙන්වීම පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය මගින් ලබාදෙනු ලැබේ.

මීට අමතරව අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතන වෙත, ඔවුන්ට යොමු කර තිබෙන ව්‍යාපෘතිවලට අදාළව පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය සහාය ලබාදෙනු ලැබේ.

4.1.1 අනුමැතිය ලද ව්‍යාපෘති පසුච්චරම් කිරීම

ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේදී දෙනු ලබන කොන්දේසිවලට යටත්ව ව්‍යාපෘති නිසි අයුරින් ක්‍රියාත්මක වන්නේ දැයි සහතික කිරීම සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය දැනටමත් අනුමැතිය ලබාදුන් ව්‍යාපෘති පසුච්චරම් කරනු ලැබීය. පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති පසුච්චරම් කිරීම, ද්වි මාසික රැස්වීම් සහ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ මගින් නොකඩවා සිදු කරනු ලැබීය.

2013 වසර තුළදී පසුච්චරම් කරන ලද ව්‍යාපෘති පහත දැක්වේ.

1	කොළඹ පිටත වටරවුම් මහා මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අදියර I & III and අදියර II)
2	දක්ෂිණ ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
3	කළුගඟ ජලාශ සහ කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති ව්‍යාපෘතිය
4	කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය
5	උමා ඔය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
6	මොරගහකන්ද කෘෂිකර්ම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනු ආයතනය - කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය)
7	'Forest Rock Garden' හෝටලය, නොවීඩියාගම
8	මහනුවර නගර සභාව සඳහා යෝජිත ගුණාගොඩ කසල අපහරණ භූමිය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ හා ඒකාබද්ධ සෑණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාපිළිවෙලක් ස්ථාපිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
9	බිරෝඩ්ලන්ඩ් කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය

10	මාදුරු ඔය කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)
11	කිතුල්ගල කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය
12	බුන්පෝඩි කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)
13	'Ross Estate' කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)
14	කොළඹදෙණිය කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය - නාවලපිටිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)
15	රජ්ජම්මන කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - මහවැලි අධිකාරිය)
16	සියඹලාගස්තැන්න කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය
17	මුල්ගම කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය
18	රන්වල ඔය කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය
19	පුනගල කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය
20	රක්වානගහ කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය
21	මාදුගැටේ කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)
22	අඹේවෙල සුළං බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)
23	කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - (ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනය - වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව)
24	ආයුර්වේද කෘෂිකර්ම ඉඩම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, ලෝරාවත්ත, දොළඹ
25	කර්මාන්ත සඳහා අක්වෙරළ මුහුදු වැලි කැනීමේ ව්‍යාපෘතිය

4.1.2 පරිසර බලපෑම් ඇගයීම්/ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම

- පරිසර බලපෑම් ඇගයීම නියෝග වැඩිදියුණු කිරීම

1993 ජුනි 24 දින 772/22 දරණ ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නියමිත ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව, අදාළ ආයතනයන්ගේ උපදෙස් ලබා ගැනීමෙන් පසු සංශෝධනය කරනු ලැබීය. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් නියෝගද සංශෝධනය කරනු ලැබීය. සංශෝධිත නියමිත ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව සහ නියෝගයන් නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරන ලදී.

- පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් පුහුණු වැඩසටහන

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන, ලෝක සංරක්ෂණ සංගමය සහ පාරිසරික යුක්ති කේන්ද්‍රය සමඟ එක්ව පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් කඩිනම් පුහුණු වැඩසටහන සංවිධානය කරන ලදී. මෙම වැඩමුළුව 2013 දෙසැම්බර් 14 වන දින සිට 22 දින දක්වා මහනුවර ‘Tree of life’ හෝටලයේදී පැවැත්විණි. මෙම වැඩසටහනේ පළමු කොටසින් පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් හා සංකල්පයන් ලබා දුන් අතර, දෙවන කොටසින් පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් භාවිතය පිළිබඳ අත්දැකීමක් ලබාදෙන ලදී. පළමුවරට මෙම වැඩසටහනේ දී එක්දින වැඩමුළු දෙකක් එකවර පැවැත්වීම හඳුන්වා දෙන ලදී.

මෙම පාඨමාලාව මධ්‍යම සහ පළාත් නිලධාරීන්, ව්‍යාපෘති යෝජකයින්, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා සැකසීමෙහි යෙදෙන උපදේශකයින්, වෘත්තිකයින්, පර්යේෂකයින්, ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ආයතනයන්හි පරිසර අංශයන්හි සාමාජිකයින් සහ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සාමාජිකයින් සඳහා පැවැත්විණි.

සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ජල විද්‍යාත්මක බලපෑම් ඇගයීම, ජෛව විවිධත්ව බලපෑම් ඇගයීම සහ පරිසර බලපෑමෙහි ආර්ථික වටිනාකම ඇගයීම පිළිබඳ වැඩමුළුවක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය මගින් පැලවත්ත, ඉදිකිරීම් හා යන්ත්‍රෝපකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී ජුනි සහ නොවැම්බර් මාසයන්හිදී පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කනිෂ්ඨ නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී.

- ජපානය සහ ශ්‍රී ලංකාව අතර, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම පිළිබඳ දැනුම හුවමාරු කර ගැනීමේ මිත්‍රත්ව වැඩසටහන.

AECEN ආයතනය, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍යාධාර යටතේ ශ්‍රී ලංකාව හා ජපානය අතර පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් පිළිබඳ දැනුම හුවමාරුකර ගැනීමේ මිත්‍රත්ව වැඩසටහනක් ආරම්භ කොට ඇත. මේ වැඩසටහන යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම සිදු කරනු ලබන නිලධාරීන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීමෙන් තෝරාගත් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මාර්ගෝපදේශ සැකසීමක් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම වැඩසටහනේ ආරම්භය සනිටුහන් කරමින් වැඩමුළුවක් 2013 දෙසැම්බර් මස 10 දින ටාප් සමුද්‍රා හෝටලයේ පැවැත්වුණි. මෙම වැඩමුළුව සඳහා ජපන් රජයෙන් සම්පත්දායකයින් දෙදෙනෙක් හා AECEN ආයතනයෙන් සම්පත්දායකයින් දෙදෙනෙක් සහභාගී වූ අතර, එම වැඩමුළුවේදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාදාමය හා සම්බන්ධ ගැටලු සහ ඒ සඳහා ලබාදිය යුතු විශේෂ පුහුණු

අවශ්‍යතා පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙම වැඩමුළුව සඳහා දැනට ලංකාවේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාදාමය හා සම්බන්ධව කටයුතු කරන ආයතන 30 ක් පමණ සහභාගී විය.

- පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා පිළියෙල කිරීම/ තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ ලබාගැනීම සඳහා උපදෙස් ලබාගැනීමේ ආයතන ලියාපදිංචි කිරීම.

තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ/ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා පිළියෙල කිරීම සඳහා වූ විශේෂඥයින්/ උපදේශකයන් ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කරනු ලැබීය.

4.1.3 අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්

ඉහත ක්‍රියාකාරකම්වලට අමතරව පහත දක්වා ඇති රැස්වීම්/ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සඳහා ද 2013 වර්ෂයේදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ සහභාගීත්වය ලබාදෙන ලදී.

- ජාතික මහා මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්.
- පිටත වටරවුම් මහා මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්.
- උතුරු පළාත් මාර්ග සම්බන්ධතා ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්.
- දක්ෂිණ ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම්
- කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම්.
- පිටත වටරවුම් මහා මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම්.
- පළාත් මාර්ග පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්.
- මොරගහකන්ද සහ කළුගල කෘෂිකර්ම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්.
- යාපනය - කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන හා සනීපා

4.2. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා පසු විපරම් ඒකකය.

අනෙකුත් අදාළ ආයතන හා අධිකාරියේ පළාත්, දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන්

දේශීය ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වගකීම වේ. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ නීති රෙගුලාසි සම්පාදනය කිරීම, අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශන සැකසීම, පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ තුළ සිදු කළ හැකි අනුමත භාවිතයන්ට අදාළ ව්‍යාපෘති යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය නියාමනය, ජාතික තෙත්බිම් ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව සැකසුණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව තෙත්බිම් කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කිරීම, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් ප්‍රකාශන, පත්‍රිකා නිර්මාණය කිරීම, පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා තෙත්බිම් ආශ්‍රිතව සිදුකෙරෙන ක්‍රියාකාරකම් නියාමනය මෙන්ම ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සහභාගීත්වය හා නියෝජනය කිරීම ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා පසු විපරම් ඒකකය මඟින් සිදුකරනු ලැබේ.

2013 වර්ෂයේදී ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළව පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් මෙම ඒකකය මගින් සිදුකරන ලදී.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය.

4.2.1 ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ අන්තර් ආයතන සම්බන්ධීකරණ කමිටුව.

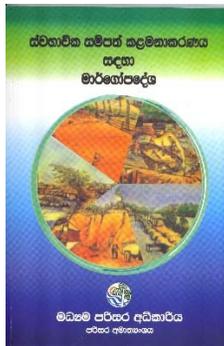
2013 වර්ෂය සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ අනෙකුත් ආයතන වල සහභාගීත්වයෙන් කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පවත්වන ලදී.

මෙහිදී කාලීනව විධිමත් කළයුතු වැදගත් අවශ්‍යතාවයක් ලෙස "වාණිජමය අවශ්‍යතා සඳහා භූගත ජලය මහ පරිමාණයෙන් භාවිත කිරීම" හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව ජල සම්පත් මණ්ඩල පනත යටතේ රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කරන ලදී. මෙම රෙගුලාසි සම්බන්ධයෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීමට වාරිමාර්ග හා ජල සම්පත් අමාත්‍යාංශය හා පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය මගින් ඒකාබද්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කිරීමේ කටයුතු පිණිස යොමු කරන ලදී.

4.2.2 තොරතුරු පත්‍රිකා / ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම.

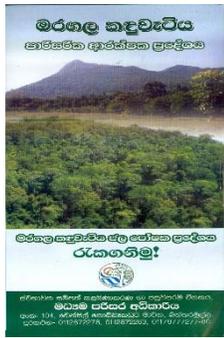
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය.

මේ සඳහා 1997 වසරේදී සම්පාදිත ග්‍රන්ථය, අදාළ අනෙකුත් ආයතනවල උපදේශන සහිතව සංශෝධනය කර යාවත්කාලීන කර නැවත මුද්‍රණය කරන ලදී. මෙම මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ පිටපත් සියළු අදාළ ආයතන වෙත යොමු කරන ලදී.

අත් පත්‍රිකා

මරගල කඳුවැටිය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය පිළිබඳව හා වැලි සම්පත තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම පිළිබඳ සැකසුණ අත්පත්‍රිකා නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කර අධිකාරියේ පළාත් හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ඇතුළු අදාළ ආයතන වලට බෙදාහරින ලදී.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ තොරතුරු සහිත පොත් පිංච

ශ්‍රී ලංකාව සතු භූමිය, ජලය, වාතය, බනිජ සම්පත, වනාන්තර හා වනජීවී සම්පත වැනි ස්වභාවික සම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු බොහෝමයක් සරලව හා සංකීර්ණව සඳහන් පොත් පිංචක් කෙටුම්පත් කර අවසන් කර ඇත.

4.2.3 දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ හා පසුච්චරම් ඒකකය මගින් සම්පාදනය කරන ලද " වැලි සම්පත නිරසාර ලෙස භාවිතා කරමු" යන පුහුණු කරන්නන් සඳහා වන අත්පොත උපයෝගී කර ගෙන දිවයින පුරා දිස්ත්‍රික්ක 07 ක් ආවරණය වන පරිදි වැඩසටහන් 07 ක් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ජලය පිළිබඳ සහයෝගීත්වයතනය (Sri Lanka Water Partnership Institute) හා ඒකාබද්ධව, පාසල් ළමුන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පොලිස් නිලධාරීන් හා විශේෂ කාර්ය බලකායේ නිලධාරීන් සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ වැඩිමුළු මාලාවක් පවත්වන ලදී.

4.2.4 පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන ජෛව විද්‍යාත්මකව හා ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් ශාක පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සඳහා දැන්වීම් පුවරු පිහිටුවීම.

2012 වසරේදී ආරම්භ කළ මෙම වැඩසටහන, 2013 වසරේදී ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මෙහි මූලික පරමාර්ථය වූයේ විවිධ ප්‍රදේශ වල ව්‍යාප්ත වී පවතින වටිනා ස්ථාන / ශාක යනාදී පිළිබඳ මහජනයා දැනුවත් කිරීමයි. ඒ අනුව ත්‍රිකුණාමලය, කොටපොළ, නෙළුව හා සුරියවැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තුළ පුවරු 04 ක් සකස් කර සවිකරන ලදී.

4.2.5 රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම.

මෙහිදී මෙම ඒකකයේ නිලධාරීන් විසින් 2013 වසරේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළව සම්පත්ආයතනයන් ලෙස විවිධ රාජ්‍ය ආයතන වල පහත සඳහන් කමිටු රැස්වීම් නියෝජනය කරන ලදී.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පහල් කාර්යාංශය, ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය, ජාතික විද්‍යා පදනම, ලෝක සංරක්ෂක සංගමය, පරිසර අමාත්‍යාංශය, පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාව, සැලසුම් කමිටු, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු .

එසේම විවිධ ආයතන අමාත්‍යාංශ විසින් නිර්දේශ ලබාගැනීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත යොමු කෙරෙන කැබිනට් පත්‍රිකා, වාර්තා, කළමනාකරණ සැලසුම් ආදිය අධ්‍යයනය කර නිරීක්ෂණ සමඟින් අදාළ ආයතන වෙත යොමු කිරීමද සිදුකරන ලදී.

4.2.6 ජල මූලාශ්‍ර හා ජල පෝෂක ප්‍රදේශ (ජලධාර) සංරක්ෂණය.

ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාව විසින් ගත් තීරණයක් පදනම් කොටගෙන ජල මූලාශ්‍ර හා ජලධාර ප්‍රදේශ සංරක්ෂණයට හා කළමනාකරණයට අදාළ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සැකසීම සඳහා පත් කළ කමිටුව සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් සම්පත් ආයතනවල හා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම සිදු කරන ලදී.

මේ යටතේ ඉංගිරිය හා භෞරණ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල ජල මූලාශ්‍ර හඳුනා ගෙන ඒවා ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ මූලික කටයුතු සිදුකිරීම 2013 වසරේදී නිම කරන ලදී.

4.2.7 ශ්‍රී ලංකාවේ දිය ඇළි සංරක්ෂණය කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශ පුරා ව්‍යාප්තව පවතින දිය ඇළි සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා දියඇළි සම්බන්ධව සමීක්ෂණයක් සිදුකිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබීණි.

මෙම සමීක්ෂණයට අදාළ තොරතුරු රැස්කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දිස්ත්‍රික් හා පළාත් කාර්යාල වල නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් සංවිධානය කරන ලදී.

පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම හා කළමනාකරණය.

ප්‍රකාශයට පත් කළ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයන්හි 2013 වසරේ ක්‍රියාකාරකම්.

අංක	පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය	2013 වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය.
1	වලව්වේවත්ත - වතුරාණ (2009.04.24 දිනැති අංක1598/21 දරණ ගැසට් පත්‍රය).	මෙම පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා අතුරු කළමනාකරණ සැලැස්මක් පිළියෙල කරන ලදී. මෙම ප්‍රදේශය සම්බන්ධව තොරතුරු සහිත නාම පුවරු 02ක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 02 ක් පවත්වන ලදී.
2	බොල්ගොඩ (2009.12.30 දිනැති අංක1634/23 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ මායිම් හඳුනාගෙන සලකුණු කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම කාලපය සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත් කම පිළිබඳ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම උදෙසා වැඩසටහන් 06 ක් පවත්වන ලදී. තොරතුරු සහිත නාම පුවරු 25 ක් පිහිටුවන ලදී.
3	මුතුරාජවෙල (2006.10.13 දිනැති අංක1466/26 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	තොරතුරු සහිත නාම පුවරු 10 ක් කලාපය තුළ පිහිටුවන ලදී. ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම පිණිස සවිස්තරාත්මක දැන්වීම් පුවරුවක් පිහිටුවීම සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කර ඇත.
4	තලංගම් වැව (2007.03.05 දිනැති අංක 1487/10 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	නාම පුවරු 06 ක් මෙම පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ පිහිටුවා අවසාන අතර ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සඳහා සවිස්තරාත්මක දැන්වීම් පුවරුවක් සිටුවීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත. මෙම ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩ සටහන් 02 ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පසුගිය වසරේ මෙම කලාපය තුළ සිදු කිරීමට යෝජිත ඉදිකිරීම් හා ඉඩම් ගොඩ කිරීම් ව්‍යාපෘති 05 කට අනුමැතිය ලබාගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ වාර්තා අධ්‍යයනය කොට ඒවා කලාපය තුළ අනුමත භාවිතයන් නොවන බැවින් අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.
5	ග්‍රෙගරි වැව	මෙම කලාපය තුළද නාම පුවරු 06 ක් පිහිටුවන ලදී.

	(2007.03.05 දිනැති අංක 1487/10 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	2013 වසරේ අප්‍රේල් මස වසන්ත සමය ඉලක්ක කොට ගෙන දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් සහ ත්‍රෛභාෂාවෙන් සකසන ලද අත්පත්‍රිකා බෙදාහැරීම මඟින් පරිසර හිතකාමී ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මහජන හා සංචාරක අවධානය යොමු කරන ලදී.
6	හන්තාන (2010.02.17 දිනැති අංක 1641/28 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	<p>හන්තාන පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශකළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පවත් වන ලදී.</p> <p>මෙම ප්‍රදේශය තුළ සිදු කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති වලට අනුමැතිය ලබාගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තා අධිකාරිය විසින් අධ්‍යයනය කරන ලදුව ඉන් 38 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදුන් අතර 8 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.</p> <p>හන්තාන පරිසර ආරක්ෂක කලාපයේ මායිම් සංශෝධනය සඳහා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් ඉදිරිපත් කළ යෝජනාවට ගරු පරිසර හා පුනර්ජනනීය හා බලශක්ති අමාත්‍යතුමාගේ අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.</p> <p>හන්තාන සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා විශේෂඥ සහාය ලබාගනිමින් පුළුල් කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ මූලික කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී.</p>
7	නකල්ස් කඳුවැටිය (2007.07.23 දිනැති අංක 1507/09 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ පවතින පුද්ගලික ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.
8	මරගල කඳුවැටිය (2008.08.01 දිනැති අංක 1560/26 දරණ ගැසට් පත්‍රය)	<p>දැනට ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයෙන් මොණරාගල නගර ප්‍රදේශය ඉවත් කර නව මායිම් සංශෝධනයට අදාළව වෛකල්පිත මායිම් හඳුනා ගැනීමේ කටයුතු අවසාන කරන ලදී.</p> <p>සංශෝධිත මායිම් සලකුණු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දෙන ලදී.</p> <p>පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 04 ක් පවත්වන ලදී.</p> <p>මරගල පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සම්බන්ධව නිර්මාණය කළ අත්පත්‍රිකාව පාර්ශව කරුවන් අතර බෙදා හරින ලදී.</p> <p>පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා විශේෂඥ සහාය ලබාගනිමින් කළමනාකරණ සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීමේ මූලික කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී.</p>

යෝජිත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ වර්තමාන තත්ත්වය.

(ජනවාරි - ඔක්තෝබර් 2013)

අංකය	යෝජිත ප්‍රදේශය	2013 වර්ෂාවසාන ප්‍රගතිය
1	බෙන්තොට ගඟ	සංශෝධිත වෙරළ සංරක්ෂණ පනතට අනුව යෝජිත බෙන්තොට ගඟ පාරිසරික ආරක්ෂක කලාපයේ වපසරියෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන බව හඳුනාගන්නා ලදී. එබැවින් මෙම ප්‍රදේශයේ පරිපාලනය හා ක්‍රියාකාරකම් නියාමනය කිරීම වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කළයුතු බව තීරණය කරන ලදී.
2	දැඩිගමුව කන්ද	මෙම ප්‍රදේශය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම පිණිස සකසන ලද ගැසට් නිවේදනයේ කෙටුම්පත, ඊට අදාල ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කරන ලදී.
3	කොග්ගල කලපුව	යෝජිත කොග්ගල කලපුව පාරිසරික ආරක්ෂක කලාපයේ සංශෝධිත වෙරළ සංරක්ෂණ පනතට අනුව මෙම යෝජිත පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ වපසරියෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන බව හඳුනාගන්නා ලදී. මේ නිසා මෙම කලාපයේ පරිපාලනය හා ක්‍රියාකාරකම් නියාමනය වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව සිදු කළ යුතු බව තීරණය කරන ලදී.
4	පන්සල්තැන්න - උකුවෙල (මාතලේ)	මෙම ප්‍රදේශයේ ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යයන වාර්තාව සකස් කිරීම නිම කර ඇත. අදාල පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන්, සිදුකළ සාකච්ඡා ඡායේදී මායිම් ලකුණු කිරීමට අදාල ගැටළු හඳුනාගත් අතර ඒවා නිරාකරණය කොට මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව හා එක්ව ඉදිරි කටයුතු සැලසුම් කිරීම සඳහා වගකීම උකුවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා වෙත පවරන ලදී.
5	වරාතැන්න - හක්කිද (මහනුවර)	මෙම ප්‍රදේශය මහවැලි අධිකාරි පනතට අනුව ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු බැවින් එය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයක් ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නෛතික වශයෙන් ඇති හැකියාව පිළිබඳ විමසීම් කරන ලදී. ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් මෙම සුවිශේෂී ප්‍රදේශය, සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීම නිර්දේශ ලබා දී ඇත.
6	ගල්ලැල්ල - අත්තොට - තණකොළකැල්ල (රත්නපුර)	මේ සම්බන්ධව තොරතුරු රැස්කිරීමට අදාල මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

4.2.8 තෙත්බිම් කළමනාකරණය

4.2.8.1 ජාතික තෙත්බිම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුව.

පසුගිය වසරේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පවත්වන ලදී. මෙහිදී ජාතික තෙත්බිම් ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගික සැලැස්මට අදාළව තෙත්බිම් සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණයට අදාළ වැදගත් තීරණ රාශියකට එළඹෙන ලදී.

4.2.8.2 තෙත්බිම් දත්ත සංචිතය.

පවතින දත්ත යාවත්කාලීන කොට, පළාත් 05 කට අදාළව යාවත්කාලීන කළ දත්ත යළි විමර්ශනය කොට තහවුරු කරගන්නා ලදී.

ජාතික තෙත්බිම් නාමාවලිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවියට ඇතුළු කොට ඒ හරහා විශාල පිරිසකට විද්‍යුත් පරිශීලනය කිරීමේ පහසුකම් සලසන ලදී.

4.2.8.3 තෙත්බිම් සභරාව.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත්බිම් ආශ්‍රිතව සිදුකර ඇති විවිධ අධ්‍යයන ආශ්‍රිතව සැකසූ පර්යේෂණාත්මක ලිපි හා වෙනත් අදාළ ලිපි ඇතුළත් කොට සම්පාදනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත්බිම් (Wetlands Sri Lanka) සභරාවේ පළමු වෙළුම 2013 අගෝස්තු මස නිකුත් කරන ලදී.

4.2.8.4 "තෙත්බිම් අසිරිය" අත්පොත.

1998 දී ප්‍රථම වරට සංස්කරණය කළ "තෙත්බිම් අසිරිය" අත්පොත කාලීන තොරතුරු වලින් යාවත්කාලීන කොට නැවත මුද්‍රණය කිරීමේ කටයුතු මෙම වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී.

4.2.8.5 ලෝක තෙත්බිම් දිනය සැමරුම.

ලෝක තෙත්බිම් දින සැමරීමේ ජාතික උත්සවය 2013 පෙබරවාරි පළමු වන දින බත්තරමුල්ල වෝටර්ස් එජ් හෝටලයේදී උත්සවාකාරයෙන් පවත්වන ලදී.

මෙදින වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගීත්වයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පාසල් දරුවන් වෙනුවෙන් සංවිධානය කළ දිපචාර්‍යාචන පෝස්ටර් තරඟයේ සමස්ථ ලංකා හා පළාත් ජයග්‍රාහකයන්ට ත්‍යාග හා සහතිකපත් පිරිනැමීම ගරු පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යතුමාගේ හා ගරු වනජීවී සංරක්ෂණ අමාත්‍යවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සිදු කරන ලදී. එදිනම ජයග්‍රාහකයන්ගේ පෝස්ටර් ඇතුළත් ප්‍රදර්ශනයක් වෝටර්ස් එජ් හෝටල් පරිශ්‍රය තුළ පැවැත්විණ. මීට සමගාමීව පාසල් දරුවන් සඳහා සංවිධානය කළ විවිධ පළාත් මට්ටමේ වැඩසටහන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල මගින් පැවැත්වීමට යෙදිණ.

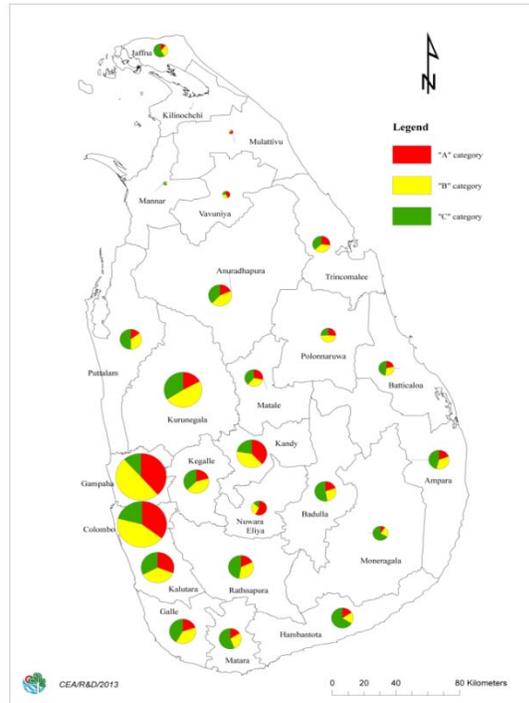
4.3. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය

ජාතික පාරිසරික පනතේ අදාළ විධි විධානයන්ට අනුව පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම හා වැඩිදියුණු කර පවත්වාගෙන යාම සඳහා භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය හා චන්ද්‍රිකා ඡායාරූප තාක්ෂණය භාවිතා කර නිවැරදි තීරණ ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසමින් දත්ත හා තොරතුරු රැස් කිරීම, එම තොරතුරු බෙදාහැරීම මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අදාළ පර්යේෂණ / අධ්‍යයන / විමර්ශන කටයුතු සිදු කරමින් පාරිසරික භායනය වැළැක්වීම සඳහා අදාළ උපමානයන් වැඩිදියුණු කිරීම මෙම අංශයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

4.3.1 ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත පිළිබඳ අවකාශීය දත්ත පද්ධතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත පිළිබඳ ආරම්භ කරන ලද අවකාශීය දත්ත පද්ධතිය යාවත්කාලීන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකිරීම සහ පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලියට අනුගත වන කර්මාන්ත මෙන්ම පරිසර දූෂණයට හේතුවන කර්මාන්ත පිළිබඳව දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සහ විමර්ශනය කිරීමේ කටයුතු සිදුකිරීම.

ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාත හැර පරිසර දූෂණයට ඉහලම දායකත්වයක් දක්වන කර්මාන්ත 9510 ක් ද, මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් පරිසර දූෂණයට දායකත්වයක් දක්වන කර්මාන්ත 13939 ක් ද, පවතින බව හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම කර්මාන්තය පිළිබඳ දත්ත පද්ධතිය පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය විධිමත් කිරීම සඳහා මෙන්ම නව කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීමේ දී අවශ්‍ය කරන මහ පෙන්වීම සඳහා ද ඉතා වැදගත්වේ.

ශ්‍රී ලංකා කර්මාන්ත පිළිබඳ අවකාශීය ව්‍යාපෘතිය

4.3.2 දිස්ත්‍රික් පාරිසරික පැතිකඩ සංයුක්ත තැටි නිර්මාණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය මඟින් පවත්වාගෙන යනු ලබන මධ්‍යම අවකාශීය දත්ත පද්ධතියේ ඇති ස්වභාවික සම්පත් පරිපාලන, ආර්ථික, සමාජීය, පුරාවිද්‍යාත්මක සහ අනෙකුත් වැදගත් තොරතුරු භාවිතයෙන් එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයන්ට අදාළ සම්පත් පැතිකඩ සංයුක්ත තැටි නිර්මාණය කිරීම සිදුකරයි.

මේ යටතේ ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ මට්ටමේ සිට දිස්ත්‍රික් මට්ටම දක්වා අවකාශීය තොරතුරු අඩංගු සිතියම් භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් නිර්මාණය කර ඇත. මීට අදාළ සංයුක්ත තැටි හම්බන්තොට, ගම්පහ, මොණරාගල, බදුල්ල, කුරුණෑගල හා පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්ක සඳහා නිර්මාණය කර ඇත. තවද කැගල්ල හා කළුතර දිස්ත්‍රික්ක දෙක සඳහා ස්වභාවික සම්පත් දත්ත පද්ධතිය නිම කර සංයුක්ත තැටිගත කිරීම සඳහා සූදානම් කර තිබේ. මෙම ඒකකය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම දිස්ත්‍රික්ක සඳහා පාරිසරික සම්පත් පැතිකඩ නිර්මාණය කිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇත.

Environmental Resources Information System

Kalutara District

Research & Development Unit
Central Environmental Authority

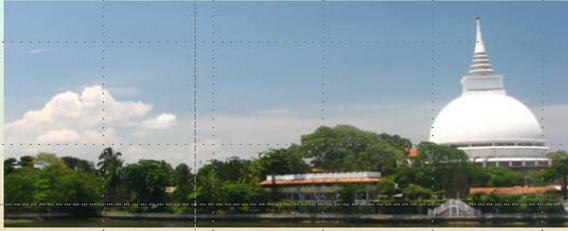
[District Outline](#)

[Administration](#)

[Population](#)

[Roads](#)

[Schools](#)

[Natural Resources](#)

[Water](#)

[Forest](#)

[Wildlife](#)

[Environment Management](#)

[Environmental Sensitive Areas](#)

[Prescribed Industries](#)

[Solid Waste Management](#)

[Archaeological Sites](#)

Physical Environment

[Climate](#)

[Soil](#)

[Geology](#)

[Land use/ Cover](#)

[Agro-ecology](#)

The Kalutara district lying absolutely between northern latitudes 6° 25' and 6° 45' and eastern longitude 79° 50' and 80° 20' is bounded in the north by the Colombo district, in the south by the Benitara river and the Galle district, in the east by the Ratnapura district and in the west by the coastal belt about 40 kilometers long. Relative to the other two districts in the province, Kalutara is the largest area wise, comprising 1597.6 square kilometers, which is 2.43% of the total land area of Sri Lanka. Of the 25 administrative districts of the country, Kalutara ranks 19th area wise. Its administrative structure consists of the Divisional Secretariat divisions of Panadura, Kalutara, Bandaragama, Dodangoda, Beruwala, Matugama, Baduraliva (Palinda Nuwara), Millaniva, Ingiriva, Walallawita, Madurawala, Horana, Bulathsinhala and Agalawatta, 762 Gruma Niladhari and 2652 villages.

A clean and green environment through service excellence

[Contact Us](#)

[Sinhala](#)

[Tamil](#)

[English](#)

[Acknowledgement](#)

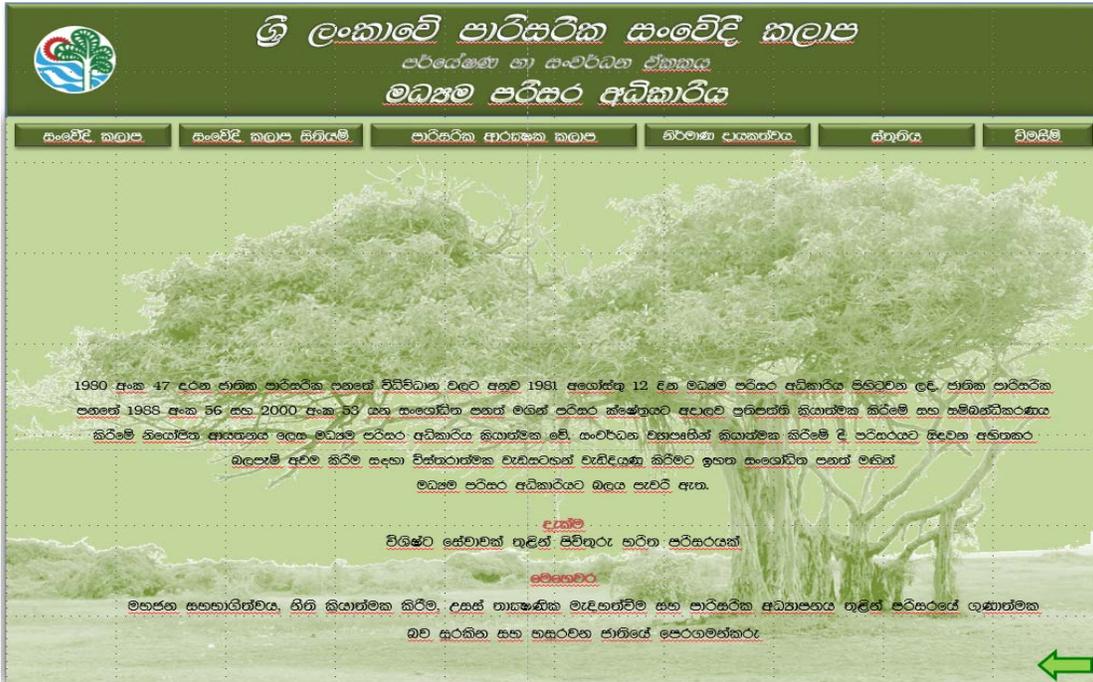
[Preparation Team](#)

4.3.3 ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික සංවේදී ස්ථාන ඇතුළත් සංයුක්ත තැටි නිර්මාණය

1993 ජුනි 24 දින අංක 772/ 22 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ III වන උපලේඛනය මඟින් සහ 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ IV ඇ කොටස යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති විශේෂිත ප්‍රදේශ පදනම්කොට ගනිමින් පාරිසරික සංවේදී කලාප සිතියම් සකස් කර ඇත.

මෙම පාරිසරික සංවේදී කලාප භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කොට දිස්ත්‍රික්ක අනුව සිතියම් ගත කර ඇති අතර එම සිතියම් සියල්ලම අඩංගු කොට පාරිසරික සංවේදී ස්ථාන සඳහා වූ සංයුක්ත තැටිය නිර්මාණය කර ඇති අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ ද ඇතුළත කොට සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය තුනෙන්ම මෙය නිර්මාණය කර ඇත.

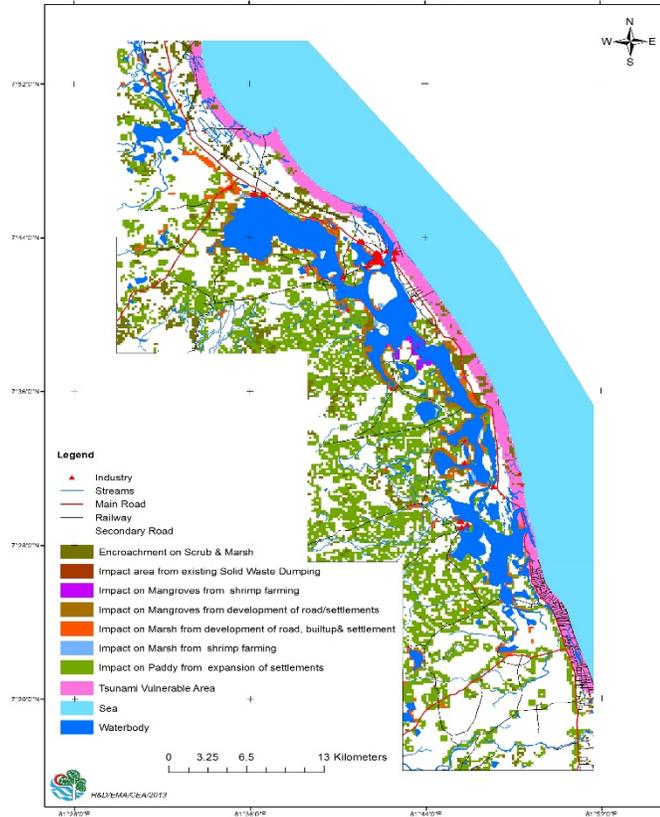
ඉතා වැදගත් තොරතුරු සහ සිතියම් අඩංගු වන බැවින් මෙය ව්‍යාපෘති ආයෝජකයන්ට සැලසුම් සකස් කරන්නන් ඇතුළු පරිපාලන ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කරන්නන් හට ද ඉතා වැදගත් තොරතුරු පද්ධතියක් වනු ඇත. මෙම සංයුක්ත තැටිය පාරිසරික ගැටළු අවම කර ගනිමින් නව ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා මහඟු පිටුවහලක් වනු ඇත.

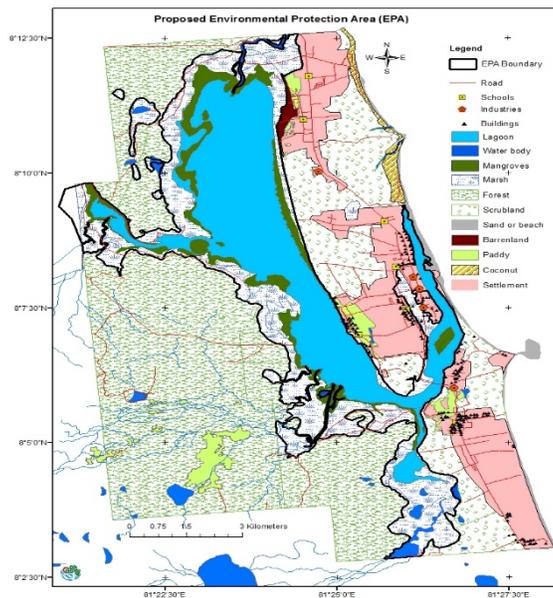
4.3.4 ශ්‍රී ලංකාවේ ගිනිකොන දිග ගංඟා ද්‍රෝණිය තුළ පිහිටි තෙත් බිම් ආශ්‍රිත සිතියම් සකස් කිරීම, වෙනස්කම් සිතියම්ගත කිරීම දෘශ්‍ය හා රෙඩාර් දුරස්ථ සංවේදනය භාවිතයෙන් සිදු කිරීම :

ඉහත මාතෘකාව යටතේ ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ජපාන අභ්‍යවකාශ ඒජන්සියට (JAXA) ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව එය හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතියක් ලෙස අනුමත විය. ඒ යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ටෝකියෝ විශ්ව විද්‍යාලයන් ආසියානු තාක්ෂණික ආයතනයේ ආසියානු තාක්ෂණික ආයතනයේ භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථානයේ තාක්ෂණික දැනුමද ලබාදීමට JAXA ආයතනය එකඟ විය. මෙහි අධ්‍යයන කාලසීමාව වසර 02 කි. මෙම අධ්‍යයනය යටතේ ගිනිකොන දිග ගංඟා ද්‍රෝණියේ තෙත් බිම් වන්දිකා තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සිතියම්ගත කරන ලදුව එහි පාරිසරික වැදගත්කම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. මේ යටතේ තෙත්බිම් 42 ක් අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද අතර විවිධ විශ්ලේෂණ උපාය මාර්ග භාවිතාකොට ඉතා සංවේදී තෙත්බිම් 7 ක් හඳුනා ගන්නා ලදී. ඒ යටතේ පනිවිචන්කරනී, මන්මුනේ, සන්තුරුකොන්ඩාන්, ඌරන්, කපුරැල්ල, එරගම හා මඩකලපු කලපුව ආශ්‍රිත වැදගත් තෙත්බිම් හඳුනා ගැනිනි. මෙම හඳුනාගත් තෙත්බිම් තොරතුරු ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ ලෙස නම් කිරීමට ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකයට ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කොට එක් එක් තෙත්බිම් සඳහා පාරිසරික ලෙස තර්ජිත, යෝජිත ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ ඇතුලත් සිතියම් නිර්මාණය කරන ලදී.

Possible Threats on Batticaloa Lagoon Area

මඩකලපුව කලපු ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත තර්ජනයට ලක්විය හැකි තෙත්බිම්

ගිනිකොණ ගංඟා ද්‍රෝණිය ආශ්‍රිත හඳුනාගන්නා ලද තෙත්බිම්

4.3.5 වෙනත් ආයතන සඳහා භූගෝලීය දත්ත පද්ධතිය ආශ්‍රයෙන් සේවාවන් ලබාදීම

05. 2013 වර්ෂය තුළදී ඉපයීම			
අංකය	ආයතනය / දෙපාර්තමේන්තුව	සිතියම් තොරතුරු	ආදායම (Rs)
1	මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශක කාර්යාංශය	යෝජිත කළුගල් ඔය ජලාශය හා වාරි ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ සංවේදී කලාප සිතියම	5,712.00
2	ශ්‍රී ලංකා පාරිසරික වෘත්තීය වේදීන්ගේ ආයතනය	හන්තාන පාරිසරික සංරක්ෂණ කලාපයේ මායිම් සිතියම	1,370.88
3	JICA ව්‍යාපෘතිය “ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිවන විදුලි ඉල්ලුම සඳහා වූ යෝග්‍ය විදුලිබල සැපයුම සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම”	අම්පාර, බදුල්ල, මොණරාගල, රත්නපුර, කෑගල්ල, නුවරඑළිය, මහනුවර හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්ක සඳහා වූ සංවේදී කලාප සිතියම	53,572.85
4	මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශක කාර්යාංශය	බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ යෝජිත මොරණ ජලාශ ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රිත සංවේදී සිතියම	7,996.80
5	පෞද්ගලික ආයතනයක්	කැලණි ගඟ දෙපස (500m) අඹතලේ සිට හංවැල්ල දක්වා වූ ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත දත්ත	1,507.97
6	කොළඹ අගනගරය සංවර්ධනය ව්‍යාපෘතිය	මයික්‍රො උමං සැලසුම් ප්‍රදේශ හා සම්බන්ධ සංවේදී සිතියම	6,854.40
7	EML උපදේශක පෞද්ගලික ආයතනය	සීගිරිය යෝජිත හෝටල් ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රිත සංවේදී සිතියම	2,570.00
8	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	යෝජිත ගල් අඟුරු බලාගාරය සඳහා සංවේදී සිතියම (4)	34,272.00
9	ඩීසල් හා මෝටර් ඉංජිනේරු පෞද්ගලික ආයතනය	බස්නාහිර පළාත තුළ සෂ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ස්ථාන සිතියම	3,884.16
10	PURITAS පෞද්ගලික ආයතනය	ලංකාවේ “A” වර්ගයේ කර්මාන්ත ඇතුළත් දත්ත (24,31,32,37,59,66 සහ 80)	20,883.07
11	ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය	කළුතර දිස්ත්‍රික් සංවේදී කලාප සිතියම	456.96
12	යාපනය හා කිලිනොච්චි ප්‍රදේශයේ යුද්ධයෙන් හානි වූ ප්‍රදේශ වල ජනතාව සඳහා ජල සැපයුම් හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේ ව්‍යාපෘතිය	මාතලේ නැගෙනහිර සාන්තායි හා ඩෙල්ලප්ටි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තුළ ජල සැපයුම් මාර්ග ඇතුළත් කර Google සිතියම සැපයීම	19,306.56
13	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හා අනුබද්ධිත දියරකරණය කල ජීව වායුව භාවිතය හඳුන්වාදීම සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය	දියරකරණය කරන ලද ජීව වායු පර්යන්ත සඳහා කොළඹ වරායේ උතුරු ඉම හා කෙරවලපිටිය ප්‍රදේශ සඳහා සංවේදී සිතියම	17,707.20

05. 2013 වර්ෂය තුළදී ඉපයීම

අංකය	ආයතනය / දෙපාර්තමේන්තුව	සිතියම් තොරතුරු	ආදායම (Rs)
14	මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශක කාර්යාංශය	යෝජිත බස්නාගොඩ ජලාශ ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රිත සංවේදී කලාප සිතියම	8,853.60
15	මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය	ගොභාගොඩ සිට දිගන දක්වා කටුගස්තොට හා මැදවෙල මායිම් කොටගත් මහනුවර නගරාශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ සංවේදී කලාප සිතියම	6,568.80
16	මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය	ධර්මාශෝක මාවත, නුවර වැව, රජපිල්ල මාවත හා දුනුමඩලාව ජලාශය අන්තර්ගත මහනුවර නගරාශ්‍රිත සංවේදී කලාප සිතියම	8,853.60
17	ලංකා හයිඩ්‍රොලේක් ආයතනය	ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කලාපය දිගේ වන සෂු අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ස්ථාන ඇතුළත් සිතියම	10,510.08
18	අන්තර්ජාතික ජල කළමනාකරණය ආයතනය	බස්නාහිර පළාත තුළ සෂු අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ස්ථාන ඇතුළත් සිතියම	7,082.88
	මුළු ආදායම		217,963.81

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය මඟින් පහත සඳහන් සේවාවන් සපයනු ලැබේ.

- යෝජිත ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ සඳහා පාරිසරික සංවේදී කලාප, භූමි පරිභෝග රටාව ඇතුළුව සිතියම් සකස් කිරීම
- තෝරා ගන්නා ලද ස්ථාන සඳහා පාරිසරික සංවේදී කලාප සිතියම්ගත කිරීම
- භූමි පරිභෝග සිතියම් නිර්මාණය කිරීම
- වන්දිකා ඡායාරූප විශ්ලේෂණය
- භූගෝලීය ස්ථානීය පාඨාංක ලබාදීම
- සිතියම්වල අඩංගු දත්ත/ තොරතුරු අංකිත සිතියම් ලෙස සකස් කිරීම සහ වර්ගීකරණය කිරීම
- සිතියම් පරිලෝකනය (Scan) කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම

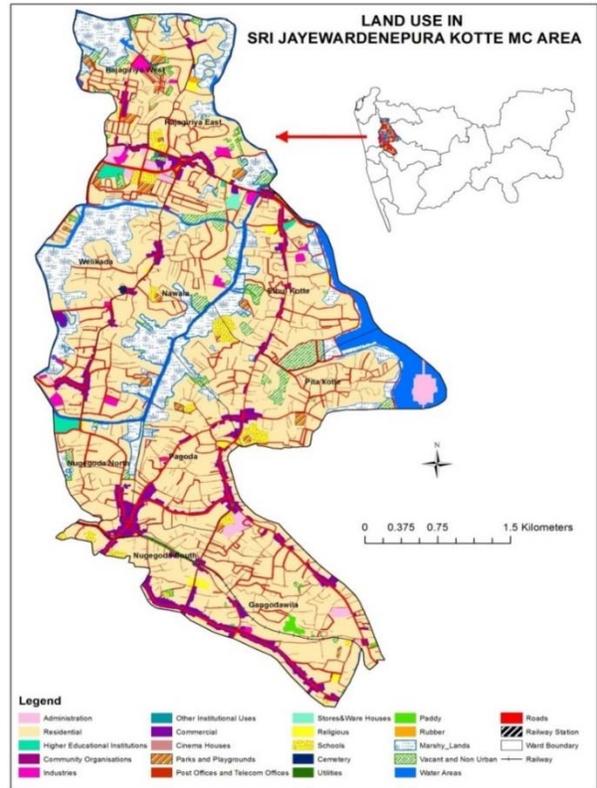
4.3.6 මදුරු ගහනය පාලනය කිරීමට ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ මහ නගර සභා බලප්‍රදේශය සඳහා ඒකාබද්ධ මූලික සැලැස්මක් (Master Plan) සකස් කිරීම

මිනිසාගේ සහ සත්ත්වයාගේ සෞඛ්‍යයට හා පැවැත්මට විශාල වශයෙන් බලපෑම් ඇති කරන උවදුරක් ලෙස මදුරු වසංගතය හඳුන්වාදිය හැකිය. මදුරුවා නිවර්තන කලාපීය රෝග වාහකයෙක් ලෙස මැලේරියා, බරවා වැනි රෝග

මෙන්ම ඩෙංගු, කහ උණ, මොලේ උණ ආදී වෛරස් රෝග ද ඇති කිරීම හේතුවෙන් වර්තමානයේ ලෝකය පුරා මිනිසුන් දුබලත්වයට හා මරණයට පත්වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෛද්‍ය පර්යේෂණ අධ්‍යයන වාර්තාවන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මදුරු සණ 17 ක් හා වර්ග (කුල) 140 ක් ඇති බවට හඳුනා ගෙන තිබේ. විවිධ මදුරු විශේෂ රෝග වාහකයින් ලෙස ඩෙංගු, ඩෙංගු රක්තපාත උණ, විකන්ගුන්යා, මැලේරියා, බරවා, කහ උණ, මොලේ උණ ආදී මදුරු වාහකයින් මගින් බෝවන රෝග හේතුවෙන් පසුගිය දශකය තුළ මරණ විශාල සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇත.

මිනිසුන්ගේ වර්ග රටාවන්ට සමගාමීව මදුරුවන් නිසා ඇති වන ආසාදන තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සම කැසීම නිසා සම මතුපිට තුවාල ඇති වී ඒවා බැක්ටීරියාවන් මගින් ආසාදනය වීම වැනි තත්ත්වයන් වැඩි වන අතර ඒ මගින් ඇති වන බලපෑම අවම කිරීම සඳහා වෛද්‍යානාශක ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය වේ. මේ තත්ත්වය ආර්ථිකමය වශයෙන් බලපෑම් ඇති කරන මිනිසාගේ ජීවන වක්‍රයේ ගුණාත්මක බව අඩු කිරීමට හේතු වේ.

අපගේ අත්දැකීම් අනුව මදුරු ව්‍යාප්ත ඇතිවීම සඳහා සෘජුව සහ වක්‍රව මිනිසාගේ ක්‍රියාකාරකම් එනම්, ජල දූෂණය, අවිධිමත් බඳුන් සහ කැළි කසල බැහැරලීම, සැලසුමක් නොමැතිව ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම, අවිධිමත් නඩත්තුව, වාරිමාර්ග සහ අප ජලය බැහැරලන කාණු පද්ධති නඩත්තුව නොකිරීම ආදී හේතූන් මෙන්ම මිනිසුන්ගේ සෘණාත්මක ආකල්ප, ආත්මාර්ථකාමී සිතිවිලි ප්‍රමාණවත් පරිදි අවට පිරිසිදු නොකිරීම සහ දරිද්‍රතාවය, නාගරීකරණය, කාර්මීකරණය, අවිධිමත් ඉඩම් භාවිතය, ජනගහනය ඉහල යාම සහ ඒ තත්ත්වයෙන් පාලනය කිරීමට තීරසාර යාන්ත්‍රණයක් නොමැතිවීම ප්‍රධාන හේතු ලෙස දැක්විය හැකිය.

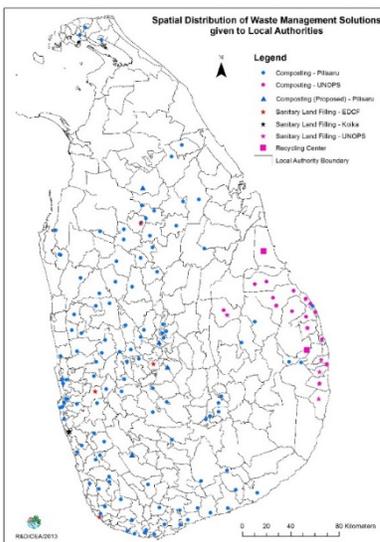
ඉහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම ගැටලුව විසඳීම සඳහා එම විෂයට අදාල විශේෂ විද්වතුන් සහභාගී කරගෙන මෙම උවදුර පාලනය කිරීම සඳහා විසඳුම් සෙවීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව, පළමු පියවර යටතේ විශේෂ විද්වතුන් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් මදුරු උවදුර සම්බන්ධව පුළුල්ව සාකච්ඡා කර ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ මහ නගරසභා බලප්‍රදේශය සඳහා මදුරු උවදුර පාලනය කිරීමට ඒකාබද්ධ මූලික සැලසුමක් සකස්කල යුතු බව තීරණය කරන ලදී.

ඒ අනුව, මූලික සැලැස්ම කෙටුම්පත් අවසන් අතර එම කෙටුම්පත සංස්කරණය කර වැඩිදියුණු කර අවසන් වාර්තාව සකස් කිරීමට මෙම විශේෂ කමිටුවට යොමු කර ඇත.

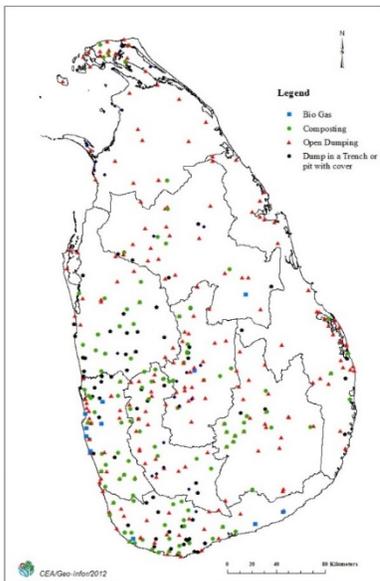
4.3.7 සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කර අවකාශීය දත්ත පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන 335 න් සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ දත්ත හා තොරතුරු ලබා ගැනීම අවසන් කර ඇත. එම තොරතුරු ආශ්‍රිතව අවකාශීය ව්‍යාපෘතිය සිතියම්ගත කර ඇති අතර දත්ත පද්ධතිය ද යාවත්කාලීන කර ඇත.

KOICA සහ EDCF ව්‍යාපෘති යටතේ කළමනාකරණය වන වාලමුල්ල, මොන්රෝවියාවත්ත, දොම්පේ සහ ගෝනදිගාවත්ත යන කොමිපෝස්ට් සහ සනීපාරක්ෂක කසළ පිරවීමේ ස්ථාන පිළිබඳව සිතියම් සකස් කිරීම සිදු කරන ලදී.

පිළිසරු සහ කොයිකා (KOICA) ව්‍යාපෘතිය යටතේ කළමනාකරණය කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ස්ථාන වල අවකාශීය ව්‍යාප්තිය

කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනය සහ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවීමේ ව්‍යාපෘති වල අවකාශීය ව්‍යාපෘතිය

5.0. නීති ඒකකය

මෙහෙවර ප්‍රකාශය

“අප එකිනෙකාගේ පැවැත්ම උදෙසා නීතිමය යාන්ත්‍රණය බලාත්මක කිරීම තුළින් පරිසරය සංවර්ධනය කිරීමෙන් ද ඇතුළු ලබාදීමෙන් ද පරිසරයේ සුවදායී පැවැත්ම තහවුරු කරමු.”

5.1 ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ගන්නා ලද නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග

1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ බලාත්මක වන නීති හා රෙගුලාසි ඔස්සේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ 2013 වසර තුළ නීති අංශය මගින් සිදුකරන ලද නෛතික කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ගොනු කොට පවත්වාගෙන යනු ලබන සහ අවසන් කරන ලද නඩු කටයුතු රාශියකි. ඒ අතර 2013 වසර තුළදී මෙම අධිකාරිය විසින් ගොනු කරන ලද සහ මෙම අධිකාරියට එරෙහිව පවත්වාගෙන යන ලද නඩු සංඛ්‍යාව 247 ක් පමණ වේ. මෙම අධිකාරිය විසින් නඩු 110 ක් 2013 වර්ෂය තුළ අලුතින් පවරා ඇත.

නඩු වලින් 2013 වර්ෂයේ දඩ මුදල් ලෙස අයකරගෙන ඇති මුදල රු. 493,750.00 කි.

බස්නාහිර පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

2013 වර්ෂය තුළදී බස්නාහිර පළාත තුළ පවරා පවත්වාගෙන යන ලද නඩු සංඛ්‍යාව 90 ක් පමණ වේ.

කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නඩු 48 ක් පවරා පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර, ඉන් 30 ක් අලුතින් පවරන ලද නඩු වේ. ගල්කිස්ස මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 03 ක් ද, අවිස්සාවේල්ල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 06 ක් ද, කැස්බෑව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 09 ක් ද, ගංගොඩවිල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 13 ක් ද, මොරටුව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණවල නඩු 03 ක් ද, කඩුවෙල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 5 ක් ද, හෝමාගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් හා කොළඹ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 09 ක් ද වශයෙන් පවරා පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. ඉන් නඩු 14 ක් 2013 වසර තුළදී අවසන් කරන ලදී.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය තුළ නඩු 36 ක් පවත්වාගෙන ගිය අතර ඉන් 25 ක් 2013 වර්ෂය තුළ අලුතින් පවරා පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. ගම්පහ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 6 ක් ද, මීගමුව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, වත්තල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 9 ක් ද, අත්තනගල්ල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 3 ක් ද, මහර මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, කණුවන මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 4 ක් ද, ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. 2013 වසර තුළදී එකී නඩුවලින් 5 ක් අවසන් කර ඇත.

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ නඩු 06 ක් පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර, එකී නඩු කළුතර මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 2 ක් ද, මතුගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, පානදුර මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 2 ක් ද, හොරණ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.

මධ්‍යම පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

මධ්‍යම පළාත තුළ පසුගිය වසරේ නඩු 50 ක් පවත්වාගෙන ගිය අතර, මහනුවර, මාතලේ, දඹුල්ල, ගම්පොල, ගලගෙදර, නාවලපිටිය, තෙල්දෙණිය, නුවරඑළිය, ලග්ගල, හැටන්, වලපනේ, හෙල්බොඩ, පන්විල සහ මහියංගනය යන මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ වල මෙකී නඩු පවත්වාගෙන ගිය අතර ඉන් 17 ක් අලුතින් පවරන ලද ඒවා වේ. ඉන් 21 ක් 2013 වසර තුළ අවසන් කරන ලද ඒවා වේ.

ඌව පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

ඌව පළාත තුළ නඩු 16 ක් පවරා පවත්වාගෙන යන ලදී. ඉන් 12 ක් 2013 වසර තුළ පවරන ලදී. වැලිමඩ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 01 ක් ද, මහියංගන මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 6 ක් ද, මොණරාගල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, පස්සර මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 1 ක් ද, බණ්ඩාරවෙල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 02 ක් ද, වැල්ලවාය මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 03 ක් ද, බිබිල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 02 ක් ලෙස පවරා පවත්වාගෙන යන ලද අතර, ඉන් නඩු හය (06) ක් අවසන් කරන ලද ඒවා වේ.

දකුණු පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

දකුණු පළාත තුළ නඩු 21 ක් පවත්වාගෙන ගිය අතර, එකී නඩු බලපිටිය, ගාල්ල, ඇල්පිටිය, තංගල්ල, වලස්මුල්ල, මාතර යන මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ වල පවත්වාගෙන යන ලදී. 2013 වසර තුළ අලුතින් පවරන ලද නඩු සංඛ්‍යාව 18 ක් වන අතර, ඉන් 09 ක් 2013 වසර තුළදී අවසන් කරන ලද නඩු වේ.

නැගෙනහිර පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

නැගෙනහිර පළාත තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අක්කරෙයිපත්තුව සහ ත්‍රිකුණාමලය යන අධිකරණ වල නඩු දෙක (02) ක් පවත්වාගෙන යන ලද අතර, එක් නඩුවක් 2013 වසරේ අලුතින් පවරන ලද්දක් වන අතර, එක් නඩුවක් එම වසර තුළ අවසන් කරන ලද්දක් වේ.

සබරගමුව පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

සබරගමුව පළාත තුළ නඩු කටයුතු 17 ක් පවත්වාගෙන ගිය අතර, ඉන් 07 ක් 2013 වසර තුළදී අලුතින් පවරන ලද ඒවා වේ. එම නඩු කටයුතු අතර මාවනැල්ල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 02 ක් ද, පැල්මඩුල්ල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 01 ක් ද, වරකාපොල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 02 ක් ද, කැගල්ල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු 02 ක් ද, වගයෙන් පවත්වාගෙන යන ලද අතර, නඩු අතරින් අට (08) ක් එම වසර තුළ අවසන් කරන ලද නඩු වේ. 2013 තුළ පළාත් බද මහාධිකරණ නඩු 02 ක් පවරා පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර, එම වර්ෂය තුළදී එම නඩු දෙකම අවසන් කර ඇත.

උතුරු මැද පළාත තුළ නීති බලාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

උතුරු මැද පළාත තුළ අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, හිඟුරක්ගොඩ අධිකරණ වල පවරා පවත්වාගෙන ගිය නඩු සංඛ්‍යාව පහ (05) කි. ඉන් 02 ක් අවසන් වී ඇත.

ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් අනතුරුව සමහර කර්මාන්තශාලා පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රමිතියට අනුකූලව අපජල පිරිපහදු පද්ධති සකස් කිරීමෙන් ද, සමහර කර්මාන්තශාලා ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රකාශිත ප්‍රමිති හා උපමානවලට අනුකූලව ශබ්දය පාලනය කිරීමෙන් ද සහ අනෙකුත් තෛතික අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ද අනතුරුව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා දෙන ලදී.

5.2 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව පවරන ලද නඩු

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව නඩු 40 ක් 2013 වර්ෂයේ දී පවත්වාගෙන ගිය අතර, ඒවා කොළඹ, ගල්කිස්ස, ගම්පහ, කෑගල්ල, හොරණ, කඩුවෙල සහ මාතර දිස්ත්‍රික් අධිකරණ, මහාධිකරණ, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ සහ අභියාචනාකරණයන්හි පවරන ලද නඩු වේ.

නීති ඒකකයට අනුයුක්තව සේවය කරනු ලබන නිලධාරීන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ, අභියාචනාධිකරණයේ, මහාධිකරණයේ, දිස්ත්‍රික් අධිකරණයේ හා මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණවල පවරන ලද නඩු කටයුතු වලට සම්බන්ධව කටයුතු කරන ලදී.

තවද, නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් අධිකරණයේ ගොනු කිරීම සඳහා වූ ලිපිලේඛන කෙටුම්පත් කිරීම, අධිකරණ කටයුතු හා උපදේශන කටයුතු සඳහා ද සහභාගී වී ඇත.

5.3 පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම / අත්හිටුවීම / නිකුත් කිරීම, ප්‍රතික්ෂේප කිරීම / අවලංගු නොකිරීමට හේතු විමසීම

කර්මාන්තශාලා වල සිදුවන පරිසර දූෂණය සලකා බලා නිකුත් කොට ඇති පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම සඳහා කර්මාන්තශාලා 18 ක් වෙතද, පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් කර්මාන්තශාලා 141 ක් වෙත ද ලිපි යවා ඇත. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය අත්හිටුවීම සඳහා එක් (01) කර්මාන්තශාලාවක් සම්බන්ධ ලිපියක් නිකුත් කර ඇත.

මෙම අධිකාරිය මගින් පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු නොකිරීමට හේතු දැක්වීමට අවස්ථාව ලබා දෙමින් කර්මාන්තශාලා එක (01) ක් වෙතින් හේතු විමසීමේ ලිපි යවා ඇත.

තවද, කර්මාන්තශාලා සම්බන්ධව නඩු පැවරීමට අදාළ පියවර ගැනීම සඳහා ශබ්ද මට්ටම් වාර්තා, අපදියර විශ්ලේෂණ වාර්තා හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා කැඳවීම සඳහා ලිපිගොනු ගණනාවක් පරිසර දූෂණ පාලන අංශය වෙත අදාළ පළාත් කාර්යාල වෙත සහ අධිකාරියේ රසායනාගාර වෙත යොමු කොට ඇත. තවද, අනුමත නොකරන ලද සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වලට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීමට සිදුවන අවස්ථා වලදී පාරිසරික බලපෑම් හා ඇගයීම් අංශයෙන් පසු විපරම් වාර්තා ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

5.4 බල ශුන්‍ය බව දැනුම්දීමේ ලිපි

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පළාත් පාලන ආයතන මගින් නිකුත් කරන ලද පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 01 ක් බල ශුන්‍ය බව දැනුම් දෙමින් පළාත් පාලන ආයතනයක් වෙත ලිපියක් නිකුත් කොට ඇත.

ජාතික පාරිසරික පනතේ 24 (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව නිකුත් කරන විධානයන්

නීති අංශය මගින් ඉහත වගන්තිය යටතේ එක් විධානයක් නිකුත් කර ඇත.

5.5 පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර කොන්දේසි

නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ දී එහි කොන්දේසි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් සහ පළාත් කාර්යාල වලට අනුයුක්ත කොට ඇති බලාත්මක නිලධාරීන් විසින් පරීක්ෂා කරනු ලබයි.

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාල බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ දී ඊට අදාල පරීක්ෂා කිරීම් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් විසින් සිදු කරනු ලබයි.

5.6 ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති අභියාචනා (පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය)

නීති අංශයේ නිලධාරීන් විසින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් මෙහෙයවන ලද අභියාචනා විභාග 21 කට සහභාගී වී ඇත.

5.7 නොකාරිස් කටයුතු

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම ගොඩනැගිලි බදු දීම හා සේවා ලබා ගැනීම සඳහා බාහිර අංශ සමඟ එළඹෙන්නා වූ එකඟතා සහ ගිවිසුම් පත්‍ර පිළියෙල කිරීම 22 ක් පමණ සිදු කිරීම සහ එකී ගිවිසුම් පත්‍ර සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම සිදු කෙරිණ.

5.8 රැස්වීම්

පාරිසරික කටයුතු වලට අදාල රැස්වීම් 25 කට අධික ප්‍රමාණයට නීති අංශයේ නිලධාරීන් සහභාගී වී ඇත.

5.9 පැමිණිලි

පරිසර දූෂණය පාලනය හා මහජන සීමා සම්බන්ධව මහජනතාව, පළාත් පාලන ආයතන, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල හා වෙනත් ආයතන මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති මහජන පැමිණිලි සම්බන්ධව පියවර ගෙන අදාල උපදෙස් ලබාදෙන ලදී. සමහර පැමිණිලි අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහා පනතේ 98 වගන්තිය සහ පොලිස් ආඥා පනත යටතේ නීතිමය කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පොලිස් ඒකකය හරහා අදාල පොලිස් ස්ථාන වලට හා පළාත් පාලන ආයතන වලට යොමු කරන ලදී.

5.10 සාකච්ඡා වලට සහභාගී වීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට විරුද්ධව ගොනු කර ඇති නඩු සඳහා විරෝධතා, ලිඛිත දේශන සහ උත්තරවාද ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ගොනුකර ඇති විභාග මට්ටමේ පවතින නඩු කටයුතු සඳහා උපදෙස් ලබා ගැනීමට නීති අංශයේ නිලධාරීන් විසින් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා 36 කට පමණ සහභාගී වී ඇත.

5.11 රෙගුලාසි

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් සම්බන්ධ රෙගුලාසි නව නියමිත ව්‍යාපෘති එක් කරමින් සංශෝධනය කර අමාත්‍යාංශය හරහා එකී රෙගුලාසි නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු කිරීමට නීති අංශය කටයුතු සිදු කරමින් ඇත.

තවද, රසායනාගාර අංශය සම්බන්ධ කර ගනිමින් ස්ථානීය ප්‍රභව වායු විමෝචන පාලන නියෝග කෙටුම්පත් කිරීමට නීති අංශය කටයුතු කරන ලද අතර, එය දැනට නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත.

දර්ශනීය ස්ථාන පාරිසරික වශයෙන් දූෂණය වීම සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතනයන්හි උදව් ඇතිව කෙටුම්පත් කිරීමට නීති අංශය කටයුතු කර ඇති අතර, දැනට එය ආයතනය තුළ සාකච්ඡා මට්ටමෙන් පවතී.

5.12 උපදෙස්

පාරිසරික කටයුතු හා අනෙකුත් අදාළ කාරණාවලදී පුද්ගලයින්, පළාත් පාලන ආයතන වෙත සහ මෙම අධිකාරියේ අනිකුත් අංශ වෙත නීති උපදෙස් ලබාදී ඇත.

5.13 නීති නිවේදන

පරිසර දූෂණකාරී කර්මාන්ත 37 කට එරෙහිව නීති නිවේදන යවා ඇත.

5.14 ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා

අධිකරණ නියෝග වලට අදාළව අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම සහ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන අභියාචන විභාග වලට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත නිලධාරීන් විසින් කරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා රාශියකට නීති අංශයේ අනුමැතිය ලබා දී ඇත.

5.15 දැනුවත් කිරීම

නීති අංශයේ නිලධාරීන් විසින් ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ විධි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව දේශන 12 ක් පමණ වෙනත් ආයතන වල නිලධාරීන් සඳහා පවත්වා ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා වැඩමුළු 05 කට පමණ නිලධාරීන් සම්පත් දායකයින් ලෙස සහභාගී වී ඇත.

තවද, නීති ශිෂ්‍යන් සහ අනෙකුත් විශ්ව විද්‍යාල සිසු සිසුවියන්ගේ ඉල්ලීම් අනුව පරිසර නීතිය හා පාරිසරික නියෝගයක් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන ලදී.

5.16 මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ විමසීම්

මානව හිමිකම් කොමිෂම මහින් කරනු ලබන පරිසරයට අදාළ කාරණා 05 ට හා සේවක ගැටළු සම්බන්ධව විමසීම් කිහිපයකට නීති අංශයේ නිලධාරීන් සහභාගී වී ඇති අතර අවශ්‍ය අනුමැතීන් මත වාර්තා පිළියෙල කිරීම සහ නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

5.17 ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීම

“Polluter Pays” මූලධර්මය වැනි නව තෛතික මූලධර්ම සහ තෙත් බිම් සහ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ ප්‍රතිපාදන ජාතික පාරිසරික පනතට හඳුන්වාදීමේ අරමුණින් සහ පවතින නීතියේ දුර්වලතා මහඟුරීමේ අපේක්ෂාවෙන් ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීම අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග නීති අංශය මගින් ගෙන ඇති අතර ඒ සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව මූලික සංශෝධිත පාරිසරික පනතේ මූලික කෙටුම්පත සකස් කර ලද්දව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත කරන ලද එකී ජාතික පාරිසරික පනතේ සංශෝධිත කෙටුම්පත, නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. එකී කෙටුම්පත ගරු ඇමතිතුමා දැනුවත් කර ඉදිරි පියවර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

ඊට අමතරව දැනට පවත්නා පනත වෙනුවට නව පනතක් හඳුන්වාදීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

6.0. පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම අංශය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම අංශය, මහජනතාව තුළ දැනුවත්භාවය ඇති කර එය වර්ධනය කිරීම හා ඒ තුළින් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා ලබා ගැනීමේ වගකීම දරයි. මෙම ක්‍රියාදාමයේ අරමුණ වන්නේ පරිසර හිතකාමී පුරවැසියන් ඇති කිරීම තුළින් තිරසර පරිසරයක් පවත්වා ගැනීමය. මෙම අරමුණ ළඟා කර ගැනීම සඳහා 2013 වර්ෂය තුළදී අමාත්‍යාංශ සහ භාණ්ඩාගාර අරමුදල් භාවිතා කරමින් පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම අංශය මගින් විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

A. අමාත්‍යාංශ අරමුදල් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්

- I. ගුරුභවතුන් සඳහා ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- II. එක් එක් දිස්ත්‍රික්ක සඳහා පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් උපදේශකවරු පත් කිරීම.
- III. පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම.
- IV. පරිසර නියමු සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම
- V. පරිසර නියමු වැඩසටහනට අදාළ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම.
- VI. පරිසර නියමු සමාජිකත්වය සහ පදක්කම් ලාභීන්ගේ සංඛ්‍යාව වර්ධනය කිරීම.
- VII. ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානය කිරීම.
- VIII. ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පාරිසරික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- IX. තෝරා ගන්නා ලද පාසල් සඳහා නායකත්ව පුහුණු වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- X. ජාතික පරිසර කඳවුර පැවැත්වීම.
- XI. පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් පුවත් හඹුන මුද්‍රණය කිරීම.
- XII. ජාතික රූක් රෝපණ වැඩසටහන
- XIII. එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයට එක් පාසලක් බැගින් පාසල් මට්ටමින් පරිසර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- XIV. පෙර පාසල් මට්ටමින් සිදුවන අධ්‍යාපනික ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- XV. පෙර පාසල් සඳහා ගුරු අත් පොත මුද්‍රණය කිරීම.

B. භාණ්ඩාගාර අරමුදල් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාකාරකම්

- i. අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.(පොස්ටර් සහ පත්‍රිකා) වර්තමාන පාරිසරික කරුණු පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා මුද්‍රණය කරයි.
- ii. දිවයින පුරා පාරිසරික වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම.
- iii. රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- iv. ගෙවතු වගා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- v. පරිසර ළමා සමාජ පිහිටු වීම.- තුරුලතා සහතික විභහ සහතික හා ළමා සමාජ සොබා පදක්කම් නිෂ්පාදනය,ගුරු අත් පොත,පත්‍රිකා මුද්‍රණය
- vi. පාරිසරික ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- vii. සොබා කේෂ්ත්‍ර මධ්‍යස්ථානය තුළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම (තෝරා ගන්නා ලද ප්‍රායෝගික වැඩසටහන්)

- viii. සංස්කෘතික අවස්ථාවලදී පාරිසරික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ix. ශ්‍රී ලංකා හරිත තුරුණු වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම
- x. ත්‍රෛ මාසික පාරිසරික පුවත් හසුන නිෂ්පාදනය
- xi. ගෘහනියන් සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- xii. අදාළ වර්ෂයේ ලෝක පරිසර දින තේමාවට අනුකූල වන සේ විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- xiii. කාලීන පාරිසරික විෂයන් පිළිබඳ පාසල් සිසුන් සහ විවිධ පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- xiv. පරිසර ගැටලුවලට අදාළ වූ විවිධ අවස්ථා සඳහා සමූහ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- xv. පරිසර හිතකාමී වෙසක් කුඩු ප්‍රදර්ශනය පැවැත්වීම.
- xvi. ඵලදායී ලෙස විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය භාවිතා කිරීම.
- xvii. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීමේ අංශය මගින් 2013 වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන්වල විස්තර පහත දක්වා ඇත.

6.1. පෙර පාසල් වැඩසටහන

පරිසරයට අදාළ වූ පෙර පාසල් වැඩසටහන පෙර පාසල් දරුවන් තුළ පාරිසරික සවිඥාකත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කෙරේ. පරිසරයට අදාළ වූ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාත්මක වන මෙම වැඩසටහන යටතේ පෙර පාසල් ගුරු අත් පොත පරිශීලනය කිරීම සඳහා පෙර පාසල් ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීම ප්‍රධාන කොටම සිදු කෙරේ. කර්තව්‍යයකි. පෙර පාසල් වැඩසටහන යටතේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය පහත සඳහන් වැඩසටහන අමාත්‍යාංශ අරමුදල්වලින් ක්‍රියාත්මක කරයි.

6.1.1 පෙර පාසල් මට්ටමින් සිදුවන අධ්‍යාපනික ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩමුළු පැවැත්වීම.

මේ ක්‍රියාකාරකම යටතේ මාර්ගෝපදේශ පොත් 350ක් නිකුත් කර ඇති අතර මේ සඳහා අවශ්‍ය වන අරමුදල් අදාළ ප්‍රාදේශීය හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට යවා ඇත. (මාතර, සබරගමුව, මධ්‍යම, උතුරු මැද හා ඌව)

කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ පෙර පාසල් වැඩ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අරමුදල් යවා ඇත.

ජායා රූප - පෙර පාසල් ක්‍රියාකාරිත්වයන්

6.1.2 පෙර පාසල් සඳහා ගුරු අත් පොත මුද්‍රණය කිරීම.

පෙර පාසල් මාර්ගෝපදේශ පොත මුද්‍රණය කිරීම සඳහා පිළියෙල කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හඳුනා අනුමැතිය ලැබිණි. මෙහිදී පෙර පාසල් ලැයිස්තුව ලබා ගැනීම සඳහා ළමා ලේකම් කාර්යාලය සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී. කැගල්ල, මාතර, බදුල්ල, නුවර, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, මඩකලපුව හා කිලිනොච්චි යන දිස්ත්‍රික්කවල වැඩමුළු පැවැත්වීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට ලිපි යවන ලදී.

2013 වර්ෂය සඳහා පෙර පාසල් මාර්ගෝපදේශ පොත බෙදා හැරීම සම්පූර්ණ කර ඇත. 2013 වර්ෂයේදී සිංහල මාධ්‍යයෙන් පෙර පාසල් මාර්ගෝපදේශ පොත් 5000ක් හා දමිළ මාධ්‍යයෙන් පිටපත් 1000ක් මුද්‍රණය කර ඇති අතර මෙම පොත 2014 වර්ෂයේදී බෙදා හරිනු ලැබේ.

භාණ්ඩාගාර අරමුදල් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාකාරකම්

- i. අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.(පොස්ටර් සහ පත්‍රිකා)

කාලීන හා පාරිසරික කරුණු පිළිබඳ පණිවිඩ බෙදා හැරීම සඳහා මුද්‍රණය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවට, පරිසරයට අදාළ වූ කාලීන මාතෘකා පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හැරීම. සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයෙන් පොත් හා පත්‍රිකා මුද්‍රණය කරනු ලැබේ. මෙයට අදාළව නාය යෑම්, ජෛව විවිධත්වය, තෙත් බිම්, ගෝලීය උණුසුම් වීම, ආක්‍රමණශීලී ශාක, ආක්‍රමණශීලී සතුන් හා ඩොංගු යන මාතෘකා 7ක් යටතේ පත්‍රිකා වර්ග 7ක් පිළියෙල කරන ලදී.

2013 වර්ෂයේදී පරිසරය පිළිබඳ සාමන්‍ය දැනීමට අදාළ වූ පොත් පිටපත් මුද්‍රණය කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී. සම්පත් දායක කමිටුවක මග පෙන්වීම යටතේ ප්‍රශ්න කෙටුම්පත් කර පොත් පිට නිර්මාණය කරන ලදී. ඒ අනුව සිංහල මාධ්‍යයෙන් පිටපත් 1250ක් ද ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පිටපත් 250ක් ද මුද්‍රණය වෙමින් පවතින අතර දමිළ මාධ්‍යයට පරිවර්තනය කරන ලද පොත් පිටපට අදාළ සෝදුපත් කියවමින් පවතී.

- ii. දිවයින පුරා පාරිසරික වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය අරමුදල්, අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය හා සම්පත් දායකයින් ලබා දීම මගින් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරයි. 2013 වර්ෂයේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය සම්පත් දායකින්, අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය ලබා දීම තුළින් පාසල් ප්‍රජා මූල සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් සඳහා වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

iii. රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය, ලබා ගැනීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරයි. මීට අදාළව 2013 වර්ෂයේදී එක් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

iv. ගෙවතු වගා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ශාභනියන් අතර පරිසර හිතකාමී ගෙවතු වගා ක්‍රම වේදයන් ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් ගෙවතු වගා වැඩසටහන් පවත්වයි.

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ ශාභස්ථ ගෙවතු වගා ක්‍රම කෙරෙහි ආකල්ප වර්ධනය කිරීමත් තමන්ගේ ගෙවතු වල තමන් විසින් වගා කරන ලද එළවළු හා පළතුරු භාවිතයෙන් ඔවුන්ගේ පෝෂණ මට්ටම ඉහළ දැමීමත් වේ. මෙම වැඩසටහන මගින්ද වින්තනයේ දැක්වෙන “දිවි නැගුම” වැඩසටහන සමග සම්බන්ධ වේ. ස්වයං රැකියාවක් ලෙස ගෙවතු වගාව කිරීමෙන් එළවළු සහ පළතුරු වලට වැය වන මුදල අඩු කර ගැනීම තුළින් පවුලේ සමස්ත ආදායම ඉහළ යවා ගත හැක.

2013 වර්ෂයේදී පරිසර හිතකාමී ගෙවතු වගා ක්‍රම හඳුන්වා දීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 12ක් නියෝජනය වන සේ ශාභනියන් සඳහා වැඩසටහන් 12ක් පවත්වන ලදී. ඒ සෑම වැඩසටහනකදීම සහභාගිවන්නන් වෙත පහත සඳහන් ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන ලදී.

- I. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රවීණ සම්පත් දායකයින් මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද දේශන තුළින් ගෙවතු වගා කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් වීම.
- II. ගෙවතු වගාව පිළිබඳ පොත් පිටුවක් ලැබීම.
- III. කසළ කළමනාකරණය සහ පරිසරය පිළිබඳ පත්‍රිකා 3ක් ලැබීම.
- IV. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් බෙදා හරිනු ලබන එළවළු බීජ පැකැට්ටුවක් ලැබීම.
- V. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් බෙදා හරිනු ලබන කොම්පෝස්ට් පොහොර පැකැට්ටුවක් ලැබීම.

2013 වර්ෂයේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් දිවි නැගුම වැඩසටහන්වලට සමගාමීව පහත සඳහන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස නියෝජනය කරමින් ශාභණියන් 746 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතිව නිර්මාණාත්මක වගා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අනු අංකය	ස්ථානය	සහභාගිත්ව සංඛ්‍යාව
1.	එම්.ඩී.එච්. ජයවර්ධන විද්‍යාලය, කොස්වත්ත	88
2.	මහරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මහරගම	68
3.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, රත්මලාන	44
4.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, කැස්බෑව	79

අනු අංකය	ස්ථානය	සහභාගිත්ව සංඛ්‍යාව
5.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, කොළොන්නාව	86
6.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, හංවැල්ල	41
7.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, කොළඹ	70
8.	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	67
9.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මොරටුව	70
10.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, තිඹිරිගස්සාය	61
11.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, පාදුක්ක	32
12.	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, හෝමාගම	40

6.2 පරිසර ළමා සමාජ පිහිටුවීම.

තුරු ලතා හා විභව සහතික, සොබා පදක්කම්, ළමා සමාජ ගුරු අත්පොත සහ පත්‍රිකා නිෂ්පාදනය කිරීම හා මුද්‍රණය කිරීම.

ප්‍රාථමික මට්ටමෙහි සිටින සිසුන්ගේ ආකල්ප, හැසිරීම් පිරිසිදු හා හරිත පරිසරයක් කරා යොමු කිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය ළමා සමාජ වැඩසටහන හඳුන්වා දෙන ලදී. 1 වෙනි පන්තියේ සිට 5 වෙනි පන්තිය දක්වා ප්‍රාථමික මට්ටමේ පාසල් සිසුන්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා මෙම පරිසර සමාජ පිහිටුවන ලදී. මෙම ක්‍රියාකාරකම් තුළින් කුඩා දරුවන් පරිසර හිතකාමී ලෙසට පුහුණු කිරීම 6 වෙනි ශ්‍රේණියේදී පරිසර නියමු වැඩසටහනට අනුයුක්ත කර ගැනීමත් සිදු වේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් කරනු ලැබේ.

- I. පරිසර ළමා සමාජ ලියාපදිංචි කිරීම.
- II. පදක්කම් හා සහතික මුද්‍රණය කිරීම හා බෙදා හැරීම.
- III. වැඩසටහන ඇගයීම
- IV. ගුරුවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- V. ගුරු අත් පොත් බෙදා හැරීම

2013 වර්ෂය සඳහා තුරු ලතා, විභව සහතික, ගුරු අත්පොත මුද්‍රණය කිරීමත්, පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීමත් නියමිතව තිබූ අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය ලිපි පරිපාලන අංශය වෙත භාර දෙන ලදී.

ජායා රූපය- පරිසර ළමා සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වයන්

6.3 පාරිසරික ප්‍රදර්ශන ප්‍රවර්ධනය කිරීම

විවිධ තේමා යටතේ පවත්වනු ලබන ප්‍රදර්ශන සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය සහභාගී වේ. මෙතුලින් දැනුවත් භාවය වර්ධනය කිරීමටත් පාරිසරික පණිවුඩ බෙදාහැරීමටත් පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය බලාපොරොත්තු වන අතර මෙහිදී විවිධ පාරිසරික කරණු පිළිබඳ ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ප්‍රබල මෙවලම් ලෙස ප්‍රදර්ශන ආකෘති, පෝස්ටර් සහ පත්‍රිකා භාවිතා කරයි.

2013 වර්ෂයේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය පහත සඳහන් ප්‍රදර්ශන සඳහා සහභාගී වූ අතර පලාත් කාර්යාල වලින් ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් පහසුකම් සලසන ලදී.

අනු අංකය	ස්ථානය
01	බන්ධාරනයක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති "EDEX"
02	කොළඹ අශෝක විද්‍යාලයේ පැවති ප්‍රදර්ශනය
03	දැයට කිරුළ ප්‍රදර්ශනය
04	ගාල්ල Samanala Groundහි පැවති Richmend Rythem 2013
05	පන්තල ජාතික පාසලේ පැවැත්වූ විදු බිම උදානය ප්‍රදර්ශනය
06	මොරටුව වෙල්ස් කුමරි විද්‍යාලීය ප්‍රදර්ශනය
07	බන්ධාරනයක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති "විදුල්කා" ප්‍රදර්ශනය
08	කොළඹ ජාතික රෝහලේ පැවති ජාතික විෂ මර්දන සතියට අදාල ප්‍රදර්ශනය
09	ගම්පහ බන්ධාරනයක විද්‍යාලයේ පැවති ප්‍රදර්ශනය
10	මුදලියන් විදුබිම උදානි - 2013 ප්‍රදර්ශනය, ලලිත් ඇතුලත් මුදලි විද්‍යාලය ගල්කිස්ස

ප්‍රදර්ශන ක්‍රියාකාරිත්වයන්ගේ ඡායාරූප

6.4 සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානවල තෝරා ගන්නා ලද ප්‍රායෝගික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මේ යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් අතර පාරිසරික සවිඥානකත්වය වැඩි කිරීම සඳහා විවිධ පාරිසරික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානවලට අරමුදල් සපයයි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යටතේ සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථාන 4ක් ඇත. ඒවා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල යටතේ විවිධ පළාත්වල ස්ථාන ගත කර ඇත. රුමස්සල සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානය දකුණු පළාත් කාර්යාලය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. කුණ්ඩසාලේ සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානය මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. කෑගල්ල සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානය සබරගමුව පළාත් කාර්යාලය යටතේ ද අත්තිඩිය සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය යටතේ ද ක්‍රියාත්මක වේ. 2013 වසර තුළ අත්තිඩිය සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානයේදී පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

සෞඛ්‍ය කේෂ්‍ර මධ්‍යස්ථානයේ වැඩසටහන්වල ඡායාරූප

අනු අංකය	පාසල	ලිපිනය	ගුරුවරුන්
1.	බෞද්ධ බාලිකා මහා විද්‍යාලය ලලිත් ඇතුලත් මුදලි මහා විද්‍යාලය කදවල මහා විද්‍යාලය ධර්මාරාම මහා විද්‍යාලය	60	8
2.	පානදුර ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා විද්‍යාලය	55	3
3.	ඉසිපතන මහා විද්‍යාලය	41	2
4.	දරුසලාම් විද්‍යාලය	43	2
5.	මහා මාතෘ විද්‍යාලය, අතුරුගිරිය	44	2
6.	සුභාරකි විද්‍යාලය, ගොඩගම	30	2
7.	බුවනෙකබා විද්‍යාලය, මහරගම	58	2
8.	යුධ හමුදා පාසල, පනාගොඩ	42	10 (දෙමාපියන් - 10)
9.	කිතුලවිල පාරිසරික සංවිධායක සිසුන්	38	6 වෙනත්
10.	පිළියන්දල විද්‍යා විද්‍යාලය පිළියන්දල උසස් විද්‍යාලය	70	4
11.	බාල දක්ෂ නායකයින් සඳහා දෙදින වැඩසටහන	80	5
12.	මහරගම විද්‍යා විද්‍යාලය, නායකත්ව වැඩමුළුව	30	2
13.	නුගේගොඩ අනුලා විද්‍යාලය රජන පදක්කම් පරීක්ෂණය	18	2(දෙමාපියන් - 06)
14.	ගල්කිස්ස විද්‍යා විද්‍යාලය, ගල්කිස්ස	63	2
15.	කදවල නාවෝද්‍යා විද්‍යාලය, රත්මලාන	56	2
16.	මොරටුව මහා විද්‍යාලය, මොරටුව	42	2
17.	මහාමයා බාලිකා විද්‍යාලය, ගංගොඩවිල	32	2
18.	වේල්ස් කුමර විදුහල, මොරටුව	30	2
19.	විද්‍යාලෝක මහා විද්‍යාලය, පන්නිපිටිය	28	2
20.	පිළියන්දල මහා විද්‍යාලය, පිළියන්දල	51	2

අනු අංකය	පාසල	ලිපි	ගුරුවරුන්
21.	මෙතෝදිස්ත මහා විද්‍යාලය, මොරටුව	52	2
22.	මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලය, ගංගොඩවිල	60	2
23.	ගල්කිස්ස උසස් බාලිකා විද්‍යාලය	25	2
24.	කොතලාවලපුර මහා විද්‍යාලය අත්තදස්සි විද්‍යාලය	55	4
25.	මහින්ද රාජපක්ෂ විද්‍යාලය, හෝමාගම	44	2 (දෙමාපියන් - 2)
26.	බෞද්ධ බාලිකා විද්‍යාලය, ගල්කිස්ස	62	2
27.	ශ්‍රී රාහුල විද්‍යාලය, තෙලවල	32	2
28.	සමුද්‍රදේවී විද්‍යාලය, නුගේගොඩ	46	2
29.	මොරටුව වෙල්ස් කුමර විද්‍යාලය	68	2
30.	පෙර පාසල් ගුරුවරු පුහුණු කිරීමේ වැඩමුළු, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය	30	වෙනත් - 6
31.	පිළියන්දල මධ්‍ය විද්‍යාලය	37	2
32.	පිළියන්දල මධ්‍ය විද්‍යාලය	38	2
33.	කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය සිසුන්, කැලණිය	5	
34.	කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, කොළඹ	18	
35.	පුණාකාමී විද්‍යාලය, පිළියන්දල රෝමානු කතෝලික විද්‍යාලය, පිළියන්දල මෙන් සෙවණ පෙර පාසල Guidress පෙරපාසල ආනන්ද ශ්‍රාස්ත්‍රාලය, පිටකෝට්ටේ	160	10
36.	බුද්ධ සෝභ විද්‍යාලය, දෙනිවල යසසිරි පෙර පාසල, අතුරුගිරිය අනුලා විද්‍යාලය, නුගේගොඩ විශාඛා විද්‍යාලය, බම්බලපිටිය ගොල්ඩන් කී පෙර පාසල	284	6
37.	ජනාධිපති විද්‍යාලය, මහරගම	130	14

අනු අංකය	පාසල	ලමුන්	ගුරුවරුන්
	මියුසියස් විද්‍යාලය, කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලය, කොළඹ විශාඛා විද්‍යාලය, බම්බලපිටිය අනුලා විද්‍යාලය, කොළඹ විද්‍යාකර බාලිකා විද්‍යාලය, මහරගම		
38.	ශ්‍රමදාන වැඩසටහන සිංහ සමාජය හා සිසුන්	33	
39.	ගුරු පුහුණු වැඩසටහන පිළියන්දල කලාපය	46	

සෞඛ්‍ය කේෂත්‍ර මධ්‍යස්ථාන වලදී සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, රුක් රෝපණය, තෙත් බිම්, ජෛව විවිධත්වය, කාර්මික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, බලශක්ති සංරක්ෂණය, පරිසර නියමු වැඩසටහන, ජල සම්පත් කළමනාකරණය, ඔසෝන් ස්ථරය, සමනලයින්, කඩොලාන, පරිසර සංරක්ෂණය, ජල සංරක්ෂණය, සර්පයින්, දේශගුණ විපර්යාස, පක්ෂීන්, සෞඛ්‍ය සහ පරිසර සංරක්ෂණය, ගෝලීය උනුසුම් වීම වැනි මාතෘකා යටතේ දැනුවත් කිරීම සිදු කරයි.

මෙයට අමතරව පර්යේෂණ සඳහා ද පහසුකම් සැලසේ.

6.5 සංස්කෘතික අවස්ථාවලදී පාරිසරික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සංස්කෘතික අවස්ථා වලදී පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් භාවය වර්ධනය කරමින් එය පිරිසිදු තබා ගැනීම සඳහා විශේෂයෙන්ම පරිසර ආරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය සඳහා පරිසර නියමුවන් සහභාගී වේ. මෙහිදී පරිසර හිතකාමී සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ක්‍රම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කෙරේ.

2013 පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය මගින් පහත සඳහන් සංස්කෘතික අවස්ථා වලදී වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

1. අනුරාධපුර සහ මිහින්තලේ පොසොන් උත්සවය
2. කතරගම ඇසල උත්සවය
3. නුවර ඇසල උත්සවය
4. තලවිල ආගමික උත්සවය

සංස්කෘතික අවස්ථා වලදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද පරිසර වැඩසටහන්වල ඡායා රූප

6.6 ශ්‍රී ලංකා හරිත තුරුණු වැඩසටහන

උතුර සහ දකුණ පළාත්වලට අදාළව හරිත උද්‍යානයන් පිහිටුවීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් පිළියෙල කර නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමන්ගේ අනුමැතිය සඳහා යොමු කරන ලදී. අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසු අදාළ මාර්ගෝපදේශ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත යවන ලදී. මෙයට අදාළව කිලිනොච්චිය සහ මඩකලපු දිස්ත්‍රික්කවලින් ව්‍යාපෘති යෝජනා ලැබිණි. ඒ අනුව මඩකලපුයෙහි අදාළ ස්ථානයට ගොස් මෙම කර්තව්‍ය සඳහා නව ස්ථානයක් තෝරා ගන්නා ලදී.

කිලිනොච්චිය හා මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කවලින් ඊට අදාළව්‍යාපෘති යෝජනා ලැබිණි. ඒ සඳහා එකඟතාවය ද අදාළ පාර්ශවවලින් ලැබිණි. එකඟතාවය ලබා ගැනීම සඳහා එකඟතා ලියවිල්ල පිළියෙල කර දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත යවන ලදී.

6.7 ත්‍රෛ මාසික පාරිසරික පුවත් හසුන නිෂ්පාදනය

පාසල් සිසුන් විශේෂ කණ්ඩායමක් ලෙස සලකමින් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කණ්ඩායම් අතර පරිසර පණිවිඩ විසුරුවා හැරීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය, කාර්තු පාරිසරික පුවත් හසුන ප්‍රකාශයට පත් කරයි. 2013 වර්ෂයේදී පරිසර පුවත් හසුනේ පළමු හා දෙවන නිකුත් කිරීම් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර තුන්වෙනි හා හතර නිකුත් කිරීම් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා මුද්‍රණාලයට යවන ලදී. මුද්‍රණය කරන ලද පුවත් හසුන් උතුර හා නැගෙනහිර හැර දිවයින පුරා පාසල් අතර

බෙදා හරින ලදී. 2012 වර්ෂයට අයත් පුවත් හසුන් 3ක් ඇතුළුව පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මාධ්‍ය ඒකකය මගින් 2013 වසරේදී කාර්තු පුවත් හසුන් 5ක් මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී

පරිසර පුවත් හසුන බෙදා හැරීමට අදාළ ක්‍රියාකාරීත්වයන්ගේ ඡායා රූප

6.8 ගෘහනියන් සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ගෙවතු වගා වැඩසටහනට සමාන්තරව පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික පුරුදු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට ගෘහනියන් සඳහා වූ වැඩසටහනක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඔවුන්ගේ පවුල්වල පෝෂණ මට්ටම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහාත් කෘෂිකර්මය ස්වයං රැකියාවක් ලෙසින් යොදවා ඔවුන්ගේ ආදායම වැඩි කර ගැනීම සඳහාත් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2013 වර්ෂයේදී පාරිසරික හිතකාමී කෘෂිකාර්මික පුරුදු ගෘහනියන් වෙත හඳුන්වා දීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 6ක් නියෝජනය කරමින් වැඩසටහන් 6ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම සෑම වැඩසටහනකදීම සහභාගිවන්නන් හට පහත සඳහන්වල ප්‍රයෝජන ලැබිණි.

I. බෝග වගා කිරීම, කොම්පෝස්ට් පොහොර සකසා ගැනීම හා පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික ක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රවීණ සම්පත් දායකයෙකු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද දේශනයක් මගින් දැනුවත් වීම.

II. විෂය පිළිබඳ පොත් පිටපත් ලැබීම.

III. කසළ කළමනාකරණය හා පරිසරය පිළිබඳ පත්‍රිකා 3ක් ලැබීම.

පහත සඳහන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස නියෝජනය කරමින් ගෘහනියන් 469 දෙනෙක් වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වීම.

අනු අංකය	ස්ථානය	සහභාගී සංඛ්‍යාව	වූ
1.	කඩුවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	80	
2.	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	59	
3.	කොළොන්නාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	81	
4.	රත්මලාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	84	
5.	කැලණිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	75	
6.	පාදුක්ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	90	

6.9 ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන - ලෝක පරිසර දින තේමාවට අනුකූල වන සේ විවිධ

වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

මෙම වැඩසටහන යටතේ වර්ෂයට අදාළ වූ ලෝක පරිසර දින තේමාව යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීම් අංශය විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරයි. “සිතන්න, අනුභව කරන්න, ඉතිරි කරන්න, ඔබගේ ආහාර පිරිවැඩි අඩු කරන්න” යන තේමාව යටතේ 2013 වර්ෂයේදී ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන ජනාධිපති මන්දිරයේදී පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැති මෙම උත්සවය සඳහා පරිසර නියමුවන් ඇතුළු පාසල් සිසුන් 5,000කට අධික සංඛ්‍යාවක් සහභාගී විය.

විවිධ රටවල් නියෝජනය කරමින් විශේෂ ආරාධිත අමුත්තන්ද, ඇමතිවරුන්ද, අදාළ ආයතනවල නියෝජිතයන්ද මෙම අවස්ථාව සඳහා සහභාගි විය. පාසල් 22ක ශිෂ්‍යයින් ගුරුවන් හා දෙමාපියන්ද මාධ්‍යවේදීන් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්ද මේ අවස්ථාව සඳහා සහභාගි විය.

පහත සඳහන් පාසල්වල පරිසර නියමුවන් ඔවුන්ගේ ජනාධිපති පදක්කම ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමන් වෙතින් ලබා ගත්හ.

1. මහින්ද රාජපක්ෂ නවෝද්‍යා විද්‍යාලය, මාතලේ
2. කු/ සුරදුක බාලිකා මහ විද්‍යාලය, කුලියාපිටිය
3. කු/ උඩබදලව සුදර්ශන මහ විද්‍යාලය, මාස්පොත
4. ගා/ රිච්මන්ඩ් විද්‍යාලය, ගාල්ල
5. හ/ තංගල්ල බාලිකා මහා විද්‍යාලය, තංගල්ල
6. මාර/ අකුරුගොඩ සේනානි විද්‍යාලය, තෙලිප්පවිල
7. මහ/ තෙල්දෙණිය ජාතික පාසල, තෙල්දෙණිය
8. කො/ විශාබා විද්‍යාලය, කොළඹ
9. මා/ උකු/ අලවල විද්‍යාලය උකුවෙල
10. මා/ ඕවිල්කන්ද මහා විද්‍යාලය, මාතලේ
11. ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා විද්‍යාලය, පානදුර
12. සුමන බාලිකා විද්‍යාලය, රත්නපුර
13. යා/ රාමනාදන් විද්‍යාලය, චුන්නාකම්, යාපනය
14. බප/ පිළියන්දල විද්‍යාලය, පිළියන්දල
15. ර/ ඇඹි/ කැල්ල නවෝද්‍යා පාසල, කොළොන්න
16. ගා/ සවුත්ලන්ඩ් බාලිකා විද්‍යාලය, ගාල්ල
17. පු/ අල්/ අක්ෂා ජාතික පාසල, කල්පිටිය
18. මා/ මුවන්දෙනිය විද්‍යාලය, මාතලේ
19. බප/ කැ/ ධර්මාලෝක ජාතික පාසල, කැලණිය
20. සමුද්‍රදේවී බාලිකා විද්‍යාලය, නුගේගොඩ
21. ගම්/ කඹුරාගල්ල මහා විද්‍යාලය, රුග්ගහවිල
22. ර/ ඇඹි/ ගොඩවෙල මහා විද්‍යාලය, ඕමල්පේ

ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන්ගේ සමූහ ඡායාරූපය

මෙම විශේෂ අවස්ථාවේදී පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කෙරිණි.

- I. 2013 වර්ෂයේ ලෝක පරිසර දිනය වෙනුවෙන් පරිසර හිතකාමී ව්‍යාපෘති යෝජනා සෑදීමේ තරගයක් සහ පෝස්ටර් තරගයක් සිමිත සහ විවෘත අංශ යටතේ පවත්වන ලදී.
- II. ජනාධිපති පදක්කම් පරීක්ෂණය සමත් වූ පරිසර නියමුවන් 92 දෙනෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් වෙතින් ජනාධිපති පදක්කම් ලබා ගත් හ.
- III. සහභාගී වූවන් අතර පලතුරු පැළ, පත්‍රිකා, පරිසර හිතකාමී ගමන්මළ බෙදා හරින ලදී.

තම සේවාව ඉහළින්ම ඉටු කරන ලද ගුරුවරුන් සහ පරිසර කොමසාරිස්වරු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමන් වෙතින් උපහාර ලබා ගන්නා ලදී.

ලෝක පරිසර දිනයේ විශේෂ අවස්ථාවල ඡායාරූප

6.10 කාලෝචිත පාරිසරික විෂයන් පිළිබඳ පාසල් සිසුන් සහ විවිධ පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම

6.10.1 කාලෝචිත පාරිසරික විෂයන් පිළිබඳ පාසල් සිසුන් සහ විවිධ පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම අංශය විවිධ කාලීන මාතෘකාවන් යටතේ පාසල් සිසුන් හා විවිධ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම වැඩසටහන් පවත්වයි. මෙහි අරමුණ වනුයේ විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම්වල පරිසර සවිඥානතාවය වැඩි දියුණු කිරීමයි.

මෙම වැඩසටහන සඳහා වැඩිපුරම සහභාගී වන කණ්ඩායම වනුයේ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ය. මෙම වැඩසටහන දේශන 4ක් එක් විඩියෝ දර්ශනයක් සහ කේෂ්ත්‍ර ක්‍රියාකාරකමකින් සමන්විත වෙයි. දේශනවල මාතෘකා සාප්තවම පරිසරයට අදාළ වන අතර විෂයන් පාසල් විෂය ධාරාව සමඟ ඉතා හොඳින් සැසඳේ. මෙම වැඩසටහනේදී පරිසර විෂය අදාළ වූ පත්‍රිකා කට්ටලයක් බෙදා හරිනු ලැබේ.

සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, රුක් රෝපණය, ජෛව විවිධත්වය, පරිසර පද්ධති විවිධත්වය, තෙත් බිම්, තෙත් බිම් කළමනාකරණය, පරිසර හිතකාමී කෘෂිකර්මය, පරිසර පද්ධති විවිධත්වය, කර්මාන්ත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය, පරිසර නියමු වැඩසටහන, කොම්පෝස්ට් සෑදීම, ඕසෝන් ස්ථරය, සමනලයින්, කඩලොන, පරිසර සංරක්ෂණය, ජල සංරක්ෂණය, සත්ව ලෝකය, දේශ ගුණය විපර්යාස, පක්ෂි විවිධත්වය, සෞඛ්‍ය සහ පරිසර ආරක්ෂණය, ගෝලීය උණුසුම් වීම, සතුන්ගේ පෝෂණ ක්‍රියා, ආහාර දාම සහ ආහාර ජාල, ගෝලීය පාරිසරික ගැටලු, පක්ෂි පාද සහ කොටවල අනුවර්ති විකිරණ, තලංගම වැව, භූ ගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය, ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ වාරි මාර්ග පද්ධතිය, හදිසි ආපදා සහ ස්වභාදහමේ තුල්‍යතාවය වැනි පාරිසරික මාතෘකා පිළිබඳව මෙම වැඩසටහනේදී බහුලව දැනුවත් කෙරේ.

2013 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය පහත දැක්වේ.

අනු අංකය	පාසලේ නම	සහභාගී වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ ගුරුවරු සහ වෙනත්
1.	ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන I. අනුලා විද්‍යාලය, නුගේගොඩ II. විද්‍යාකර බාලිකා විද්‍යාලය, මහරගම III. ශ්‍රී සුභුති විද්‍යාලය, බත්තරමුල්ල IV. විද්‍යාරාජ මහා විද්‍යාලය, හෝකන්දර V. බුවනෙකබා විද්‍යාලය, මහරගම VI. ආනන්ද ශාස්ත්‍රාලය, කෝට්ටේ VII. මහා මාතෘ විද්‍යාලය, අතුරුගිරිය VIII. ශ්‍රී රාහුල බාලිකා මහා විද්‍යාලය, මාලබේ	115	09
2.	I. සංසම්පන්නා විද්‍යාලය, හෙයියන්තුඩුව II. විද්‍යාතිලක විද්‍යාලය, නිඹිරිගස්සාය	98	04
3.	කොතලාවල මහා විද්‍යාලය, කඩුවෙල	73	3
4.	සී. ඩබ්. ඩබ්. කන්නන්ගර විද්‍යාලය, මතුගම	60	03

අනු අංකය	පාසලේ නම	සහභාගී වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ ගුරුවරු සහ වෙනත්
5.	ලෝක පරිසර දිනය, ජාත්‍යන්තර ජෛව විවිධත්ව දිනයට අදාළ විශේෂ වැඩසටහන් I. නාලන්ද විද්‍යාලය, මිනුවන්ගොඩ II. ශ්‍රී සුභානි විද්‍යාලය, බත්තරමුල්ල III. විද්‍යාකර බාලිකා මහා විද්‍යාලය, මහරගම IV. මුල්ලේගම මහා විද්‍යාලය, හෝමාගම	200	06
6.	ගුරු කුල මහා විද්‍යාලය, කැලණිය	58	02
7.	ආනන්ද විද්‍යාලය, කොළඹ 10	55	03
8.	ලෝක වාසස්ථාන දිනයට අදාළ වූ වැඩසහන I. මෙතෝදිස්ත විද්‍යාලය, මොරටුව II. මොරටු මහා විද්‍යාලය, මොරටුව III. ශාන්ත ජෝසප් විද්‍යාලය, ග්‍රෑන්ඩ්පාස්	150	06
9.	ලෝක පාංශු දිනය සහ ජාත්‍යන්තර කඳුකර දිනය වෙනුවෙන් විශේෂ වැඩසටහන I. එම්. ඩී. එච්. ජයවර්ධන විද්‍යාලය, බත්තරමුල්ල II. ශ්‍රී රාහුල මහා විද්‍යාලය, මාදිවෙල	106	05

සහභාගී වූ පාසල් සංඛ්‍යාව = 22
සහභාගී වූ ශිෂ්‍යයින් = 915
සහභාගී වූ ගුරුවරුන් = 41

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවැත්වෙන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනේ ඡයාරූප
6.10.2 විවිධ කාලීන මාතෘකා පිළිබඳ පාසල් සිසුන් සහ විවිධ ආයතනවල සහභාගී වන විවිධ පාර්ශවකරුවන් වෙනුවෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් බැහැර ස්ථානවලදී වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

මේ යටතේ 2013 වර්ෂයේදී පහත සඳහන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

1. ආරක්ෂක සේවා විද්‍යාලය, කොළඹ
2. විද්‍යානිලක මහා විද්‍යාලය, තිබේරිගස්සාය
3. බණ්ඩාරනායක විද්‍යාලය, ගම්පහ

4. ආනන්ද විද්‍යාලය, කොළඹ 10
5. ජනාධිපති විද්‍යාලය, මහරගම
6. ගලහිටියාව මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, ගනේමුල්ල
7. ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා විද්‍යාලය, පානදුර
8. විදුර විද්‍යාලය, තලවතුගොඩ
9. පිළියන්දල මධ්‍ය විද්‍යාලය, පිළියන්දල
10. ගුරුකුල මහා විද්‍යාලය, කැලණිය
11. වතු සහ මානව සම්පත්භාරය, බත්තරමුල්ල
12. හයිඩ්‍රාමණි ඇගලුම් කම්හල, අවිස්සාවේල්ල සහ රෝහල් කාර්යය මණ්ඩලය, අවිස්සාවේල්ල
13. නයිතමඩ, කඩිපල අරලිය සමාජ ශාලාවේ බී. ඒ. එස්. එන් ආයතනය, ප්‍රජාව හා පාසල් සිසුන් වෙනුවෙන් පැවැත්වූ වැඩසටහන
14. සන්රෝ ග්‍රැෆික්ස් පුද්ගලික සමාගම, පොල් ගස් ඕවිට

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් පිටත ස්ථානවල පවත්වන ලද වැඩසටහන්වල ඡායාරූප

6.10.3 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජාතික පාරිසරික අධ්‍යාපන ආයතනය මඟින් වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය මඟින් නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල සමාජිකයින්, විවිධ ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ පරිසරය පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විශේෂ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ.

මෙයට අදාළව 2013 වර්ෂයේදී ජාතික පාරිසරික අධ්‍යාපන ආයතනය දියත් කිරීමේ වැඩසටහන විවිධ ආයතනවලින් පැමිණි 72 දෙනෙකුගේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය විසින් පවත්වන ලදී. මින් පසු පවත්වන ලද දෙවැනි වැඩසටහන නීති බලාත්මක කිරීමේ නිලධාරීන් (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය) සහ නීති නිලධාරීන් 69 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතුළු පවත්වන ලදී. ජ්‍යෙෂ්ඨය, පරිසරය සහ ආයුර්වේදය පිළිබඳව පැවැත්වූ තෙවැනි වැඩසටහන අදාළ ආයතනවලින් සහභාගී වූ 60 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී.

6.11 පරිසර ගැටලුවලට අදාළ වූ විවිධ අවස්ථා සඳහා සමූහ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ඩෙංගු උවදුර දුරු කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශයෙන් වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදී.

විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල බෙංගු වැළැක්වීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඊට අදාළව බෙංගු රෝගය වැළැක්වීම සඳහා කමිටුවක් ස්ථාපිත කිරීමට සාකච්ඡා කරන ලදී. දිවයින පුරා බෙංගු වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නව පෝරමයක් යවන ලදී.

1. මේ යටතේ පවත්වන ලද පළමු වැඩසටහන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සහ බස්නාහිර පළාත් සභාවේ නිලධාරීන් 30කගේ සහභාගිත්වය ඇතිව බෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සම්බන්ධීකරණය සහ ක්‍රියාත්මක කරන ලැබුවේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයයි.
2. මේ යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද දෙවන වැඩසටහන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ විදේශ රැකියා කාර්යාංශයේ නිලධාරීන් 36 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතිව බෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවත සහ රොබට් ගුණවර්ධන මාවත ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
3. ජූලි මස 1 දින සිට 7 දින දක්වා පවත්වන ලද බෙංගු මූලික උපුටා දැමීමේ වැඩසටහනට පාසල් සිසුන්, ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සහ අනෙකුත් ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.

බෙංගු මර්දන වැඩසටහනේ ඡායාරූප

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පවත්වන ලද බෙංගු මර්දන වැඩසටහන් සඳහා පහත සඳහන් ආයතන සහභාගී විය.

1. විදේශ රැකියා කාර්යාංශය, බත්තරමුල්ල
2. පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය, බත්තරමුල්ල
3. සමුපකාර අමාත්‍යාංශය, බස්නාහිර පළාත
4. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, බස්නාහිර පළාත
5. කාල්ටන් ක්‍රීඩා සමාජය
6. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය, කඩුවෙල
7. පොලිස් ස්ථානය, තලංගම
8. ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කඩුවෙල
9. නගර සභාව, කඩුවෙල
10. ජාතික ජල සම්පාදන සහ ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය
11. ලේඛකාධිකාරී, ජනරාල් දෙපාර්තුමේන්තුව
12. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, බත්තරමුල්ල

6.12 පරිසර හිතකාමී වෙසක් පහන් කුඩු ප්‍රදර්ශනය තරගය

පරිසර හිතකාමී වෙසක් පහන් කුඩු තරගය වෙනුවට පොසොන් උත්සවය සනිටුහන් කිරීම සඳහා උතුරු මැද පළාතේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

වෙනත් වැඩසටහන්

අරමුදල් භාවිත කරන වැඩසටහන්වලට අමතරව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හැ දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් පහත වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

1. ක්ලැසික් ට්‍රැවල් ආයතනය වෙත ව්‍යාපෘති යෝජනා භාර දෙන ලදී.
2. HNB ඇෂරන්ස් සමාගමේ අනුග්‍රහය යටතේ පාසල් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
3. වතු අංශයේ පාසල් වැඩ සඳහා EML උපදේශකවරුන් සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.
4. පාසල් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇක්සස් ප්‍රදේශික ආයතනය සමඟ සාකච්ඡා කරන ලදී.
5. ඊට අමතරව අයගම ප්‍රාදේශීය කඳවුර පැවැත්වීම සඳහා අරමුදල් සපයන ලදී.

ඊට අමතරව විශේෂ දින වැඩසටහන් යටතේ පහත සඳහන් වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදී.

1. ජගත් මිහිතල දිනය වෙනුවෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද පරිසර පා ගමන සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශයේ නිලධාරීන් සහභාගි වූ අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විද්‍යාලය, ජනාධිපති විධ්‍යාලය, මහරගම ශ්‍රී සුභුති විද්‍යාලය බත්තරමුල්ල යන පාසල්වලින් ශිෂ්‍යයින් 100 දෙනෙක් සහභාගි කරවන ලදී.
2. ජාත්‍යන්තර ජෛව විවිධත්ව දිනය වෙනුවෙන් පවත්වන ලද ජාතික උත්සවයට සිසුන් සහභාගි කරවීම සඳහා විද්‍යාවර්ධන විද්‍යාලය සහ එම්. ඩී. එච්. ජයවර්ධන විද්‍යාලය සමඟ පරිසර නියමුවන්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා සම්බන්ධීකරණය කරන ලද අතර මේ අවස්ථාව සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් නිලධාරීන් සහභාගි විය.

6.13 ලෙස විද්‍යුත් සහ මුද්‍රණ මාධ්‍ය ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීම.

විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් අතර පිසර පණිවිඩ බොදා හැරීම සඳහා විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය භාවිත කරන ලදී. 2013 වර්ෂයේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයේ මාධ්‍ය ඒකකය විසින් පහත සඳහන් ප්‍රගතිය වාර්තා කරන ලදී.

අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වෙනත් විස්තර
1.	මාධ්‍ය නිවේදන	57	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු අඩංගු වේ.
2.	පුවත් පත් ලිපි	23	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අදාළ වූ විෂයන් සහ වර්තමාන පාරිසරික ගැටලු පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් වේ.
3.	රූපවාහිනී TV වැඩසටහන්	4	රූපවාහිනී වැඩසටහන් තුළින් පරිසරයට අදාළ වූ මාතෘකා පිළිබඳ සාකච්ඡාවන් විකාශනය කෙරේ.

අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වෙනත් විස්තර
4.	මාධ්‍ය සංවිධානය කිරීම	27	ග්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය ඒකකය මගින් විවිධ අංශ හා ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති ආවරණය කරමින් සියලු මාධ්‍ය සංවිධානයන් කරනු ලැබේ.
5.	අවස්ථා ආවරණය	88	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විවිධ අංශ හා ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති කරමින් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතිවලින් කෙරෙන ප්‍රධාන ක්‍රියාවලියන් ආවරණය කෙරේ.
6.	සෞඛ්‍ය කෙත ගුවන් විදුලි වැඩසටහන	38	විවිධ කණ්ඩායම් අතර පාරිසරික දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීමට මෙම වැඩසටහන අරමුණු කරන අතර ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ වෙළඳ සේවය ඔස්සේ සෑම සඳුදා වක ම රාත්‍රී 7.30ට විකාශනය වේ.
7.	මාධ්‍ය සමුළුව	1	ගරු පරිසර හා පුර්වජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යතුමන් ආරාධනා කරමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ක්‍රියාකාරිත්වයන් පිළිබඳව විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍යවල පුද්ගලයන් දැනුවත් කිරීම.
8.	පරිසර පුවත් හසුන	වෙළුම් 5ක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. (2012 වෙළුම්-3, 2013 -වෙළුම්)	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ තොරතුරු හා ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරිත්වයන් ඇතුළත් කරමින් කාර්තු පුවත්පතක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේ. 2013 වර්ෂයේදී සය මාසික සභරා නිෂ්පාදනය සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල් පරිසර පුවත්පත නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කරන ලදී.
9.	පරිසර ගීතය ඇතුළත් සංගීත තැටි නිෂ්පාදනය	100 ACD සහ 900 VCD නිෂ්පාදනය	දිවයින පුරා පාසල් අතර බෙදා හැරීම සඳහා පරිසර ගීතය ඇතුළත් ACD හා VCD නිෂ්පාදනය කරන ලදී. පාරිසරික කාටුන් තරගය සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල් මේ සඳහා ලබා ගැනීම.
10.	පාරිසරික කවි, කෙටි චිත්‍රපට තරගය	ජයග්‍රාහකයන් තෝරන ලදී	කලාත්මක ප්‍රවීණියක් සඳහා පරිසර හිතකාරී ආකල්ප වර්ධනය කිරීම මෙතුළින් අරමුණු කරන ලදී.
11.	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඡායා රූප පුවරුව යාවත්කාලීන කිරීම	24	ග්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය ඒකකය මගින් ලබා ගන්නා පරිසර ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ ඡායා රූප භාවිතයෙන් ඡායා රූප පුවරුව යාවත්කාලීන කෙරේ.
12.	රූපවාහිනී චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය	රූපවාහිනී චිත්‍රපට 3ක් නිෂ්පාදනය වෙමින් පවතී	මෙම චිත්‍රපටවල පරිසර නියමු වැඩසටහන, පරිසර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ තොරතුරු පිළිබඳ අඩංගු වේ.
13.	වීරිදු තරගය	500 CD හා 500 VCD නිෂ්පාදනය කරන ලදී	කලාත්මක කටයුතු තුළින් පාරිසරික සවිඥානය වැඩි කිරීම සඳහා වීරිදු යටතේ ගැනෙන ගායන තරගයක් පාසල් සිසුන් හා මහජනතාව අතර පවත්වන ලදී.

6.14 විරිද්ධ තරගය

පාරිසරික සවිඥානකත්වය, කලාත්මක ක්‍රියාකාරිත්වයක් තුළින් ඉහළ නැංවීම සඳහා පාසල් සිසුන් සහ මහජනතාව වෙනුවෙන් විරිද්ධ නමින් හැඳින්වෙන පරිසරයට අදාළ වූ ගායනා තරගයක් පවත්වන ලදී. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිතුමාගේ උපදෙස් අනුව පරිසර අධ්‍යාපනය හා දැනුවත් කිරීම් අංශය අදාළ සංශෝධනයන් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව විශාරද ගායකයින් 8 දෙනෙක් සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.

ජයග්‍රාහකයින් තෝරා ගැනීමෙන් පසුව පාසල් සිසුන් සහ මහජනතාවගෙන් ලැබුණු විරිද්ධ පද මාලාවන් ඇතුළත් කර සංයුක්ත තැටි 500ක් සහ VCD තැටි 500ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ මාධ්‍ය පුහුණු වැඩමුළුවලින් ලබා ගන්නා ලදී.

2013 වසරේදී පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයේ මාධ්‍ය ඒකකය විසින් නිකුත් කරන ලද පුවත්පත් වාර්තා.

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයේ මාධ්‍ය ඒකකය විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අදාළ පුවත් පත් නිකුත් කරයි. 2013 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද පුවත් පත් වාර්තා පහත දක්වා ඇත.

1. සභාපතිතුමන්ගේ නිරීක්ෂණ වාර්තාව - සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම - දොම්පේ
2. ප්‍රාදේශීය අධිකාරීන් වෙත පිලිසරු ඒකකය මඟින් ට්‍රැක්ටර් ප්‍රදානය කිරීමේ උත්සවය
3. සභාපතිතුමන්ගේ කරදියාන කොම්පෝස්ට් බීමේ නිරීක්ෂණ වාර්තාව
4. ජාතික පරිසර අධ්‍යාපන ආයතනයේ වැඩමුළුව
5. නාගරික හා කර්මාන්ත ශාලාවල අප ජලය මුදාහැරීමේදී ඇතිවන ගැටලු හා ඊට අදාළ පුහුණු

වැඩසටහන

6. වැලිකඩ මහා විද්‍යාලයේ පුස්තකාලය විවෘත කිරීමේ උත්සවය
7. නව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමන්ගේ සම්ප්‍රාප්තිය
8. රසායනික ද්‍රවය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සෑදීමේ ජාතික වැඩමුළුව - මුල් ප්‍රවෘත්තිය
9. රසායනික ද්‍රවය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සෑදීමේ ජාතික වැඩමුළුව - පසු ප්‍රවෘත්තිය
10. ජාතික පාරිසරික අධ්‍යාපන ආයතනයේ 2 වන වැඩසටහන - මුල් ප්‍රවෘත්තිය
11. ජාතික පාරිසරික අධ්‍යාපන ආයතනයේ 2 වන වැඩසටහන - පසු ප්‍රවෘත්තිය
12. “පරිසර මිතුදම අර්ථවත් කරමු” සභාපතිතුමන්ගේ පණිවිඩය
13. පොස්ටර් තරගය - 2013
14. වෙසක් කුඩු තරගය
15. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා වාහන දුම් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන
16. ජාත්‍යන්තර පරිසර දිනය - පෝස්ටර් තරගය
17. ජාත්‍යන්තර පරිසර දිනය - ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගේ වැඩසටහන
18. ලෝක පරිසර දිනය - 2013 වැඩසටහන
19. පොලිතීන් සේදීමේ මධ්‍යස්ථානයක් විවෘත - හොරණ

20. දොම්පේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් මධ්‍යස්ථානය නිරීක්ෂණ වාරිකාව
21. පොසොන් උත්සවයේදී පොලිතීන්, ප්ලාස්ටික් භාවිතය අවම කරමු.
22. කළුතර දිස්ත්‍රික්කය තුළ ප්ලාස්ටික්, පොලිතීන් සේදීමේ මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම
23. ඩෙංගු පිටු දැකීමේ සතිය
24. ජාතික හරිත සම්මාන උළෙල - 2013
25. ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන්නන්ගේ වැඩමුළුව
26. පරිසර කෙටි කතා, කවි තරගය - 2013
27. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ රැස්වීම
28. පරිසර නිලධාරීන්ගේ රාජකාරි පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව
29. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ IWMI, කාබනික පොහොර ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අවබෝධතා ගිවිසුම
අත්සන් කිරීම
30. නුවර ඇසල පෙරහැර
31. කතරගම පෙරහැර
32. පරිසර කවි හා කෙටි කථා වැඩසටහන
33. උතුරු පළාතේ පරිසර දූෂණ පාලනය කිරීමේ වැඩසටහනේ අවශ්‍යතාවය - උතුරු පළාතේ පරිසර
අධ්‍යාපන වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීමේ නව ප්‍රවේශයට අදාළ වැඩසටහන
34. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ සුදානම පිළිබඳව වැඩසටහන - මුල් ප්‍රවෘත්තිය
35. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සුදානම පිළිබඳව වැඩසටහන - පසු ප්‍රවෘත්තිය
36. වාහන දුම් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන
37. ජාතික පාරිසරික ආයතන පුහුණු කිරීමේ වැඩමුළුව (දින 1)
38. ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර - 2013
39. වාහන දුම් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන
40. වාහන ශබ්ද නලා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන - මාලමේ
41. කර්මාන්ත සඳහා පැවැත්වූ රසායනික අනතුරු පාලනය කිරීමේ විශේෂ වැඩසටහනක්
42. ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර - 2013
43. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම පිළිබඳ පුහුණු කඳවුර
44. NRM කඳවුරක් කළුතරදී (වැලි ගොඩ දැමීමේ කණ්ඩායම)
45. වාහන ශබ්ද නලා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන - තලංගම
46. වාහන ශබ්ද නලා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන - කටුබැද්ද
47. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සුදානම (CAPP) වැඩමුළුව
48. EIA පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන
49. කර්මාන්ත සඳහා පැවැත්වූ රසායනික අනතුරු සහ පෙර සුදානම පිළිබඳ වූ දැනුවත් කිරීමේ
වැඩසටහන
50. වාහන ශබ්ද නලා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහනක් තලංගමදී

51. වාහන ගබ්දා නලා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහනක් කටුබැද්දේදී
52. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම පිළිබඳ පුහුණු කඳවුර
53. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සූදානම (CAPP) වැඩමුළුව
54. රසායනික අනතුරු පාලනය කිරීම පිළිබඳව කර්මාන්ත ශාලා සඳහා පැවැත්වූ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන
55. ඉලෙක්ට්‍රොනික් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන - කුරුණෑගල
56. දේශීය අධිකාරී ප්‍රධානීන් සමඟ පැවැත්වූ ජලාස්ථික් ව්‍යාපෘති වැඩමුළුව

6.15 2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය ඒකකය මඟින් ආවරණය කරන ලද විවිධ අවස්ථා

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විවිධ අංශ සහ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය මඟින් සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්, පරිසර අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීම් අංශයේ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය ඒකකය මඟින් ආවරණය කරන ලදී. 2013 දී ආවරණය කරන ලද විවිධ අවස්ථා පහත දක්වා ඇත.

1. නිකොලා ඕය නාය යෑම් - රත්තොට
2. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මඟින් 2013 අලුත් අවුරුද්ද සැමරීම
3. සභාපතිතුමාගේ සංචාරය - බිම් පිරවුම් ප්‍රදේශය
4. රසායනික උවදුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සූදානම් වැඩසටහන - වොටර්ස් එස්
5. අමාත්‍යාංශ වැඩසටහන - උඩබදලව සහ මාලනේ
6. දේශීය අධිකාරී නායකයන් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී ට්‍රැක්ටර් භාර දීම.
7. වාර්ෂික සුබ සාධක රැස්වීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
8. ජනාධිපති නියමු පදක්කම් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ - ඇඹිලිපිටිය
9. පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ නව අමාත්‍යතුමාගේ පැමිණීම (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය)
10. ලෝක තෙත් බිම් දිනය සැමරීම.
11. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිතුමන් කරදියාන කොම්පෝස්ට් පොහොර තැනුම්පලට පැමිණීම
12. ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගේ මහා සභා රැස්වීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
13. ජාතික පරිසර අධ්‍යාපන ආයතනයේ සමාරම්භක උළෙල - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
14. අමාත්‍යාංශ වැඩසටහන - මාතර
15. නාගරික සහ කාර්මික අපජලය පිරිපහදු කිරීම සම්බන්ධව ඇති අභියෝග සහ ඒවාට විසඳුම් ලබා දීමට පුහුණු වැඩසටහන - හාවි මධ්‍යස්ථානය කොළඹ 07
16. නව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ සම්ප්‍රාප්තිය
17. සුබ සාධක වැඩසටහනක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී
18. රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ජාතික ක්‍රියාකාරීසැලැස්ම සැකසීම පිණිස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පවත්වන ලද වැඩමුළුව
19. දැයට කිරුළ ජාතික ප්‍රදර්ශනය - අම්පාර
20. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩමුළුව - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

21. ජාතික පරිසර අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලබන දෙවන වැඩසටහන
22. ලෝක තෙත් බිම් දින තෘගි බෙදා දීමේ උත්සවය - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
23. සුබ සාධක සංගමයේ වාර්ෂික උත්සවය සහ රුක් රෝපණ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
24. පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
25. ලෝක මිහිකත දිනය, හරිත පා ගමන පුවත් පත් සාකච්ඡා සහ භූමි පරීක්ෂාව - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
26. ලෝක මිහිකත දිනය - 2013 බත්තරමුල්ල
27. පරිසර බක් මහ උළෙල - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
28. ලෝක පරිසර දිනය - ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගේ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
29. පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
30. ඇළ පරීක්ෂාව - අත්තිඩිය
31. ශ්‍රී ලංකාවේ ගිනිකොණ, ගංගාධාර කලාපයේ වෙනස් වීම් හඳුනා ගැනීම සහ සිතියම් ගත කිරීමට අදාළ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම.
32. කළමනාකරණ රැස්වීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
33. හොරණ පොලිතින් සේදුම් මධ්‍යස්ථානය පිරික්සීම.
34. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා වාහන දුම් පරීක්ෂාව පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන
35. බස්නාහිර පළාතේ පරිසර නියමු හ කණ්ඩායම් විකාශනය
36. ජනාධිපති මන්දිරයේදී පවත්වන ලද ලෝක පරිසර දිනයට අදාළ ජාතික වැඩසටහන
37. ජලාස්ථික, පොලිතින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථාන විවෘත කිරීම - හොරණ
38. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන
39. පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
40. අපද්‍රව්‍ය ඇසුරුම්කරණය කළමනාකරණය පිළිබඳ රැස්වීම
41. UNESCAP බලය පැවරීමේ රැස්වීම
42. පෙර පාසල් සඳහා අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමේ බඳුන් බෙදා දීම
43. යෝගට්, අයිස් ක්‍රීම් කෝප්ප වැනි අපද්‍රව්‍ය ඇසුරුම්කරණයේ ශබ්ද කළමනාකරණය පිළිබඳව සාකච්ඡාව - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
44. සහයෝගිතා සැලැස්ම සඳහා රැස්වීම
45. ඩොංගු උවදුර පාලනය සඳහා නව විකල්ප සොයා ගැනීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පැවැත්වූ රැස්වීම
46. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පැවැත්වූ පුවත් පත් සාකච්ඡාව
47. ජලාස්ථික අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන්නන් සඳහා පැවැත්වූ වැඩමුළුව
48. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ IWMI, කාබනික පොහොර ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අවබෝධකා ගිවිසුම අත්සන් කිරීම
49. අලුතෙන් බඳවා ගත් පරිසර නිලධාරීන් සඳහා නේවාසික වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
50. පෙර පාසල් පොත් ලබා දීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
51. ජංගම වායු තත්ත්ව මන්තු කිරීමේ ඒකකය භාර දීමේ උත්සවය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී

52. ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව රැස්වීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී
53. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පවත්වන ලද KOICA ආයතනය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රගති රැස්වීම.
54. බස්නාහිර පළාත්, ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගේ රැස්වීම
55. වාහන ශබ්ද නළා රෙගුලාසි පිළිබඳ රැස්වීම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
56. ජ්‍යෙෂ්ඨ, පොලිතීන්, අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය - කඩුවෙල
57. සාමූහික සැලැස්ම - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
58. දළඳා සිරිත, පරිසර බැති පුද නුවර වැඩසටහන
59. ශ්‍රී ලංකා කාබන් අරමුදල වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
60. සුබ සාධක සංගමය - ක්‍රිකට් තරගාවලිය
61. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සූදානම් වීම පිළිබඳ වැඩසටහන - සිනමන් ලේක් සයිඩ් හෝටලය
62. ජාතික පාරිසරික ආයතනය එක් දින පුහුණු වැඩමුව - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
63. වාහන දුම් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන - මාලබේ
64. තාක්ෂණික නිලධාරීන්ගේ සංගමය මගින් පැවැත්වූ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම
65. පාසල් සිසුන් සඳහා පැවැත්වූ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන
66. සනීපාරක්ෂක භූමි ගොඩ කිරීමට අදාළව දොම්පේදී පවත්වනු ලැබූ ආරක්ෂක ආමාන්‍යාංශ වැඩසටහන
67. පරිසර නියමු ජාතික කදවුර - 2013
68. කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාවට කසළ එකතු කිරීමේ යන්ත්‍ර බෙදා හැරීම
69. ජාතික විෂ වැළැක්වීමේ සතිය
70. “ඩෙංගු ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම”
71. ශබ්ද දූෂණ වැඩසටහන - තලංගම රථ වාහන නලා ශබ්ද
72. ජ්‍යෙෂ්ඨ කඩු කිරීමේ යන්ත්‍ර සහ පොලිතීන් සම්පීඩක යන්ත්‍ර අනුරාධපුර නගරසභාවට ප්‍රදානය කිරීම
73. කටුබැද්දේදී පවත්වන ලද ශබ්ද දූෂණය පිළිබඳ වැඩසටහන
74. Optical & Palsa remote sensing පිළිබඳ වැඩසටහන
75. පාරිසරික කෙටි කතා විනිශ්චය
76. “දැයට සෙවණ” ගස් සිටුවීමේ දිනය
77. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම සහ පෙර සූදානම් වීම පිළිබඳ වැඩමුව - වොර්ටස් ඒජ්
78. පැළ සිටුවීමේ වැඩසටහන - මාදිවෙල ශ්‍රී රාහුල විද්‍යාලය
79. පාසල් සිසුන් සඳහා පැවැත්වූ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
80. ගල්ගමුවේදී ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතිචක්‍රයකරණ මධ්‍යස්ථානය ආරම්භ කිරීම.
81. කොළඹ නගරයේ කොම්පෝස්ට් පොහොර දියුණු කිරීම සඳහා සමඟ රැස්වීම
82. පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන්ගේ රැස්වීම
83. ශ්‍රී ලංකාව හා ජපානය අතර EIA සහයෝගීතා වැඩසටහන
84. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම පිළිබඳ දින දහයක වැඩමුව මහනුවරදී
85. පරිසර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන - අතුරුගිරිය

86. රසායනික අනතුරු වැළැක්වීම හා පෙර සූදානම් වැඩසටහන, ශ්‍රී ලංකාවේ එළිදැක්වීම

87. තලංගම වාහන නලා ශබ්දය පරීක්ෂාව

88. බස්නාහිර පළාතේ පාරිසරික සෞඛ්‍යය හා රසායනික අවදානම කළමනාකරණය සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීම

6.16 පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශයේ පරිසර අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය පරිසර අධ්‍යාපන ආයතනය විවිධ සම්පත් සහ ක්‍රමවේදයන් භාවිත කරමින් තම පරිසර දැනුම වැඩි කර ගැනීම සඳහා මහජනතාව වෙත පහසුකම් සලසයි. 2013 වර්ෂයේ පරිසර අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රගතිය මේ සමඟ වෙනම අමුණා ඇත.

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශයේ පරිසර අධ්‍යාපන ආයතනයේ ජයාරූප

ඉහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් සෞඛ්‍යමත් පරිසරයක් උදෙසා වූ පරිසර ආරක්ෂණ සහ සංරක්ෂණ ක්‍රියාදාමයන් කෙරෙහි මහජනතාව අතර විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම්වල ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් තුළ අධ්‍යාපනය සහ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය අපේක්ෂා කරයි.

7.0. සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය

ජාතික පරිසර පනත යටතේ පැවරී ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ පසුබිම සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය ඒ ඒ අංශ, ඒකකයන්හි හා පළාත් කාර්යාලයන්හි අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි, අවශ්‍ය සැලසුම් සම්පාදනය හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කරවීම සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකයෙහි ප්‍රධාන වගකීම වේ.

රජයෙහි පාරසරික ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළව ප්‍රමුඛතාවයන් හඳුනා ගැනීම, වාර්ෂික මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් සපයන්නා වූ ප්‍රතිපාදන, එම ප්‍රමුඛතාවයන් සඳහාම යෙදවීම , පරිසර අංශය තුළ ඇති පෞද්ගලික අංශයට අදාළ ප්‍රමුඛතාවයන් හඳුනා ගැනීම සහ විදේශ ආධාර කාර්යක්ෂම ලෙස සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොමු කිරීම මෙම ඒකකය මගින් නිසි පරිදි සිදු කෙරේ.

පරිසර අංශයෙහි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර සඳහා සම්පාදනය කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලසුම්, මධ්‍ය රජයේ ආයතනයන් ලෙස ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින්ද , ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හරහා ද සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

2008 – 2012 වර්ෂයන්ට අදාළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි සංයුක්ත සැලසුමට අනුව , විවිධ ක්‍රියාකාරී සැලසුම්, අධීක්ෂණ සැලසුම්, කාලීන ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සම්පාදනය සහ ඒවා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම සිදු කරනු ලැබූ අතර විවිධ ආයතනයන්ට අවශ්‍ය ප්‍රගති වාර්තා නියමිත දිනට සකසා ඉදිරිපත් කිරීම මෙම අංශය මගින් සිදු කෙරේ.

අධිකාරිය මගින් සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම්, ක්‍රමානුකූලව සම්බන්ධීකරණය, අධීක්ෂණය, ඒ ඒ විෂයානුබද්ධ සහ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවතින ගැටළු සාකච්ඡා කිරීම සඳහා කළමනාකාරීත්වය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සමඟ මාසික රැස්වීම් සංවිධානය කිරීම මගින් සැලසුම් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ ක්‍රියාකාරී රාමුව සැකසීම මෙම අංශය මගින් සිදු කරයි. ඒ අනුව,

7.1 2014-2018 සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම

මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් නිකුත් කරනු ලබන යහපාලන උපදෙස් මාලාවට අනුව සියළුම ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල තමන්ගේ ඉදිරි දැක්ම ඇතුළත් උපාය මාර්ග අන්තර්ගත කරන ලද සංයුක්ත සැලැස්මක් සැකසිය යුතුය.

ඒ අනුව, පරිසර පනතට අනුව නියමිත බලයක් සහිත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තම අධිකාරියට අයත් දැක්ම සහ උපාය මාර්ග වඩා කාර්යක්ෂම ලෙස පරිසර අංශය සඳහා යොමු කරනු වස් 2014 – 2018 සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කරන ලදී. නව සංයුක්ත සැලැස්ම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙහි අනුමැතියද ලැබී ඇත.

7.2. පළාත් කාර්යාල සමඟ සම්බන්ධීකරණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි කටයුතු වඩා විමධ්‍යගත කරනු වස් පළාත් කාර්යාල පිහිටු වන ලද අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ විධිමත් සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සහ පළාත් කාර්යාල සඳහා අවශ්‍ය ආයතන පරිපාලන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ දාමය ශක්තිමත් කිරීම වස් සුවිශේෂී මෙහෙයක් සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය මගින් සිදු කරයි. මෙයට අමතරව අදාළ අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක සැලසුම් සම්පාදනය, පරිසරයට අදාළ ව්‍යාපෘති යෝජනා සැකසීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒවා සම්බන්ධීකරණය මෙම අංශය මගින් සිදුකරයි.

දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්, ව්‍යවසායකයින් සඳහා වඩා විධිමත් සේවා පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, 2013 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යටතේ, තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 14 ක් පිහිටුවා ඇති අතර එම කාර්යාල ගම්පහ, කළුතර, මාතලේ, හම්බන්තොට, නුවරඑළිය, මාතලේ, මොණරාගල(බුත්තල), රත්නපුර, පොළොන්නරුව, මඩකලපුව, අම්පාර, කිලිනොච්චිය, වවුනියාව සහ මන්නාරම යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිහිටුවා ඇත.

7.3 පාර්ලිමේන්තු උපදේශන කමිටුව

මේ යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් විසින් විවිධ අවස්ථාවල ගෙන එන පරිසරයට අදාළ පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම සඳහා වූ විශේෂ ව්‍යාපෘති වාර්තා සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය මගින් සකස් කරයි. එලෙස සකස් කරන ලද වාර්තා පාර්ලිමේන්තු විශේෂ උපදේශන කමිටුව වෙත පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය හරහා යොමු කරනු ලබන අතර එම වාර්තා පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යවරයා මූලික වූ පාර්ලිමේන්තු උපදේශන කමිටුවක් හරහා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් එක්ව අදාළ ගැටළු හා වාර්තාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කරනු ලබයි. 2013 වර්ෂයේහි මෙවැනි උපදේශන කමිටු සාකච්ඡා වට තුනක් සාර්ථක ලෙස පවත්වන ලදී.

7.4. “ආ” කාණ්ඩයෙහි කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සම්බන්ධ දත්ත පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම.

ජාතික පරිසර පනත යටතේ, විශේෂ ගැසට් ප්‍රකාශයෙහි අංක 1533/16 දරණ 25/01/2008 දින පනත යටතේ කර්මාන්ත ශාලා හිමියන් විසින් අනිවාර්යයෙන්ම පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම අනිවාර්යය වෙයි. පරිසර පනත යටතේ “අ” කාණ්ඩය ලෙස පරිසරයට වැඩි වශයෙන් අපද්‍රව්‍ය මුදා හරින කර්මාන්තද, “ආ” කාණ්ඩය යටතේ, මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදාහරින කර්මාන්ත ද, “ඇ” කාණ්ඩය යටතේ සුළු වශයෙන් පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදාහරින කර්මාන්ත ලෙස වර්ගීකරණය කොට ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය මගින් “අ” කාණ්ඩයට අයත් කර්මාන්තශාලා සඳහා වූ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සම්බන්ධ වූ දත්ත පද්ධතිය පවත්වාගෙන යයි. නමුත් “ආ” කාණ්ඩය යටතේ දී එවැනි දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම ඉතා වැදගත් වෙයි. ඒ යටතේ “ආ” කාණ්ඩයෙහි කර්මාන්ත සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගින් නිකුත් කරනු ලබන පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර පවත්වාගෙන යාම සහ යාවත්කාලීන කිරීම මාසිකව සැලසුම් හා පසු විපරම් අංශය මගින් සිදුකරනු ලබයි. මෙයට අමතරව මාසික සංඛ්‍යාත සාරාංශ වාර්තා, අර්ධ සහ වාර්ෂික වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමද මෙම අංශය මගින් සිදු කරනු ලබයි. මෙලෙස දත්ත පද්ධතියන් පවත්වාගෙන යාම තුළින් අනාගත තීරණ ගැනීමේ කාර්යයෙහිද මෙන්ම තොරතුරු එක්රැස් කොට පවත්වාගෙන යාම තුළින් ඉදිරියේ දී එවැනි කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය (EPL) අළුත් කිරීම මෙන්ම පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී සහ අළුත් කිරීමේදී වැදගත් වෙයි. 2013 වර්ෂය අවසන් වන විට පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (“ආ” කාණ්ඩය සඳහා) 6647 ක් දත්ත පද්ධතිය තුළ පවතින අතර 2013 වර්ෂය තුළ දී පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 1777 ක් දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීමට හැකි විය.

7.5. තීරණ ගැනීමේ කමිටුව

පරිසර පනත අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත නෛතිකව පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමෙහි වාර්තාව (EIA) හා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPL) කර්මාන්තකරුවන් සඳහා නිකුත් කිරීමෙහි බලය පවරා දී ඇත. මීට අමතරව, පරිසර

ආරක්ෂණ බලපත්‍රය (EPL) හා පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමේ වාර්තාව ලබා ගැනීම අනිවාර්ය නොවන නව කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සහ ස්වභාවික සම්පත් සම්බන්ධ ව්‍යාපෘති සඳහා නව පිහිටීම නිර්දේශ කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටියක් ද පවතී.

පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමෙහි ක්‍රියාවලිය (EIA) සහ (EPL) පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය නිකුත් කරන සහ “අ” කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත හැර ඉහත සඳහන් කළ අනිකුත් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් කටයුතු කරනු ලබයි.

පරිසර පනත යටතේ සපයා ඇති උපදෙස් මත, මෙම ක්‍රියාවලියෙහි දී ප්‍රාදේශීය / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මෙන්ම ප්‍රධාන කාර්යාලය ද පොදු එක ආකෘතියක් භාවිතා කිරීමත්, අදාළ ආකෘති පරීක්ෂාව සඳහා එකඟ කාලයක් යොදා ගැනීමත්, අදාළ ව්‍යාපෘති යෝජකයා ගෙවිය යුතු සහ ගෙවීමට නියමිත මුදල එක හා සමාන ගාස්තුවකට යටත් වීමත් ඉතා වැදගත් වේ.

මෙම අරමුණ මුදුන් පමුණුවා ගැනීමේ ප්‍රධාන අපේක්ෂාව යටතේ මෙම තීරණ ගැනීමේ කමිටුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් පිහිටුවා ලද අතර, එම කමිටුවෙහි මූලිකත්වය අප පරිසර අධිකාරියෙහි සභාපතිවරයා ද, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ද, පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකයෙහි (EPC) හා පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් අංශයෙහි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් ද, පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකයෙහි (EPC), නීති අංශයෙහි සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයෙහි අධ්‍යක්ෂවරුන්ද, උභව, උතුරු මැද සහ උතුරු දිස්ත්‍රික්කයන්හි ස්ථාන භාර නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වූ කමිටුවක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙයි.

මෙම කමිටුව සෑම සති දෙකකට වරක් රැස්වන අතර එහි දී පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමේ වාර්තා (EIA) හා ආරම්භක පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමේ වාර්තා (IEE) “අ” කාණ්ඩයෙහි වන ව්‍යාපාර සඳහා බලපත්‍රයක් ද “අ” කාණ්ඩයෙහි කර්මාන්ත සඳහා බලපත්‍රයක් ද, BOI කර්මාන්තශාලා සඳහා නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සඳහා හා නව කර්මාන්තශාලා ස්ථානගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ස්ථාන අනුමැතිය සඳහා එකඟතාවයන් ද මෙම කමිටුව සඳහා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ අවසාන අනුමැතියට යැවීමට පෙර මෙම කමිටුව වෙත යොමු කරනු ලබයි.

පසුගිය වසර තුළ මෙවැනි රැස්වීම් 14 ක් සාර්ථක ලෙස පැවැත්වීම සඳහා සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය මගින් සම්බන්ධීකරණ සහ ලේඛන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර ඇත.

7.6. රැස්වීම්

සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය මගින් විවිධ වූ රැස්වීම් සම්බන්ධීකරණයෙන් ඉතා සුවිශේෂී වූ කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි.

7.7 දැයට කිරුළ

සැලසුම් හා පසු විපරම් ඒකකය, 2014 පෙබරවාරි මස කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ කුලියාපිටියෙහි දී පැවැත්වීමට නියමිත “දැයට කිරුළ” වැඩසටහන සඳහා විවිධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණයෙන් සහ සහභාගී වීමෙන් ඉතා සුවිශේෂී වූ කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි.

7.8. ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම

මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන සහ විදේශ ආධාර නිසි පරිදි භාවිතා කිරීම හා ඉන් බලාපොරොත්තු වූ ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා පහත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන් සැලසුම්කරණය හා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු මෙම අංශය මගින් සිදු කෙරේ.

7.8.1. මහා භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති

- පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 490)
- පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 80)
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි විද්‍යාගාර නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 25)
- පරිසර නියමු ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 7.8)
- ජාතික පරිසර තොරතුරු එක්රැස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 3)
- පාරිසරික ආරක්ෂණ හා සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය (රු. මිලියන 10)

7.8.2. විදේශ ආධාර මත ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති

- KOICA (කොරියානු ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධීකරණ ආයතනය)
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ සන අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල)

කොරියානු ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධීකරණ ආයතන මගින් ක්‍රියාත්මක KOICA ව්‍යාපෘතිය රු. මිලියන 100 ක (රු. මිලියන 60 - විදේශ, රු. මිලියන 40 - දේශීය) ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක අතර, ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක EDCF ව්‍යාපෘතිය රු. මිලියන 145 ක (රු. මිලියන 80 - විදේශ, රු. මිලියන 65 - දේශීය) ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

8.0. පැමිණිලි ඒකකය

8.1 හැඳින්වීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ලැබෙන මහජන පැමිණිලි පිළිබඳ විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ අරමුණින් 2007 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේදී ස්ථාපනය කරන ලද පරිසර පැමිණිලි ඒකකය මේ වන විට වසර 06 ක කාලසීමාවක් පසුකර ඇත.

එම කාලසීමාව තුළ පහත සඳහන් මාර්ග ඔස්සේ දෛනිකව පැමිණිලි ඒකකය වෙත පැමිණිලි ලැබේ. පාරිසරික විෂය සම්බන්ධයෙන් වූ පැමිණිලි විශාල සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධයෙන් පිළිතුරු ලබාදී ඇත.

- ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන පැමිණිලි
- පරිසර අමාත්‍යාංශයේ හදිසි දුරකථන ඇමතුම් ඔස්සේ ලැබෙන පැමිණිලි
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ හදිසි දුරකථන ඇමතුම් ඔස්සේ ලැබෙන පැමිණිලි
- සභාපති කාර්යාලය වෙත ලැබෙන පැමිණිලි
- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලය වෙත ලැබෙන පැමිණිලි
- අංශ ප්‍රධානීන් වෙත ලැබෙන පැමිණිලි
- විද්‍යුත් තැපෑල මගින් ලැබෙන පැමිණිලි
- පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ මහජන දිනයේදී ලැබෙන පැමිණිලි
- මහජනතාව එදිනෙදා පැමිණ කරන පැමිණිලි
- තැපැල් මගින් දෛනිකව ලැබෙන පැමිණිලි
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත ලැබෙන පැමිණිලි

මෙම පැමිණිලි වලින් බොහොමයක් ජාතික පාරිසරික පනතේ වගන්තින් උල්ලංඝනය කරන ඒවාය.

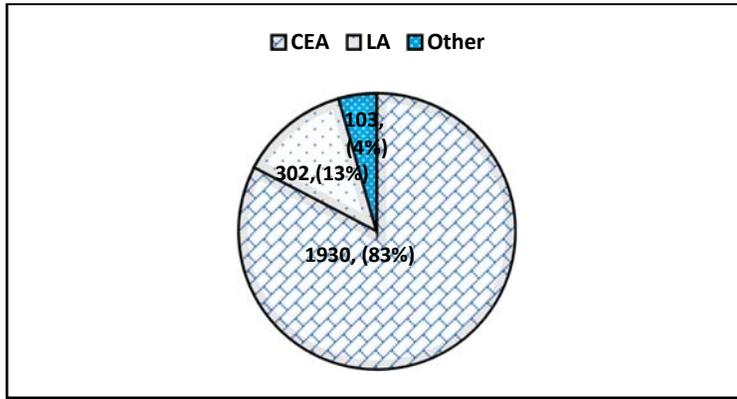
එම පැමිණිලි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අදාළ ඒකක හෝ පළාත් කාර්යාලවල නිලධාරීන් මගින් පරීක්ෂා කර විසඳුම් ලබාදීමට කටයුතු කරනු ඇත.

පාරිසරික පනතට අදාළ නොවන පැමිණිලි අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා අදාළ පළාත් පාලන ආයතන, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල සහ වෙනත් ආයතන (භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව) වැනි ආයතන වෙත යොමු කරනු ඇත.

2013 වර්ෂයේ පැමිණිලි ඒකකයට ලැබෙන පැමිණිලි සහ අදාළ පළාත් කාර්යාල වෙත ලැබෙන පැමිණිලි ලියාපදිංචි කිරීම මෘදුකාංග පද්ධතිය හරහා සිදු කරන ලදී.

මේ වන විට එම මෘදුකාංග පද්ධතිය හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත පැමිණිලි යොමු කිරීම හා පසුච්ඡරම් කටයුතු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පැමිණිලි ඒකකය මගින් සිදුකරනු ලැබේ.

2013 වර්ෂයේ මෙම අධිකාරිය වෙත ලැබී තිබූ 2335 ක් වූ මුළු පැමිණිලි විසඳීමේ වගකීම දරණ ආයතන අනුව සැකසූ වට ප්‍රස්ථාරය පහත පරිදි වේ.

2013 වසර තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් විසඳීමේ වගකීම දරණ පැමිණිලි 1930 ක් විසඳීම සඳහා යොමු කරන ලද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අයත් පළාත් කාර්යාල, දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හා අංශ පහත වගුවෙන් පෙන්වුම් කර ඇත.

පැමිණිලි විසඳීම සඳහා යොමු කළ ආයතන හා අංශ		පැමිණිලි ගණන	සියයට ගණන (%)
1.	කොළඹ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ම.ප.අ.	387	20.60
2.	ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ම.ප.අ.	327	17.41
3.	කළුතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ම.ප.අ.	301	16.02
4.	දකුණු පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	154	08.20
5.	උතුරුමැද පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	117	06.23
6.	වයඹ පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	109	05.80
7.	ඌව පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	106	05.64
8.	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	102	05.43
9.	සබරගමුව පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	77	04.10
10.	මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	62	03.30
11.	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	37	01.97
12.	අම්පාර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	16	00.85

13.	නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාල, ම.ප.අ.	13	00.69
14.	උතුරු පළාත් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	08	00.42
15.	මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	02	00.10
16.	මොණරාගල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ම.ප.අ.	01	00.05
17.	පරිසර දූෂණ පාලන අංශය, ම.ප.අ.	44	02.34
18.	සෞඛ්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය, ම.ප.අ.	05	00.26
19.	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ	04	00.21
20.	පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය ම.ප.අ.	04	00.21
21.	පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය, ම.ප.අ.	01	00.05
22.	ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	01	00.05
23.	පොලිස් ඒකකය	52	11.37

2013 වසරේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් විසඳිය යුතු පැමිණිලි 1930 විශ්ලේෂණය කිරීමේදී එම පැමිණිලි වලින් 45.41% කට අධික සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය මගින් විසඳිය යුතු අතර ඉතිරි 38.12% ක් කොළඹ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මගින් විසඳිය යුතු බව පහත ලේඛනය මගින් පිළිබිඹු වේ.

දිස්ත්‍රික්කය	පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	%
කොළඹ	387	20.60
ගම්පහ	327	17.41
කළුතර	301	16.02

9.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමධ්‍යගතකරණ වැඩ පිළිවෙල

9.1 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලය පළාත් කාර්යාල වෙත විමධ්‍යගතකරණය කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ප්‍රධාන කාර්යාලය වශයෙන්, ජාතික ප්‍රමිතීන්, මිනුම් දඩු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කිරීම ජාතික වශයෙන් සිදු කරන අතර ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2002 වසරේ දී මධ්‍යම හා දකුණු පළාත සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල දෙකක් පිහිටුවිය. 2002 වසරේ එසේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල පිහිටුවීමෙන් ලබා ගන්නා ලද අත්දැකීම් මත එම වැඩ පිළිවෙල මුළු දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත කරන ලද අතර, 2007 වසර වන විට සියළුම පළාත් පාදක කොට ගෙන පළාත් කාර්යාල පිහිටුවා, පරිසර කළමනාකරණය හා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වූ ක්‍රියාත්මක වැඩ පිළිවෙලක් ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

ඒ අනුව, ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පැවරී ඇති බලතල වලින් කොටසක් මෙම පළාත් කාර්යාල ප්‍රධානීන් වෙත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පවරන ලදී.

9.2. පළාත් පාලන ආයතන වෙත බලතල විමධ්‍යගත කිරීම

උප ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය බලය පවරාදීමේ වගකීම් ජාතික පාරිසරික පනත මගින් සම්පාදනය කොට ඇත.

ඒ අනුව, එකී පනතේ 26 වන වගන්තිය අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සතු බලතල, කාර්යය හෝ කර්තව්‍ය කිසිවක් ආණ්ඩුවේ යම් දෙපාර්තමේන්තුවකට, සංස්ථාවකට, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකට, පළාත් පාලන ආයතනයකට හෝ රජයේ යම් නිලධාරියෙකුට පවරා දෙනු ලැබිය හැකිය. 2000 අංක 53 හා 1988 අංක 56 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතින් පවරා ඇති බලතල අනුව අනුව, අධිකාරියේ කටයුතු ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් විමධ්‍යගත කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

මේ වගන්තිය අනුව, 1993 වසරේ දී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලතල වලින් යම් කොටසක් පළාත් පාලන ආයතන වලට පවරා දීමේ මූලික කටයුතු සිදු කරන ලද අතර, 1994.01.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල හා තවත් කටයුතු 12 ක් සඳහා බලතල පළාත් පාලන ආයතන වෙත එනම්, මහ නගර සභා, නගර සභා හෝ ප්‍රාදේශීය සභා වෙත පවරන ලදී.

1993 වසරේ දී සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා විමධ්‍යගත කරන ලද බලතල නැවත පවරාගෙන 2000 අංක 53 දරන සංශෝධිත පවතින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද, 1159/22 දරන ගැසට් නිවේදනයට අනුව, එම ගැසට් නිවේදනයේ ‘ආ’ කාණ්ඩයට අයත් කර්මාන්ත / කටයුතු 45 ක් සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල එම පළාත් පාලන ආයතන වෙත පවරා දෙන ලදී.

ඉන්පසු නැවතත්, අංක 1533/16 හා 2008 ජනවාරි 25 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නියමිත කටයුතු ‘අ’, ‘ආ’ සහ ‘ඇ’ වශයෙන් කාණ්ඩ තුනක් යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2008 පෙබරවාරි 14 දින පළාත් පාලන ආයතන වෙත පවරා තිබූ බලතල නැවතත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට පවරා ගන්නා ලද අතර, 2008.03.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඉහත ගැසට් නිවේදනයේ ‘ආ’ කාණ්ඩයට අයත්

නියමිත කටයුතු සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල නැවතත්, පළාත් පාලන ආයතන වලට පවරා දෙන ලද අතර, එම ආයතන ඒ අනුව කටයුතු කරන ලදී.

9.3. දිස්ත්‍රික් පාරිසරික නීති බලගැන්වීම් කමිටුව (DELEC)

1995 වසරේ දී දිස්ත්‍රික් පාරිසරික නීති බලගැන්වීමේ කමිටුව නමින්, කමිටු සෑම දිස්ත්‍රික්කයක් පාසාම පිහිටුවීමේ පරිපාලනමය ක්‍රියාවට නංවන අතර, මෙම කමිටුවේ සභාපති වශයෙන් අදාළ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කටයුතු කරයි.

මෙම කමිටුවේ අනිකුත් සාමාජිකයන් වනුයේ;

- සෞඛ්‍ය සේවා පළාත් අධ්‍යක්ෂ
- ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරී
- දිසා වන නිලධාරී
- පළාත් පාලන සභාකාර කොමසාරිස්
- වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික් ප්‍රධානී
- දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්
- එම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රධානීන්
- එම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නියෝජිතයින්

මෙම කමිටුවේ ලේකම් වශයෙන් ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරියෙක් කටයුතු කරනු ඇත.

එසේම අවශ්‍යතාවය මත මෙම කමිටුව සඳහා වෙනත් සාමාජිකයන් හා නියෝජිතයන් පත් කළ හැකිය.

මෙම කමිටුවේ ප්‍රධාන කාර්ය භාරය වනුයේ, මහජනයාගෙන් ලැබෙන්නා වූ පාරිසරික වැරදි හෝ අක්‍රමිකතා සම්බන්ධ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කර, ඊට අදාළ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු නිර්දේශයන් අදාළ ආයතන වන පොලීසිය, සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හෝ පළාත් ආයතන ලවා සිදුකරවීමය.

මෙම කමිටුවේ මූලික කර්තව්‍යය වනුයේ, මහජනයාගෙන් ලැබෙන්නා වූ පාරිසරික පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු සිදු කිරීමය.

10.0. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීයකරණ වැඩ පිළිවෙල

10.1. හැඳින්වීම

පරිසර ආරක්ෂණය සඳහා පළාත් කාර්යාල වෙත පවරා ඇති බලතල අතරින් ප්‍රධානතම නෛතික ක්‍රියාවලිය වනුයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ජාතික වශයෙන් පනවා ඇති, අපද්‍රව්‍ය පිට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන් හා උපමාන, වායු විමෝචන හා ශබ්ද මට්ටම් අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පාරිසරික ආරක්ෂාව මෙම බලපත්‍ර ක්‍රමය තුළින් තහවරු කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානය දෙස බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ මෙම පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය හඳුන්වා දීමට ප්‍රථම එනම්, මීට දශක දෙකකට හෝ තුනකට පෙර ස්ථානගත කරන ලද කර්මාන්ත වලින් විශාල වශයෙන් පාරිසරික ගැටළු ඇති වී තිබෙන බවය.

කාර්මික අපස්‍යන්ද (පිලියම් කල හෝ නොකළ) ආසන්නතම ජල ප්‍රවාහ වන ගංඟා, වැව් සහ මුහුදු වැනි නිදහස් පරිසරයට මුදාහැරීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු වේ. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය විසින් පොදු මහජනතාවගේ ඉල්ලුම සඳහා අවශ්‍ය වන ජලය සපයා ගනු ලබන්නේ ගංඟා වලිනි. එහෙයින් අපද්‍රව්‍ය ජල මූලාශ්‍ර වලට මුදා හැරීම විශාල ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. පොදු ජනතාවගේ පානීය ජල ප්‍රභව අපවිත්‍ර වීම කෙරෙහි මතුපිට ජල දූෂණයට අමතරව භූගත ජල දූෂණය ද බලපානු ලබයි.

පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීම සම්බන්ධව වර්තමානයේ පවතින ප්‍රමිතීන් මගින් භූගත ජලය නැවත පිරීම සහ එහි ආරක්ෂාව යන කරුණු ආවරණය නොවේ.

නෛතිකව බැඳී පවතින නිකුත් කරන ලද පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයන්හි නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් අඩංගු වී ඇත. එහෙයින් පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් තුළින් නිකුත් කරන්නා වූ කොන්දේසි කඩකිරීම ජාතික පාරිසරික පනත අනුව දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදකි. නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් වලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාත තුළ පිහිටා ඇත. ලංකාවේ කර්මාන්ත ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය දෙස බැලීමේ දී මුළු ප්‍රමාණයෙන් 60% ක් පමණ කර්මාන්ත බස්නාහිර පළාත තුළ ස්ථානගත වී ඇති අතර, මධ්‍යම පළාත තුළ එම ප්‍රමාණය 13% ක් පමණ වන අතර, දකුණු පළාත තුළ 17% ක් පමණ වේ. ඉතිරි 10% අනෙකුත් පළාත් වන සබරගමුව, නැගෙනහිර, උතුරු මැද, ඌව හා උතුරු පළාත් වල ස්ථානගත වී ඇත.

නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිකුත් කරන පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රය අළුත් කළ යුත්තේ වේ. එමෙන්ම, යම් කර්මාන්ත කරුවෙක් තම බලපත්‍රයේ සඳහන් කොන්දේසිවලට පටහැනි ලෙස ක්‍රියාකර ඇති බව ඔප්පු වුවහොත් එම බලපත්‍ර අවලංගු කිරීමේ බලතල ද අධිකාරිය සතු වේ. එම අවලංගු කිරීමකින් පසු යම් කෙනෙක් අභියාචනාවක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, පාරිසරික අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට එය ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එතුමාගේ තීරණය ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ අවසාන තීරණය වේ.

10.2 පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාපටිපාටිය

පහතින් පෙන්වුම් කරන්නේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය යි :-

2013 වර්ෂයේ දී “අ” කාණ්ඩයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 1,006 ක් සහ “ආ” කාණ්ඩයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 938 ක් අලුතින් නිකුත් කර ඇති අතර “අ” කාණ්ඩයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 2,188 ක් සහ “ආ” වර්ගයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 793 ක් අළුත් කරන ලදී.

පලාත	දිස්ත්‍රික්කය	නිකුත්කල බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව						අළුත්කල බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව					
		2011		2012		2013		2011		2012		2013	
		“A”	“B”	“A”	“B”	“A”	“B”	“A”	“B”	“A”	“B”	“A”	“B”
බස්නාහිර	කොළඹ	148	210	113	110	123	91	512	20	519	114	530	116
	ගම්පහ	168	166	118	122	88	82	260	14	189	59	208	94
	කළුතර	69	103	59	48	42	43	200	21	200	49	230	57
මධ්‍යම	නුවර	74	88	72	54	86	60	81	4	70	17	132	38
	මාතලේ	32	33	29	31	25	41	64	5	50	4	102	29
	නුවරඑලිය	13	9	8	8	12	0	7		13	2	12	2
දකුණු	ගාල්ල	63	129	41	81	42	55	79	11	100	63	114	73
	මාතර	23	96	33	81	49	40	79	6	63	55	110	49
	හම්බන්තොට	39	45	29	31	36	30	26	1	42	32	79	16
සබරගමුව	කෑගල්ල	36	69	36	86	65	46	39	3	77	54	124	51
	රත්නපුර	40	79	30	72	88	46	39	7	88	15	120	32
උතුරුමැද	අනුරාධපුරය	38	55	109	73	90	59	64	3	88	18	129	62
	පොලොන්නරුව	5	18	14	18	9	32	22	1	29	2	36	11
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	21	28	22	25	49	34	23	4	28	14	71	41
	අම්පාර	7	62	12	34	66	88	15		3	2	67	61
	මඩකලපුව	2	37	6	39	26	102	3	8	16	9	42	41
	වවුනියාව	14	3	29	8	16	10	7		16	0	15	0
	මන්නාරම		5	-	8	1	1	1		0	0	1	0
ලංකාව	බදුල්ල	17	37	46	39	31	23	26	6	23	12	29	8
	මොනරාගල	2	33	21	50	22	26	4	1	17	3	10	7
උතුරු	යාපනය	12	24	23	16	30	18	25	1	24	3	22	5
	කිලිනොච්චිය	-	-	-	2	1	7	0	-	0	2	0	0
	මුලතිවු	-	-	4	2	9	4	0	-	2	0	5	0
	එකතුව	823	1329	854	1038	1006	938	1576	116	1657	529	2188	793

10.3. නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම

යම් ස්ථානයක නව කර්මාන්තයක් ස්ථානගත කිරීමට ප්‍රථම අධිකාරියේ නිර්දේශය ලබා ගැනීම මූලික අවශ්‍යතාවන් වන අතර එමඟින් එම කර්මාන්තය නුසුදුසු ප්‍රදේශයක ස්ථානගත වීම වැළැක් වේ. මෙම පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම තුළින් නුසුදුසු ස්ථානයන් හි නුසුදුසු කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම වළක්වාගත හැකි වී තිබෙන අතර මේ නිසා කර්මාන්තකරුවන්ට නියම ස්ථානයේ නියම කර්මාන්තය අදාළ පරිසර දූෂණ පාලන පිරිවිතරයන් අනුගමනය කිරීම

තුලින් ස්ථානගත කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇති නිසා ඔවුන්ටද විශාල වශයෙන් ප්‍රතිලාභ අත් වී තිබේ. එමෙන්ම සුදුසු ස්ථානයන්හි සුදුසු කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම තුලින් අසල්වැසින්ටද පරිසර දූෂණයෙන් හෝ මහජන පීඩාවන්ගෙන් තොරව වාසය කිරීමේ හැකියාව ලැබී ඇත. කෙසේ වෙතත් 2000 වර්ෂයේ දී නව කර්මාන්ත 80 ක් පමණ වන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිර්දේශ නිකුත් කලද එය 2013 වසර වන විට සම්පූර්ණ නිර්දේශ කිරීම 1280 ක් (අනුමාන කිරීම 1224 ක් ද ප්‍රතික්ෂේප කල සංඛ්‍යාව 56 ක්ද) දක්වා වැඩි වී ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් කාර්යාල ස්ථාපනය කිරීමෙන් පසු නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබා දීම එම කාර්යාල මගින් සිදු කරනු ලැබේ.

නව කර්මාන්ත පිහිටුවීම සඳහා නිර්දේශ ලබා ගැනීම

ප ලා භ	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබූන අයදුම්පත් ගණන			සිදුකල ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ ගණන			අනුමත කරන ලද ප්‍රමාණය			ප්‍රතික්ෂේප කල ප්‍රමාණය		
		2011	2012	2013	2011	2011	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
බස්නාහිර	කොළඹ	136	140	144	192	146	123	82	106	125			0
	ගම්පහ	154	171	149	110	140	78	58	124	12	15	15	1
	කළුතර	135	116	97	125	98	94	102	93	69	8	17	4
මධ්‍යම	නුවර	155	125	126	91	85	91	77	96	57	10	15	11
	මාතලේ	72	85	69	61	77	81	54	79	74	8	5	3
	නුවරඑලිය	19	24	19	18	21	6	14	10	7		2	1
දකුණු	ගාල්ල	102	87	68	118	101	56	67	81	56	19	11	3
	මාතර	80	78	70	79	87	67	59	45	55	21	18	3
	හම්බන්තොට	58	57	34	54	43	53	39	41	19	6		0
සබරගමුව	කෑගල්ල	96	98	78	56	22	26	58	66	57	5	4	0
	රත්නපුර	83	111	67	34	25	55	48	79	45	15	1	1
උතුරුමැද	අනුරාධපුරය	164	199	105	126	213	118	81	135	78	2	5	0
	පොලොන්නරුව	16	38	28	14	33	24	11	6	6			0
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	98	51	74	66	51	64	91	45	62	7		0
	අම්පාර	28	116	67	34	110	69	60	111	51	3		4
	මඩකලපුව	89	32	118	92	32	139	88	69	109			0
	වවුනියාව	56	45	28	47	39	22	69	40	8	2		0
	මන්නාරම	37	18	12	37	19	9	26	16	6			0
ඌව	බදුල්ල	117	197	92	98	183	97	79	105	58	1	5	19
	මොනරාගල	44	60	52	30	65	50	28	55	37		2	0
උතුරු	යාපනය	155	122	81	120	110	66	97	107	72	3	3	2
	කිලිනොච්චිය	117	195	97	107	131	87	99	123	87	3		1
	මුලතිවු	11	42	100	9	47	68	8	28	68		1	0
වයඹ	කුරුනෑගල		10	14		10	4		8	4			3
	පත්තලම			12			10		0	2			0
	එකතුව	2022	2217	1801	1718	1779	1557	1395	1668	1224	128	104	56

2013 වසර තුළදී ව්‍යාපාර සඳහා කර්මාන්ත ආයතනය 1801 ක් ඉල්ලුම් කල අතර අයදුම්කරුවන් 1224 ක් නිර්දේශ වූ අතර අයදුම්පත් 56 ක් ප්‍රතික්ෂේප විය. එසේ එම අයදුම්පත් ප්‍රතික්ෂේප වූයේ නිර්දේශය ලබා ගැනීමට අනිවාර්ය වන තත්ත්වයන් සම්පූර්ණ කර නොතිබීම නිසාය.

10.4. පරිසර දූෂණය, ඉන් ඇතිවන පීඩාව සහ ස්වාභාවික සම්පත් අධිපරිභෝජනය

සම්බන්ධ මහජන පැමිණිලි විසඳීම.

2013 වසරේ දී කර්මාන්ත වලින් සිදුවන්නා වූ දූෂණයට අදාළ පැමිණිලි 1434 ක් සහ ස්වාභාවික සම්පත් අනිසි ලෙස පරිහරණය කිරීමට අදාළ පැමිණිලි 372 ක් වශයෙන් පැමිණිලි 1806 ක් පළාත් කාර්යාල මගින් හසුරුවා ඇත.

ඒ ඒ පළාත් කාර්යාල බල ප්‍රදේශය තුළ සිටින්නා වූ මහජනයාගෙන් ලැබෙන පාරිසරික පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් එනම්, කර්මාන්තයක් පවත්වාගෙන යාමෙන් ඇති වන්නා වූ පාරිසරික දූෂණ හෝ වෙනත් යම් කටයුත්තක් පවත්වාගෙන යාමෙන් ඇතිවන්නා වූ පාරිසරික දූෂණ හෝ ස්වාභාවික සම්පත් අනිසි ලෙස පරිහරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ලැබෙන්නා වූ මහජන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් පළාත් කාර්යාල විසින් කටයුතු කරනු ලැබේ. මෙසේ ලැබෙන පාරිසරික පැමිණිලි බෝහෝ විට සුදුසු පියවර ගැනීම සඳහා අදාළ ආයතනවලට යොමු කරන ලද අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ඒ සම්බන්ධව පරීක්ෂණයක් කිරීමට අවශ්‍ය යැයි හැඟේ නම්, ඒ පිළිබඳව සිදු කරන්නා වූ ස්ථානීය පරීක්ෂණයකින් පසු අදාළ පරිසර දූෂණය හෝ මහජන පීඩාව අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

2013 වසර තුළදී හසුරුවන ලද පැමිණිලි

දිස්ත්‍රික්කය	ලැබුණ පැමිණිලි ප්‍රමාණය		විසඳන ලද පැමිණිලි ප්‍රමාණය		තෛතික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා යොමුකළ පැමිණිලි ප්‍රමාණය	වෙනත් ආයතන සඳහා යොමුකළ පැමිණිලි ප්‍රමාණය		පාරිසරික බලපත් සඳහා යොමුකළ පැමිණිලි ප්‍රමාණය
	EPC	NRM	EPC	NR M	EPC	EPC	NRM	
කොළඹ	197	12	114	7	4	7	1	9
ගම්පහ	166	9	89	0	1	15	0	10
කළුතර	197	49	15	0	0	23	8	3
නුවර	41	6	2	5	0	0	0	0
මාතලේ	7	1	2	0	0	0	0	0
නුවරඑලිය	0	0	0	0	0	0	0	0
ගාල්ල	122	24	9	4	2	9	3	0
මාතර	93	34	10	7	0	18	15	0
හම්බන්තොට	28	6	1	0	2	8	4	0
කෑගල්ල	80	31	37	20	0	6	0	1
රත්නපුර	45	33	18	33	0	1	2	0
අනුරාධපුරය	84	0	1	0	6	11	0	4
පොලොන්නරුව	49	0	1	0	0	0	0	0
ත්‍රිකුණාමලය	20	0	1	0	0	0	0	0
අම්පාර	16	0	10	0	0	3	0	1
මඩකලපුව	37	14	36	14	0	0	0	0
වවුනියාව	0	0	0	0	0	0	0	0
මන්නාරම	0	1	0	0	0	0	0	0
බදුල්ල	14	12	11	2	0	0	0	0

මොනරාගල	52	13	25	1	0	1	0	0
යාපනය	19	1	12	1	0	0	0	0
කිලිනොච්චිය	1	0	0	0	0	0	0	0
මූලතිවු	0	0	0	0	0	0	0	0
කුරුතැගල	107	63	38	13	0	0	5	0
පත්තලම	92	63	25	4	0	0	6	0
එකතුව	1434	372	457	111	13	106	44	2

10.5. ISO 14001 තත්ත්ව සහතිකකරණය පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලයේ දායකත්වය.

තාක්ෂණික සහ නෛතික අංශ වලින් විශිෂ්ට දැනුම ඇති කර්මාන්ත සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිකරණ ආයතන මගින් පිරිනමන ISO 14001 සහතිකය ලබා ගැනීමට බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය පහසුකම් සලසයි.

පහත සඳහන් වගුවෙන් පෙන්වනු ලබන්නේ තාක්ෂණික සහ නෛතික අංශ වලින් ISO 14001 සහතිකය ලබා ගැනීමට විගණන ක්‍රියා පටිපාටියට ලක් වූ ආයතන පිළිබඳ විස්තරයකි.

දිනය	කර්මාන්තය	වර්ගය
2013.01.11	සීෂෙල්ස් හොටෙල් (පුද්.) සමාගම පලගතුරෙයි, කොච්චිකඩේ	පසුවිපරම් නිගණනය
2013.02.19	CIC හෝල්ඩින් (පුද්.) සමාගම (නැවත ඇසුරුම්කරණය), පන්නිපිටිය	පසුවිපරම් විගණනය
2013.05.03	ඇසෝසියේටඩ් මෝටර් රථ සමාගම කළුතර	නැවත සහතික කිරීම
2013.05.07	මැක්බර්ටන් (පුද්.) සමාගම 24/1, මේලියකන්ද පාර, වැලිගම්පිටිය, ජා ඇල	නැවත සහතික කිරීම
2013.06.07	M/S අල්ට්‍රාටෙක් සිමෙන්ති ලංකා සමාගම පැලියගොඩ	නැවත සහතික කිරීම
2013.07.11	ඩේවිඩ් පිරිස් මෝටර් රථ සමාගම මඩපාන, බණ්ඩාරගම	පසුවිපරම් විගණනය
2013.08.01	CIC කෘෂි කර්මාන්ත (පුද්.) සමාගම පැලියගොඩ	පසුවිපරම් විගණනය
2013.08.23	හැරිසන්ස් රසායන (පුද්.) සමාගම ජා ඇල	නැවත සහතික කිරීම
2013.09.03	ලංකේම් ලංකා සමාගම (තීන්ත) ජා ඇල	පසුවිපරම් විගණනය
2013.09.16	CBL ආහාර ජාත්‍යන්තර (පුද්.) සමාගම රනාල	දෙවන අවස්ථාවේ විගණනය
2013.09.24	එක්ස්ටර්මිනෝටර් (පුද්.) සමාගම බත්තරමුල්ල	පසුවිපරම් විගණනය

2007.10.04	බල ශීඝ්‍රත් බිච්චි හොටෙල් (පුද්.) සමාගම මිගමුව	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිකරන මණ්ඩලය සමඟ සාක්ෂි පසු විපරම් විගණනය
2013.11.05	ලංකෙම් ලංකා පුද්ගලික සමාගම (බිටුමිනෙස් නිෂ්පාදන කොට්ඨාශය) කැලණිය	දෙවන අවස්ථාවේ විගණනය
2013.11.18	ගිස්ලාවිඩ් ගුම්මි ලංකා (පුද්.) සමාගම පිළියන්දල	පසු විපරම් විගණනය
2013.11.26	ඩිප්ට් නිෂ්පාදන සමාගම පන්නිපිටිය	පසු විපරම් විගණනය
2013.11.29	ටී.ඕ.එස්. ලංකා සංස්ථා (පුද්.) සමාගම බියගම	පසු විපරම් විගණනය
2013.12.05	ජෙට්වින් ආයුර්වේද (පුද්.) සමාගම මිගමුව	පසු විපරම් විගණනය

10.6. පරිසර කළමනාකරණය

10.6.1. මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය (IEE)

1993 වසරේ සිට සියළු ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථම මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියකට යටත්විය යුතුය. යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති, කර්මාන්ත, උද්‍යාන වැඩි දියුණු කිරීම ආදී මහා පරිමාණ නියමිත කටයුතු මෙම ක්‍රියාවලියට අයත් වේ. පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘතීන් පරිසර බලපෑම් මුල් අවධියේ ම හඳුනාගෙන එම බලපෑම් අවම කිරීමේ අවශ්‍ය නිර්දේශ සපයනු ලැබේ. මේ නිසා ව්‍යාපෘති යෝජකට ව්‍යාපෘතියේ මුල් අදියරේම පරිසර බලපෑම් අවම කර ගැනීමට හැකි වේ.

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට හෝ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියකට යටත් ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ නිකුත් කිරීම පළාත් කාර්යාල මගින් සිදු කරනු ලැබේ.

පහත දැක්වෙන්නේ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට භාජනය වීමට යෝජනා වූ ව්‍යාපෘතීන් පිළිබඳ විස්තරය.

මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ (IEE) / පරිසර බලපෑම් ඇගයීම (EIA) නියමයන්ට අනුකූලව 2013 වසර තුළදී අනුමත වූ ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව.

පලා ත	දිස්ත්‍රික්කය	අයදුම්පත් ගණන			අනුමත කල ගණන			ප්‍රතික්ෂේප කල ප්‍රමාණය		
		2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
බස්නාහිර	කොළඹ	2	8	0		6	0			0
	ගම්පහ	4	2	1	2	1	0			0
	කළුතර	1	9	6		5	2			0
දකුණු	ගාල්ල	11	4	6	5	3	0		1	0
	මාතලේ	9		0			0			0
	හම්බන්තොට	1	26	8			0			0
මධ්‍යම	නුවර	237	304	89	226	181	73	17	13	2
	මාතලේ	42	102	3	175	48	7	2	1	0

පලාත	දිස්ත්‍රික්කය	අයදුම්පත් ගණන			අනුමත කල ගණන			ප්‍රතික්ෂේප කල ප්‍රමාණය		
		2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
	නුවරඑලිය	97	66	51	115	59	153			4
සබරගමුව	කෑගල්ල	23	4	6	4		4			0
	රත්නපුර	5	14	3	4	4	3			0
ලාව	බදුල්ල	2	1	18	4		37			0
	මොනරාගල	3		5			1			0
කෑගහනහිර	ත්‍රිකුණාමලය			51			13			0
	අම්පාර			10	1		2			0
	මඩකලපුව			8			1			0
	වවුනියාව			1			0			0
	මන්නාරම		4	3			0			0
ලකුරුමැද	අනුරාධපුරය	1	3	5		1	0			0
	පොලොන්නරුව			2		1	0			0
ලකුරු	යාපනය			1			0			0
	කිලිනොච්චිය	2		0			0			0
	මූලතිවු	3		3			0			0
	එකතුව	443	338	280	536	233	296	19	8	6

10.6.2 ලැයිස්තුගතකොට නැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදීම

ඒ ඒ ව්‍යාපෘති යෝජකයන් විසින් ඉදිරිපත් කරන්නා වූ ඉල්ලුම් පත්‍ර අනුව එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පරිසරයට සිදු වන්නා වූ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට අදාල කොන්දේසි සමඟ මෙම පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, ගත වූ වසර තුළ හෝටල්, දැව හෙලීම්, විදුලි සංදේශ කුළුණු ඉදිකිරීම් හා ඉඩම් කට්ටි කිරීම ආදී වශයෙන් වූ ව්‍යාපෘතීන් 5331 ක් සඳහා පහත දැක්වෙන පරිදි පාරිසරික නිර්දේශ පළාත් කාර්යාල විසින් නිකුත් කරන ලදී. සංවර්ධිත ක්‍රියාවලියේ මූලික සැලසුම් අවධියේ ම පාරිසරික බලපෑම් හඳුනාගෙන ඒ සඳහා පිළියම් යෙදවීමට ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලිය පහසුකම් සලසයි.

2013 වසරේදී ලැයිස්තුගතකොට නැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලබාදුන් පාරිසරික නිර්දේශ ලැයිස්තුව

පලාත	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබූන අයදුම්පත් ගණන	අනුමත කරන ලද ප්‍රමාණය	ප්‍රතික්ෂේප කල ප්‍රමාණය	පැමිණිලි පසු විපරම් කිරීම්
බස්නාහිර	කොළඹ	113	83	0	0
	ගම්පහ	186	127	0	0
	කළුතර	171	557	4	0

ප ල ව	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබූන අයදුම්පත් ගණන	අනුමත කරන ලද ප්‍රමාණය	ප්‍රතික්ෂේප කළ ප්‍රමාණය	පැමිණිලි පසු විපරම් කිරීම්
දකුණු	ගාල්ල	28	80	1	8
	මාතර	17	22	0	0
	හම්බන්තොට	43	41	1	78
මධ්‍යම	නුවර	233	568	6	3
	මාතලේ	71	373	8	0
	නුවරඑළිය	24	56	0	0
සබරගමුව	කෑගල්ල	4	234	0	8
	රත්නපුර	6	257	0	33
ඌව	බදුල්ල	111	394	149	19
	මොනරාගල	365	408	349	54
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	655	672	21	0
	අම්පාර	183	169	6	0
	මඩකලපුව	323	285	4	0
	වවුනියාව	33	23	0	0
	මන්නාරම	48	42	0	1
	අනුරාධපුරය	320	212	0	0
උතුරුමැද	පොලොන්නරුව	100	56	0	0
	යාපනය	19	7	3	0
උතුරු	කිලිනොච්චිය	76	67	36	0
	මුලතිවු	164	141	35	0
	කුරුනෑගල	456	181	74	0
වයඹ	පත්තලම	186	457	42	0
	එකතුව	3935	5331	906	204

ඉහත වගුව ලබාදුන් නිර්දේශ වල විස්තර දක්වයි

10.7 ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය

මධ්‍යම පළාත් කාර්යාල මගින් පවත්වනු ලබන වැඩ සටහන්

1. සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය

A. හන්තාන සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩ සටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ හන්තාන වන ප්‍රදේශය සංරක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කරමින් පවතී. මෙයට අමතරව මෙම සංරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ද එම සංරක්ෂිතය භාරව කටයුතු කිරීම සඳහාද පත්කර ඇති කමිටුව වෙත ලැබී ඇති යෝජනා සහ ක්‍රියාකාරකම් වල තොරතුරු පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

හත්තන කළමනාකරණ කමිටුව වෙත අනුමැතිය සඳහා ලැබී ඇති ඉල්ලීම්

වර්ගය	ගණන
අනුමැතිය සඳහා ලැබී ඇති ඉල්ලීම්	174
අනුමැතිය සඳහා නිර්දේශිත ඉල්ලීම්	119
අනුමැතිය ලැබීමට ඇති ඉල්ලීම්	55
අනුමැතිය ප්‍රතික්ෂේප කළ ඉල්ලීම්	3

B. නකල්ස් සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩ සටහන

නකල්ස් සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ සඳහා පෞද්ගලික ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම දැනට සාකච්ඡා මට්ටමේ පවතී.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතියකින් තොරව ජාතික පාරිසරික පනත උල්ලංඝනය කරමින් හෝටලයක් ඉදිකිරීම මෙහිදී මූලික වී ඇත.

C. ග්‍රෙගරි වැව සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩ සටහන

C.1 ජල තත්ත්වය පසු විපරම් වැඩ සටහන

C.1.1 ග්‍රෙගරි වැවෙහි හඳුනාගත් ස්ථාන කිහිපයකින් (ඇත්දොර, පිටිමුව සහ මතුපිට) සාම්පල එකතු කර ගැනීම

C.1.2 වැවට ජලය ලැබෙන ප්‍රධාන ගඟාවේ ජලධාරකය අසලදී සාම්පල එකතු කර ගැනීම

C.2 ස්ථානීය ප්‍රභව සහ ස්ථානීය නොවන ප්‍රභව ලෙස දූෂණය හඳුනා ගැනීම

C.2.1 ස්ථානීය ප්‍රභව වලින් පැමිණෙන දූෂිත ජලය අඩංගු ඉඩම් ගණනය කිරීම

C.2.2 1:8 තනුක කිරීමේ පහසුකම් නොමැති විශාල පරිමාණ කර්මාන්ත තවදුරටත් පිරියම් කිරීම සඳහා හඳුනා ගැනීම

C.2.3 රොන්මඩ / අපද්‍රව්‍ය හඳුනාගත් ප්‍රභව වලට එක්රැස් කර ගැනීම හඳුන්වාදීම

D. රට අභ්‍යන්තර මතුපිට ජල මූලාශ්‍ර සඳහා පවතින පරාමිතීන්, ජල ධාරකයේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයට සුදුසු වන සේ සංශෝධනය කිරීම

10.8. පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම

10.8.1. පරිසර නියමුභට කණ්ඩායම් වැඩ සටහන ප්‍රතිස්ථාපනය

මෙම බලකාය 1984 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාකාරී වැඩ පිළිවෙලකි. මෙම වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වනුයේ පරිසරයට හිතකර අයුරින් පරිසර දැනුවත් කිරීම වර්ධනය කිරීම හා ඊට අදාළ නිපුණතාවන් පාසල් ළමුන් තුළ

ඇති කරවමින් පාරිසරික හිතකර ජන කොට්ඨාශයක් බිහි කිරීම වේ. මෙම වැඩ සටහන යටතේ ගුරු පුහුණු වැඩ සටහන්, විදුහල්පතිවරුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්, පදක්කම් පුවර්ධනය කිරීමේ වැඩ සටහන්, පරිසර නියමු කඳවුරු ආදී වැඩ සටහන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ද අනුග්‍රහය ඇතිව පළාත් කාර්යාල විසින් පවත්වාගෙන යන ලදී.

10.8.2. විශේෂ වැඩ සටහන්

පළාත් කාර්යාල විසින් විවිධ සේවාවන් යටතේ පහත දැක්වෙන වැඩ සටහන් ගතවූ වසර තුළදී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- කලාපීය පරිසර නියමු කඳවුර පැවැත්වීම
- පාසල් පාරිසරික අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- ගුරු පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- විවිධ කණ්ඩායම් සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- ඩෙංගු මර්ධන වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- පාරිසරික අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම
- විශේෂිත සංස්කෘතික දින සැමරීම
- සොබා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානයන්හි වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- විශේෂිත අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- හරිත මාසය (ඔක්තෝබර් 15 - නොවැම්බර් 15) තුළ විශේෂිත වැඩ සටහන් පැවැත්වීම

10.8.3 ඩෙංගු නිවාරණය කිරීමේ වැඩ සටහන

වාර්ෂිකව ලෝකය පුරා ඩෙංගු රෝගීන් මිලියන 50 – 100 අතර ප්‍රමාණයක් වාර්තා වේ. සාමාන්‍ය වශයෙන් ඩෙංගු රත්තපාන උණ රෝගීන් 500,000 ක් පමණ රෝහල්ගත වන අතර මොවුන්ගේ 90% ක් පමණ වයස අවුරුදු 15 ට අඩු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඩෙංගු රෝගය ප්‍රථම වතාවට වාර්තා වූයේ 1965 දී වන අතර 1967 දී එය වසංගත රෝගයක් බවට පත්විය. 1967 දී සිටි රෝගීන් 29 දෙනා අතරින් රෝගීන් 8 දෙනෙකු මරණයට පත්විය.

1970 සහ 1980 යන කාලයන් තුළ ඩෙංගු පාලනය වූ අතර 1990 හි පටන් අනුක්‍රමයෙන් වැඩි විය. 2000 වසරේ සිට ඩෙංගු රෝගය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩි වූ අතර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වාර්තා වලට අනුව 2004 වසරේ දී එම රෝගීන් ප්‍රමාණය 15463 ක් විය.

ඩෙංගු සම්ප්‍රේෂණය කරන මදුරු විශේෂ වනුයේ ඊඩ්ස් ඊජීජිට්ස් සහ ඊඩ්ස් ඇල්බොපික්ටස් ය. එම මදුරුවන්ගේ බිත්තර මාස 6 – 12 ක් කාලයක් වියළි කාලයකදී වුව ද නොනැසී පවතී.

10.8.3.1 විශේෂ ඩෙංගු වැඩ සටහන

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සංවිධානත්වයෙන් 2013 දෙසැම්බර් 13 වන දින පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 12.30 දක්වා සභාපති විමල් රුබසිංහ මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් මෙම වැඩ සටහන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දී පැවැතිනි.

ස්ථානය :- ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවත සහ රොබට් ගුණවර්ධන මාවත අවට

සහභාගී වූ රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන

1. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2. කඩුවෙල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානය
3. කඩුවෙල නගර සභාව
4. මාර්ග පදික ප්‍රවාහන අධිකාරිය
5. සමුපකාර අමාත්‍යාංශය
6. තලංගම පොලිස් කාර්යාලය
7. ශ්‍රී ලංකා විදේශ රැකියා කාර්යාංශය
8. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
9. හවායි හෝජනාගාරය
10. පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලය
11. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය
12. නවලෝක ඉදිකිරීම් (පුද්) සමාගම
13. ළමා සුබසාධන හා ආධුනිකත්ව දෙපාර්තමේන්තුව
14. කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව (බස්නාහිර පළාත)

උක්ත වැඩ සටහන් වලදී සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්,

1. රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන ආයතන, පොදු ස්ථාන සහ නිවාසයන්හි මදුරු අභිජනන ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම
2. මදුරු අභිජනනය වියහැකි ස්ථාන ඉවත් කිරීම සහ පාලනය මගින් මදුරුවන් බෝවීම අවම කිරීම
3. අදාල පුද්ගලයන් සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
4. කාණු, ජලය එක්රැස් වන වෙනත් ස්ථාන සහ කුණු කසළ බැහැර කරන ප්‍රදේශ පවිත්‍ර කිරීම

10.9 2012 වසර තුළදී පළාත් කාර්යාලයන්හි ආදායම් හා වියදම් (රුපියල්)

පළාත	ආදායම			වියදම		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය	33,070,444	32,905,163	35,395,642	15,267,719	20,671,226	24,938,162

පළාත	ආදායම			වියදම		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය	9,872,672	11,944,309	13,480,142	5,430,070	6,431,895	6,366,056
දකුණු පළාත් කාර්යාලය	9,558,090	12,101,210	11,276,236	7,854,991	8,050,989	8,113,237
සබරගමු පළාත් කාර්යාලය	9,021,319	11,357,345	12,858,130	6,103,985	5,033,323	4,928,541
උතුරුමැද පළාත් කාර්යාලය	8,657,640	12,209,617	9,302,787	3,092,921	3,452,897	3,448,734
නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලය	9,718,908	13,983,808	14,306,909	3,815,073	4,778,359	4,885,443
ඌව පළාත් කාර්යාලය	8,305,522	10,309,693	10,809,937	2,228,682	3,705,319	4,468,119
උතුරු පළාත් කාර්යාලය	4,060,139	4,475,807	6,499,485	927,773	1,985,325	2,744,797
වයඹ පළාත් කාර්යාලය		4,196,408	4,132,408		2,729,878	2,429,262
එකතුව	92,264,734	113,483,360	118,061,675	44,721,214	56,839,211	62,322,352

11.0 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විශේෂ ව්‍යාපෘති

11.1 පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලාංකීය පොදු ජනතාව වෙනුවෙන් පොලිතීන් / ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කොට හරින පරිසරයක් රට තුළ ඇති කරවීමේ අරමුණින් පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධීක්ෂණය මත අරඹන ලද අතර වර්ෂය පුරාවටම උපායශීලීව දැනුවත් කිරීම, මාර්ගෝපදේශනය, ප්‍රමිතිකරණය හා රට තුළ පසුභාවිත ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය අංශ 3 ක් ඉලක්ක කර ගනිමින් සිදු කරනු ලැබේ. එනම් ප්‍රාදේශීයව ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීම හා සංවර්ධනය කිරීම, ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ ජාලයක් ඇති කිරීම හා ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීමේ ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙළ පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම වේ. ඒ අනුව, බලංගොඩ නගර සභාව හා කුරුණෑගල මහ නගර සභාව යන පළාත් පාලන ආයතන දෙක පොලිතීන් / ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේ හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ නියමු මධ්‍යස්ථාන ලෙස ආරම්භ කරන ලදී. එහි සාර්ථකත්වය මත කඩුවෙල මහ නගර සභාව, මාතර මහ නගර සභාව, අනුරාධපුර මහ නගර සභාව ද පොලිතීන් / ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේ හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ලෙස සාර්ථක ලෙස ඉදිකර පවතී. තවද, එම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහාම අඹගමුව ප්‍රාදේශීය සභාවෙහි ද සහයෝගය ඇතුළු ශ්‍රී පාදයේ නල්ලතන්තියේ අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමේ අංශයක් ඉදිකර ඇත. එලෙසම කළුතර, කොළඹ හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක වලින් පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ආයතන 03 ක් තෝරාගෙන එහි ජලාස්ථික් පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය සෝදන යන්ත්‍ර 3 ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. එලෙසම අනුරාධපුර මහ නගර සභාව, මාතර මහ නගර සභාව, කඩුවෙල මහ නගර සභාව හා අම්පාර නගර සභාව සඳහා ජලාස්ථික් පොලිතීන් කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර ප්‍රදානය කරන ලදී. එලෙසම ගල්ගමුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ අපද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන්ව ගබඩා කළ හැකි ගබඩා මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකර ඇති අතර වාරියපොල ප්‍රාදේශීය සභාවේ එම ගබඩා මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකරමින් පවතී. 2013 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ව්‍යාපෘතියේ ඇති අංශ තුන මගින් (පුහුණු සංවර්ධන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය, අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණ අංශය හා ප්‍රවර්ධන අංශය) පහත සඳහන් අරමුණුගත වැඩ සටහන් නිර්මාණය කරමින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

1. පොදු ජනතාව සඳහා දැනුවත් කිරීමේ හා පුහුණු වැඩ සටහන් (පාසල් ළමුන්, පළාත් පාලන ආයතන)
2. ජලාස්ථික් / පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ බැනර දර්ශනය කිරීම හා ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා බෙදාහැරීම
3. වියන ලද පොලි පොපිලින් මඵ (තැඹිලි - ජලාස්ථික්, නිල් - කඩදාසි, රතු - වීදුරු) හා එකතු කිරීමේ බඳුන් බෙදා හැරීම (තැඹිලි - ජලාස්ථික් / පොලිතීන්, නිල් - කඩදාසි, රතු - වීදුරු, කොළ - දිරායන ද්‍රව්‍ය)
4. කසළ කළමනාකරණය හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය පිළිබඳ ශ්‍රමදාන වැඩ සටහන් පාසල් ළමුන් හා ජනතාව සමඟ පැවැත්වීම
5. සැමරුම් සටහන් වල ප්‍රචාරන දැන්වීම් පල කිරීම හා ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය ප්‍රවර්ධනය කරමින් දැන්වීම් තීරු පල කිරීම
6. ජාතික හා ප්‍රාදේශීය පූජා භූමි වල අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාර පැවැත්වීම

7. පුහුණු වැඩ සටහන් හා ප්‍රදර්ශන ආදී ප්‍රවර්ධන කටයුතු පැවැත්වීම. උදා :- ශ්‍රී පාද, කතරගම, අනුරාධපුරය, මහනුවර ඇසල පෙරහැර

ප්‍රදර්ශන කුටි හා ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් ඇති කිරීම

- a. දැයට කිරුළ ජාතික උත්සවය - 2013 මාර්තු 22 සිට 31 දක්වා, අම්පාර හාඩ් තාක්ෂණ ආයතනය
- b. සංජනනී මාධ්‍ය උළෙල, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- c. විදුලිකා ප්‍රදර්ශනය 2013

2013 වර්ෂයේ අපේක්ෂිත ඉලක්ක ළඟාකර ලබාගැනීම සඳහා ක්‍රියාවට නංවන ලද වැඩ සටහන් පහත පරිදි වේ.

වැඩ සටහන	ප්‍රමාණය
පාසල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්	10
ගුරුවරුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්	01
පෙර පාසල් ගුරුවරුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්	03
පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රධානීන්, නිලධාරීන් හා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දැනුවත් කිරීම	04
ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්නන් හා එකතු කරන්නන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	01
රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන, ප්‍රජාව හා ප්‍රජාමූල සංවිධාන සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්	20
අන්තර්ජාතික වර්ණික කසල මළ බෙදාහැරීම	22000
අන්තර්ජාතික වර්ණික කසල බදුන් බෙදාහැරීම	460
ජ්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන් - ජාතික මට්ටමින්	07
ජ්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන් - ප්‍රාදේශීය මට්ටමින්	05

ජ්ලාස්ටික් එකතු කරන්නන් හා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්නන්ගේ වැඩිවීම

වර්ෂය	සංඛ්‍යාව
2007	38
2008	62
2009	78
2010	103

වර්ෂය	සංඛ්‍යාව
2011	152
2012	167
2013	194

වර්ෂය තුළ සිදුකරන ලද වැඩ සටහන් කීපයක් ජායාරූප පහත දැක්වේ.

තලවකැලේ ඉහල කොත්මලේ ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය මඟින් සංවිධානය කරන ලද පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන

පළාත් පාලන ආයතන නිලධාරීන් හා ප්‍රතිවක්‍රීකරුවන් සඳහා වූ පුහුණු වැඩමුළුව

කුරුණෑගල ප්‍රතිවක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය

බලංගොඩ ප්‍රතිවක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථානය

ස්ථාපිත කලාපපද්‍රව්‍ය සෝදන යන්ත්‍ර විවෘත කිරීම - හොරණ

ජලාස්ථික පොලිතින් කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර ප්‍රදානය අනුරාධපුර මහ නගර සභාව

ජලාස්ථික පොලිතින් එක්රැස් කිරීමේ හා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය - මාතර මහ නගර සභාව

ජලාස්ටික් පොලිතින් එක්රැස් කිරීමේ ගබඩා පහසුකම් - ගල්ගමුව ප්‍රාදේශීය සභාව

2013 වර්ෂය තුළදී මේ අයුරින් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලද ව්‍යාපෘතිය පළාත් පාලන ආයතන වල ජලාස්ටික් / පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීමේ හා ගබඩා කිරීමේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කරමින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සක්‍යතාවයක් සහිත පළාත් පාලන ආයතන වල ජලාස්ටික් / පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රගතිශාලී මෙහෙවරක යෙදෙයි. මෙසේ රාජ්‍ය අංශයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ද ධාරිතා සංවර්ධනයට දායක වෙමින් වර්තමානයේ 40% ක් පමණ වන සමස්ත ජලාස්ටික් / පොලිතින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මට්ටම 2016 වන විට 80% ක් දක්වා නංවාලීමේ උපක්‍රමික ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරයි. මේ සඳහා වූ ක්‍රියාන්විතය හරිත ආර්ථිකයක් හා හරිත පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා වූ මහින්ද විනිතන වැඩසටහනට අනුව යමින් 2014 – 2018 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ද ඇතුළත් කල හැකි වීම ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව ලද භාග්‍යයක් බව සඳහන් කල හැකිය.

11.2. පරිසර නියමු වැඩසටහන

ද්විතියික මට්ටමේ පාසල් සිසුන්ගේ වර්ග රටාවන්, ආකල්ප සහ හරයන් පිරිසිදු හා හරිත පරිසරයක් කරා යොමු කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය මගින් පරිසර නියමු වැඩසටහන පාසල් වෙත හඳුන්වා දෙන ලදී. පරිසර ආරක්ෂණ හා සංරක්ෂණය සඳහා ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම තුළින් ඔවුන්ගේ පාරිසරික දැනුම වර්ධනය කිරීම ද මෙම වැඩසටහනේ අරමුණකි. 6 වෙනි ශ්‍රේණියේ සිට 12 වෙනි ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සහභාගිත්වය මෙම කණ්ඩායම් පිහිටුවීම සඳහා ලබාගනී. මෙම ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පරිසර හිතකාමී ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලීමට සිසුන් පුහුණු කෙරෙන අතර ඔවුන්ගේ හැසිරීම් රටාවන් තිරසර පරිසරයක් කරා යොමු කෙරේ.

පරිසර නියමු වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් මගින් පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

11.2.1 ගුරුවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

2013 වර්ෂයේදී ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් රක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සැලසුම් කරන ලදී. තෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී පහත සඳහන් දිස්ත්‍රික්කවල ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් රක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ඉලක්ක ගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව සම්පූර්ණ කරන ලදී.

1. බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය - ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් 2ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
2. මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කය - එක් ගුරු පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
3. මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කය - එක් ගුරු පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
4. මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය - එක් ගුරු පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
5. නුවර දිස්ත්‍රික්කය - එක් ගුරු පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

11.2.2 සෑම දිස්ත්‍රික්කයටම පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් උපදේශකවරුන් පත් කිරීම.

2013 වර්ෂය වෙනුවෙන් පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් නියමු උපදේශකවරුන් නම් කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සියලුම පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත ලියුම් යවන ලදී. ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාරවලට අනුව කොළඹ, කළුතර, ගම්පහ, කෑගල්ල, කුරුණෑගල, පුත්තලම, බදුල්ල, මොණරාගල, නුවර, නුවරඑළිය, මාතලේ, හම්බන්තොට, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, වවනියාව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, ගාල්ල සහ මාතර දිස්ත්‍රික්ක සඳහා පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් උපදේශකවරුන් පත් කරන ලදී.

11.2.3 පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම

පරිසර නියමු වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන් පත් කරනු ලැබේ. මෙයට අදාළව 2013 වර්ෂයේ මැයි මාසයේ දී පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.

ඡායාරූපය - පරිසර නියමු අධ්‍යාපන සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම

11.2.4 පරිසර නියමු අධ්‍යාපන සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම

මේ යටතේ වැඩසටහන් ගණනාවක් පවත්වන ලදී. පළමු වැඩසටහන බස්නාහිර පළාතේ අධ්‍යාපනික සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් 72කුගේ සහභාගිත්වයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී. මෙයට අදාළ ලැයිස්තු ගත කරන ලද සියලු වැඩසටහන් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

11.2.5 පරිසර නියමු වැඩසටහනට අදාළ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

2013 වර්ෂය තුළ පරිසර නියමු වැඩසටහනට අවශ්‍ය සියලුම ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම ඉලක්ක කරන ලදී. ගුරු අත්පොත් 6000ක් සහ පරිසර නියමු පදක්කම් 10,000ක් හැර අනෙකුත් පරිසර නියමු වැඩසටහනට වූ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සම්පූර්ණ කරන ලදී.

අනු අංකය	ද්‍රව්‍ය	නිෂ්පාදනය
1	පරිසර නියමු සටහන් පොත්	10,000
2	පරිසර නියමු පදක්කම්	10,950
3	හරිත සහතික	5,000
4	හරිත පදක්කම්	5,000
5	රජන සහතික	2,000
6	රජන පදක්කම්	1,500
7	ස්වර්ණ සහතික	500
8	ස්වර්ණ පදක්කම්	500

11.2.6 පරිසර නියමු සමාජිකත්වය සහ පදක්කම් ලාභීන්ගේ සංඛ්‍යාව වර්ධනය කිරීම.

පරිසර නියමු වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සහ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් පරිසර නියමු වැඩසටහනට අයත් ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම සිදු කෙරේ. 2013 වර්ෂය තුළදී පරිසර නියමු පදක්කම් ලාභීන් සංඛ්‍යාව 25,000කින් වර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී. 2013 වර්ෂයේදී පහත සඳහන් ප්‍රගතිය වාර්තා වී ඇත.

අනු අංකය	ද්‍රව්‍ය	බෙදා හැරීම
1	පරිසර නියමු හිස් වැසුම්	525
2	පරිසර නියමු පදක්කම්	1351
3	හරිත සහතික	1405
4	හරිත පදක්කම්	1588
5	රජන පදක්කම්	1078
6	ස්වර්ණ පදක්කම්	1041
7	පරිසර නියමු සටහන් පොත්	1200
8	රජන සහතික	114

11.2.7 ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානය කිරීම.

ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන පරිසර නියමු වැඩසටහනට අදාළ වූ ඉතා වැදගත් කර්තව්‍යයකි. 2013 වර්ෂය තුළදී පහත සඳහන් පාසල්වල පරිසර නියමුවන් සඳහා ජනාධිපති පදක්කම් සාමාර්ථයට අදාළ අදාළ පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.

- I. ඕවිටකන්ද මහා විද්‍යාලය, මාතලේ.
- II. මහින්ද රජපක්ෂ නවෝද්‍යා විද්‍යාලය, මාතලේ.
- III. තංගල්ල බාලිකා විද්‍යාලය, තංගල්ල.
- IV. ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා මහා විද්‍යාලය, පානදුර.

සුදුසුකම් ලැබූ පරිසර නියමුවන් සඳහා ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානය 2013 ලෝක පරිසර දිනයේදී සම්පූර්ණ කරන ලදී.

ඡායාරූපය - ජනාධිපති පදක්කම් සාමාර්ථයට අදාළ අදාළ පරීක්ෂණ

11.2.8 ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පාරිසරික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පාරිසරික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනා 5ක් තෝරා ගන්නා ලද අතර ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී. මී මැසි පාලනය, කොම්පෝස්ට් පොහොර සෑදීම, මැටි බදුන් නිෂ්පාදනය, ඔසු උද්‍යාන ඇති කිරීම හා පත් භාවිතයෙන් අත්කම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය තෝරා ගන්නා ව්‍යාපෘති වේ. ගම්පහ, කුරුණෑගල, ගාල්ල සහ යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක වලින් පාසල් තෝරා ගන්නා ලදී.

පහත සඳහන් පාසල්වල ද පරිසර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙතින් අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

1. ඉන්ද්‍රපේති විද්‍යාලය, බත්තරමුල්ල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
2. ශ්‍රී සුභති විද්‍යාලය, බත්තරමුල්ල. (පළමු වාරිකය ගෙවන ලදී) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී
3. විද්‍යාකර බාලිකා මහා විද්‍යාලය - මහරගම. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක නොවීය
4. එන්. ඩී. එච්. ජයවර්ධන විද්‍යාලය, තලංගම. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී
5. කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි හිඹුටුවැල් නාව ජලාශයේ ජපන් ජබර ශාකය ඉවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.

11.2.9 තෝරා ගන්නා ලද පාසල් සඳහා නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2013 වර්ෂය තුළදී පොළොන්නරුව, මාතලේ, බදුල්ල, මොණරාගල සහ මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්කවල නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් 5ක් පැවැත්වීම සඳහා සැලසුම් කරන ලදී. මේ යටතේ මැයි මාසය තුළ මාතලේ සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කවල වැඩසටහන් 2ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සැප්තැම්බර් මාසය තුළ බදුල්ල හා මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කවල වැඩසටහන් නිම කරන ලදී. නුවර දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වීමට තිබූ වැඩසටහන ද නිම කරන ලදී. එබැවින් 2013 වර්ෂයේදී නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් 6ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

11.2.10 ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර පැවැත්වීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් වාර්ෂිකව පරිසර නියමුවන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර පවත්වයි. 2013 වර්ෂය තුළදී ජාතික පරිසර නියමු කඳවුරට සහභාගි වීම සඳහා ස්වර්ණ පදක්කම් ලාභී පරිසර නියමුවන් තෝරා ගන්නා ලදී.

2013 වර්ෂයේ ඔක්තෝම්බර් මස 16 වෙනි දින සිට 19 වෙනි දින දක්වා පරිසර නියමුවන් 238ක් හා ගුරුවරුන් 36 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පොළොන්නරුව, පුලතිසිපුර ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේදී ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර පවත්වන ලදී.

සමාරම්භක අවස්ථාවේ ඡායාරූප - 11වැනි ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර

ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තන්, ආරාධිත අමුත්තන් ගුරුවරුන්, පරිසර කොමසාරිස්වරුන් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහන පහත සඳහන් අංගයන්ගෙන් සමන්විත විය.

1. යෝග්‍ය හා භාවනා විධි
2. සංස්කෘතික අංගයන් (වැඩසටහන් 2ක්)
3. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් - පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය හා සංගීතය හා පරිසරය පිළිබඳ දේශනා 2ක් පවත්වන ලදී.
4. රුක් රෝපණ වැඩසටහන
5. පරිසර සංචාරක කර්මාන්ත පිළිබඳ විවාදය
6. මාදුරු ඔය ජාතික වනෝද්‍යානයේ කේෂ්ත්‍ර වාරිකාව
7. පරිසර නියමුවන් සඳහා පදක්කම් ප්‍රදානය
8. භෞදම කාර්යය සාධනයන් දැක්වූ පරිසර නියමු වැඩසටහන් භාර ගුරුභවතුන්ට උපහාර තිලණ ලබා දීම

ජායා රූප - සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් - 11වැනි ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර

කේෂ්ත්‍ර වාරිකාවේ ජායාරූප - 11වැනි ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර

11.2.11 පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් පුවත් හසුන මුද්‍රණය කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය විසින් දිස්ත්‍රික් පුවත් හසුන මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීම සඳහා අරමුදල් සපයයි. අදාළ දිස්ත්‍රික්කවල පරිසර නියමුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු එම පුවත් හසුනේ මුද්‍රණය කර එම තොරතුරු දැන ගැනීමට කැමැති කණ්ඩායම් අතර බෙදා හැරීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ..

2016 වර්ෂය තුළදී ගම්පහ, ගාල්ල, හම්බන්තොට, මාතර, කළුතර, මොණරාගල, මාතලේ සහ නුවර යන දිස්ත්‍රික්ක 8ක සිංහල මාධ්‍යයෙන් පරිසර නියමු හසුන මුද්‍රණය කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී. අම්පාර, පුත්තලම හා නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්කවල පරිසර නියමු පුවත් හසුන මුද්‍රණය කිරීම සඳහා දෙවැනි වාරිකය ගෙවන ලදී. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පරිසර නියමු පුවත් හසුන මුද්‍රණය කිරීම සඳහා පළමු වාරිකය ගෙවන ලදී.

දිස්ත්‍රික් පරිසර නියමු පුවත් හසුන දමිළ මාධ්‍යයෙන් ද මුද්‍රණය කෙරේ. කිලිනොච්චි, මුලතිව් හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්කවලට අදාළව පරිසර නියමු පුවත් හසුන මුද්‍රණය කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලද අතර ත්‍රිකුණාමලය හා මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්කවල පරිසර නියමු පුවත් හසුන මුද්‍රණය කිරීම සඳහා දෙවන වාරිකය ගෙවන ලදී.

ජායා රූපය - දිස්ත්‍රික් පරිසර නියමු පුවත් හසුන්

11.2.12 ජාතික රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය මගින් ජාතික රුක් රෝපණ දිනය වෙනුවෙන් විශේෂ වැඩසටහනක් මාදිවෙල ශ්‍රී රාහුල විද්‍යාලයේදී පවත්වන ලදී. මහේදී නා පැළ 30ක් පාසල් පරිශ්‍රයේ රෝපණය කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශයේ නිලධාරීන්, පාසලේ විදුහල්පතිතුමන්, ගුරුවරුන්, පරිසර නියමුවන් හා අනෙකුත් පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

ඊට අමතරව ජාතික රුක් රෝපණ දිනය වෙනුවෙන් “දැයට සෙවණ” වැඩසටහන සඳහා දිස්ත්‍රික්ක 25ක පාසල් 25ක් සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය විසින් සැලසුම් කරන ලදී.

ජායා රූපය - රුක් රෝපණ වැඩසටහනක්

11.2.13 එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයට එක් පාසලක් බැගින් පාසල් මට්ටමින් පරිසර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මේ යටතේ කුරුණෑගල, රත්නපුර, ගාල්ල, හම්බන්තොට, මන්නාරම, නුවර, මඩකලපුව, කොළඹ, මාතර, පුත්තලම, කෑගල්ල හා නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්කවලින් තෝරා ගත් පාසල්වල පලතුරු පැළ රෝපණය කිරීමේ වැඩසටහන් දියත් කරන ලදී.

පහත සඳහන් පාසල්වල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පළමු වාරිකය ගෙවන ලදී.

1. පින්නවල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, කෑගල්ල.
2. කුලියාපිටිය මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, කුලියාපිටිය.
3. වලස්මුල්ල ජාතික පාසල, හම්බන්තොට.
4. ශාන්ත තෝමස් උසස් බාලිකා විද්‍යාලය, මාතර.

2013 වර්ෂයේදී මහනුවර වත්තේගම මහ විද්‍යාලය, හංවැල්ල රාජසිංහ මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, පුත්තලම අල් අක්ෂා ජාතික පාසල, සහ මන්නාරම ඥානාදන්මහා විද්‍යාලය සඳහා පළමු වාරිකය ගෙවන ලදී.

තුන් වන කාර්තුව අවසායේදී ව්‍යාපෘති 7ක් සම්පූර්ණ කළ අතර ව්‍යාපෘති 4කටය දෙවැනි වාරිකය ගෙවිය යුතුව ඇත. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ශාන්ත තෝමස් උසස් බාලිකා විද්‍යාලය, කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පින්නවල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කල්පිටිය අල්අක්ෂා ජාතික විද්‍යාලය යන පාසල්වලට දෙවන වාරිකය ගෙවන ලදී.

11.3. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාර ශක්තිමත් කිරීම සහ එමගින් දිවයින පුරා සිදු කරනු ලබන පසු විපරම් ක්රියාවලියේ ශක්‍යතාව ජරවර්ධනය කිරීම

අද වන විට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය එක් මධ්‍යම රසායනාගාරයකින් ද මධ්‍යම සහ නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලයන්ට අදාළව ක්‍රියාත්මක වන පළාත් රසායනාගාර දෙකකින් ද සමන්විත වෙයි. මේ අතර පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීමට අදාළ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගනිමින් පළාත් රසායනාගාර වල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති යෝජනාවලියක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙහි මූලිකම අරමුණ පළාත් මට්ටමින් රසායනාගාර පහසුකම් සැපයීම සහ එම සේවා පුළුල් කිරීමයි. එය ඉලක්ක කරමින් දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි විශ්ලේෂණ අවශ්‍යතා ඉටුකිරීම සඳහා දැනට පවතින රසායනාගාරයන්ට ද අවශ්‍ය පහසුකම් කිහිපයක් සපයන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2013 වර්ෂයට අදාළව රුපියල් මිලියන විසි පහක මුදලක් යොදවන ලදී.

මෙහි දී මධ්‍යම පළාත් රසායනාගාරයට ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ සිදු කිරීමේ පහසුකම් සපයන ලද අතර මධ්‍යම රසායනාගාරයට බැර ලෝහ විශ්ලේෂණයට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයමින් මිනිරන් උඳුන සහිත පරමාණුක අවශෝෂන වර්ණාවලිමානයක් ලබා ගන්නා ලදී.

මීට අමතරව 2013 වසර තුළදී තෝරා ගන්නා ලද ජල ප්‍රභව කිහිපයකම ජල තත්ත්වය පසු විපරමට ලක් කරන ලදී.

11.3.1 මතු පිට ජලය පසු විපරමට ලක් කිරීම

මතු පිට ජලය පසු විපරමට ලක් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක්ම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මධ්‍යම රසායනාගාරය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මහ ඔය, දඬුගම් ඔය, බෙන්තොට ගඟ මීට අයත්වේ. එහි දී සාමාන්‍ය පරිදි 2013 වසරේදී ද පෙර නිර්ණය කරන ලද නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන වලින් මාසිකව මතු පිට ජල නියදි ලබා ගෙන ඒවායේ භෞතික, රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් පසු විපරමට ලක් කරන ලදී.

ජල ප්‍රභවයේ නම	නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන ගණන	2013 වසරේදී රැස් කළ ජල නියදි ගණන
දඬුගම් ඔය	06	48
මහ ඔය	08	108
බෙන්තොට ගඟ	06	72

වගුව 2.1: 2013 වසර තුළදී පසු විපරමට ලක් කළ ජල ප්‍රභව

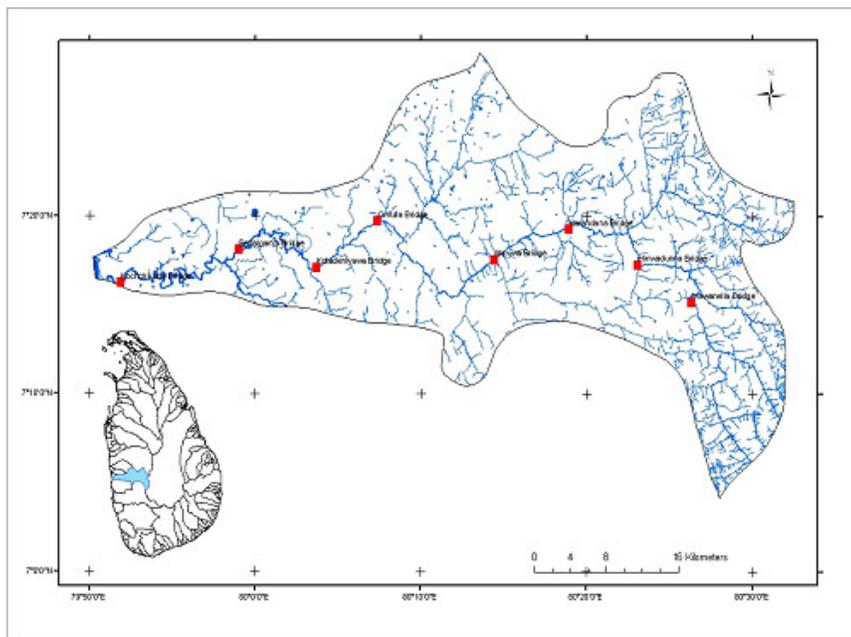
එසේම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාරය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ලද ජල තත්ත්ව සහ පසු විපරම් වැඩසටහන මගින් ලබා ගන්නා ලද දත්ත උපයෝගී කර ගනිමින් කැලණි ගඟ, මහ ඔය සහ දඬුගම් ඔය යන තෝරා ගත් ජල ප්‍රභව තුනක ජල තත්ත්වය වෙන වෙනම ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජල තත්ත්ව මට්ටම

2013 වසර තුළ දී තෝරා ගත් නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන අටකට දී මහ ඔයේ ජලය භෞතික, රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් යටතේ ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන	භූ ගෝලීය පිහිටීම
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 1 (කොච්චිකඩේ පාලම)	නැ.දේ 79 51 51, උ.අ. 7 16 14
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 2 (බඩල්ගම පාලම)	නැ.දේ 80 11 39, උ.අ. 7 18 07
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 3 (කොටදෙණියාව පාලම)	නැ.දේ 80 03 41, උ.අ. 7 17 07
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 4 (ගිරිඋල්ල පාලම)	නැ.දේ 80 07 23, උ.අ. 7 19 45
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 5 (අලවුව පාලම)	නැ.දේ 80 14 26, උ.අ. 7 17 34
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 6 (කරදන පාලම)	නැ.දේ 80 18 55, උ.අ. 7 19 17
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 7 (හිරිවඩුන්ත පාලම)	නැ.දේ 80 23 04, උ.අ. 7 17 17
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 8 (මාවනැල්ල පාලම)	නැ.දේ 80 26 20, උ.අ. 7 15 10

වගුව 2: මා ඔයේ ජල නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන

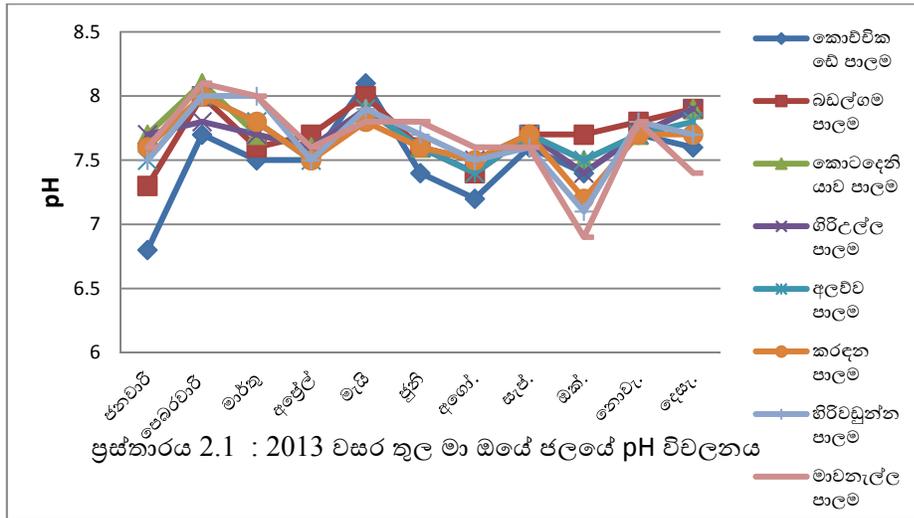

සිතියම 2.1: මා ඔයේ නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන

ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන්වල විචලනය

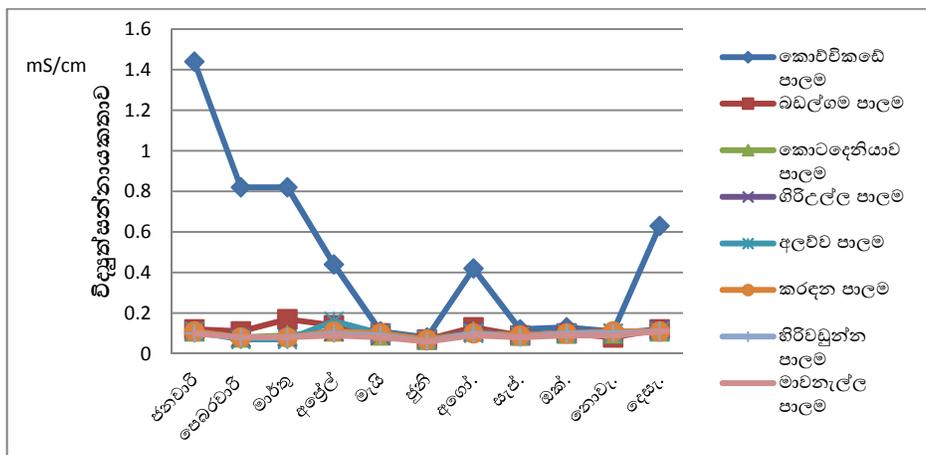
ඔය දිගේ තෝරා ගත් සෑම නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයකදීම ජලයේ අඩංගු ක්ෂුද්‍ර ජීවී සාන්ද්‍රණය මගින් පෙනී යන්නේ ජලයට අධික ලෙස මිනිස් මල සහිත අපජලය මිශ්‍ර වන බවයි. මෙම තත්ත්වය වසර මුළුල්ලේම නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

pH අගය විචලනය

2013 වසර තුළ මා ඔයේ තෝරා ගත් ස්ථාන වල ජලයේ pH අගය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් වල ඉහළ සහ පහළ අගයන්ගෙන් අපගමනය නොවුණි.

විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

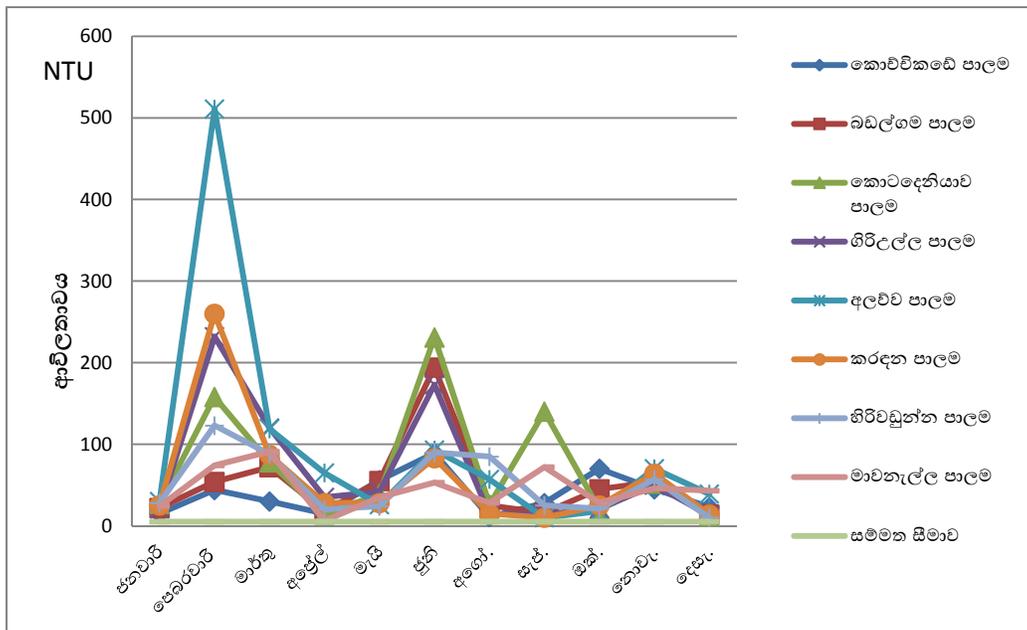

ප්‍රස්තාරය 2.2 : 2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජලයේ විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

ජලයේ අඩංගු අයනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය විද්‍යුත් සන්නායකතාවය මගින් නිරූපනය වේ. 2013 වසර මුළුල්ලේම මා ඔයේ සෑම නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයකම වාගේ විද්‍යුත් සන්නායකතා අගයන්හි කැපී පෙනෙන තරමේ විචලනයක් හෝ

අපගමනය වීමක් හෝ නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි අතර එක් ස්ථානයක පමණක් සිදු වී ඇති කැපී පෙනෙන විචලනය ඉහළ උදම් මට්ටම නිසා විය යුතුය.

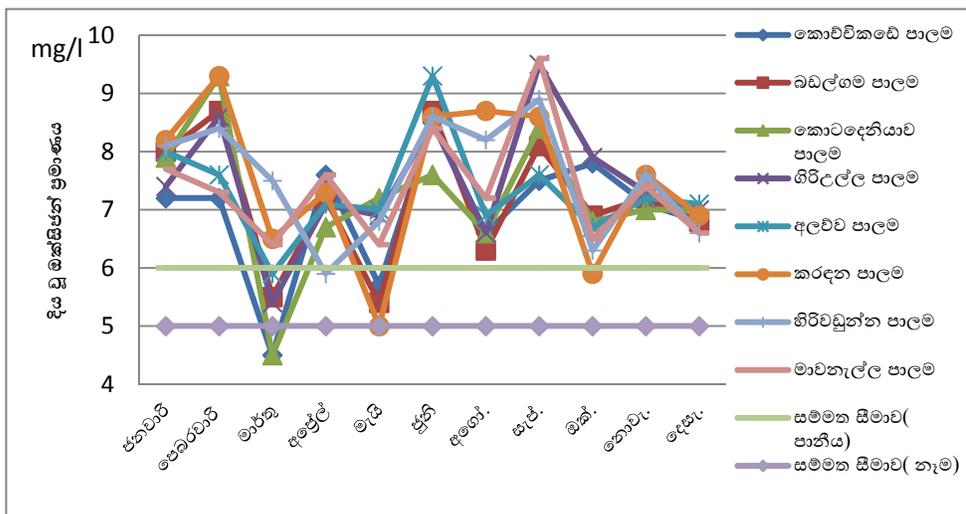
ආච්චලතාවයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.3: 2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජලයේ ආච්චලතාවයේ විචලනය

2013 වසර මුළුල්ලේම මා ඔයේ සෑම නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයකම ජලයේ ආච්චලතාවය සම්මත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් අභිබවා ගොස් ඇත්තේ කැපී පෙනෙන ඉහළ අගයන් වලිනි. මෙම ජලයේ ඉහළ ආච්චලතා අගයන් ඔයේ ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශ වල දී අධික ලෙස පාංශු බාදනය ,මැණික් ගැරීම,වැලිගොඩ දැමීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් සහ නාගරික අප ජලය එක් වීම ආදිය සිදු වන බවට සාප්‍ර සාක්ෂ්‍ය සපයයි.

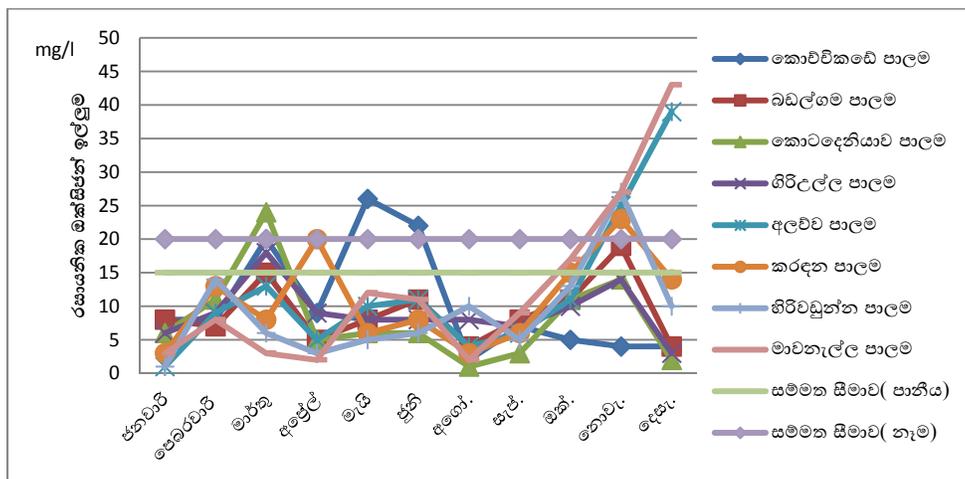
දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.4 : 2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය

ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය ජල ප්‍රභවයේ සුවතාවය පිළිබඳ මිනුමකි. එය ඉහළ අගයක් ගනී නම් එම ජලයේ තත්වය හොඳය. 2013 වසර මුළුල්ලේම මා ඔයේ සෑම නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයකම ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අවශ්‍ය මට්ටමෙහි පැවති අතර මාර්තු සහ මැයි මාස වල දී පමණක් ස්ථාන කිහිපයක දී එය පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

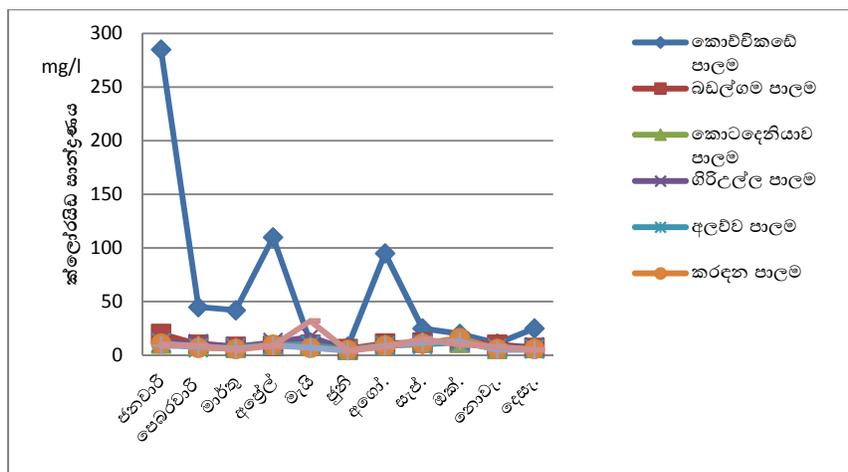
රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.5 : 2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජලයේ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

මා ඔයේ ජල නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන කිහිපයකම රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි ඉහළ පහළ විචලනය වීමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. කොටදෙනියාව පාලම, කොච්චිකඩේ සහ මාවනැල්ල පාලම යන ස්ථාන වල රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම යෝජිත සම්මත ජල තත්ව පරාමිතීන්ට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගනී. (කාණ්ඩය 3(පානීය ජලය) සහ කාණ්ඩය 4(නෑම))

ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.6 : 2013 වසර තුළ මා ඔයේ ජලයේ ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

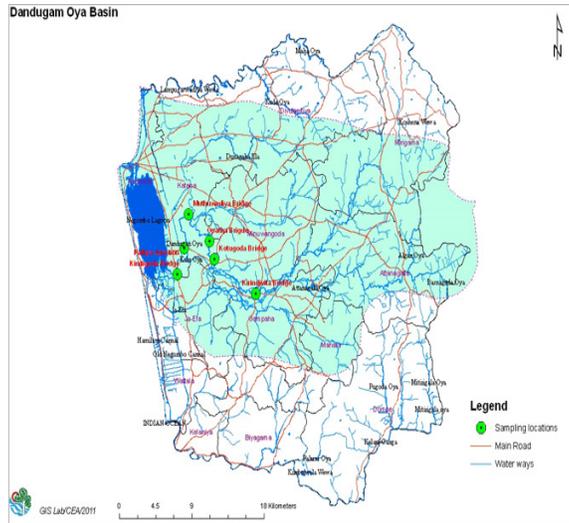
2013 වර්ෂය තුළ දී මා ඔයේ ජලයේ ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය වීමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි වුව ද එය බොහෝ අවස්ථාවල සම්මත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන්ට සාපේක්ෂව පහළ අගයක් ගනී.(කාණ්ඩය 3(පානීය ජලය) සහ කාණ්ඩය 4(නැම))

මේ අනුව 2013 වසර තුළ දී මා ඔයේ ජල නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන වලට අදාලව විශ්ලේෂිත පරාමිතීන් අතරින් ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් සහ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම සහ ආවිලතාවය යන පරාමිතීන් යෝජිත සම්මත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන්ට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගනී.එනම් නාගරික අප ජලය මිශ්‍ර වීම, ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශ වල දී අධික ලෙස මැණික් ගැරීම,වැලිගොඩ දැමීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් සිදුවන පාංශු බාදනය මා ඔයේ ජල තත්ත්වය භායනය වීමට හේතු විය හැකිය. මෙසේ මා ඔයේ ජල තත්ත්වය භායනය වීම පානීය ජල සැපයුම කෙරෙහි සෘජු ලෙසම බලපායි.

2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජල තත්ත්ව මට්ටම

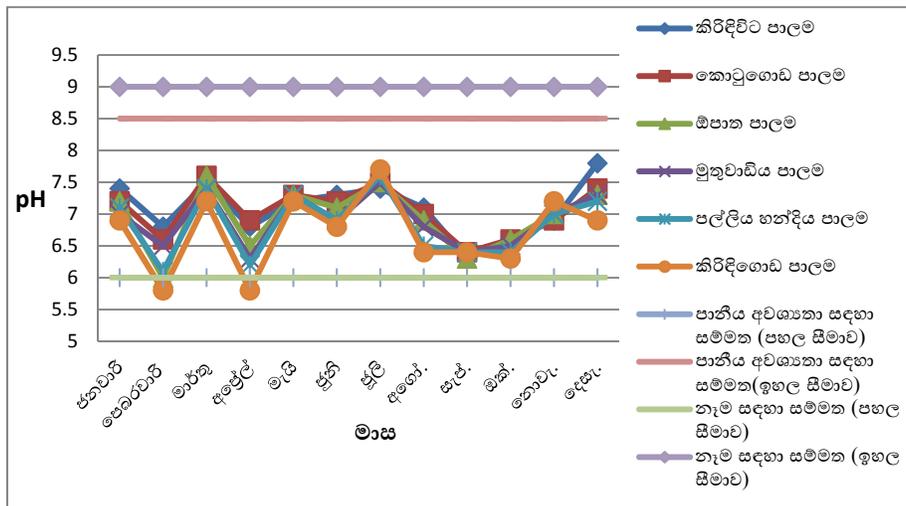
2013 වසර තුළ දී තෝරා ගත් නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන හයකට අදාලව දඬුගම් ඔයේ ජලය භෞතික,රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජෛව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් යටතේ ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන	භූ ගෝලීය පිහිටීම
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 1 (කිරිඳිවිට පාලම)	නැ දේ.44386380, උ .අ.0784148
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 2 (කොටුගොඩ පාලම)	නැ දේ.44381229, උ .අ.0787535
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 3 (ඕපාක පාලම)	නැ දේ.44380612, උ .අ.0789277
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 4 (මුතුවාඩිය පාලම)	නැ දේ.44377962, උ .අ.0791871
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 5 (පල්ලිය හන්දිය පාලම)	නැ දේ.44377454, උ .අ.0788598
නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානය 6 (කිරිඳිගොඩ පාලම)	නැ දේ.44376592, උ .අ.0786017

සිතියම 2.2: දඬුගම ජල ඔයේ නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන

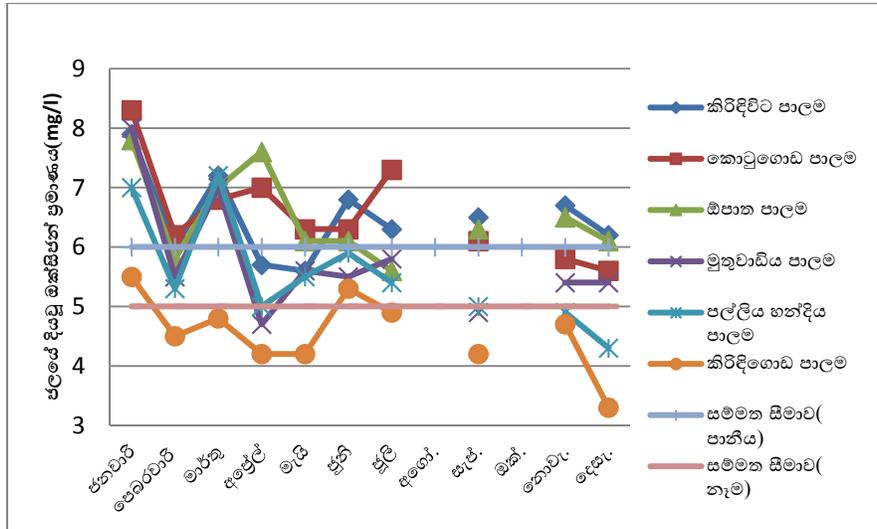
pH අගය විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.7 : 2013 වසර තුළ දඬුගම ඔයේ ජලයේ pH අගය විචලනය

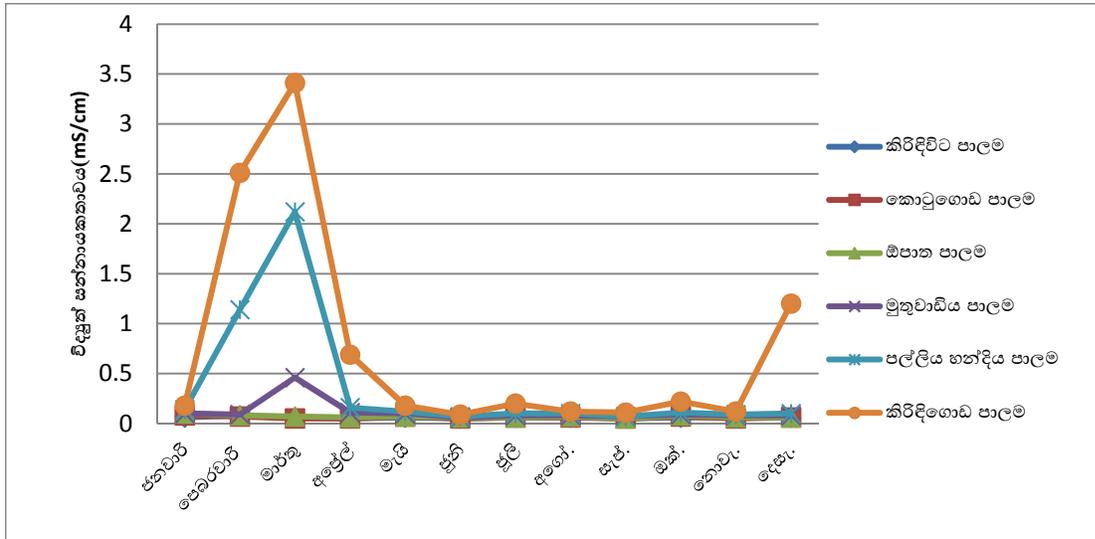
2013 වසර තුළ දඬුගම ඔයේ තෝරා ගත් ස්ථාන වල ජලයේ pH අගය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් වල ඉහළ සහ පහළ අගයන්ගෙන් අපමන් නොවුණි. කිරිදිගොඩ පාලම ආශ්‍රිතව පමණක් පෙබරවාරි සහ අප්‍රේල් මාස තුළ දී pH අගය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන්ට වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.8 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය වසර මුළුල්ලේම 2013 දඬුගම් ඔයේ පහළ දෙසට යනවිට ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අඩුවන අතර කිරිඳිගොඩ පාලම ආශ්‍රිතව එය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිති සීමාවන්ට ද වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

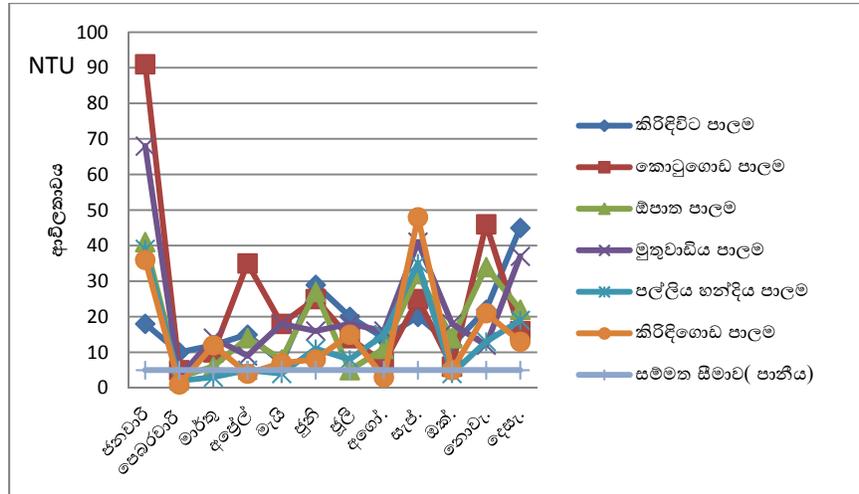
විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.9 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

2013 වසර මුළුල්ලේම දඬුගම් ඔයේ ජලයේ විද්‍යුත් සන්නායකතා අගයන් අතර කැපී පෙනෙන වෙනසක් දක්නට නොමැති අතර මාර්තු මාසයේ දී පමණක් සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් වාර්ථා විය. නමුත් එය ද අදාළ ධාරණ සීමා වලට වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

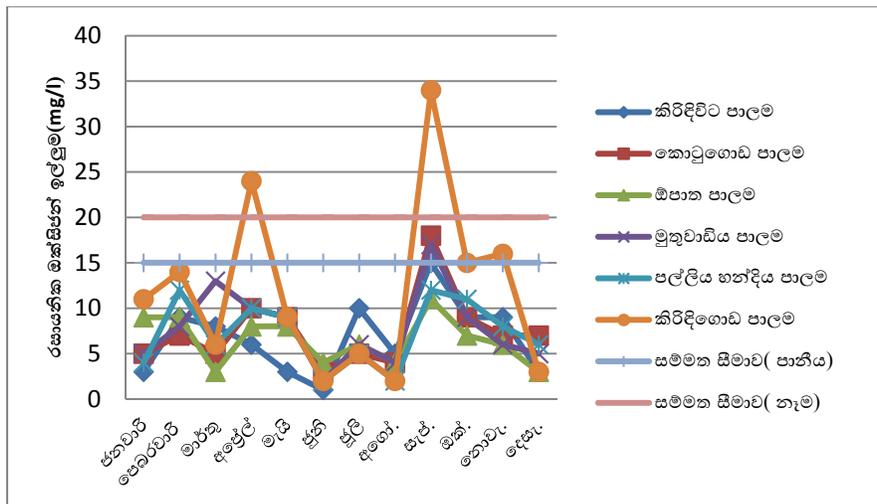
ආවිලතාවයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.10 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ ආවිලතාවයේ විචලනය

2013 වසර තුළදී දඬුගම් ඔයේ ද සෑම නියඳි රැස් කිරීමේ සභානයකම වාගේ ජලයේ ආවිලතාවය සම්මත ජල තත්ත්ව පරාමිති අගයන් අභිබවා ගොස් ඇත්තේ ඉහළ අගයන් වලිනි

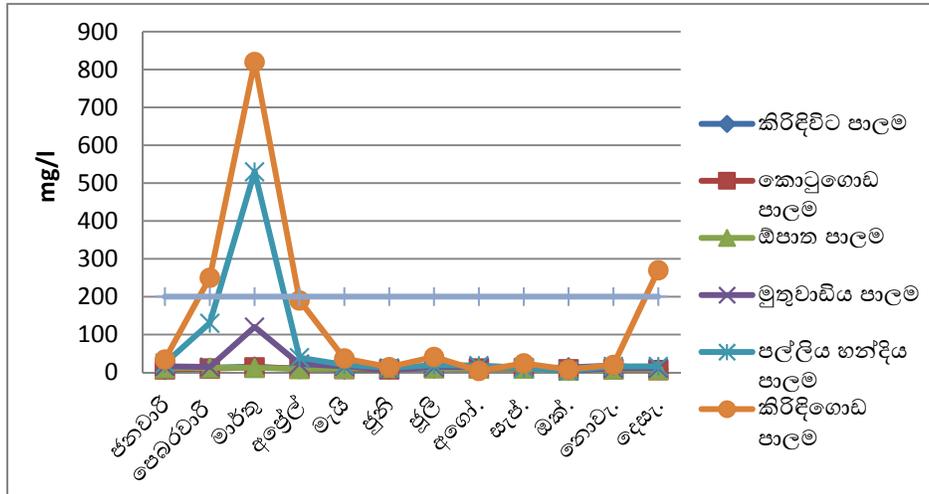
රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.11 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

2013 වසරේ මාස කිහිපයකදීම ඔයේ පහළ දෙසට(කිරිදිගොඩ පාලම දෙසට) යන විට ජලයේ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි ඉහළ යාමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

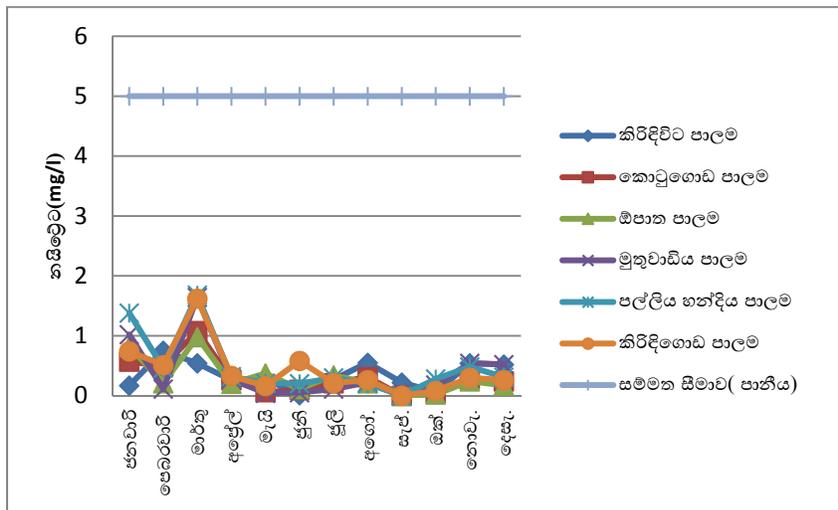
ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.12 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

2013 වසරේ අනෙකුත් මාසයන්ට සාපේක්ෂව මාර්තු මාසය තුළ දී දඬුගම් ඔයේ ජලයේ ක්ලෝරයිඩ් ප්‍රමාණයෙහි කැපීපෙනෙන ඉහළ යාමක් පෙන්නවන අතර ඔයේ පහළ(කිරිදිගොඩ පාලම) ප්‍රදේශයේ දී එය සම්මත සීමාවට ද වඩා ඉහළ අගයක් ගනී.

නයිට්‍රේට් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.13 : 2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ ජලයේ නයිට්‍රේට් ප්‍රමාණයෙහි විචලනය

2013 වසර තුළ දඬුගම් ඔයේ තෝරා ගත් ස්ථාන වල ජලයේ නයිට්‍රේට් ප්‍රමාණය ඉතා පහළ අගයන් ගත් අතර යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිති අගයන්ගෙන් අපගමනය නොවුණි.

දඬුගම් ඔයේ ඉහළ සිට පහළට යන විට ජලයේ තත්ත්වය භායනයට ලක් වීම ඉහත ප්‍රස්ථාර මගින් පැහැදිලි වේ. ජල දූෂණ කාරක ඔය පහළට යන විට ගෘහාශ්‍රිත මූලාශ්‍ර වල සිට කර්මාන්ත මූලාශ්‍ර දක්වා වෙනස් වන අතරම විශ්ලේෂණය කරන ලද සියලුම පරාමිතීන්ට සාපේක්ෂව දඬුගම් ඔයේ ජලයේ තත්ත්වය සතුටුදායක නොවන බව ද නිරීක්ෂණය

කළ හැක. මතුපිට බාදනයේ දර්ශකයක් වන ආවිලතාවය සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගණත්වය පසුවිපරම් කළ කාලය මුළුල්ලේම අදාල ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් වෙනිත් අපගමනය වෙමින් ඉහළ අගයයන් ගෙන තිබේ.

දඬුගම් ඔයෙහි ඉහළ (කිරිදිවිට සහ කොටුගොඩ) ප්‍රදේශයේ ජලය කාර්මික අපසන්දන මගින් දුෂණය වීමේ සාධක නොපෙන්වයි. ඔයෙහි ඉහළ ප්‍රදේශයේ ජලය දුෂණය වීම ඉතා අල්පය. එහි අදාල ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් වෙනිත් ඉහළට අපගමනය වන්නේ ආවිලතාවය සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගණත්වය යන පරාමිතීන්ය.

ඔයෙහි මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ සිට පහළට යන විට ගෘහාශ්‍රිත සහ මූලාශ්‍ර රහිත අපද්‍රව්‍ය වලට සාපේක්ෂව කාර්මික අපසන්දන මගින් සිදුවන ජල දුෂණය බහුල බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. ඕපාත පාලම ප්‍රදේශයේ සිට ඔයෙහි පහළට දෙසට යන විට එය පැහැදිලිව දිස් වේ. බොහෝ විට මෙම ස්ථානයේ සිට ඔයෙහි පහළ දෙසට යන විට ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අවප්‍රමාණ වීම සහ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම ඉහළ අගයයක් ගැනීම නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. ජලයේ ද්‍රාවිත බැර ලෝහ ප්‍රමාණය ඒවා හඳුනා ගැනීමට භාවිත ක්‍රමවේද වල සංවේදී සීමාවට ද වඩා පහළ අගයක් ගත් අතර නයිට්‍රට් සහ ආස්ටේට් යන පෝෂක ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ද අදාල සම්මත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන්ට වඩා ඉතා පහළ මට්ටමක පැවතුනි. නමුත් තව දුරටත් සලකා බැලීමේ දී පසුවිපරමට ලක් කළ බොහෝ අවස්ථා වල දී ඔයෙහි පහළ ප්‍රදේශයන් හි වාර්තා වූ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම සම්මත අගයයට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයයක් ගන්නා බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. එසේම ඔයෙහි ජල මට්ටම අඩු සහ වැඩි කාල වකවානු වල දී ලබා ගත් ජල දුෂණ පරාමිතීන් අතර කැපී පෙනෙන වෙනසක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

දඬුගම් ඔයෙහි පහළ දෙසට යන විට ජලයේ තත්ත්වය ක්‍රමක්‍රමයෙන් අඩු වේ. නමුත් ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගණත්වය ගහ පහළ ප්‍රදේශයේ දී ඉහළ ප්‍රදේශයන් හි දී දැක්වූ අගයයන්ට සාපේක්ෂව ඉතා අඩු ය.

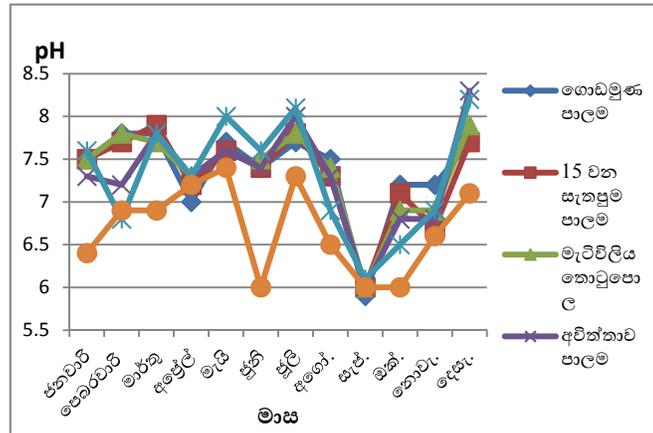
දඬුගම් ඔයෙහි ඉහළ ප්‍රදේශයන් හි ජලයේ තත්ත්වය කෙරෙහි ගෘහාශ්‍රිත මූලාශ්‍ර ප්‍රධානවම බලපායි. ගෘහාශ්‍රිත මූලාශ්‍ර මගින් සිදු කෙරෙන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ ග්‍රාමීය කසළ බැහැර කිරීම පාලනය කිරීම මගින් මෙම ප්‍රදේශයන්හි ජලයේ තත්ත්වය විශිෂ්ට ලෙස ඉහළ නැංවීමට හැකියාව පවතී. ඔයෙහි පහළ ප්‍රදේශයන්හි සිට ඕපාත දක්වා වන ජලයේ තත්ත්වය දියුණු කිරීමට ගෘහාශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පාලනය කළ ද හැකියාවක් නොමැති බව පෙනී යන අතර කාර්මික අපසන්දන මගින් කෙරෙන දුෂණය ජලයේ ගුණාත්මක භාවය භායනාය වීමට පූර්ණ ලෙසම දායක වේ.

2013 වසර තුළ බෙන්තොට ගඟේ ජල තත්ත්ව මට්ටම

2013 වසර තුළ දී බෙන්තොට ගඟේ ජලය භෞතික, රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් යටතේ ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. මේ අනුව තෝරා ගත් නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථාන භයක් මාසිකව පසුවිපරමට ලක් විය. pH, විද්‍යුත් සන්නායකතාවය, ආවිලතාවය, සහ උෂ්ණත්වය යන පරාමිතීන් නියදි රැස් කරන අවස්ථාවේ දීම මිනුම් කරන ලදී.

ගහ දිගේ තෝරා ගත් සෑම නියදි රැස් කිරීමේ ස්ථානයකදීම ජලයේ අඩංගු ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් මගින් පෙනී යන්නේ ජලයට අධික ලෙස අපජලය මිශ්‍ර වන බවයි. මෙම තත්ත්වය වසර මුළුල්ලේම නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

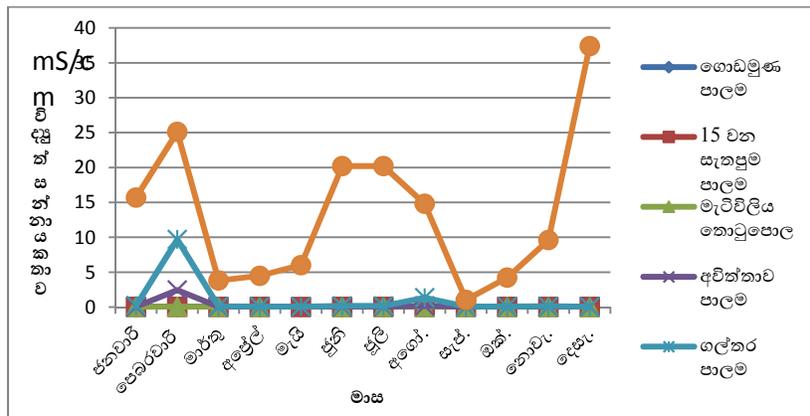
pH අගය විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.14 : 2013 වසර තුළ බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ pH අගය විචලනය

2013 වසර තුළ බෙන්තොට ගඟේ තේරා ගත් ස්ථාන වල ජලයේ pH අගය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් වල ඉහළ සහ පහළ අගයන්ගෙන් අපගමනය නොවුණි. ගොඩමුණ පාලම ආශ්‍රිතව පමණක් සැප්තැම්බර් මාසය තුළ දී pH අගය යෝජිත ජල තත්ත්ව පරාමිතීන්ට වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

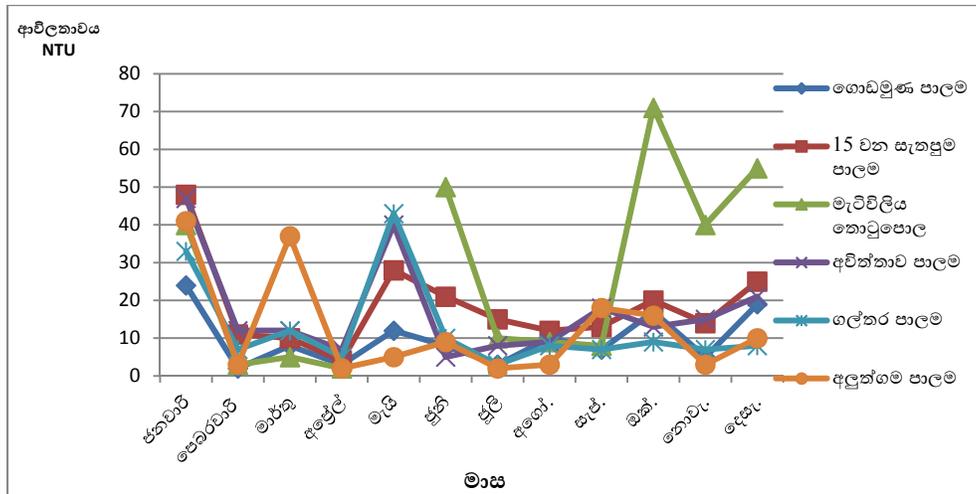
විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.15 : 2013 වසර තුළ බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ විද්‍යුත් සන්නායකතාවයේ විචලනය

2013 වසර මුළුල්ලේම බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ විද්‍යුත් සන්නායකතා අගයන් අතර කැපී පෙනෙන වෙනසක් නොමැති අතර එක් ස්ථානයක දී පමණක් සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් වාර්ථා විය. නමුත් එය ද අදාල ධාරණ සීමා වලට වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

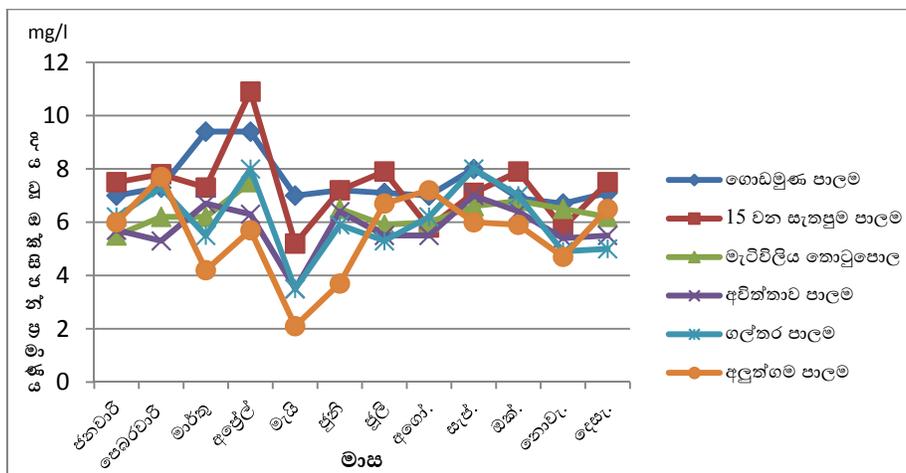
ආවිලතාවයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.16: 2013 වසර තුළ දී බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ ආවිලතා අගයන්ගේ විචලනය

2013 වසර තුළ දී බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ ආවිලතා අගයන් යෝජිත ජල තත්ත්ව ධාරණ සීමා වලින් අපගමනය වෙමින් ඉහළ අගයන් ගන්නා ලදී. නමුත් මෙම අගයන් අනෙකුත් ජල ප්‍රභව සමග සැසඳීමේ දී පහළ මට්ටමක පවතින අතර එක් ස්ථානයක හැර අනෙකුත් ස්ථාන වල පෙබරවාරි මාසය තුළ දී අදාළ ජල තත්ත්ව ධාරණ සීමා වලට ද වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

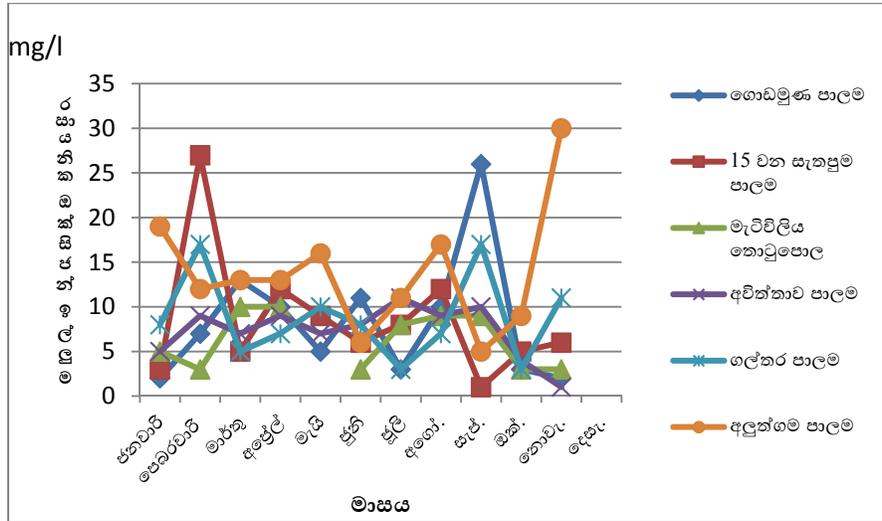
දියවූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය

ප්‍රස්තාරය 2.17: 2013 වසර තුළ දී බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය

ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය ජල ප්‍රභවයේ සුවතාවය පිළිබඳ මිනුමකි. එය ඉහළ අගයක් ගනී නම් එම ජලයේ තත්ත්වය හොඳය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් පසු විපරමට ලක් කළ අනෙකුත් ජල ප්‍රභව සමග සැසඳීමේ දී බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අඩු අගයන් ගනී. එසේම මැයි මාසය තුළ දී එය සම්මත ධාරණ සීමා වලට ද වඩා පහළ අගයක් ගන්නා ලදී. වසරේ දේශගුණික වෙනස්වීම් වල බලපෑම ද ජලයේ දිය වූ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයේ විචලනය කෙරෙහි බලපා ඇති බව පෙනේ.

රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

ප්‍රස්තාරය 5 : 2013 වසර තුළ බෙන්තොට ගඟේ ජලයේ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුමෙහි විචලනය

බෙන්තොට ගඟේ ද ජලයේ රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම බොහොමයක් ස්ථාන වලට අදාළව ඉහළ පහළ විචලනයක් පෙන්වයි. සම්පූර්ණ පසුවිපරම් කාලය තුළ දී එය සම්මත ධාරණ සීමා(කාණ්ඩය 3(පානීය ජලය) සහ කාණ්ඩය 4(නැම)) වලින් අපගමනය වූයේ අවස්ථා කිහිපයක දී පමණි. බොහොමයක් අවස්ථා වල දී එය සම්මත ධාරණ සීමා (කාණ්ඩය 3(පානීය ජලය)) වලට වඩා පහළ අගයයන් ගන්නා ලදී.

අනෙකුත් ජල ප්‍රභව සම්ග සන්සන්දනය කර බලන විට රසායනික ජල දූෂක වලට වඩා ගෘහස්ථ සහ නාගරික කැලී කසළ සහ අපජලය බෙන්තොට ගඟේ ජලයෙහි ගුණාත්මක භාවය හායනය වීම කෙරෙහි බලපා ඇති බව පෙනේ.

11.4. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය, ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික තොරතුරු ලබාදෙන නාහික මධ්‍යස්ථානය වේ. මෙම මධ්‍යස්ථානයේ අරමුණු නම්,

- පාරිසරික තොරතුරු මුලාශ්‍ර සංවිධානය කිරීම මගින් පාඨකයින්ගේ පාරිසරික තොරතුරු අවශ්‍යතාවන් සම්පූර්ණ කිරීම.
- පාරිසරික තොරතුරු විශ්ලේෂණය සහ සම්පිණ්ඩනය කිරීම.
- දේශීය, විදේශීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන හා පුස්තකාල සමග තොරතුරු හුවමාරුව, බෙදාහැරීම හා සම්බන්ධීකරණය.

2013 වර්ෂයේ පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

11.4.1 පොළොන්නරු දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් පුස්තකාලයක් පිහිටුවීම හා සංවිධානය කිරීම

පාරිසරික පොත් 1733, පුස්තකාල උපකරණ (කියවීමේ මේස, පුටු., පොත් රාක්ක, පොත් කබඩ, පරිගණක මේසය සහ පුටුව, පුස්තකාලයාධිපතිනියේ මේසය සහ පුටුව, පරිගණකය සහ යු.පී.එස්) ඇතුළුව අංගසම්පූර්ණ පුස්තකාලයක් පොළොන්නරුව වැලිකන්ද මධ්‍ය මහ විද්‍යාලයට ලබාදෙන ලදී. මෙහිදී ලක්ෂ 10කට අධික මුදලක් වැය කරන ලදී.

11.4.2 පුස්තකාල එකතුව ගොඩනැගීම.

- පාරිසරික පොත් 733 ක් සහ පාරිසරික සඟරා 16 ක් මිලදී ගෙන ඇත. පොත් 5261 ක් ප්‍රතිග්‍රහණය හා වර්ගීකරණය කිරීම සහ දත්ත පදනමට ඇතුළත් කිරීම.
- පුස්තකාලය සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම.(වැකියුම් ක්ලීනර්, පොත් ලේබල් සහ මැජික් ටේප්ස්)

11.4.3 ප්‍රලේඛන සේවා හා පුස්තකාල පිරිසැකසුම්කරණය.

11.4.3.1 ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ පහත සඳහන් දත්ත පදනම් 03ක් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර දත්ත 1000 ක් ඇතුළත් කර ඇත.

- CEA දත්ත පදනම - පුස්තකාල පොත් පිළිබඳව
- IND දත්ත පදනම - පුවත්පත් ලිපි හා සඟරා ලිපි පිළිබඳව
- EIA / IEE දත්ත පදනම - පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා / මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තා පිළිබඳව

11.4.3.2 පුස්තකාල පොත් සඳහා තීරු සංකේත ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීම.

- පුස්තකාල පොත් 14,000 ක් සඳහා තීරු සංකේත ඇලවීම සිදුකරන ලදී.
- තීරසංකේත කියවනය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නව සාමාජිකයන් 175ක් නිකුත් කිරීම.

11.4.4 පුස්තකාල ප්‍රකාශන

සඟරා පටුන පිටු ඇතුළත් “සඟරා ප්‍රවර්තනය” කලාප 05 ක් සහ “පාරිසරික පුවත්පත් ලිපි හා සඟරා ලිපි අනුක්‍රමණිකාව” කලාප 04 ක් 2013 වර්ෂය සඳහා සම්පාදනය කර ඊ-මේල් මගින් බෙදා හැර ඇත.

11.4.5 පාරිසරික තොරතුරු හුවමාරු කිරීම

- දේශීය, විදේශීය පුස්තකාල හා වෙනත් සංවිධාන අතර තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම - 1400
- පුස්තකාලයට පැමිණ තොරතුරු ලබාගත් පාසැල් සිසුන් හා බාහිර පාඨක සංඛ්‍යාව - 675
- සොබාකෙත මධ්‍යස්ථාන වෙතින් පහත අයුරින් තොරතුරු ලබාගෙන ඇත.

අත්තිඩිය - 678, රුමස්සල - 1417, කෑගල්ල - 126

- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය වෙත පොත් සහ සඟරා බැහැරදීම 3950 ක් සිදුකර ඇත.

11.4.6 පුස්තකාල ජාල ක්‍රියාකාරකම්

- HELLIS / SLLA / SLSTIC/AGRINET/SLLA-AGM තොරතුරු ජාලවලට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාදීම.
- පුස්තකාල ජාල රැස්වීම් හා වැඩිමුළු වලට සහභාගිවීම - 13
- AGRINET පුස්තකාල ජාලයේ පාඨකයින් සඳහා පටුන පිටු 40 සැපයීම.
- පුස්තකාල ජාල සඳහා දත්ත 425 ක් සැපයීම.

11.4.7 අනිකුත් ක්‍රියාකාරකම්

11.4.7.1 පුස්තකාල තාක්ෂණය පිළිබඳ පුස්තකාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ දෙදෙනෙක් පුහුණු කිරීම.

11.4.7.2 බ්‍රිතාන්‍ය කවුන්සිල් පුස්තකාලයේ සාමාජිකත්වය 2013/2014 ට ලබාගැනීම හා සාමාජිකපත් කාර්යාල මණ්ඩලයට බෙදාහැරීම.

11.4.7.3 ලෝක පරිසර දිනය 2013

- මේ සඳහා සහභාගි වූ ආරාධිතයින්, සිසුන්, ගුරුවරු, දෛමවිපියන් ඇතුළු 5000කට අධික ප්‍රමාණයක් පිළිගැනීම, අසුන් ගැන්වීම සහ වෙනත් කටයුතු සම්බන්ධීකරණය.

11.4.7.4 ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර 2013

- සිසුන් හා ගුරුවරු 350ක ප්‍රමාණයක් කඳවුර සඳහා පොළොන්නරුව ගුරු විද්‍යා පීඨයේදී ලියාපදිංචි කිරීම සහ නවාතැන්පහසුකම් සැපයීම.
- සංස්කෘතික වැඩසටහන් සඳහා ත්‍යාග මිලදී ගැනීම.
- දින 5ක් සඳහා කෑම බෙදාහැරීම සම්බන්ධීකරණය
- ටී-ෂර්ට් බෙදාදීම.
- ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සඳහා සිසුන් කණ්ඩායම්ගත කිරීම.

11.4.7.5 ජාතික සංඛ්‍යාංක වැඩසටහන යටතේ පිටු 17,000 පරිලෝකනය කිරීම සහ දත්ත පරීක්ෂා කිරීම.

11.4.7.6 ප්‍රගති වාර්තා, මාසික හා කාර්තු වශයෙන් සකස්කිරීම.

11.4.7.7 නිබන්ධන 411 ක් නාමාවලියට ඇතුළත් කිරීම හා රාක්කගත කිරීම.

11.4.7.8 පොත් 104 ක් සොබා කෙත මධ්‍යස්ථාන වලට හා ආයතන 04කට බෙදා හැරීම.

11.4.7.9 පුස්තකාල එකතුවට නව පුවත්පත් කැපුම් සංඛ්‍යාව 2050.

11.4.8 ආදායම

- පාරිසරික ප්‍රකාශන විකිණීම - 1262 රු. 56,025.00
(පොත්, පෝස්ටර්, අත්පත්‍රිකා සහ CDs) ඡායා පිටපත් ගැනීම - පිටපත් 16,761

11.5. දොම්පේ මාලිගාවත්තේ ඉදිකෙරෙන ඒකාබද්ධ කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය (KOICA)

11.5.1 හැඳින්වීම.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් මූල්‍යමය සහ තාක්ෂණික ආධාර ලබා ගැනීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනය (Korea International Cooperation Agency KOICA) වෙත 2007 මැයි 16 වන දින ඉල්ලීමක් සිදුකරන ලදී.

ඒ අනුව 2007 සැප්තැම්බර් 17 වන දින කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනයේ නියෝජිතයන් ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරයක යෙදුණි. ඒ අනුව දර්ශීය සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රදානයක් ලබා දීමට එකඟතාවය පළ කල අතර, වග ප්‍රදේශයේ පිහිටි භූමියක් මේ සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. මෙහිදී මහරගම නගර සභාව, සීතාවකපුර නගර සභාව, හෝමාගම ප්‍රාදේශීය සභාව සහ සීතාවක ප්‍රාදේශීය සභාව යන පළාත් පාලන ආයතන 04 කට පහසුකම් සැපයීමට යෝජනා විය.

මේ සඳහා කොරියානු රජය විසින් සාකච්ඡා සම්මුති සටහන් (Record of Discussion – RoD) නම් ගිවිසුම 2008 අප්‍රේල් 24 දින එකල තිබූ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සහ කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනයේ නිත්‍ය නේවාසික නියෝජිත අතර අත්සන් කරන ලදී. එම ගිවිසුම අනුව වග, පැල්පොල ප්‍රදේශයේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් කොරියානු රජය ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 4.5 ක්ද ශ්‍රී ලංකා රජය ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 1.5 ක්ද ලබා දීමට එකඟ විය.

කෙසේ වෙතත් වග, පැල්පොල ඉදිකිරීමට යෝජිතව තිබූ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ව්‍යාපෘතියට එරෙහිව උද්ගත වූ ප්‍රබල මහජන විරෝධය මත ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් එම ව්‍යාපෘතිය තාවකාලිකව නතර කිරීමට තීරණය කරන ලද අතර, ඒ අනුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියද එම ව්‍යාපෘතියට සිය අනුමැතිය ලබා නොදී. කෙසේ වෙතත් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනය විසින් ලබා දීමට යෝජිත ප්‍රදානය ශ්‍රී ලංකාව වෙත ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති භූමිය වග, පැල්පොල සිට දොම්පේ වෙත මාරු කිරීමේ හැකියාවක් ඇතිදැයි සාකච්ඡා ආරම්භ කෙරින.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කිහිප වතාවක්ම සිදු කරන ලද ඉල්ලීම් සහ ප්‍රයත්නයන්ගෙන් අනතුරුව කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනය විසින් ව්‍යාපෘති භූමිය, දොම්පේ ප්‍රදේශයට මාරු කිරීමට සිය එකඟතාවය පල කලේය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් එකතු කරන ලද කසළ වලින් දිනකට ටොන් 10 ක් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවසාන බැහැරලීමේ පහසුකම් ලබා දීමට සැලසුම් කෙරිණ. මෙම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයට අමතරව එම භූමිය තුළම කොම්පෝස්ට් අංගනයක් ඉදිකිරීම සඳහා පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් මූල්‍යමය සහ තාක්ෂණික ආධාර ලබාදීමට සැලසුම් සකස් කෙරිණ. මෙම භූමිය මූලිකව ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතු වන අතර, වාණිජ වන වගාවක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට බදු පදනම මත ලබා දී තිබුණි. සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් මෙම ඉඩමෙහි හෙක්ටයාර 06 ක භූමි කොටසක් දීර්ඝකාලීන බදු පදනම මත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට නිදහස් කිරීමට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව පියවර ගන්නා ලදී.

11.5.1.1 අරමුණ

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු පහත පරිදි වේ.

1. කසල කළමනාකරණයට අදාළව කටයුතු කරන ප්‍රතිපත්ති සකස් කරන්නන් සහ රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය.
2. ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග සහ සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රමවේදයක් සඳහා වූ වැඩසටහන් ආධාරයෙන් ඒකාබද්ධව කසල කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම.
3. කසල ජනනය වන ස්ථාන, කසල ජනනය වන ප්‍රමාණය, කසල එකතු කිරීම සහ හෝ ගෘහස්ථ කසල සඳහා ප්‍රතිකර්ම යෙදීම ආදිය පිළිබඳ සමීක්ෂණ සිදු කිරීම.
4. ඉහත ප්‍රාදේශීය තුළ ජනනය වන ගෘහස්ථ කසල සඳහා සුරක්ෂිත මෙන්ම කාර්යක්ෂම කසල එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම .
5. සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයක් ඉදිකිරීම සහ එයට අදාළ යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීම.

11.5.2 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන.

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය වනුයේ කොරියානු ජනරජය වෙනුවෙන් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී, සමාජවාදී ජනරජය වෙනුවෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියත් වේ.

11.5.2.1 අදාළ රජයන් යටතේ සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම්.

1. කොරියානු ජනරජය යටතේ සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම්

කොරියානු ජනරජයේ ක්‍රියාත්මක වන නීති රෙගුලාසි වලට අනුකූලව සහ වගන්ති I හි 5.1 යටතේ දක්වා ඇති අයවැය සීමාවන්ට අනුකූලව කොරියානු ජනරජය වෙනුවෙන් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී, සමාජවාදී ජනරජයට සහාය වනු ඇත.

අවශ්‍ය වූ විටෙක සහයෝගීතා ගිවිසුමක් මාර්ගයෙන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සංශෝධනය කළ හැකිය.

(ඒ) ආරාධිත පුහුණු වැඩසටහන් :

(අ) ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, මධ්‍යම රජයේ මෙන්ම සහ පළාත් පාලන ආයතන වල කසල පරිපාලනය සහ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන කළමනාකරණය සහ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රජයේ නිලධාරීන්ට කොරියාව තුළ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ආරාධනා කිරීම.

- කසල ප්‍රතිපත්තිය -10 දෙනෙකු සඳහා සතියක පුහුණුව.
- කසල කළමනාකරණය -15 දෙනෙකු සඳහා සති දෙකක පුහුණුව.
- කසල පහසුකම් කළමනාකරණය -15 දෙනෙකු සඳහා සති දෙකක පුහුණුව.
- කොම්පෝස්ට් කිරීමේ පහසුකම් -15 දෙනෙකු සඳහා සති දෙකක පුහුණුව.

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සහ කළමනාකරණය

- 5 දෙනෙකු සඳහා මාස දෙකක පුහුණුව.

(ආ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශ මත පුහුණු වැඩමුළු සඳහා සහභාගී වන අය කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය මගින් තෝරාගනු ලැබේ. ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව පුහුණු වැඩමුළු සඳහා සහභාගී වන සංඛ්‍යාව සහ කාලසීමාව වෙනස් විය හැකිය. තවදුරටත් අවශ්‍ය තොරතුරු දෙපාර්ශවයේ අන්තෝන්‍ය එකඟතාවය මත තීරණය කරනු ලැබේ .

(බී) කොරියානු විශේෂඥයන්ගේ පැමිණීම.

(අ) ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා අදාළ පර්යේෂණ සහ උපදෙස් ලබා දීම සඳහා කොරියානු විශේෂඥයින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ලබා දීම. ඔවුන්ගේ විශේෂඥතාවය සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ රැඳී සිටින කාලය පහත පරිදි වේ.

- ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය සහ සම්බන්ධීකරණය - මිනිස්- මාස 20
- කසල ලේඛන සහ ක්ෂේත්‍ර මැනුම් සඳහා උපදේශන - මිනිස්- මාස02
- කසල ප්‍රතිපත්තිය සහ කළමනාකරණය - මිනිස්- මාස03
- කසල එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේද කළමනාකරණය - මිනිස්- මාස02
- කොම්පෝස්ට් පහසුකම් කළමනාකරණය - මිනිස් - මාස01
- සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන ඉදිකිරීම් කළමනාකරණය - මිනිස් -මාස 12

(ආ) ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව විශේෂඥවරු රැඳී සිටින කාලය විශේෂඥතාවය සහ ඔවුන්ගේ සංඛ්‍යාව තීරණය කරනු ලබයි.අනෙකුත් තොරතුරු කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අතර වූ වැඩිදුර තොරතුරු විමසීම මගින් තීරණය කරනු ලබයි.

(සී) සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකිරීම.

(අ) මූලික සහ විස්තරාත්මක සැලසුම් සඳහා කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් කසල රඳවනය ඉදිකිරීම සඳහා වූ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සිදුකරනු ලබයි.

(ආ) කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් සිදු කරනු ලබන පාංශු කැණීම් කටයුතු සඳහා මූලික සහ විස්තරාත්මක සැලසුම් ලබාදෙනු ඇත.

(ඇ) සිතාවක ප්‍රාදේශීය සහා සීමාවේ හෙක්ටයාර් 02 ක් වූ අවම භූමි ප්‍රමාණයක ව්‍යාපෘතියට අදාළ ප්‍රදේශ වල එකතු කරනු ලබන ගෘහස්ථ කසල සඳහා සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකිරීම කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් සිදුකරනු ලබන අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පාංශු කැණීම් කටයුතු සිදුකරනු ලබයි. කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් සිදුකරනු ලබන ඉදිකිරීම් වලට කසල රඳවනයේ බිම් ආස්තරණ යෙදීම , අපදියර එකතු කිරීම සහ ප්‍රතිකර්ම යෙදීමේ පහසුකම්, වර්ෂා ජලවහන ක්‍රමවේදය, භූගත ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීමේ ළිං, බරකිරන පාලම, ටයර් සේදීමේ පහසුකම්, අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමේ

ක්‍රමවේදය, කළමනාකරණ සහ පාලන කාර්යාලය, ගෙවතු අලංකරණය, වැට සහ ගේට්ටුව ඉදිකිරීම, වායු හුවමාරු පද්ධති සැලසුම් කිරීම ආදිය වේ.

(ඇ) ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව මෙහෙයුම් ආයතන දෙකෙහි අන්තෝන්‍ය උපදෙස් මත ව්‍යාපෘති භූමියේ පිහිටීම සහ එහි ප්‍රමාණය වෙනස් විය හැකිය.

(ඩී) යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය ලබා දීම.

(අ) ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනය විසින් සපයනු ලබයි.

(ආ) යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය වල ප්‍රමාණය සහ පිරිවිතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවධියේදී වෙනස් විය හැකි වන අතර, එයට පාදක වනුයේ මෙහෙයුම් ආයතන දෙකෙහි අන්තෝන්‍ය අදහස් විමසීමයි.

2. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී , සමාජවාදී ජනරජය යටතේ සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම්.

ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථක ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී, සමාජවාදී ජනරජය විසින් එහි අභ්‍යන්තර නීති රෙගුලාසි වලට අනුකූලව පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබේ.

(ඒ) පරිපාලනමය ක්‍රියාකාරකම්.

(අ) ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම සඳහා වගකිව යුතු නිශ්චිත ආයතන සහ පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීම.

(ආ) ව්‍යාපෘති කාලසීමාවේ සහ ඉන්පසු ස්වාධීනව විශ්වාසවන්තව මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍යමය සහ මිනිස් ශ්‍රමයක් එනම් ඉංජිනේරුවරුන් තාක්ෂණික නිලධාරීන් සහ පරිපාලන නිලධාරීන් ඇති බවට සහතික වීම.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ බලපැවැත්වෙන නීති රෙගුලාසි වලට අනුකූලව අදාළ ආයතන වලින් ලබාගත යුතු අනුමැතීන් සහ බලපත්‍ර මෙන්ම පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් සඳහා අනුමැතීන්ද ලබාගැනීම.

(ඈ) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු සහ අනෙකුත් අවශ්‍ය ලිපිලේඛන ලබාදීම සහ මෙම සියළු තොරතුරු සහ ලිපිලේඛන ඉංශ්‍රීසි මාධ්‍යයට පරිවර්ථනය කර හෝ ඉංශ්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් තිබිය යුතුය.

(ඉ) කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශයේ ක්‍රමවත් කසල එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ දියුණු කිරීම මෙන්ම ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම සිදු කිරීම.

(ඊ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශයේ බැහැරලන කසල ක්‍රමවත් ලෙස වෙන්කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම සඳහා මහජනයා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක ප්‍රදේශයේ පළාත් පාලන ආයතනවල පරිපාලන නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම මෙන්ම සැලසුම් සකස් කිරීම.

(උ) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇති විය හැකි හිමිකම් පිළිබඳ ගැටළු මහජන අභියාචනාද ඇතුළුව සියළු නීතිමය ගැටළු නිරාකරණය කිරීම.

(බී) කසල රඳවනය ඉදිකිරීම සඳහා මෙවලම්.

(අ) කසල රඳවනය ඉදිකිරීම සඳහා නීත්‍යානුකූලව ලබාගත් ඉඩමක් ලබාදිය යුතු අතර, ව්‍යාපෘතිය ඉදිකිරීම සඳහා යොදාගන්නා ස්ථානය සහ භූමි ප්‍රමාණය පාර්ශවයන් අතර, වූ අන්තෝන්‍ය ගිවිසුමකින් තොරව වෙනස් කළ නොහැකිය.

(ආ) පාංශු කැණීම් කටයුතු එනම් පස් හැරීම, පැති බැම් සකස් කිරීම, භූමිය සමතලා කිරීම ආදී සිදු කිරීම.

(ඇ) ව්‍යාපෘතිය ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් එනම් පිවිසුම් මාර්ගය , විදුලිය, ජල සැපයුම්, මළ අපද්‍රව්‍ය පාලනය, ජලවහන කාණු පද්ධති, දුරකථන පහසුකම් සහ අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා ආදිය ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම ලබා දිය යුතුය.

(ඈ) ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය අදාල ලිපිලේඛන, තොරතුරු සහ සැලසුම් ලබාදීම.

(ඉ) ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කරන උපකරණ, අමුද්‍රව්‍ය සහ සැපයීම් වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ මිළදී ගැනීම හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ සීමාව තුළට ගෙන්වීමේ දී ගෙවිය යුතු ආයතන බදු, ලුහු බදු, තීරු බදු හෝ අනෙකුත් බදු අයකිරීම් වලින් නිදහස් කළ යුතුය.

(ඊ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය, පළාත් පාලන ආයතන, අනෙකුත් අදාල ආයතන මගින් නිකුත් කරන බලපත්‍ර, අනුමැතීන් ආදිය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීම මෙන්ම ඒ සඳහා වැයවන මුදල දැරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.

(උ) ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරන කාල සීමාවේදී පූර්ණ කාලීනව අවශ්‍ය කරන ආරක්ෂාව ලබා දීම.

(සී) උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය සඳහා මෙවලම්.

(අ) උපකරණ සවිකිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩ ප්‍රමාණ සහ පහසුකම් ව්‍යාපෘතිය භූමිය තුළින් ලබා ගැනීම.

(ආ) ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙනත් රටවල් වලින් ආනයනය කරන උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය සඳහා අවශ්‍ය කරන රේගු බදු වලින් නිදහස් කිරීම සහ එම ආනයනික උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වරාය ගාස්තු , ආනයන බදු සහ අනෙකුත් පොදු අයකිරීම් වලින් නිදහස් කිරීම.

(ඇ) වරායේ සිට ව්‍යාපෘති භූමිය දක්වා උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයේදී ගෙවිය යුතු බඩු බැමේ ගාස්තු, අභ්‍යන්තර ප්‍රවාහන ගාස්තු සහ රක්ෂණ ගාස්තු සඳහා වැය වන වියදම් දැරීම.

(ඈ) උපකරණ වල මනා ක්‍රියාකාරිත්වය සහ ඒවායේ නඩත්තු කටයුතු පිළිබඳ සහතික කිරීම.

(ඉ) ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමෙන් පසුව උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම්, මෙහෙයුම්, නඩත්තු සහ අලුත්වැඩියාව සඳහා අවශ්‍ය කරන වියදම් දැරීම.

(ඊ) කොරියානු රජයේ ප්‍රදානයන්ට අමතරව ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අවශ්‍ය උපකරණ, මෙවලම්, ගෘහභාණ්ඩ, වාහන, වාහන අමතර කොටස් සහ ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අවශ්‍ය අනෙකුත් අමුද්‍රව්‍ය සැපයීමහෝ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම

(උ) කොරියානු රජයෙන් ප්‍රදානය කරන ලද උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සඳහා පමණක් යොදා ගැනීම.

(ඩී) කොරියානු විශේෂඥයන් සඳහා මෙවලම්.

(අ) ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සහ හදිසි අවස්ථාවලදී අවශ්‍ය කරන වෛද්‍ය ආධාර ලබාදීම.

(ආ) වෙනත් රටවල සමාන කටයුතු සිදු කරන විශේෂඥයන්ට ලබා දෙන වරප්‍රසාද, නිදහස් කිරීම් සහ ප්‍රයෝජන වලට නොඅඩු වන ලෙස මෙහි පැමිණෙන විශේෂඥයන්ට අවශ්‍ය ඉහත වරප්‍රසාද ලබා දීම.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජනරජයේ දේශසීමාවට කොරියානු විශේෂඥයන් විසින් රැගෙන එන උපකරණ, අමුද්‍රව්‍ය සහ වාහන සඳහා බදු, තීරුබදු , ලුහු බදු සහ ශ්‍රී ලංකාවේ නීති රීති වලට අනුකූලව ගෙවිය යුතු අනෙකුත් අයකිරීම් වලින් නිදහස් කිරීම.

(ඈ) කාර්යක්ෂමව ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා කොරියානු විශේෂඥයන්ට අවශ්‍ය කරන සේවකයින් සහ හෝ සහායකයින් ලබාදීම.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින අණපනත් වලට අනුකූලව කොරියානු දූත මෙහෙයට අවශ්‍ය සිතියම් අදාල දත්ත, සංඛ්‍යාත සහ අනෙකුත් ලිපිගොනු සැපයීම.

(ඊ) ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ කොරියානු දූත පිරිසට ඒ අයගේ කාර්යය භාරය සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන සුදුසු කාර්යාලයක්, ගෘහභාණ්ඩ සහ අනෙකුත් උපාංග සැපයීම.

(උ) කොරියානු දූත පිරිසට ශ්‍රී ලංකාව තුළ රැඳී සිටීමට අවශ්‍ය බලපත්‍ර, අනුමැතීන් සහ ගමන් බලපත්‍ර ආදිය නිකුත් කිරීම.

(ඌ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ කොරියානු ජාතිකයන් හට පවරනු ලැබූ යම් කාර්යක් ඉටු කිරීමේ දී හෝ එම කාර්යය හා සම්බන්ධව පවතින්නාවූ යම් අලාභයක් ඇති වූ කල්හි සහ එම අලාභය ඔවුන් සිතාමතාම , අසාමාන්‍ය ක්‍රියාකලාපය නිසා හෝ පූර්ණ නොසැලකිල්ල නිසා ඇති වූ අවස්ථාවකදී හැර ඔවුන්ට එරෙහිව වන්දි දීමෙන් ඔවුන්ව ආරක්ෂා කිරීම.

(ඍ) පුහුණු වැඩ සටහන් සඳහා මෙවලම්.

(අ) මනාව ඉංග්‍රීසි භාෂාව හැසිරවිය හැකි සුදුසුකම්ලත් නිලධාරීන් පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී කරවිය යුතු අතර, පුහුණු වැඩමුළුව පැවැත්වීමට මසකට පෙර එම නිලධාරීන්ගේ ලේඛනය කොරියාව වෙත නිර්දේශ කළ යුතුය.

(ආ) මෙම නිලධාරීන් ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වැඩ කටයුතු කරන බවට සහතික වියයුතු අතර, කොරියාවේදී අදාල පුහුණුව ලබාගත් පසු ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධව කටයුතු කළ යුතුය.

11.5.3 භෞතික ප්‍රගතිය

11.5.3.1 විදේශීය කොටස සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ විශේෂිත ඉදිකිරීම්.

11.5.3.1.1 සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය

කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය මගින් පත් කරන ලද සැමිහි ඉදිකිරීම් සමාගම විසින් භූමි ආස්තරණය, බෙන්තොනයිට් ආස්තරණය සහ සනත්වයෙන් වැඩි පොලිඑතිලීන් ආස්තරණ යොදා සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ පැති බැම් සකස් කරන ලදී.

පස් කැණීම් කටයුතු අවසන් වූ පසු කසල රඳවන පෙදෙස පෙනෙන ආකාරය

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ පැති බැම් සඳහා ආස්තරණ යෙදීම

පතුලට භූගත ජලවහන පද්ධතියක් සවිකරන ලද අතර එයට මතුපිටින් සෙ.මී. 30 ක් ඝනකම සහිත කළු ගල් කැබලි තට්ටුවක් අතුරන ලදී. ඒ මතින් බෙත්තොනයිට් ආස්තරණය හැර ඉහත සඳහන් සියළු ආස්තරණ යොදන ලදී. මෙහිදී බෙත්තොනයිට් ආස්තරණය වෙනුවට පාරගමානා සංගුණකය තත්පරයට සෙ.මී. 1×10^{-7} ක් හෝ ඊට අඩුවන සේ බෙත්තොනයිට් හා පස් මිශ්‍ර ආස්තරණයක් යොදන ලදී. සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මතුපිට සිදුරු සහිත අපදියර එකතු කිරීමේ නල සහ වායු එක්රැස් කිරීමේ නල සවිකර ඇත.

භූගත ජල වහන නල අතුරමින්

භූගත ජල වහන නල වලට මතුපිටින් භූ ආස්තරණ(Geo textile) සහ සෙ.මී.30 ක් ඝනකමට කළුගල් ආස්තරණයක් යෙදීම

බිම් ආස්තරණ යොදනුයේ කසල මඟින් ජනනය වන අපදියර හෝ වැසිවතුර කසල රඳවනය හරහා කාන්දු වීම මඟින් පස සහ භූගත ජලයට විය හැකි දූෂණය වලක්වාලීමටය.

කසල රඳවනයේ පතුලට බිම් ආස්තරණ යොදමින්

අපදියර වලට වැසිවතුර හා එක්වීම වැලැක්වීමට හා කසල ප්‍රමාණය අනුව කසල රඳවන ප්‍රදේශය වඩාත් නම්‍යශීලී වීම සඳහා සැලසුමට අනුව කසල රඳවනයේ පලමු අදියර කලාප රකට බෙදා ඇත.

-වායු හුවමාරු පද්ධතිය

සනීපාරක්ෂක කසලරඳවනයේ ඉහලින්ම සිරස් ලෙසට වායු එක්රැස් කිරීමේ නල පද්ධතියක් සවිකර ඇත. මෙහෙයුම් අවධියේදී කසල අතර ඇති බිම් පිරවුම් වායුව සිදුරු සහිත නල මගින් එකතු කරන අතර එම වායුව දැල්ලක් මගින් පිළිස්සීම සිදු කරනු ලබයි.

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ වායු හුවමාරු පද්ධතිය

-අපදියර ළිං

අපදියර එකතු කිරීමේ නල පද්ධතිය සවිකර ඇති ආකාරය අනුව එකතු කරනු ලබන අපදියර කසල රඳවනය මධ්‍යයේ පිහිටි අපදියර ළිං වෙත යොමු කරනු ඇත. මෙහෙයුම් අවධියේදී මෙම ළිං මගින් එකතු කරන ලබන අපදියර තත්ව වාර්තා විශ්ලේෂණය සඳහා අවශ්‍ය සාම්පල ලබා ගැනීමට යොදාගනු ලබන අතර පසුව අපදියර ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය මගින් බැහැර කරනු ලබයි.

අපදියර ළිං

11.5.3.1.2 කසල රැඳවුම් ආස්තරණ ආරක්ෂක

ඉහත ව්‍යාපෘතියේ කොන්ත්‍රාත්කරු වන සැමිහි ඉදිකිරීම් සමාගමට කසල රැඳවුම් ආස්තරණ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඒකාකාර පළලක් සහ විෂ්කම්භයක් ඇති භාවිතා කල ටයර් 31,000 ක් පමණ අවශ්‍ය විය. කෙසේ වෙතත් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය බලාපොරොත්තු වූ කාලසීමාව තුළ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් භාවිතා කල ටයර් ලබා ගැනීම අපහසු විය. මේ නිසා නිත්‍ය අධීක්ෂණ නිලධාරී හි මුත් ලී මහතා යොජනා කරන ලද්දේ බිම් ඇතුරුම් පද්ධතියේ ආරක්ෂාව සඳහා පොලිප්‍රොපලීන් බෑග භාවිතා කිරීමටය.

හි මුත් ලී මහතා නිර්දේශ කරන ලද්දේ ඔවුන්ගේ අයවැය තුළ අමතර මුදල් ඉතිරි කර ගත හැකි වුවහොත් මූලික අදියර සඳහා පොලිප්‍රොපලීන් බෑග පිරවීමට අවශ්‍ය කළුගල් කැබලි ඔවුනට ලබා දිය හැකි බවයි. කෙසේ වෙතත් පොලිප්‍රොපලීන් බෑග ඇතිරීම ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් සිය වියදමින් සිදු කිරීම වගකීම විය.

2013 ජූලි මසදී පැවති මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමේදී ගත් තීරණයකට අනුව ව්‍යාපෘතියේ ඉතිරි ඇතිරීම් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කළුගල් කැබලි සහ පොලිප්‍රොපලීන් බෑග සඳහා යන වියදමට සමාන මුදලක් ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් තැන්පත් කිරීමට කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් අවසරය ලබා දුනි. ඒ අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අදාල වෙන්පත් මහාභාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම් වෙත රේඛනය කරන ලෙස කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයෙන් ඉල්ලීමක් කරන ලදී.

කෙසේ වෙතත් සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ පළමු කොටසේ බිම් ආස්තරණ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කළුගල් පුරවන ලද පොලිප්‍රොපලීන් බෑග සැමිහි ඉදිකිරීම් සමාගම විසින් දැනටමත් අතුරා අවසන් කර ඇත.

සනීපාරක්ෂක කසල රැඳවුම් ආස්තරණ ආරක්ෂකය

11.5.3.1.3 වර්ෂා ජල වහනය

කසල රැඳවුම් ප්‍රදේශයෙන් සහ අවට විශේෂයෙන් කඳු සහිත ප්‍රදේශයේ කාණු වලින් සහ මතුපිට ජලය ගලා යෑමට ඇති ඉහලින් පිහිටි කාණු මගින් ගලා එන අභ්‍යන්තර සහ බාහිර වැසි ජලය ගලා යෑමට වර්ෂා ජල වහන පද්ධතියක් සවිකර ඇත.

ඉංග්‍රීසි යු අකුර හැඩති පැති වැහිපිලි මගින් පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලේ සිට එන වැසි ජලය වෙන්ව ගලා යනු ලැබේ.

වර්ෂා ජල වහන නල මාර්ගය

11.5.3.1.4 අපදියර එකතු කරන නල

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ පතුල සකස් කර ඇත්තේ ඇලකරයක් සහිතවයි. මේ නිසා සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය තුළ ජනනය වන අපදියර සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ පලමු කොටස තුළ වූ ප්‍රදේශයේ ඇති අපදියර ඉවත්කරන නල වෙත ගමන් කරනු ඇත. සෙ.මී. 30 ක් සංඝකම සිදුරු සහිත බටයමත එම බටය අවහිර වීම වැළැක්වීම සඳහා සනකම මිලිමීටර 25-40 ක් වන සේ කළුගල් කැබලි අතුරා සකස් කර ඇති පද්ධතිය සහ 2% ක ආනතියක් සහිතව පතුලේ ආනතියට සමානව සවිකර ඇති ජලවහන නල මඟින් අපදියර ඉවත් කිරීම පහසු කරවයි.

11.5.3.1.5 අපදියර ප්‍රතිකර්ම අංගනය

අපදියර සහ භාවිතා කරන ලද ජලය(කොම්පෝස්ට් අංගනයෙන් ජනනය වන අපදියර, වාහන සේදීමෙන් පස් ඉවත් කරන ජලය) අපදියර සහ අප ජලය ඉවත් කරන නල මාර්ගය ඔස්සේ වතුර රඳවාගන්නා ජලාශයට හෝ අපජලය එක්රැස් කරන ටැංකිය වෙත ප්‍රවාහනය කරනු ඇත. මෙම ජලය තෙත් බීමකට මුදාහැරීමට පෙර අනුගාමී සමූහ ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය(Sequential Batch Reactor - SBR) මඟින් ජෛව ප්‍රතික්‍රියාවක් මඟින් ප්‍රතිකර්ම යොදන අතර අවසානයේ බාහිරව පිහිටි ඇලමාර්ගයකට මුදාහරිනු ලැබේ. අපජලය එකතු කරන ජලාශය, පූනික ටැංකිය, මිශ්‍ර ටැංකිය, අනුගාමී සමූහ ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය 1 සහ අනුගාමී සමූහ ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය 2 , ජලයේ ඇති අවසාදිත තැන්පත් කරන ටැංකිය(Settling Tank) සහ කෘතිම තෙත්බීම මේ වන විට ඉදිකර අවසන් වී ඇත. මෙම ටැංකි වල ජලවාරක(Water Proofing) ද්‍රව්‍ය ආලේප කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.

අපදියර ප්‍රතිකර්ම අංගනය ඉදිවෙමින් පවතී

11.5.3.1.6 පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් සහ කලමනාකරණ කටයුතු සඳහා සැමිහි ඉදිකිරීම ආයතනය විසින් දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර ඇත.

පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම

11.5.3.1.7 බර කිරන පාලම සවිකිරීම

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය වෙත කසල රැගත් වාහන මගින් රැගෙන එන කසල ප්‍රමාණය දැන ගැනීම සඳහා ටොන් 30 ක ධාරිතාවයක් සහිත බර කිරන පාලමක් සවිකරන ලදී. මෙම බර කිරීම මගින් කාර්යක්ෂම ලෙස කසල රඳවනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙන්ම අයවැය සම්පාදනය කිරීමට භාවිතා කල හැකි අපේක්ෂිත ධාරිතාව සහ සත්‍ය ධාරිතාව විග්‍රහ කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. මෙම පාලම මත ට්‍රැක් රථය තිරස්ව ස්ථාන ගත කල විට ට්‍රැක් රථය මත වූ භාරය විද්‍යුත් සංඥා දර්ශනයක් මගින් සංඛ්‍යාංක දත්ත සටහන ක සටහන් වේ. (digital counter) කිරන ලද භාරය ඒ සමගම මුද්‍රණය වන අතර විද්‍යුත් මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක එය සටහන් වනු ඇත. මෙම සියලුම මෙවලම් සහ අතිරේක උපාංග සවිකර ඇත.

බර කිරන මෙවලම්

11.5.3.1.8 ස්වයංක්‍රීය ටයර් සෝදනය සවිකිරීම

මෙම ටයර් සෝදනය ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාත්මක වන අතර ටයර් සේදීම සඳහා මිනිස් ශ්‍රමය අවශ්‍ය නොවේ. කසල රැගෙන එන රථ වල පහල කොටස සේදෙන බැවින් මෙම රථ මගින් ප්‍රධාන මාර්ග අපිරිසිදු වීම වැලැක්වේ. මෙම පද්ධතිය ව්‍යාපෘති භූමියේ පිවිසුම් ස්ථානය අසල ඉදිකර ඇති අතර සියළු වාහන වල ටයර් මේ ස්ථානයේදී සේදීම අනිවාර්ය වේ. නිරන්තරයෙන් මෙම ප්‍රවේශයේ පිරිසිදු ජලය පැවතීමට භාවිතා කරන ලද අපජලය ඉවත් කිරීම සිදු කල යුතුය. මෙම අපජලය පිරිසිදු කිරීම සඳහා අපදියර ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය වෙත යොමු කරනු ඇත.

ටයර් සෝදන ප්‍රවේශය

11.5.3.1.9 සංචාන පරිපථ ටෙලිවිෂනය සහිත කැමරා සවිකිරීම.

සංචාන පරිපථ ටෙලිවිෂනය සහිත කැමරා සවිකර අවසන් වී ඇත. මෙමගින් කසල රඳවනය වෙත පැමිණෙන සහ ඉවතට යන වාහන නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව ලැබෙනු ඇත.

සංචාන පරිපථ ටෙලිවිෂනය සහිත කැමරා සවිකිරීම

11.5.3.1.10 භූගත ජලය අධීක්ෂක ළිං.

භූගත ජලයේ ගුණාත්මකභාවය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා භූගත ජල අධීක්ෂක ළිං සවිකර ඇත.

භූගත ජලය අධීක්ෂක ළිං

11.5.3.1.11 වාහන නවතා තබන ස්ථානය

වාහන නවතා තබන ස්ථානයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත.වාහන අවහිර වීම් සිදුවන අවස්ථා වලදී මෙම ස්ථානය භාවිතා කල හැකිය.මෙම පහසුකම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන ස්ථානයේ වෙනම ස්ථානයක ඉදිකර ඇත.

වාහන නවතා තබන ස්ථානය

11.5.3.1.12 ව්‍යාපෘති භූමියේ පිවිසුම් ගේට්ටුව සවි කිරීම

ව්‍යාපෘති භූමියට පිවිසෙන ස්ථානයේ වානේ ගේට්ටුවක් සවිකර ඇත.කෙසේ වෙතත් ඉදිරියේදී මෙම ගේට්ටුව තව දුරටත් පළල් කිරීම අවශ්‍ය වේ .

ව්‍යාපෘති භූමියේ පිවිසුම් ගේට්ටුව සවි කිරීම

11.5.3.1.13 භූමි අලංකරණ කටයුතු

වාසාපාති භූමියෙන් පිටවන දූවලි සහ අනෙකුත් අංශු විසිරීම අවම කිරීම සඳහා භූමිය වටා පහත සඳහන් ගස් රෝපණය කරන ලදී.

1. රුක් අත්තන - *Alastonia scholaris*
2. අරලිය - *Plumeria acuminata*
3. කොබොලිල - *Bauhinia varigata*
4. පිහිසියා - *Filicium decipiens*
5. රඹුටන් - *Nephlium leppaceum*

අපදියර ප්‍රතිකර්ම පද්ධතියේ පැති බැම්ම වටා තණකොළ වවන ලද අතර එමඟින් කාර්යක්ෂම ලෙස පාංශු බාධනය වලක්වනු ඇත.

භූමි අලංකරණ කටයුතු

11.5.3.1.14 වතුර ටැංකිය ඉදිකිරීම.

සැමඹි ඉදිකිරීම් ආයතනය මඟින් ඉහල වතුර ටැංකියක් ඉදිකරන ලදී.

වතුර ටැංකිය ඉදිකිරීම

11.5.3.1.15 වතුර ඉවත් කරන නල මාර්ගය ඉදිකිරීම

ප්‍රතිකර්ම කරන ලද ජලය බාහිර ඇල මාර්ගට නිදහස් කිරීම සඳහා මෙම නල මාර්ගය සවිකරන ලදී.

වතුර ඉවත් කරන නල මාර්ගය ඉදිකිරීම

11.5.3.1.16 අභ්‍යන්තර මාර්ග ඉදිකිරීම

මෙහෙයුම් අවදියේදී සිදු විය හැකි මාර්ග අවහිරතා මඟ හැරවීමට සැමිහි ඉදිකිරීම් ආයතනය විසින් අභ්‍යන්තර මාර්ග ඉදිකිරීම් සිදු කරන ලදී. හදිසි මාර්ග අවහිරවීමක් සිදු වුවහොත් පසෙක අමතර ප්‍රදේශයක් පවතින අතර එමඟින් ප්‍රධාන මාර්ගයේ වාහන ගමනා ගමනයට බාධාවක් සිදු නොවනු ඇත. මාර්ග ජාලය පදනම්ව භාවිතා වන වාහන සංඛ්‍යාව සහ ඒවා යොදා ගන්නා වේලාව අනුව මෙහෙයුම් අවධියේදී ප්‍රවාහන කාලසටහන සකසනු ලැබේ.

අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය ඉදිකිරීම

11.5.3.1.17 පුහුණු සහ ධාරිතා වර්ධනය

සාකච්ඡා සම්මුති සටහන් අනුව ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, මධ්‍යම රජයේ සහ පලාත් පාලන ආයතන වල කසල පරිපාලනය හා කළමනාකරනයටද, සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන වල මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාව රජයේ නිලධාරීන්ට කොරියාවේදී පුහුණු වැඩමුළුවලට සහභාගී වීමට ආරාධනා ලැබීණ. ඒ අනුව පුහුණු වැඩමුළු 4 ක් පැවැත්වූ අතර

අවසාන වැඩමුළුව වූයේ කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් සහ කළමනාකරණය වෙනුවෙන් නිලධාරීන් 5 දෙනෙකු කොරියාවේදී පුහුණු කිරීම වේ .

කෙසේ වෙතත් පුහුණු වැඩමුළු සංඛ්‍යාව සහ එහි කාලය ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය සමඟ වෙනස් විය හැකි අතර පාර්ශවයන් දෙක අතර වූ අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවය මත මේ පිළිබඳ අවසාන නිගමනයකට පැමිණිය යුතුය. ඒ අනුව 2013 ජුනි 12 දොම්පේ ව්‍යාපෘති භූමියේදී පැවති ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමේදී කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව අවසාන පුහුණු වැඩමුළුව නිලධාරීන් 10 දෙනෙකුට මසක පුහුණුවක් ලබා දෙන ආකාරයට වෙනස් විය. ඒ අනුව කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් ඉහල පෙළේ නිලධාරීන් විශේෂයෙන් කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වූ උපදේශක කමිටුවේ නිලධාරීන්(6 දෙනෙකු) සඳහා සතියක පුහුණුවක්ද කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් නිලධාරීන් (4 දෙනෙකු) සඳහා මසක පුහුණුවක් ද ලබා දීමට කැමැත්ත පළ කරන ලදී.

මෙයට සමගාමීව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් දොම්පේ මාළිගාවත්ත සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් සහ කළමනාකරණය සඳහා කසල රඳවන මෙහෙයුම් ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. අමාත්‍යාංශය හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යටතේ කසල රඳවන මෙහෙයුම් ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය තනතුරු කිහිපයක් සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. කොළඹ මහ නගර සභාවේ තාක්ෂණික නිලධාරියෙකු හා දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවේ තාක්ෂණික නිලධාරියකු මෙම ඒකකය සඳහා තාක්ෂණික නිලධාරීන් ලෙස තෝරාගන්නා ලද අතර ව්‍යාපෘති කළමනාකරු ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරියෙකු තෝරාගන්නා ලදී.

ඉහත ඒකකය සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරියෙකු තාක්ෂණ නිලධාරී- තත්ව හා අනුකූලතා ලෙස තෝරා ගන්නා ලදී. මෙයට අමතරව යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු සහ පොම්ප ක්‍රියාකරු නව පත්කිරීම් ලෙස මෙම ඒකකයට බඳවා ගන්නා ලදී. ඉහතින් සඳහන් කළ තාක්ෂණික නිලධාරීන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත පූර්ණ කාලීනව නිදහස් කල අතර දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ අවම වශයෙන් අවුරුදු 3 ක් අඛණ්ඩව සේවය කිරීමට කැමැත්ත පළ කරන ලදී.

පුහුණු වැඩමුළුවේ න්‍යායපත්‍රය අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ව්‍යාපෘති කළමනාකරු සහ තාක්ෂණික නිලධාරීන් නිදෙනා මාසයක් සඳහා වූ පුහුණු වැඩමුළුවට යෝජනා කරන ලද නමුදු නොවැලක් විය හැකි හේතුවක් මත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් තෝරා ගන්නා ලද තාක්ෂණික නිලධාරී- තත්ව හා අනුකූලතා ඉහත වැඩමුළුවට සහභාගී නොවීය. එම නිසා කසල රඳවුම් මෙහෙයුම් ඒකකයේ නිලධාරීන් නිදෙනෙකු පමණක් 2013 නොවැම්බර් 04 සිට 2013 නොවැම්බර් 30 තෙක් කොරියාවේදී පැවති මසක වැඩමුළුවට සහභාගී විය.

කෙසේ වෙතත් අපේෂිත ඉහල පෙළේ නිලධාරීන්ට (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, පළාත් පාලන කොමසාරිස් , දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවේ ලේකම්) මෙම වැඩමුළුවට සහභාගී වීමට නොහැකි වූ අතර එයට හේතු වූයේ පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායක සමුළුව වෙනුවෙන් රජයේ වකුලේඛයක් නිකුත් කරමින් ඉහත නිලධාරීන්ට විදේශ ගමන් සීමා කිරීමයි. මේ හේතුව නිසා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේ ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් 4 දෙනෙකු (ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ, කළමනාකරු (සැලසුම් හා නිර්මාණ) සහ ව්‍යාපෘති නිලධාරී) අවස්ථාව ප්‍රයෝජනය ගැනීම සඳහා 2013 නොවැම්බර් 24 වන දින කොරියාවේ පැවැත් වූ සතියක වැඩමුළුවට සහභාගී වීම සඳහා යොජනා විය. යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු සහ පොම්ප ක්‍රියාකරුද ඉහත සතියේ පුහුණුව ලබා ගැනීමට හැකි විය.

කසල රැඳවුම් මෙහෙයුම් වෙනුවෙන් කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය

මහින් පැවැත් වූ වැඩමුළුව

11.5.3.1.18 මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්

ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් මාසිකව පැවැත් වෙන අතර ඒ සඳහා කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේත් අදාළ නිලධාරීන් මෙන්ම ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුද සහභාගී වේ. මෙහිදී ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය මෙන්ම ඕනෑම ගැටළුවක් පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන අතර කාර්ය සටහන අනුව ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු පහසුවෙන් සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම මෙහිදී සිදු කෙරේ.

මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්

11.5.3.1.19 අර්ධ වාර්ෂික ඇගයීම

දොම්පේ ඒකාබද්ධ කසල කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ අර්ධ වාර්ෂික ඇගයීම සඳහා 2013 අගෝස්තු මසදී කොරියානු පාරිසරික ආයතනය(Korea Environment Institute – KEI) සහ සුඩොක්වාන් ලැන්ඩ්ෆිල් සයිට් ආයතනය(Sudokwon Landfill Site Management cooperation) විශේෂඥයන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණින. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය ඇගයීම, විශේෂඥයන්ගේ ප්‍රවීණතාව බෙදාගැනීම සහ ඉදිකිරීම් ක්‍රමවේදයේ තාක්ෂණික සහ කළමනාකරණ මෙවලම් මෙන්ම ව්‍යාපෘතියේ යහ පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා අනාගත මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ තීරණ ගැනීම වේ.

අර්ධ වාර්ෂික ඇගයීම් කණ්ඩායමේ ප්‍රධාන නිර්දේශයන් වූයේ පළමුව දොම්පේ ප්‍රාදේශයෙන් එකතු කරන ලබන කසල ප්‍රමාණය පාලනය කිරීම තුළින් කසල රඳවනය වෙත පැමිණෙන කසල ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම පිළිබඳ සැලැස්ම සකස් කිරීම, දෙවනුව අවට පලාත් පාලන ආයතන වලින් කසල ලබා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ දේශපාලන වශයෙන් විසඳුමක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව සොයා බැලීම වේ .

තෙවනුව ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කටයුතු සහ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් අත්පොත සැකසීම සඳහා දේශපාලනමය,ක්‍රියාකාරී සංවිධාන සහ තාක්ෂණික සහාය යන තල වලදී පුහුණු වැඩමුළු අවසන් කිරීම ද වේ.අවසානයේ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා සුදුසු උපකරණ හඳුනා ගැනීමට විශේෂඥයන් උපදෙස් ලබා දීමද මෙහිදී සිදු විය.

2013 වසරේ අගෝස්තු වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වල ප්‍රගතිය 68% ක් වූ අතර අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය වූයේ 86% කි.මෙම ප්‍රමාදයට හේතුව වූයේ මැයි-ජූලි මාස වල පැවති අයහපත් කාලගුණ තත්වයයි.

අර්ධ වාර්ෂික ඇගයීම රැස්වීම

11.5.3.2 ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් සිදුකල යුතු කාර්යයන්

11.5.3.2.1 පස් වැඩ

ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරන අතරතුර ප්‍රතිකර්ම පද්ධති ය ඉදිකෙරෙන ස්ථානයේ අමතර පස් වැඩ කොටසක් සිදු කිරීමට කොරියානු කොන්ත්‍රාත් කරු ඉල්ලීමක් කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරු කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සකසන ලද පිරිවිතර අනුව සහ ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තු අනුව මේ සඳහා වැයවෙනුයේ අපේක්ෂිත මුදල රුපියල් 580,500.00 කි.රජයේ සම්මත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුව ඉදිකිරීම්,පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනයේ ලියාපදිංචි පාර්ශවයන් 07 දෙනෙකුගෙන් මිල ගණන් කැඳවූ අතර එයින් නිදෙනෙකු ප්‍රතිචාර දක්වන ලදී.මේ අතර කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේ ඉල්ලීම පරිදි සැමිහි ඉදිකිරීම් ආයතනය එම භූමියේ දැනටමත් ඉදිකිරීම් සිදුකරන නිසා ඉක්මනින් අදාල කටයුත්ත කිරීමේ හැකියාව සහ සම්බන්ධීකරණයේ පහසුව පිළිබඳ සලකා එම ආයතනයෙන් වෙනම මිල ගණන් කැඳවීමක් සිදු කරන ලදී.

පස් හැරීමේ කටයුතු මුළු මුදල රුපියල් 567,00.00 ක් සහ 12% වැට් බද්ධක් සහිතව කිරිඳිවැල, මහලොලුව, නො.1 දරණ ස්ථානයේ පිහිටි සැමිහි ඉදිකිරීම් සමාගමෙන් (Samhee construction co.Ltd) සිදුකර ගැනීමට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් කරන ලද නිර්දේශය ව්‍යාපෘති ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලදී.අවසානයේ සැමිහි

ඉදිකිරීම් ආයතනයට අදාළ කාර්යය සිදුකිරීමට පිරිනැමූ අතර ඔවුන් දෙන ලද කාල සීමාව තුළ එම කාර්යය සාර්ථකව නිම කරන ලදී.

11.5.3.2.2 යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම(මාර්ග,විදුලිය,වැට,දුරකථන හා සන්නිවේදන,ජලසැපයුම සහ කාර්යාල පහසුකම් ආදිය)

දෙරට අතර වූ ගිවිසුම අනුව උපකරණ සහ අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහණය සහ සවිකිරීමට ප්‍රථම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ව්‍යාපෘති භූමියට විදුලිය,ජලය,දුරකථන ලබා දීම සහ පිවිසුම් මාර්ගය සංවර්ධනය කල යුතු විය. පලාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් බෝක්කු සහිත පිවිසුම් මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීමට පියවර ගත් අතර පාර කාපට් කිරීම(Asphalt base carpet)මේ වන විට සිදුවෙමින් පවතී.

දුරකථන පහසුකම්, තාවකාලික විදුලි සැපයුම සහ ජල සැපයුම ව්‍යාපෘති භූමිය වෙත දැනටමත් ලබා දී ඇත. සැමභී ඉදිකිරීම් සමාගමේ ඉල්ලීම පරිදි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ව්‍යාපෘති භූමියට කිලෝවෝල්ට් 160 ක අධිබලැති විදුලි සැපයුමක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. ට්‍රාන්ස්ෆෝමර් කුටීරය, අධිවෝටීයතාවයකින් යුත් විදුලි රැහැන්, ට්‍රාන්ස්ෆෝමරය,විදුලි සැපයුම් කඩනය සහ මානක උපකරණ(Metering Equipment's)ආදිය සවිකර අවසන් වී ඇති අතර මෑතකදී ව්‍යාපෘති භූමිය වෙතට විදුලි සැපයුම ලබාදීම සිදුකෙරින.

කම්බි වැට ඉදිකිරීම

11.5.3.2.3 කසල සමීක්ෂණය

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සත්‍ය වශයෙන් අවශ්‍යකරන උපකරණ තීරණය කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සහ දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවේ නිලධාරීන් විසින් කසල සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී.ඒ අනුව කසල රඳවනයේ මෙහෙයුම් අවධියේ අවශ්‍යතාව අනුව සාකච්ඡා සම්මුති සටහනේ(ROD) දක්වා ඇති උපකරණ සහ වාහන ලේඛනය සංශෝධනය කර ඉදිරි කටයුතු සඳහා පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය හරහා කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය වෙතට ලබාදෙන ලදී.

කසල සමීක්ෂණය

11.5.3.2.4 ව්‍යාපෘතිභූමියට ආරක්ෂාව සැපයීම, කාර්යාල පහසුකම්, ඉංජිනේරුමය උපකරණ, ගෘහභාණ්ඩ, ලිපිද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් තාක්ෂණික මෙවලම්/උපකරණ(appliances) සැපයීම.

දෙරට අතර වූ ගිවිසුම අනුව ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ව්‍යාපෘති භූමියට අවශ්‍ය ආරක්ෂාව ලබා දීමට සහතික විය යුතුය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන ලද 2012.03.02 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවට අනුමැතිය ලබා දෙමින් ව්‍යාපෘති භූමියට ස්ථිර ආරක්ෂාවක් ලබා දීමට ඩබ්.ඊ. සිකුයුරිටි සර්විසස් පෞද්ගලික ආයතනය(W.E. Security Services (pvt) Ltd) යොදවන ලදී. ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ අළුතෙන් ස්ථාපිත කරන ලද කසල රඳවන ඒකකය වෙත ගෘහභාණ්ඩ(මේස 3 සහ පුටු 8) ප්‍රවාහනය කරන ලදී.

11.5.3.2.5 ප්‍රවාහන පහසුකම්

ඉහත සාකච්ඡා සම්මුති සටහනේ ඇතුළත් නියෝග අනුව කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේ නේවාසික අධීක්ෂක හී මුත් ලී මහතා 2012 අගෝස්තු 01 දා සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි අතර ඔහු සමස්ථ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදේශක ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම උපදේශකවරයා ශ්‍රී ලංකාව තුළ රැඳී සිටින කාලය තුළ පරිහරණය කිරීම සඳහා කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් ප්‍රදානය කරන ලද ජීප් රථය ලබා දෙන ලදී. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂක වරයෙකුට ලබා දෙන ඉන්ධන දීමනාවට සමාන දීමනාවක් ලී මහතා වෙතද ලබා දුනි.

11.5.3.2.6 බදු, තීරුබදු, ලුහු සහ අනෙකුත් බදු

දෙරට අතර අත්සන් කරන ලද සාකච්ඡා සම්මුති සටහනේ අනුව දොම්පේ මාලිගාවත්තේ ඉදිකෙරෙන සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය, යන්ත්‍රෝපකරන ආනයනය කිරීමේදී එම භාණ්ඩ රේගුවෙන් නිදහස් කර ගැනීම සහ එම ද්‍රව්‍ය ව්‍යාපෘති භූමිය වෙත ප්‍රවාහනය කිරීම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සිදු කල යුතු විය. නැව් බඩු නිදහස්කර ගැනීම යනු විශේෂයෙන් පුහුණු වූ පුද්ගලයෙකු සිදු කල යුතු කාර්යයක් නමුත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සතුව එවැනි විශේෂඥතාවයක් සහිත පුද්ගලයන් නොමැති බැවින් ආනයනික (අමුද්‍රව්‍ය, උපකරණ, යන්ත්‍ර සහ අදාල අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය) භාණ්ඩ නිදහස් කර ගැනීමේ සේවාව ලබා ගැනීමට සහ එම භාණ්ඩ පැටවීම, ප්‍රවාහනය සහ ව්‍යාපෘති භූමිය වෙතට භාණ්ඩ ගොඩ බැම් සඳහා පිළිගත හැකි සේවා සපයන්නෙකු ලබා ගැනීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවන ලදී. ඒ අනුව එම සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් ගොඩනැගිල්ලේ, පස් වෙනි මහලේ නො. 126/5.1.S යන ස්ථානයේ පිහිටි සසිරි ඇසෝසියේට්ස්(Sasiri Associates) වෙත සේවා කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමන

ලදී.ඒ අනුව කලින් කලට ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන අමුද්‍රව්‍ය සහ උපකරණ සියල්ල මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නිදහස් කරගනු ලැබේ.

11.5.3.2.7 ව්‍යාපෘති භූමිය නිරීක්ෂණ කිරීමේ කේෂ්ත්‍ර වාරිකා

මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ ප්‍රථම අත්දැකීම බැවින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කළමනාකරීත්වය විසින් තීරණය කරන ලද්දේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා සහ තාක්ෂණය හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා කැමැත්තක් දක්වන පාර්ශවයන්ට සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය නිරීක්ෂණය කිරීමේ අවස්ථාවක් ලබා දීමටය.ඒ අනුවඉහත කාලරාමුව තුළ පහත සඳහන් ආයතන වල නිලධාරීන් සහ ශිෂ්‍යයන් මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය නිරීක්ෂණය කිරීමට පැමිණුනි.

දිනය	ආයතනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
2013.01.10	කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය	11
2013.01.11	ආයෝජන මණ්ඩලය	3
2013.01.11	හොල්සිම් (පියෝසයිකල්)	7
2013.01.15	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය	15
2013.01.18	මහාභාණ්ඩාගාරයේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	13
2013.01.29	ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව	5
2013.01.30	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අංශය	7
2013.01.30	වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පශු සම්පත්,ධීවර සහ පෝෂණ පීඨය	15
2013.02.08	විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව	4
2013.02.12	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්	12
2013.02.15	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය	10
	කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලය	3
2013.02.27	කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යා පීඨය	5
2013.03.04	මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ වාස්තු විද්‍යා පීඨය	140
2013.03.22	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ වන විද්‍යා හා පාරිසරික විද්‍යා පීඨයේ විශේෂ උපාධි සිසුන්	9
2013.05.15	ප්‍රංශ සංවර්ධන ඒජන්සියේ නිත්‍ය නියෝජීත	2

දිනය	ආයතනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
2013.07.15	රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පීඨය	10
2013.07.15	උතුරු චීන කර්මාන්ත සංස්ථාව	6
2013.07.16	කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා ආයතන මගින් ලබා දෙන ණය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතියේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද උපදේශක ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ සාමාජිකයන්	5
2013.07.30	ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය	10
2013.08.09	කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනයේ අර්ධවාර්ෂික ඇගයීම් කණ්ඩායම	5
2013.09.04	සෝල් ගුවන් විදුලි ප්‍රචාරක සංස්ථාව	6
2013.09.25	කොරියානු රජයේ නිලධාරීන්	18
2013.10.14	ජාතික ආරක්ෂක සහ නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	120
2013.10.27	කැලනිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සත්ව විද්‍යා අංශය	52

ආරක්ෂක සහ නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සහ පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයෙන් පැමිණි ජනතාවට ව්‍යාපෘති භූමියේ දී දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම

11.5.4 මූල්‍ය ප්‍රගතිය

සාරාංශය(රු.)

	වෙන් කිරීම්	ලැබීම්	වියදම්
විදේශ කොටස	60,000,000		285,511,375**
දේශීය කොටස	40,000,000	40,000,000	40,000,000
අමතර	12,500,000	7,100,000	6,025,506.48

	වෙන් කිරීම්	ලැබීම්	වියදම්
මුළු එකතුව	52,500,000	47,100,000.00	46,025,506.48

** ඉදිකිරීම් කාර්යන් සඳහා පමණයි

ලැබීම්:		රු.47,100,000.00	
	ව්‍යාපෘති වියදම්	රු.	
	2013	KOICA	වෙන්කිරීම් 2013
වියදම්			
	A1.1 අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හා ප්‍රවර්ධනය	542,313.00	550,000
	A1.2 භූමි වැඩ	196,401.50	210,000
	B · යටිතල ව්‍යුහ සංවර්ධනය	21,355,467.02	21,725,000
	B1.1 මැනුම්, මෙහෙයුම් හා නඩත්තු උපකරණ	859,413.82	875,000
	C1.2 ආරක්ෂක සේවා , දොම්පේ	452,046.06	510,000
	D1.1 ප්‍රවාහන (ඉන්ධන හා නඩත්තු)	506,785.38	450,000
	D1.2 බදු, තීරු බදු, ලුහු සහ වෙනත්	21,859,698.70	27,930,000
	D1.3 ව්‍යාපෘති සමායෝජනය හා කළමනාකරණය	113,227.00	110,000
	D1.4 · අහඹු / විවිධ වියදම්	140,154.00	140,000
	මුළු වියදම	46,025,506.48	52,500,000

11.6 ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර ලීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල)

11.6.1 හැඳින්වීම.

11.6.1.1 පසුබිම

වර්තමානයේ අවිධිමත් ලෙස නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම තුළින් පාරිසරික සහ සෞඛ්‍යමය ගැටළු රාශියක් උද්ගත වී ඇති අතර, මේ සඳහා විසඳුමක් ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ඒකාබද්ධ කසළ කළමනාකරණය

ක්‍රමවේදයක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙහිදී නාගරික කසළ අවසාන ලෙස බැහැරලීමට පහසුකම් සැලසීමට විද්‍යාත්මකව පිළිගත් සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ අනුමත ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් නගර වල සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන 4 ක් ඉදිකිරීම සඳහා කොරියානු අපනයන - ආනයන බැංකුවේ ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදලෙන් මූල්‍යමය සහාය ලබාගැනීමට මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ඉල්ලීමක් සිදුකරන ලදී.

මෙම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ඉදිකෙරෙනුයේ අනුරාධපුරයේ කිරික්කුලම, හික්කඩුවේ මොන්රෝවියාවත්ත, පානදුරේ මාලමුල්ල සහ උඩුනුවර ගෝනාධිකවත්ත යන ප්‍රදේශ වල වන අතර, මෙමගින් අදාළ පළාත් පාලන ආයතන වලින් බැහැරලන අවශේෂ කසළ සඳහා පොකුරු ක්‍රමය යටතේ අවසාන බැහැරලීමේ පහසුකම් ලබාදීමට අපේක්ෂිතය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 41.886 ක් වන අතර, එයින් ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 33.536 ක් කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදලෙන් ලබාගැනීමට නියමිත අතර, ඉතිරි ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 8.350 ක් ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ලබාගැනීමට අපේක්ෂිතය. ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදලෙන් ලබාදෙන ණය ආධාර සඳහා නිර්ණායක තත්වයන් ණය මුදල ලබා ගන්නා රට අනුව වෙනස් වේ.

11.6.1.2 ව්‍යාපෘතියේ දැක්ම.

- පහත ස්ථානයන් හතරෙහිම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් බැගින් සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම
 - පානදුර
 - අනුරාධපුර නැගෙනහිර නුවරගම පළාත
 - උඩුනුවර
 - හික්කඩුව.
- අපදියර කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් සඳහා සැලසුම් ස්ථාපිත කිරීම.
 - කසළ රැඳවුම් වායු කළමනාකරණය සඳහා සැලසුම් ස්ථාපිත කිරීම.
 - කසළ ප්‍රමාණ පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු සැකසීම.
 - කසළ බැහැරලන ක්‍රම සහ ධාරිතාව පිළිබඳ අධීක්ෂණය/ එම පහසුකම් වල ප්‍රමාණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය

11.6.1.3 අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ සහ ප්‍රතිඵල.

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් අපද්‍රව්‍ය සඳහා ප්‍රතිකර්ම යෙදීම තුළින් නගර පිරිසිදු කිරීම සඳහා යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම සිදුවේ. ව්‍යාපෘතිය අවසන් වීමේදී ජාතියේ ප්‍රතිරූපය වර්ධනය වීම, රැකියා අවස්ථා උදාවීම සහ ආර්ථික සංවර්ධනය වර්ධනය වීම සිදු වනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් නාගරික අපද්‍රව්‍ය ක්‍රමවත් ලෙස බැහැරලීම හා කළමනාකරණය තුළින් මහජන සෞඛ්‍ය සුවතාවය හා සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳව සහතික වීම, රෝග වැළඳීමේ අවස්ථා

අඩුවීම සහ ආරෝග්‍යශාලා වලින් රෝග සඳහා ප්‍රතිකර්ම ලබාගැනීමට යන අවස්ථාව අවම වීම තුළින් වැඩිකරන දින ගණන වර්ධනය වීමත්, නිෂ්පාදනය වර්ධනය වීම තුළින් අදායම වැඩිවීමත් සිදු වේ.

අවසානයේදී ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂා කරනුයේ.

- ව්‍යාපෘතිය අවට පරිසරය දියුණු වීම.
- ප්‍රදේශවාසීන්ගේ මහජන සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂාව වර්ධනය වීම.
- අපදියර ප්‍රතිකර්ම පද්ධති වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව වර්ධනය වීම.
- පස, ජලය සහ වාත දූෂණය අවම වීම මෙන්ම අනෙකුත් පාරිසරික සහ සමාජ ආර්ථිකමය ගැටළු අවම වීම.
- ඒකාබද්ධ සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිකර්ම පහසුකම් මෙහෙයවීම පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම හුවමාරු කිරීමට අවස්ථාව සැලසීම.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පහත දක්වා ඇති විශේෂිත පාරිසරික තාක්ෂණික හා සමාජ ආර්ථිකමය වාසි අපේක්ෂිතය.

- පාරිසරික වාසි :
 - ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළහැකි සම්පත් භාවිතය උපරිම කිරීම.
 - සනීපාරක්ෂක ප්‍රතිකර්ම පද්ධති මගින් ප්‍රදේශවාසීන්ට ජීවත්වීම සඳහා යහපත් පරිසරයක් ඇති කිරීමට දායක වීම.
 - සනීපාරක්ෂක ප්‍රතිකර්ම පද්ධතියක් මගින් ප්‍රදේශවාසීන්ගේ මහජන සෞඛ්‍ය තත්වය දියුණු කිරීමට දායක වීම.
 - ක්‍රමවත් සහ විද්‍යාත්මක ප්‍රතිකර්ම ක්‍රමවේදයක් තුළින් ද්විතියිකව පරිසරය හා බැඳුණු ගැටළු අවම කිරීම සහ භූමි අලංකරණය වැඩි දියුණු කිරීම.
 - අක්‍රමවත් සහ නිත්‍යානුකූල නොවන ලෙස කසළ බැහැර කිරීම තුළින් සිදුවන දූෂණයෙන් දේශය ආරක්ෂා කිරීම.
 - විවිධ වූ මහජන වෝදනා විසඳීම හෝ වැලැක්වීම සහ ජීවත් වන පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම හා පුරවැසියන්ගේ මහජන සෞඛ්‍යයට ආරක්ෂාව ලබාදීම.
 - ජාතික ඉඩම් පරිහරණ සැලසුමට විවේකය ගතකිරීම සඳහා වූ ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් භූමි ප්‍රමාණයක් වෙන් කිරීමට රජයට අවකාශ සැලසීම.
- තාක්ෂණික වාසි :
 - විශ්වාස කටයුතු සහ ආර්ථික වාසි සහගත කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම තුළින් පෘථුල කළමනාකරණයකට එළඹීම.
 - දීර්ඝකාලීනව සනීපාරක්ෂක ලෙස කසළ බැහැරලීම.

- කසළ රඳවන මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු කටයුතු පිළිබඳ තාක්ෂණය අවශෝෂණය කර ගැනීම.
- අපදියර ප්‍රතිකර්ම සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ තාක්ෂණය අවශෝෂණය කර ගැනීම.
- **ආර්ථිකමය වාසි :**
 - තර්කාන්විත ලෙස ඉඩම් භාවිතය
 - ප්‍රජාවට කසළ ප්‍රතිකර්ම සඳහා යන වියදම ඉතිරි කර ගැනීම.
 - ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කටයුතු මඟින් රැකියා අවස්ථා උදාවීම.
 - කසළ රඳවන වැඩි දියුණු කටයුතු මඟින් රටවැසියන් තුළ වූ පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් වීම වර්ධනය වීම.
 - අවට පරිසරය හා බැඳුණු පහසුකම් සමඟ එකමුතුකම වර්ධනය වීම තුළින් ආර්ථිකමය වාසි ප්‍රසම්පාදනය වීම.
 - ගෘහස්ථ කසළ බැහැරලීම හා කළමනාකරණය සඳහා වැයවන වියදම ඉතිරි කරගත හැකි වීම.
 - ද්‍රව්‍යමය සම්පත් ප්‍රතිවක්‍රීකරණය තුළින් කාර්යක්ෂමතාවය ඇතිවීම.
- **සමාජමය වාසි :**
 - විශ්වාස වූත් සනීපාරක්ෂක වූත් කසළ ප්‍රතිකර්ම පහසුකම් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.
 - අවට පරිසරයට වඩාත් හොඳින් ගැලපෙන ලෙස සුදුසු කසළ රඳවන ඉදිකිරීම තුළින් පිළිකුල් සහගත ක්‍රියාවන්ට එරෙහිව යහපත් හැඟීම් උද්දීපනය කිරීමට හැකිවීම.
 - පරිසර හිතකාමී සංකල්ප භාවිතය තුළින් පරිසරය හා කසළ රඳවන පිළිබඳ ප්‍රජාවගේ දැනුම වර්ධනය.
 - කසළ ප්‍රතිකර්ම පහසුකම් ඉදිකිරීම තුළින් බිම් පිරවුම් සඳහා වූ ඉඩම් හිඟතාවය විසඳීම.
 - දීර්ඝ කාලීන ලෙස සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන සුරක්ෂිත කිරීම.
 - කලාපීය සංවර්ධනයට දායක වීම

11.6.2 ව්‍යාපෘති ස්ථාන

11.6.2.1 මාලමුල්ල ව්‍යාපෘති භූමිය.

පානදුර නගර සභාව, කළුතර නගර සභාව, පානදුර ප්‍රාදේශීය සභාව, කළුතර ප්‍රාදේශීය සභාව, මහින් ජනනය වන අවශේෂ කසල පානදුර ඉදිකිරීමට යෝජිත මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය වෙත බැහැර කිරීමට යෝජිතය.

යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය

ගල් අතුරන ලද පිවිසුම් ව්‍යාපෘති භූමියේ මාර්ගය

යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය වෙත වූ පිවිසුම් මාර්ගය

යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමියේ පිටුපස දර්ශනය

යෝජිත ඉදිරිපස දර්ශනය

රූපය 2.1 මාලමුල්ල යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය

11.6.2.1.1 අනවසර පදිංචි කරුවන් ඉවත් කිරීම

මාලමුල්ල ව්‍යාපෘති භූමිය සැලකීමේදී පවුල් කිහිපයක් යෝජිත භූමිය තුළ අනවසර යෙන් පදිංචි වී සිටීම ගැටළුවක් වී පැවතී. මෙහේතුව නිසා කොරියානු අපනයන- ආනයන බැංකුව විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ඉල්ලා සිටියේ මෙම අනවසර පදිංචි කරුවන් ගේ ගැටළුව සමථයකට පත් කර ඒ පිළිබඳ ස්ථිර කර බැංකුව වෙත දන්වන ලෙසය.

මෙම භූමියෙහි නීත්‍යානුකූල අයිතිකරු විසින් මෙම අනවසර පදිංචි කරුවන් ට එරෙහිව පානදුර උසාවියේ අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් මූලින්ම මාලමුල්ල භූමියේ අනවසර පදිංචිකරුවන් 73ක් පදිංචිව සිටියද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අනෙකුත් පාර්ශ්ව ආයතන සමඟ එක්ව සාමකාමී ලෙස ඉන් බහුතරයක් ඉවත් කරන ලද අතර අනවසර පදිංචිකරුවන් 7 දෙනෙකු පමණක් අවසානයේ ඉතිරි විය.

කෙසේ වෙතත් පානදුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් ගේ සෘජු මැදිහත් වීම මත අනවසර පදිංචි කරුවන් සියළු දෙනාම එම භූමියෙන් සාමකාමී ලෙස ඉවත් කරන ලද අතර ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල මගින් ක්‍රියාත්මක වීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් මාලමුල්ල භූමියෙන් අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම අවශ්‍ය භූමි ප්‍රමාණය නිදහස් කර ගැනීම සඳහා නැවත මැණුම් කටයුතු සිදු කෙරිණි. ඒ අනුව තඵතර දිස්ත්‍රික් මිනින්දෝරු කාර්යාලය මගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත නව මානක සැලසුම ඉදිරි කටයුතු සඳහා එවන ලදී. මෙයට සමගාමීව පානදුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ඔහුගේ 2013 දෙසැම්බර් 13 දිනැති ලිපිය මගින් දීර්ඝ කාලීන පදු පදනම මත ඉහත භූමිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත නීතිමය වශයෙන් නිදහස් කරන තෙක් භූමිය තුළ සංවර්ධන කටයුතු කරගෙන යෑමට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. මෙයට සමගාමීව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ඉදිරි කටයුතු කරගෙන යෑම සඳහා හැකි ඉක්මනින් අදාළ භූමිය නිදහස් කරන ලෙස පානදුර ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගෙන් ඉල්ලීමක්ද සිදු කලේය.

11.6.2.1.2 පාරිසරික අනුමැතිය

මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය සඳහා පාරිසරික අනුමැතිය ලබා ගැනීමට 2013 අප්‍රේල් 03 වන දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කඵතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය වෙත අයදුම් පතක් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව පානදුර මාලමුල්ල භූමියෙහි රජයේ අනුමත මිනින්දෝරු ඩී.එස්.බී. කුමාරසිරි මහතා විසින් මිනුම් කටයුතු සිදු කල හෙක්ටයාර 1,6498 ක් වූ භූමි ප්‍රමාණයක සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකිරීම සඳහා 2013 මැයි 29 වන දින පාරිසරික අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී.

11.6.2.2 උඩුනුවර, ගෝනධිකවත්ත ව්‍යාපෘතිය

ඉහත සඳහන් සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන 4 න් එකක් ඉදිකෙරෙනුයේ උඩුනුවර ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ වූ ගෝනධිකවත්ත නම් භූමියෙහිය. මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය මගින් මධ්‍යම පලාත තුළ වූ පලාත් පාලන ආයතන 11 ක ජනනය වන නාගරික කසල පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම සඳහා පහසුකම් සපයනු ඇත.

යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය

යෝජිත භූමියෙහි වම් පස දර්ශණය

යෝජිත භූමියෙහි දකුණු පස දර්ශණය

රූපය 2.2 ගෝනධිකවත්ත යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය

11.6.2.2.1 ඉඩම් නිරවුලය ලබා ගැනීම.

උඩුනුවර ව්‍යාපෘති භූමිය සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී කොරියානු අපනයන ආනයන බැංකුව මගින් ලබා දෙන ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල මගින් ලබා දීමට යෝජිත තාක්ෂණික හා මූල්‍යාධාර මත සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයක් ඇතුළුව ඒකාබද්ධ කසල කලමනාකරණ පහසුකමක් ඉදිකිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් උඩුනුවර ගෝනධිකවත්ත භූමියෙන් අක්කර 25 ක භූමි ප්‍රමාණයක් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවෙන් ලබා ගැනීමට දැනටමත් කටයුතු කර ඇත.

අමතර අක්කර 03 ක භූමි ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීම සඳහා මේ වන විට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සමඟ අදාළ සාකච්ඡා සිදුවෙමින් පවතී.

11.6.2.2.2 ගෝනධිකවත්ත පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම.

යෝජිත සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයට අමතරව මධ්‍යම පලාතේ තෝරා ගන්නා ලද පලාත් පාලන ආයතන කිහිපයක නාගරික කසල වල කාබනික කොටස් කොම්පෝස්ට් බවට පත් කිරීම සඳහා මෙම භූමිය තුලම

කොමිපෝස්ට් අංගනයක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇත. 2008 මැයි 22 දිනැති ගැසට් පත්‍ර අංක 1330/9 අනුව උක්ත ව්‍යාපෘති භූමිය පිහිටා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ පාංශු බාදක කලාපය තුළ බැවින් ව්‍යාපෘති යෝජක විසින් පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමක් සිදු කළ යුතුව ඇත.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ව්‍යාපෘති අනුමත ආයතනය වේ. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පාරිසරික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය, පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා තොරාගන්නා ලදී. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ලබා දෙන ලද කාර්ය නිර්ණය අනුව පාරිසරික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය විසින් සකස් කළ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් ඇගයීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ලබා දෙන ලදී. පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාවේ කෙටුම්පත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් වූ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ රැස්වීම් මාලා කිහිපයක්ම පැවැත්විනි.

මෙයට සමගාමීව පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාව සකස් කළ කණ්ඩායම සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2013 ජනවාරි 11 දින ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ අදහස් අනුව පාරිසරික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය විසින් පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාව සංශෝධනය කර නැවත ඇගයීම සහ නිරීක්ෂණ සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත බාර දෙන ලදී.

තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ නිර්දේශ අවසන් වූ පසු පාරිසරික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය විසින් අවසන් පාරිසරික ඇගයීම් වාර්තාව අනිර්ණයකද සමඟ පිටපත් 21 ක් භාෂා 3 කින් 2013 සැප්තැම්බර් 10 වන දින මහජන අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත බාර දෙන ලදී. මෙයට සමගාමීව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2013 ඔක්තෝම්බර් 31 වන දින රජයේ පුවත්පත්වල භාෂා තුනෙන්ම මහජන අදහස් ලබා ගැනීමට දැන්වීම් පල කළ අතර මහජන අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා මසක කාලයක් ලබා දීමට පියවර ගැනින. ඉහත ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවසාන අනුමැතිය ලබා දීම සාකච්ඡා කිරීම සඳහා මසකට පසුව එනම් 2013 දෙසැම්බර් 23 වන දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව පවත්වන ලදී. උඩුනුවර යොජිත සනීපාර්ක්ෂක කසල රඳවනයට තොරාගත් පලාත් පාලන ආයතන 11 විසින් ලබා දෙන මුළු කසල ප්‍රමාණය පිළිබඳව නිගමනයකට පැමිණීමට සෑහෙන කලක් ගත වූ බැවින් පාරිසරික ඇගයීම් වාර්තාව සැකසීම මෙලෙස කලක් ගත විය.

උඩුනුවර යොජිත ව්‍යාපෘතියට ලබා දෙන කසල ප්‍රමාණය පිළිබඳ තීරණයකට පැමිණීමට ගිය වසර තුළ ඉහල පෙලේ දේශපාලන අධිකාරියේ සහභාගීත්වයෙන් රැස්වීම් කිහිපයක් පැවැත්වීමට සිදු විය. කෙසේ වෙතත් 2013 ජුනි 17 වන දින මහනුවර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී පැවති ඉහල පෙලේ දේශපාලන රැස්වීමකදී මෙම ව්‍යාපෘතියට ලබා දෙන මුළු කසල ප්‍රමාණය පිළිබඳ අවසාන තීරණයකට එළඹින. මේ නිසා අවසාන පරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාව සැකසීමට සැලකිය යුතු කාලයක් ගත විය.

11.6.2.2.3 රැස්වීම්

වසර 2012 දී මහනුවර මහනගර සභාව ඇතුළු පලාත් පාලන ආයතන කිහිපයක පැනනැගුණු ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය ගරු එස්.බී. දිසානායක මැතිතුමා, පරිසර අමාත්‍ය ගරු අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා මැතිතුමා, මධ්‍යම පලාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය ගරු සරත් ඒකනායක මැතිතුමා සහ අදාළ පලාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රධානීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රැස්වීම් කිහිපයක් පවත්වන ලදී. එක් එක් පලාත් පාලන ආයතන වලින් ව්‍යාපෘතියට ලබා දෙන කසල ප්‍රමාණය පිළිබඳ නිගමනයකට එළඹීමට මේ වසර තුළදී ද පහත සඳහන් රැස්වීම් පැවැත්විනි.

- 2013 අප්‍රේල් 01- උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය ගරු එස්.බී. දිසානායක මැතිතුමා, පරිසර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ගරු අබ්දුල් කාදර් මැතිතුමා, මධ්‍යම පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය ගරු සරත් ඒකනායක මැතිතුමා, පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන්, මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රධානීන්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සහ අදාල අනෙකුත් ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රැස්වීමක් පැවැත්විණි.
- 2013 ජුනි 17- මහනුවර දිස්ත්‍රික් ලේකම් , මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රධානීන්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්, අදාල අනෙකුත් ආයතන වල නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් මහනුවර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී රැස්වීමක් පැවැත්විණි. මෙම රැස්වීම අවසානයේදී සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය දිනකට වෙන් 76 ක ධාරිතාවයකට ඉදිකිරීමට තීරණය කරන ලදී.

11.6.2.3 අනුරාධපුරය කිරික්කුලම ව්‍යාපෘතිය

මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකෙරෙනුයේ පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ තාක්ෂණික හා මූල්‍යමය ආධාර මත අනුරාධපුර නුවරගම්පලාන පිහිටි කිරික්කුලම භූමියේ ඉදිකර ඇති කොම්පෝස්ට් අංගන සංකීර්ණයට යාබදවය. මෙම ඉංජිනේරුමය සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකෙරෙනුයේ අනුරාධපුර නගර සභාව, නැගෙනහිර නුවරගම්පලාන ප්‍රාදේශීය සභාව සහ මධ්‍යම නුවරගම් පලාත ප්‍රාදේශීය සභාවට පහසුකම් සැලසීමටය. කොම්පෝස්ට් ක්‍රියාවලිය අවසානයේ දී ජනනය වන අවශේෂ කසල අවසාන බැහැරලීමට මෙම සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන වෙත යොමු කරනු ඇත.

රූපය 2.3 කිරික්කුලම යොජිත ව්‍යාපෘති භූමිය

11.6.2.3.1 ඉඩම් නිරවුලය

මුළු ව්‍යාපෘති භූමිය හෙක්ටයාර 10 ක් වන අතර නැගෙනහිර නුවරගම්පලාන ප්‍රාදේශීය සභා සීමාවේ පිහිටා ඇත. වර්තමානයේදී අමතරව තව අක්කර 12 ක් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබා ගැනීමට කටයුතු කෙරෙමින් පවතින අතර මේ සඳහා අනුරාධපුර පළාත් පාලන කොමසාරිස් සහ උතුරුමැද පලාත දේශපාලන අධිකාරිය සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වෙමින් පවතී.

11.6.2.3.2 රැස්වීම

2013 සැප්තැම්බර් 13 දින පළාත් පාලන කොමසාරිස්, පළාත් පලාත ආයතන වල ප්‍රධානීන්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාල රාජ්‍ය ආයතන වල නියෝජිතයන් සමඟ අනුරාධපුර පළාත් පාලන සභ

පළාත් සභා කාර්යාලයේදී රැස්වීමක් පැවැත්විණි. මෙම රැස්වීමේ මූලික අරමුණ වූයේ යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමියට යාබදව තවත් අක්කර 12 ක් ලබා ගැනීමයි. මෙම රැස්වීමේදී පහත නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත අධීක්ෂණ කමිටුවක් පිහිටුවීමට යෝජනා විය.

1. අනුරාධපුර මහනගර සභාවේ නගරාධිපති
2. නැගෙනහිර නුවරගම පලාත ප්‍රාදේශීය සභාවේ සභාපති
3. පළාත් පාලන කොමසාරිස්
4. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී
5. අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම්
6. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ උතුරු මැද පළාත් කාර්යාලයේ නිලධාරියෙක්
7. අනුරාධපුර මහනගර සභාවේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
8. නැගෙනහිර නුවරගම පලාත ප්‍රාදේශීය සභාවේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
9. ග්‍රාම නිලධාරී

11.6.2.3.3 පාරිසරික නිර්දේශය

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයට සහ කොම්පෝස්ට් අංගනය සඳහා පාරිසරික නිර්දේශය ලබා ගැනීමට 2008 ජනවාරි 06 වන දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුරාධපුර පලාත් කාර්යාලයට ඉල්ලුම්පතක් භාර දෙන ලදී. ඒ අනුව 2008 දෙසැම්බර් 29 වන දින අනුරාධපුර කීරික්කුලම භූමියේ කොම්පෝස්ට් අංගනය සහ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකිරීම සඳහා අදාළ පාරිසරික අනුමැතිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ලබා දෙන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර වනුයේ කොම්පෝස්ට් අංගනය ඉදිකිරීම වන අතර එය 2010 වසරේදී මහා භාණ්ඩාගාරයේ මූල්‍යාධාර මත පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මඟින් ඉදිකර අවසන් කරන ලදී.

මෙහි දෙවැනි අදියර වූ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය ඉදිකිරීම කොරියානු අපනයන - ආනයන බැංකුවේ තාක්ෂණික හා මූල්‍යාධාර මත ඉදිකිරීමට නියමිතය. ව්‍යාපෘතියේ ඉල්ලීම පරිදි පාරිසරික අනුමැතිය ඉදිරි වසර සඳහා දීර්ඝ කරන ලදී.

11.6.2.4 හික්කඩුව රජගම මොන්රෝවියාවක්ක ව්‍යාපෘතිය

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පලාත් පාලන ආයතන 18 න් 7 ක් එනම් ගාල්ල මහනගර සභාව, අම්බලන්ගොඩ නගර සභාව, හික්කඩුව නගර සභාව, අම්බලන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාව, බෝපේ-පෝද්දල ප්‍රාදේශීය සභාව, බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව, හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව යන පලාත් පාලන ආයතන වල කසල අවසාන බැහැරලීම සඳහා මොන්රෝවියාවක්කට රැගෙන ඒමට නියමිතය.

11.6.2.4.1 ඉඩම් නිරවුලය

මෙම ඉඩම ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතුව වන අතර එයින් හෙක්ටයාර 8 ක් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පලාත් පාලන ආයතන කිහිපයකට පහසුකම් සැපයීම සඳහා පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මඟින් ඉදාකෙරෙන කොම්පෝස්ට් අංගනය

සඳහා සහ කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා අරමුදල මගින් ඉදිකෙරෙන සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනය සඳහාත් ලබා දී ඇත. අමතර හෙක්ටයාර 5 ක් ලබා ගැනීම සඳහා මේ වන විට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සමඟ සාකච්ඡා කරමින් පවතී.

රූපය 2.4 රජගම මොන්රෝවියාවත්ත යෝජිත ව්‍යාපෘතිය භූමිය

11.6.2.4.2 පාරිසරික අනුමැතිය

රජගම මොන්රෝවියාවත්ත භූමියේ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවනයක් ඉදිකිරීම සඳහා පාරිසරික නිර්දේශය 2013 ජනවාරි 31 වන දින ලබා දී ඇත.

11.6.3. විස්තරාත්මක සැලසුම් කටයුතු සඳහා උපදේශන සේවාව ලබා ගැනීම සහ ණය ගිවිසුම අත්සන් කිරීම

11.6.3.1 සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන 4 හි විස්තරාත්මක සැලසුම් සඳහා උපදේශන සේවාව ලබා ගැනීම.

සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන වල විස්තරාත්මක සැලසුම් සඳහා උපදේශන සේවාව ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් 2012 වසරේදී අභිමත විමසුම(Expression of Interest) සිදුකරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රතිචාර දක්වන ලද කොරියානු උපදේශක සමාගම් 7 න් 3ක් තෝරා ගන්නා ලද අතර මෙම සමාගම් 3 කොරියානු අපනයනය-ආනයනය බැංකුව විසින් අනුමත කරන ලදී.

යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම (Request for Proposals (RFP)) සකස් කිරීම මහා භාණ්ඩාගාරයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද උපදේශක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් අවසන් කරන ලදී. යෝජනා කැඳවීම, ඇගයීම සඳහා ඇගයීම් ක්‍රමවේදයක් ගොඩ නැඟීම සහ උපදේශන සමාගම් ඉදිරිපත් කරන තාක්ෂණික/මූල්‍යමය වාර්තා සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුවට සහාය වීම සඳහා එම කමිටුවේ සභාපතිගේ නිර්දේශය මත මහාභාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව පත් කරන ලදී.

යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම් සඳහා කොරියානු අපනයන- ආනයන බැංකුවේ අදහස් ලැබුණු පසු තෝරා ගන්නා ලද කෙටි උපදේශක සමාගම් ලේඛනයේ ඇති සමාගම් වලින් යෝජනා කැඳවීම සිදු කරන ලද අතර ටෙන්ඩර් කරුවන් විසින් යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමේ අවසාන දිනය වූයේ 2013 සැප්තැම්බර් 18 යි.

කොරියානු උපදේශක සමාගම් තුනෙන් දෙකක් පමණක් මෙම ටෙන්ඩරය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වූ අතර කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුව අතර වූ ගිවිසුම අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද ප්‍රසම්පාදන කමිටුව මගින් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය 2013 ඔක්තෝබර් 04 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර 2013 නොවැම්බර් 18 වන දින මෙම ඇගයීම් කටයුතු නිම කරන ලදී. මෙම ටෙන්ඩර වාර්තා ඇගයීමේදී තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම් 4ක් සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද ප්‍රසම්පාදන කමිටු රැස්වීම් 4 ක් පවත්වන ලදී.

මූල්‍යමය වාර්තාව විවෘත කිරීමට පෙර තෝරාගන්නා ලද ටෙන්ඩර් කරු සඳහා කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුවේ අදහස් ලබා ගන්නා ලදී. කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුව සමඟ ඇති ගිවිසුම අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සහාය ඇතිව මූල්‍යමය වාර්තාව ඇගයීම සිදු කල අතර තාක්ෂණික සහ මූල්‍යමය වාර්තා වල අන්තර්ගතය සාකච්ඡා මගින් සම්මතයකට පැමිණීමට කටයුතුකරමින් පවතී .

2013 වසර අවසන් වන විට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු 4 ක් සහ අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටු 3 ක් පවත්වමින් මූල්‍යමය වාර්තාව සඳහා සම්මුතියකට පැමිණීමට කටයුතු කරමින් පැවතිනි.

11.6.3.2 ණය ගිවිසුම අත්සන් කිරීම

සඤ්ඤා අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 33,536,000 නොවැඩි හා සමාන වූ කොරියානු චොන් ප්‍රමාණයක(ඇමරිකානු ඩොලර් 33,536,000)ණය මුදලක් වශයෙන් ලබා ගැනීම සඳහා 2013 ජූලි 23 වන දින මුදල් හා සැලසුම් අමාත්‍යාංශයේදී ණය ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී. කොරියානු ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා ආයතනයේ ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ සියොන්ග්-හියෝග් යීම් මහතා මුදල් සහ සැලසුම් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ආචාර්ය පී.බී. ජයසුන්දර මහතා විසින් කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුව සහ ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් මෙම ණය ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී. මෙයට අමතරව ණය ගිවිසුම 2013 නොවැම්බර් 19 වන දින සිට ක්‍රියාකාරී වන බව කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුව විසින් දන්වන ලදී.

රූපය 3.1 කොරියානු අපනයන-ආනයන බැංකුවේ ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ සියොන්ග්-හියෝග් යීම් මහතා සහ මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම් ආචාර්ය පී.බී. ජයසුන්දර මහතා විසින් ආර්ථික සංවර්ධන සහයෝගීතා ආයතනයේ ණය ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී.

11.6.4 මූල්‍ය වාර්තාව 2013

සාරාංශය

	වෙන්කිරීම්	ලැබීම් (රුපියල්)	වියදම් (රුපියල්)
විදේශ සංරචකය	80,000,000.00	0	0
දේශීය (විදේශ සංරචකය)	25,000,000.00	0	0
දේශීය සංරචකය	40,000,000.00	14,100,000.00	14,089,193.54
මුළු එකතුව	145,000,000.00	14,100,000.00	14,089,193.54

වියදම් විස්තරය

වියදම

වෙන්කිරීම් 2013

2.1 බදු		25,000,000
3.1 ප්‍රවාහනය	1,388,731.00	3,600,000
3.2 කාර්යාල උපකරණ	1,865,654.04	6,000,000
3.3 කාර්යාල සැපයීම්	266,952.44	1,000,000
3.4 සේවක වැටුප්		
3.4 A අතිකාල ,යැපයීම් දීමනාව		
3.4AA ශුද්ධ වැටුප්		
3.4B උපයන විට ගෙවීම්		
3.4C සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල		
3.4D සේවක භාරකාර අරමුදල		
3.4 මුළු එකතුව	7,989,744.38	10,000,000
3.5 සංන්තිවේදන	207,873.67	100,000
3.6 පුහුණුවීම් හා ධාරිතා වර්ධනය	75,270.00	2,900,000
3.7 කුලී/ බදු	1,471,262.24	6,000,000
3.8 ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය හා සමායෝජනය	364,909.95	2,000,000
3.9 හදිසි / අහඹු විවිධ වියදම්	458,795.82	8,400,000
මුළු වියදම්	14,089,193.54	24,600,000

11.7 පාරිසරික ආරක්ෂණ හා සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ හා පසුච්චරම් ඒකකය තුළ ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් වූ මෙමගින් පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම හා එම ප්‍රදේශවල නියාමන කටයුතු වලට අදාළව දැන්වීම් පුවරු සකස් කිරීම, මහජනයා හා අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය සිදුවේ.

11.7.1 කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම.

මේ වන විට පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ 03 ක් සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම ආරම්භ කොට ඇත. බස්නාහිර පළාතේ බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සැලසුම, මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ තාක්ෂණික සහයෝගීත්වයෙන් ද, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි මරගල කන්ද පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ කළමනාකරණ සැලසුම ලෝක සංරක්ෂණ සංගමයේ තාක්ෂණික දායකත්වයෙන්ද, මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් හන්තාන පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සැලැස්ම ලෝක සංරක්ෂණ සංගමයේ හා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ ඒකාබද්ධ සම්පත් දායකත්වයෙන්ද ආරම්භ කර ඇත.

මෙම කළමනාකරණ සැලසුම් වලට අනුමත භාවිත ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශන සැකසීම, ප්‍රදේශයේ භූමි භාවිතය හා ප්‍රදේශයට අදාළ සිතියම් සකස් කිරීම, කලාපය ආශ්‍රිතව පවතින සංවේදී පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණයට අදාළ නිර්දේශය යනාදියද ඇතුළත් වේ.

11.7.2 පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ වල මායිම් සලකුණු කිරීම.

පසුගිය වසර තුළ පරිසර ආරක්ෂක ප්‍රදේශ කිහිපයක මායිම් කණු 100ක් සිටුවා අවසාන කොට ඇත.

මරගල කන්ද පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ පෙර හඳුනාගත් මායිම් සංශෝධනය සඳහා මොණරාගල දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ මූලිකත්වයෙන් පිහිටුවා ඇති කළමනාකරණ කමිටුව මගින් නැවත මායිම් සමීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී.

11.7.3 දැන්වීම් පුවරු.

බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සීමාව වටා නාමපුවරු 15 ක් සවිකර අවසාන කරන ලදී.

12.0. ආයතනික යහපාලන වාර්තාව

1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ස්ථාපනය කරන ලද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වාර්ෂිකව සපයනු ලබන මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මත පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

2013.12.31 වන දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 991 ක් වන අතර, දැනට 715 ක කාර්ය මණ්ඩලයකින් සමන්විත වේ.

12.1 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්

අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය (සමාජිකයින්) අමාත්‍යවරයා විමසා ජනාධිපති තුමා විසින් පත් කරනු ලබන සමාජිකයන් නිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

සෑම මසකට ම වරක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පවත්වනු ලබන අතර, 2013 වසර තුළ මෙවැනි රැස්වීම් 10 ක් පවත්වා ඇත. මෙම රැස්වීම් වලදී පාරිසරික කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රධාන ගැටළු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය මහපෙන්වීම් කරනු ලබන අතර, ආයතනයේ මුදල්මය හා පරිපාලනමය ව්‍යුහය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබීය.

12.2 විගණන කමිටු රැස්වීම්

රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛ අංක PF/PE 03 හා 1999.11.19 හා අංක PF/PE 10 හා 2000.10.30 දිනැති වක්‍රලේඛ හා 2003 ජුනි මස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද යහපාලන ගුරු උපදෙස් මාලාවට අනුව විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

මෙම කමිටුව මහා භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජිතයෙකු වශයෙන් මුදල්අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ වරයෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, මානව සම්පත්, මුදල් හා පරිපාලන නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, අධ්‍යක්ෂ (මුදල්), අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන) හා අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම් හා අධීක්ෂණ) යන අයගෙන් සමන්විත වන අතර, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ විගණන පරීක්ෂක වරයෙකු ද සහභාගී වේ. අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය කමිටුවේ කැඳවුම්කරු වශයෙන් ක්‍රියා කරනු ලැබේ.

මෙය සාමාන්‍යයෙන් මාස 03 කට වරක් රැස්වන අතර, 2013 වසර තුළ එවැනි කමිටු 04 ක් පවත්වන ලදී. එම කමිටුව පහත සඳහන් කාර්යන්හි නිරත විය.

- ගණකාධිකරණ හා අභ්‍යන්තර පාලනය ක්‍රියා පිළිවෙල පිළිබඳ සමාලෝචනය
- මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් තොරතුරු විමර්ශනය
- ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල ආර්ථික බව කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාව පිළිබඳව මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන පාලනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කිරීම
- ආයතනයේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර නීති රෙගුලාසි, කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති හා මහපෙන්වීම් ක්‍රියාත්මක කෙරේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
- කළමනාකරණය විසින් අවස්ථානුකූලව පවරන ලද විශේෂ විමර්ශන

12.3 අධිකාරියේ කාර්යසාධන හා අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, සංයුක්ත සැලැස්ම පාදක කොටගෙන සකසන අතර, එය අනුමැතිය සඳහා අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පිළිගන්වනු ලැබිය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඒ ඒ අංශ වලට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ඉන්පසු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඉලක්ක සහ අරමුණු සපුරාගත හැකි පරිදි එය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ද යන්න මාසිකව ප්‍රගතිය විමසන අතර, තෙයි මාසික ප්‍රගති වාර්තා සහ විවලාන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවශ්‍ය උපදෙස් සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මේ ආකාරයේ මාසික, තෙයි මාසික, වාර්ෂික ප්‍රගති වාර්තා, මුදල් සංසරණ වාර්තා, මූල්‍යමය ප්‍රගතිය, මිලදී ගැනීම් පිළිබඳ විස්තරාදිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ උපදෙස් හා අනුමැතිය පිණිස ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම කාර්ය සාධන ඇගයීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, ආයතනයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාවය වැඩිදියුණු කිරීම වේ.

තවද, අධිකාරියේ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය හා අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ගරු පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධානත්වයෙන් සෑම මසකට වරක් ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමක් පවත්වන අතර, මෙහිදී සෑම ඒකකයකම, සෑම පළාත් කාර්යාලයකම ප්‍රගතිය සියුම් ලෙස සමාලෝචනයට ලක් කෙරේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සහාපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වයේ සහභාගිත්වය ඇතිව මසකට වරක් කළමනාකාරීත්ව කමිටු රැස්වීම් පවත්වන අතර, මෙම රැස්වීමේ දී අධිකාරියේ සැබෑ ප්‍රගතිය පිළිබඳ විමසීමට භාජනය කරන අතර, ඒ ඒ මාසයේ ඉලක්කයන්ට එරෙහිව ලබාගත් ප්‍රගතිය හා යම් ආකාරයකින් ඉලක්කයන් සපුරාගත නොහැකි වී තිබේ නම්, ඊට හේතුව සොයාබලා, එම බාධකයක් මඟහැරීම සඳහා විසඳුම් යෝජනා කෙරේ.

12.4 කාර්ය සාධන ප්‍රගතිය

අධිකාරියේ සෑම නිලධරයෙකු හා සේවකයෙකු ම වාර්ෂිකව කාර්ය සාධන ඇගයීමට ලක්කෙරෙන අතර, මෙම ඇගයීම හුදෙක් ඒ ඒ නිලධරයාගේ හෝ සේවකයාගේ වාර්ෂික වැටුප් වර්ධකය ලබා දීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වන්නකි. මේ සඳහා නිර්ණායකයන් කිහිපයක් එනම්, දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා, ඉලක්ක සපුරා ගැනීම, මහජන සම්බන්ධතාවය, පැමිණීම හා අවංකභාවය යන නිර්ණායකයන් සැලකිල්ලට භාජනය වන අතර, ඒ ඒ අංශයේ අධ්‍යක්ෂ හෝ ප්‍රධානීන් විසින් මෙම ඇගයීම සිදු කෙරේ.

මෙම කාර්යසාධන ඇගයීමේ අනෙක් අරමුණ වනුයේ ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාවය වැඩි කිරීම හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම වේ.

12.5 සංයුක්ත සැලැස්ම

සංයුක්ත සැලැස්ම මඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනාගත උපක්‍රම හා දැක්ම ඉදිරිපත් කරයි. එමෙන්ම එමඟින් පාලක මණ්ඩලය සහ විධායක නිලධාරීන් ආයතනයෙහි ඉදිරි පැවැත්ම සඳහා යොදා ගන්නා වූ උපක්‍රම ද හඳුන්වා දෙනු ලබයි. තවදුරටත් ආයතනයෙහි සංයුක්ත සැලැස්ම මඟින් ආයතනයෙහි ව්‍යුහය, ශක්තීන්, දුර්වලතා මෙන්ම

ආයතනයෙහි බාහිර තර්ජන සහ අවස්ථා (SWOT) ඉදිරිපත් වෙයි. පසුගිය වසර තුන තුළ ඇති වූ ප්‍රගතිය සාරාංශගත කිරීම සහ ආරම්භක ප්‍රතිඵල උපාය මාර්ග ප්‍රතිලඵල අදාළ කාල රාමුව තුළ සමාලෝචනය කිරීම මෙමගින් ඉටුවන තවත් ප්‍රධාන කාර්යයකි.

ආයතනයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනය සත්‍ය ආදායම් මාර්ග සහ වියදම් ද, මූලික වර්තමාන ප්‍රාග්ධනයද, ඒ යටතේ ආයතනයේ අභ්‍යන්තර සහ බාහිර සාධක වල බලපෑම ද ආයතනයෙහි ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපාන ආකාරය පිළිබඳ දක්වාලයි. ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සැකසීම සඳහා උපකාරී වන්නා වූ මූලික සටහන් හා විස්තර වාර්තා ද මෙම සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ අන්තර්ගත වෙයි.

ඒ අනුව වර්ෂ 2014 සිට 2018 දක්වා වූ සංයුක්ත සැලැස්මක් අධිකාරිය විසින් සකස් කරනු ලබූ අතර ඒ යටතෙහි ඒ ඒ වර්ෂවල, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ආවරණය කරන්නාවූ විවිධ හා නව නියෝගයන් ජාතික පාරිසරික පනතට අනුගතව කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී අයුරින් ආවරණය කරයි.

මෙම සැලැස්ම අනෙකුත් සැලැස්මන්ට අනුගතව වර්තමාන තත්වයන් පරීක්ෂා කිරීමත් ආයතනයෙහි ක්‍රියාකාරකම් උපාය මාර්ග සහ ආයතනයෙහි වාර්ෂික ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම සහ ආයතනයෙහි සතු සම්පත් ප්‍රධාන ලෙස මූල්‍ය හා මානව සම්පත්වල තත්වයන් පිළිබඳව ඉදිරිපත්වේ.

සංයුක්ත සැලැස්ම මගින් අදාළ කාලය තුළ ආයතනය මගින් යෝජනා කරන ලද ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ තොරතුරු ද ඉදිරිපත් වෙයි. මෙම ව්‍යාපෘති ඉදිරි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගන්නා වූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණවලට සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂතුමා සහ ආයතනයෙහි සභාපතිවරුන් ගන්නා වූ තීරණද සඳහන් කරයි.

2012 වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරකම් සටහන සංයුක්ත සැලැස්මට අනුව සකසා ඇති අතර එය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි පාලන මණ්ඩලය මගින් අනුමත කොට ඇත.

12.6 වාර්ෂික වාර්තාව

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි වාර්ෂික වාර්තාව ආයතනයේ වැදගත් වූ එහි මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය දෘශ්‍යතාවයන් හඳුනා ගැනීමේ ප්‍රධාන තීරණ ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය වෙයි. වාර්ෂික වාර්තාවෙහි කෙටුම්පතක් අදාළ වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සහ මූල්‍ය සටහන් ද සහිතව අදාළ වර්ෂය අවසන්වන දින 60 කට පෙර විගණකාධිපතිට ලබාදිය යුතුවේ. විගණකාධිපති විසින් මූල්‍ය වාර්තා සම්බන්ධව ඔහුගේ වාර්තාව ද සහිතව දින 30 ක් ඇතුළත නැවත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට මූල්‍ය වාර්තා පිළිබඳව සලකා බැලීම සඳහා යොමු කරයි.

අවසාන වාර්තාව ප්‍රධාන භාෂා තුනෙන්ම සකසා අවසාන මූල්‍ය වාර්තා අදාළ වර්ෂයට අදාළව දින 150 ක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුගත යුතුවේ.

13.0. මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන හා මුදල් අංශය

13.1 මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය

මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය ප්‍රධාන වශයෙන් සේවක පුහුණුව හා සංවර්ධනය කිරීමේ කාර්යයේ නියැලී සිටියි. ඊට අමතරව අභ්‍යන්තර විනය පරීක්ෂණ කටයුතු ද මෙම ඒකකය විසින් සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

2013 වර්ෂය තුළදී පහත සඳහන් දේශීය හා විදේශීය පුහුණු වැඩ සටහන් මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය මගින් සිදුකර ඇත.

(i) දේශීය පුහුණුවීම්

(1) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ නිලධාරීන්, මධ්‍යම කළමනාකරණ නිලධාරීන්, ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්, කළමනාකරණ සහකාරවරුන්, පුස්තකාල කාර්යය මණ්ඩලය, නීති ඒකකයේ කාර්යය මණ්ඩලය සහ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයේ කාර්යය මණ්ඩලයද ඇතුළු නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු පාඨමාලා 53 ක් 2013 වර්ෂයේ දී සංවිධානය කරන ලදී.

(2) එම වර්ෂය තුළදී ලබාදෙන ලද ඉහත පුහුණු වැඩ සටහන් අතර, පහත සඳහන් කණ්ඩායම් පුහුණු කිරීම් හා වෙනත් වැඩමුළු ද ඇතුළත්ව ඇත.

අනු අංකය	පුහුණු වැඩ සටහන / වැඩමුළුවේ නම
01	අලුතින් බඳවාගත් කළමනාකරණ සහකරුවන් සඳහා කාර්යාල කළමනාකරණය සම්බන්ධ එක්දින වැඩමුළුව
02	අපජලය පිරිපහදු තාක්ෂණය පිළිබඳව CSE India ආයතනය සමඟ ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ සිව් දින නේවාසික පුහුණු වැඩ සටහන
03	පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය හා ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට අදාළව ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර ආර්ථික විද්‍යාව සම්බන්ධව පුහුණු පාඨමාලාව
04	ආරක්ෂිතව, විද්‍යාත්මකව හා ආර්ථිකමය ලෙස රිය පැදවීම සම්බන්ධ වැඩමුළුව
05	අලුතින් බඳවාගත් පරිසර නිලධාරීන් සඳහා පැවැත්වූ සිව්දින නේවාසික පුහුණු වැඩ සටහන
06	දකුණු පළාත් කාර්යාල නිලධාරීන් සඳහා පැවැත්වූ ඉංග්‍රීසි පාඨමාලාව
07	පරිසර නීතිය පිළිබඳ පවත්වන ලද සම්මන්ත්‍රණය
08	ඉහළ කළමනාකාරිත්වය සඳහා පැවැත්වූ දෙදින නේවාසික වැඩමුළුව

අනු අංකය	පුහුණු වැඩ සටහන / වැඩමුළුවේ නම
09	CSE India ආයතනය සමඟ ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ කර්මාන්තශාලා වලින් බැහැර කරන අපජලය පිරිපහදු කිරීම සම්බන්ධ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව සිව්දින නේවාසික පුහුණු වැඩ සටහන
10	පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය හා ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ සෂ් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හා ජල විද්‍යාත්මක බලපෑම් ඇගයීම් සම්බන්ධ පුහුණු පාඨමාලාව
11	පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය හා තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය සමඟ ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් තොරතුරු පද්ධතිය සම්බන්ධ එක්දින වැඩමුළුව
12	තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය සමඟ ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතිය සම්බන්ධ පුහුණු වැඩ සටහන (පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ ප්‍රතිපාදන යටතේ)

(3) නිලධාරීන්ගේ දෛනික සඳහා මානව සම්පත් කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව හැදෑරීමට කටයුතු සලස්වන ලදී.

ඉහත සඳහන් කණ්ඩායම් පුහුණු කිරීම් සහ තනි පුද්ගල පුහුණු කිරීම් මහා භාණ්ඩාගාරයේ ප්‍රතිපාදන යටතේ සිදු කරන ලදී.

(ii) විදේශීය පුහුණු කිරීම්

පරිසර දූෂණ පාලන, අන්තරාය කර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, සෂ් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, වායු සහ ජල තත්ව පසුපරම්, භූගෝල තොරතුරු පද්ධති, පරිසර කළමනාකරණය හා ඇගයීම් සහ පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් ආදී ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළව 2013 වර්ෂය තුළදී නිලධාරීන් 104 දෙනෙකු කෙටිකාලීන විදේශ පුහුණු වැඩ සටහන් සඳහා අවස්ථාව ලබාදුන් අතර, ඉන් 77 දෙනෙකු අදාළ පුහුණුවීම් සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

තවද, 2013 වර්ෂය තුළදී මූලික විනය පරීක්ෂණ 15 ක් මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය විසින් සිදුකර ඇත.

13.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය

2013.01.01 දිනට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සමස්ත සේවක මණ්ඩලය 803 ක් වේ. 2013 වසර තුළ පහත සඳහන් තනතුරු නාමයන් 2013.07.19 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සංශෝධනය කර ඇත.

පරිසර බලාත්මක නිලධාරී තනතුර, සහකාර නීති නිලධාරී ලෙසත්,

සහකාර නීති නිලධාරී තනතුර, නීති නිලධාරී ලෙසත්,

කම්කරු තනතුර කාර්යාල කාර්ය සහායක ලෙසත් වේ.

මීට අමතරව 2013 වසර සඳහා පහත සඳහන් තනතුරු කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කර ඇත.

තනතුර	ප්‍රමාණය
රියදුරු	03
පරිසර නිලධාරී	131
කළමනාකරු	01
තාක්ෂණ නිලධාරී	03
පරිපාලන නිලධාරී	01
කළමනාකරණ සහකාර	01
විදුලි යන්ත්‍රික සහකාර	01
යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
පොම්ප ක්‍රියාකරු	01
රියදුරු	01

ඒ අනුව 2013.12.31 දිනට අධිකාරියේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 947 ක් වන අතර, දැනට සිටින කාර්ය මණ්ඩලය 715 ක් වේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ලෙස සේවය කළ රමණී ඇල්ලෙපොල මහත්මිය 2013.02.28 දින සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වී ඇති අතර, නව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය සාරංග අලහස්පෙරුම මහතා 2013.03.13 දින ඒම තනතුරේ රාජකාරී භාරගෙන ඇත.

2013 වසර සඳහා බඳවා ගැනීම් / උසස්වීම්/ ඉල්ලා අස්වීම්/ තනතුරු හැරයාම් සහ විශ්‍රාම ගැනීම්

		2013		
තනතුර	බඳවා ගැනීම්	ඉල්ලා අස්වීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්	
		උසස්වීම්	සේවය හැරයාම්, ස්ථාන මාරු කිරීම්	
1.	භෞෂ්ඨ කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ	01		

2013

කනකුර	බඳවා	උසස්වීම්	ඉල්ලා අස්වීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්
	ගැනීම්		සේවය හැරයාම්, ස්ථාන මාරු කිරීම්	
2. මධ්‍යම කළමනාකරණ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ		04		
	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	01	01	
3. කණිෂ්ඨ කළමනාකරණ තාක්ෂණික නිලධාරී	02			
	රසඳු		02	
4. බලාත්මක / ක්‍රියාත්මක / ව්‍යාප්ති ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරී		08	05	
	ප්‍රෙද්ශීය පරිසර නිලධාරී/ පරිසර නිලධාරී	63	19	
5. කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ) රසායනාගාර සහකාර			01	
6. කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ නොවන)	04	02	02	02
7. ප්‍රාථමික මට්ටම (පුහුණු) රියදුරු	05			
8. ප්‍රාථමික මට්ටම (අර්ධ පුහුණු) යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01			

තනතුර		2013			
		බඳවා ගැනීම්	උසස්වීම්	ඉල්ලා අස්වීම් සේවය හැරයාම්, ස්ථාන මාරු කිරීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්
	පොම්ප ක්‍රියාකරු	01			
9.	ප්‍රාථමික මට්ටම (නුපුහුණු) කාර්යාල සහායක	05	0	1	
		82	15	31	2

අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ව්‍යාපෘති වල 2013 වසර සඳහා බඳවා ගැනීම් / උසස්වීම්/ ඉල්ලා අස්වීම්/ තනතුරු හැර යාම් සහ විශ්‍රාම ගැනීම්

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය

තනතුර		2013		
		බඳවා ගැනීම්	ඉල්ලා අස්වීම් සේවය හැරයාම් ස්ථාන මාරු කිරීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්
1	ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ		01	
2.	ලිපිකරු	03		
3	කාර්යාල සහායක	01		
	•		26	
		04	27	

ජ්‍යෙෂ්ඨ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

තනතුර		2013		
		බඳවා ගැනීම්	ඉල්ලා අස්වීම් සේවය හැරයාම් ස්ථාන මාරු කිරීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්
1	ව්‍යාපෘති ලේකම්	01		
2.	ව්‍යාපෘති සහකාර	01	01	
3.	කාර්යාල සහායක	01		
		03	01	

සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

තනතුර		2013		
		බඳවා ගැනීම්	ඉල්ලා අස්වීම් සේවය හැරයාම් ස්ථාන මාරු කිරීම්	විශ්‍රාම ගැනීම්
1.	ව්‍යාපෘති නිලධාරී		01	
2.	ප්‍රධාන ලිපිකරු	01	01	
3.	කාර්යාල සහායක	01		
		02	02	

13.3 මුදල් ඒකකය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්

13.3.1 ආයතනික තොරතුරු

13.3.1.1 පිහිටි ස්ථානය සහ නෛතික ස්වභාවය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යනු ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකි. එහි ප්‍රධාන කාර්යාලය අංක. 104, “පරිසර පියස”, ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවත, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකා යන ලිපිනයෙහි පිහිටා තිබේ.

13.3.1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම්වල ස්වභාවය

පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම, ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම සහ අපගේ තාක්ෂණික නිපුණත්වය සහ කැපවීම මත පරිසර අධ්‍යාපනය ලබාදීම හරහා පරසරය ආරක්ෂා කිරීම හා එහි ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ.

13.3.1.3 සේවක සංඛ්‍යාව

වර්ෂය අවසන් වන විට අධිකාරියේ සේවක සංඛ්‍යාව 715 ක් විය.

13.3.2 සකස් කිරීමේ පදනම

13.3.2.1 අනුකූලතා ප්‍රකාශනය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, සම කොටස් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් වලින් සමන්විත වේ. මෙම ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ICASL) මගින් නියම කරන ලද ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්ට (SLPSAS) අනුකූලව සකස් කර ඇත.

13.3.2.2 මිණුම් පදනම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඓතිහාසික පිරිවැය පදනමින් සකස් කර ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උද්ධමනීය සාධක සඳහා ගැලපීම් සිදුකර නැත.

13.3.2.3 ක්‍රියාකාරී සහ වාර්තාකරණ මුදල් ඒකක.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ක්‍රියාකාරී මුදල් ඒකකය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

13.3.3 මූලික ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්

මෙහි පහත දැක්වෙන ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්තීන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කරනු ලබන සියලුම කාල පරිච්ඡේද සඳහා අනුකූල වන ආකාරයෙන් යොදා ගෙන ඇත.

13.3.3.1. දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ

අපේක්ෂිත කාර්යය සඳහා භාවිතයට ගත හැකි වන පරිදි වත්කම් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි තත්ත්වයට ගෙන ඒම සඳහා දරනු ලබන වියදම් ද සමග වත්කම් අත්පත් කර ගැනීමේ හෝ ඉදිකිරීමේ වියදම් දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ පිරිවැය ලෙස හැඳින්වෙයි. මූලිකව, දරන ලද පිරිවැයට සමාන වටිනාකමක වත්කමක් ලෙස හඳුනාගැනීමෙන් පසු, පිළි ඇගයීම් කරන ලද වත්කම් පිළි ඇගයීම් කරන ලද ප්‍රමාණයෙන් ක්ෂයවීම් අඩුකළ වටිනාකමට දක්වා ඇත. අනෙකුත් සියලුම දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ පිරිවැයෙන් සමුච්ඡිත ක්ෂයවීම් අඩුකර සඳහන් කර ඇත. එලදායි ජීව කාලය සහිත ප්‍රධාන කොටස් වලින් සමන්විත දේපළ, යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ, වෙන් වෙන්ව දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණලෙස ගණන් බලා ඇත.

එක් එක් මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේදී වත්කම්වල ශුද්ධ වටිනාකම, එලදායි ජීව කාලය සහ ක්ෂයවීමේ ක්‍රම සමාලෝචනය කර යෝග්‍ය වේ නම් ගැලපීම් කර ඇත.

13.3.3.2 ප්‍රදානයන් ලෙස ලැබුණු දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ

යම් ප්‍රදානයක් යටතේ අත්පත්කරගත් දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පිරිවැයට ප්‍රාග්ධනිත කර ඇත.

සිත්තක්කර ඉඩම් හැර අනෙකුත් දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්ෂයවීම් අඩුකර දක්වා ඇත. සිත්තක්කර ඉඩම් ඒ සඳහා දරන ලද පිරිවැයට සඳහන් කර ඇත.

ඇස්තමේන්තු කර ඇති උපයෝගී ආයුකාලය අනුව පිරිවැය කපා හැරීම සඳහා සිත්තක්කර ඉඩම් හැර අනෙකුත් සියලුම දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවලින් ක්ෂයවීම් අය කර ඇත.

මිලදී ගත් වර්ෂය සඳහා ක්ෂය ගණනය කරන අතර භාවිතයෙන් ඉවත් කරන අවස්ථාවලදී භාවිතයෙන් ඉවත් කළ වර්ෂය සඳහා ක්ෂය ගණනය කිරීම් සිදු නොකරයි.

දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පහත සඳහන් කර ඇති ආකාරයට සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂයවීම් කර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන් 7 - දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ යටතේ දක්වා ඇති පරිදි සියලුම දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පිරිවැය ක්‍රමයට ක්ෂයවීම් කර ඇත.

1. මෝටර් වාහන - වර්ෂයකට 25%
2. ලීබඩු සහ කාර්යාලීය උපකරණ - වර්ෂයකට 10%
3. රසායනාගාර උපකරණ - වර්ෂයකට 10%
4. පුස්තකාල පොත් - වර්ෂයකට 10%
5. ගොඩනැගිලි - වර්ෂයකට 2.5%

යම් දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ අයිතමයක් භාවිතයෙන් ඉවත් කළ පසු හෝ එය භාවිතා කිරීම මගින් හෝ ඉවත් කිරීම මගින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂා නොකරයි නම් හෝ එය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් ඉවත් කරනු ලැබේ. එම අයිතමය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් ඉවත් කිරීම මගින් ලැබෙන ලාභයක් හෝ දැරීමට සිසුවන අලාභයක් තිබේ

නම් (ඉවත් කිරීම මගින් ලැබෙන ශුද්ධ උත්පාදනය සහ වත්කම් පවත්වාගෙනයාමේ අගය වෙනස ලෙස ගණනය කෙරේ) එය එම අයිතමය ඉවත් කරනු ලබන වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

ආරම්භයේදී තක්සේරු කරන ලද කාර්යසාධන ප්‍රමිතියෙන් අපේක්ෂාකළ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා හෝ පවත්වාගෙන යාම සඳහා දේපළ, පිරිසත, සහ උපකරණ අලුත්වැඩියා වෙනුවෙන් කරනු ලබන වියදම් එම වියදම දැරූ පසු වියදමක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

13.3.3.3 තොග

මූල්‍ය වර්ෂය තුළදී භාවිතා කළ තොගය ආදායම් සහ වියදම් ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් කර ඇත.

ඉතිරි තොගය පිරිවැයට, විකුණුම් මිල හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් වඩා අඩු වටිනාකමට තක්සේරු කර තිබේ.

වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද සමස්ත රසායනික ද්‍රව්‍ය හා වීදුරු භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් පරිභෝජනයන් ලෙස සලකා ඇත. මෙම අයිතම මිනුම් කිරීමේ දුෂ්කරතාවය නිසා සහ සාපේක්ෂ ලෙස භාවිතා කිරීමේ පිරිවැය අඩු නිසා මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කර තිබේ.

13.3.4 කෙටිකාලීන ආයෝජන

මාස තුනකට වඩා වැඩි කල්පිරීමේ කාලයක් සහිත මුදල් වෙළඳපොළ උපකරණවල සිදු කරනු ලබන ආයෝජන කෙටිකාලීන ආයෝජන ලෙස සලකනු ලබන අතර එම ආයෝජන ඒ සඳහා දරන ලද පිරිවැයට දක්වා ඇත.

13.3.5 මුදල් හා මුදල් සමාන දේ

මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ අතර ඉතිරි මුදල් සහ ඉල්ලු වට ආපසු ගැනීම සඳහා බැංකුවල තැන්පත් කර ඇති මුදල් වලින් සමන්විත වේ.

13.3.6 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

13.3.7 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය වක්‍ර ක්‍රමය භාවිතා කර සකස් කර තිබේ

13.3.8 වගකීම් සහ ප්‍රතිපාදන

පසුගිය සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ගෙවා නිමකිරීම මගින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගෙන දෙමින් සම්පත් පිටතට ගලායාමක් සිදු වෙතැයි අපේක්ෂා කරන වර්තමාන බැඳීමක් ඇති විට එය ශේෂ පත්‍රයේ වගකීම් ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ. ණය හිමියන්ගේ ඉල්ලීම මත ගෙවිය යුතු හෝ ශේෂපත්‍ර දිනයේ සිට වර්ෂයක කාලයක් ඇතුළත ගෙවිය යුතු බැඳීම් ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම වගකීම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

පසුගිය සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට විශ්වාසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ හැකි වර්තමාන නීතිමය හෝ සම්මුතික බැඳීමක් තිබේ නම් ප්‍රතිපාදනය හඳුනාගනු ලබන අතර එවැනි බැඳීමක් බෙරුම් කිරීමට අර්ථික ප්‍රකාශන පිටතට ගලායාමක් අවශ්‍යවීමට ඉඩ තිබේ.

13.3.9 බදු අයකිරීම

බදු වියදම් 2006 අංක 10 දරණ දේශීය ආදායම් පනතෙහි සහ එහි සංශෝධන මගින් සලසා ඇති විවිධාන ප්‍රකාරව ගණනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තාකර ඇත.

13.3.10 සේවක ප්‍රතිලාභ

I. නිර්වචිත දායක සැලසුම

නිර්වචිත දායක සැලසුම් සඳහා ඇති බැඳීම දරන ලද වියදම් ලෙස ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනාගෙන තිබේ. සේවකයින්ගේ දළ වැටුප්වලින් 15% ක් හා 3% ක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පිළිවෙලින් අර්ථසාධක අරමුදලට සහ භාරකාර අරමුදලට දායක කරයි.

II. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම්

පාරිතෝෂිකය නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුමකි. අදාළ ආඥාපනත ප්‍රකාරව පාරිතෝෂික ගෙවීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය බැඳී සිටියි. මෙම වගකීම ඉටු කිරීම පිණිස, සේවකයින් සේවයට බැඳුණු පළමුවන වර්ෂයේ සිට ආරම්භ කර සම්පූර්ණ කරන ලද එක් එක් වර්ෂය සඳහා මුදල් වර්ෂයේ අවසන් මාසයේ සියළුම සේවකයින්ගේ මාසික වැටුපෙන් අර්ධයක ප්‍රමාණයක් පදනම් කරගෙන ගණනය කරන ලද මුදලට සමාන මුදලක් ශේෂ පත්‍රයේ ප්‍රතිපාදනයක් ඉදිරියට ගෙන එනු ලැබේ.

1983 අංක 12 දරණ පාරිතෝෂික ගෙවීම් පනත යටතේ ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික මුදලට අදාළව සියළුම සේවකයින් සඳහා විශ්‍රාම පාරිතෝෂික ගෙවීමට ප්‍රතිපාදන සලසනු ලැබේ. මෙය ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ කාණ්ඩ කර ඇත.

භාණ්ඩාගාරයට අනුව, අවශ්‍ය වූ විට භාණ්ඩාගාරය විසින් අරමුදල් ලබා දෙන නිසා අරමුදලක් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය නොවේ.

13.3.10 ආදායම් හඳුනාගැනීම

වියදම් මෙන්ම ආදායම ද උපචිත පදනමින් ගණනය කර ඇත. වර්ෂ 03 ක කාලයක් සඳහා නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම මගින් උපයාගත් ආදායම 2013 වර්ෂය සඳහා උපයාගත් ආදායමෙන් 1/3 ක් පමණක් සඳහා ගණන් බලා ඇති අතර ඉතිරිය ඒ අනුව පෙර වර්ෂ දෙක සඳහා ගළපා ඇත. තවද, එක් අවුරුද්දක කාලයක් සඳහා නිකුත් කරනු ලබන බලපත් නිකුත්කිරීම මගින් ලැබුණු ආදායම්, එය ලැබුණු දිනය කුමක් වුවද, එම වර්ෂයේ ආදායම සේ සලකා ගණන් බලා ඇත.

පොළිය සහ කුලී ආදායම හැර අනෙකුත් ආදායම් අත්පිට මුදල් පදනමින් වාර්තා කර ඇත.

13.3.11 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

අවශ්‍ය තැන්හිදී වර්තමාන වර්ෂයෙහි ඉදිරිපත්කිරීමට අනුකූල වන ලෙස සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත සකස් කර තිබේ.

13.3.12 ශේෂ පත්‍ර දිනයට පසුව සිදුවීම්

ශේෂපත්‍ර දිනයට පසුව සිදුවූ සියලුම ප්‍රමාණාත්මක සිදුවීම් සැලකිල්ලට ගෙන ඇති අතර සුදුසු තැන්හිදී වෙනම සටහන් යොදා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ ගැලපීම් හෝ අනාවරණය කිරීම් සිදු කර ඇත.

13.3.13 වගකීම් සහ අසම්භාව්‍යයන්

අසම්භාව්‍යයන් යනු පසුගිය සිදුවීම් හෝ තවදුරටත් ඇතිවිය හැකි වත්කමක් හෝ වගකීමක් විය හැකි අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පාලනයෙන් ඔබ්බෙහි වූ අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීම් සිදුවීම හෝ සිදුනොවීම මත පමණක් ඒවා තහවුරු වනු ඇත.

13.3.14 ප්‍රදානයන් ගණනය කිරීම

i. රජයේ ප්‍රදානයන්

ඉදිරිපත්කිරීමේ ක්‍රම ද ඇතුළත්ව, රජයේ ප්‍රදානයන් සඳහා අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය පහත සඳහන් පරිදි වේ

(අ). වත්කම් මිලදීගැනීම සඳහා ලබාදුන් රජයේ ප්‍රදානයන් එම වත්කම්වල ඵලදායී ජීවකාලයන් තුළ ලැබූ ආදායම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ.

(ආ). විදේශීය නියෝජිතයන්ගෙන් ලැබුණු අනෙකුත් පුනරාවර්තන ප්‍රදානයන් සහ ඒවායින් දරනු ලැබූ වියදම් 2013 වර්ෂයේ ලාභ අලාභ ගිණුමට ඇතුළත් කර තිබේ.

(ඇ). පාසල් වැඩසටහන් සඳහා ලැබුණු ප්‍රදානයන්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ වත්කම් නොමැති නිසා එය වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස සලකා ඇත.

ii. අනෙකුත් නියෝජිතයන්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන්

රජයෙන් ලැබුණු ප්‍රදානයන් ගණනය කිරීමට යොදාගනු ලැබූ ක්‍රමයම වෙනත් නියෝජිතයන්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රදානයන් ගණනය කිරීමට ද යොදා ගෙන ඇත.

2013 වර්ෂය තුළදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට පහත සඳහන් ප්‍රදානන් ලැබී තිබේ.

රු.

භාණ්ඩාගාර - පුනරාවර්තන	327,507,000
භාණ්ඩාගාර - ප්‍රාග්ධන - මුදලින්	36,063,120
පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය	3,497,700
එ.ජා.සං.වැ. (මෝටර් වාහන)	3,700,000
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම 2012	365,834
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම 2013	13,779,821
පුස්තකාල තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය	578,909

ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන් පහත සඳහන් පරිදි යොදාගෙන තිබේ:

රු.

ද්විතියික පාසල් මට්ටමේ පරිසර අධ්‍යාපන වැඩසටහන් පැවැත්වීම	5,986,880
පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය	238,808
SAICM භානිකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	542,890
SAICM පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම	332,400
EDCF ගොඩනැගිලි අරමුදල	1,678,738
පුස්තකාල පොත් - පරිත්‍යාග	29,495

13.3.15 විවිධ ණයකරුවෝ

ශ්‍රී ලාල් කල්දේරා මහතා 2006 වර්ෂයේදී මිය ගියේය; අධිකරණයේ තීරණය ලැබුණු පසු ඔහුට ලබාදී තිබූ අත්තිකාරම් මුදල කපා හැරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

13.3.16 ආයෝජන

ස්ථාවර තැන්පත් සහ කෙටිකාලීන තැන්පත්වල සිදුකර ඇති ආයෝජන ඒවායේ පිරිවැයට සඳහන් කර තිබේ. එම ආයෝජන වලින් ලැබුණු ආදායම උපවිත පදනමින් ගණනය කර ඇත.

13.3.17 අසම්භාව්‍යයන් සහ වගකීම්

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව අධිකරණයේ නඩු 47 ක් පවරා ඇති අතර එමගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට මූල්‍යමය වගකීමක් ඇති නොවනු ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (60%), මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය (10%) සහ එන්.වී. ආනන්ද විතානගේ මහතා (නිපැයුම්කරු - 30%) විසින් හවුල්ව නිර්මාණය කරන ලද පොලිජ්ටෝ ලංකා (පුද්) සමාගම අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයක් මගින් 2010 ඔක්තෝබර් මස 04 වැනි දින විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතට ගෙන එන ලදී. විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයට භාණ්ඨාරයෙන් අරමුදල් ලැබුණු පසු රු. 22,790,683.26 ක මුදල ප්‍රතිපූරණය කිරීමට පියවර ගන්නා බව එම අමාත්‍යාංශය විසින් අප වෙත දන්වා ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය					
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශය					
			සටහන	2013	2012
				රු.	රු.
මෙහෙයුම් ආදායම්					
සුනාරාවර්තන ප්‍රදාන - භාණ්ඩාගාරය				327,507,000.00	277,671,000.00
- වෙනත්		4		91,692,233.73	69,785,098.70

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශය

	සටහන	2013 රු.	2012 රු.
විලම්බිත ආදායම්		34,928,236.33	39,439,503.56
වෙනත් ආදායම්	4	167,787,119.84	165,094,317.59
පාසල් වැඩසටහන - භාණ්ඩාගාරය		5,986,880.07	3,067,070.33
මුළු ආදායම්		627,901,469.97	555,056,990.18
මෙහෙයුම් වියදම්			
කාර්ය මණ්ඩල වැටුප්	5	363,502,514.36	332,554,266.21
ගමන් වියදම්	6	16,844,802.19	16,417,781.18
සැපයුම් සහ භාවිතා කරන ලද පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය	7	44,977,334.62	35,202,449.11
නඩත්තු	8	20,256,931.28	15,321,897.38
ගිවිසුම්ගත සේවා	9	44,567,734.39	38,903,563.39
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන	10	32,860,915.97	14,314,197.56
ක්ෂයවීම් සහ ක්‍රමක්ෂය	11	34,928,236.33	39,439,503.56
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	12	4,517,274.98	3,767,653.39
ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	13	93,840,198.60	89,569,455.04
මුළු මෙහෙයුම් වියදම්		656,295,942.72	585,490,766.82
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් අතිරික්තය / (හිඟය)		(28,394,472.75)	(30,433,776.64)
මූල්‍ය පිරිවැය			
බැංකු ගාස්තු		215,965.00	201,540.00
මුළු මෙහෙයුම් නොවන වියදම්		215,965.00	201,540.00
කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය / (හිඟය)		(28,610,437.75)	(30,635,316.64)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

වත්කම්	Note	2013 Rs.	2012 Rs.
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපළ, පිරිසික සහ උපකරණ	14	317,737,473.65	314,917,328.53
ආයෝජන	15	9,960,000.00	9,960,000.00

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

වත්කම්	Note	2013 Rs.	2012 Rs.
සංසරණයේ ඇති භාණ්ඩ සහ නිම වෙමින් පවතින වැඩ	16	45,047,068.54	-
ජංගම වත්කම්			
තොග	17	3,536,825.77	9,921,312.84
අයවිය යුතු ණය	18	78,691,443.87	70,498,944.06
පූර්ව ගෙවීම්	19	7,068,217.64	7,594,196.74
මුදල් හා මුදල් සමාන දේ	20	92,721,224.81	86,453,781.05
මුළු වත්කම්		554,762,254.28	499,345,563.22
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
ගෙවිය යුතු මුදල්	21	62,084,158.98	49,761,447.72
උපචිත වියදම්	22	75,953,080.59	39,218,143.63
විලම්බිත ආදායම් සංචිත		11,385,240.00	10,418,480.00
කොම්පෝස්ට් බඳුන් සංචිත		7,887,530.63	7,879,480.63
ජංගම නොවන වගකීම්			
පුනාරාවර්තන ප්‍රදාන	23	30,646,497.35	36,849,585.23
පාරිතෝෂික සඳහා වෙන් කිරීම්	24	140,670,204.11	126,351,923.38
මුළු බැරකම්		328,626,711.66	270,479,060.59
මුළු ශුද්ධ වත්කම්		226,135,542.62	228,866,502.63
ශුද්ධ වත්කම් / ස්කන්ධ			
සමුච්චිත අරමුදල		73,573,242.64	73,573,242.64
ඉදිරියට ගෙනා අතිරික්තය		(77,508,600.72)	(46,873,284.08)
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය / (හිඟය)		(28,610,437.75)	(30,635,316.64)
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	25	258,681,338.45	232,801,860.71
		226,135,542.62	228,866,502.63

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

	සටහන	2013 රු.	2012 රු.
මෙහෙයුම් ක්‍රිකාරකම්වලින් ලැබුණු / (භාවිතා කරන ලද) මුදල් ප්‍රවාහයන්			
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් තිබූ අතිරික්තය / (හිඟය)		(28,610,437.75)	(30,635,316.64)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

		සටහන	2013	2012
ගැලපීම්:				
	ක්ෂයවීම්	11	34,928,236.33	39,439,503.56
	ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය		(34,928,236.33)	(39,439,503.56)
	මූල්‍ය පිරිවැය		215,965.00	201,540.00
	පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදනය	5	17,415,198.35	18,210,201.78
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			(10,979,274.40)	(12,223,574.86)
	තොග (අඩුවීම) / වැඩිවීම .	17	6,384,487.07	(3,922,682.65)
	ලැබිය යුතු ණය (අඩුවීම) / වැඩිවීම	18	(8,192,499.81)	(2,869,976.67)
	පූර්ව ගෙවීම් (අඩුවීම) / වැඩිවීම	19	525,979.10	(3,183,892.00)
	ගෙවිය යුතු ණය (වැඩිවීම) / අඩුවීම	21	12,322,711.26	12,653,167.05
	උපචිත වියදම් (වැඩිවීම) / අඩුවීම	22	36,734,936.96	(4,743,138.01)
	විලම්බිත ආදායම් සංචිත (වැඩිවීම) / අඩුවීම		966,760.00	281,460.00
	කොම්පෝස්ට් බඳුන් සංචිත වැඩිවීම / (අඩුවීම)		8,050.00	77,000.00
	පුනරාවර්තන ප්‍රදානයන්	23	(6,203,087.88)	10,327,749.20
මෙහෙයුම් වලින් උපයාගත් මුදල්			31,568,062.30	(3,603,887.94)
	මූල්‍ය පිරිවැය ගෙවීම්		(215,965.00)	(201,540.00)
	පාරිතෝෂික ගෙවීම්		(3,096,917.62)	(1,983,538.96)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් / (හාවිතා කරන ලද) ඉද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන්			28,255,179.68	(5,788,966.90)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඇතිවූ/(ඒ සඳහා යොදාගත්) මුදල් ප්‍රවාහයන්				
දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ අත්කර ගැනීම		14.1	(37,748,381.45)	(30,029,048.04)
සංසරණයේ ඇති භාණ්ඩ සහ නිමවෙමින් පවතින වැඩ		16	(45,047,068.54)	4,573,203.00

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

	සටහන	2013	2012
දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ සඳහා සිදු කරන ලද ගැලපුම්වල ශුද්ධ වෙනස්කම්	14.1	-	710,240.88
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලැබුණු/(ඒ සඳහා යොදාගත්) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන්		(82,795,449.99)	(24,745,604.16)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඇතිවූ/(ඒ සඳහා යොදාගත්) මුදල් ප්‍රවාහයන්			
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන්ගෙන් උපයාගත් / (ඒ සඳහා යොදාගත්) මුදල්	25	60,807,714.07	29,693,361.17
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලැබුණු/(ඒ සඳහා යොදාගත්) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන්		60,807,714.07	29,693,361.17
මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේහි ශුද්ධ වැඩිවීම / (අඩුවීම)		6,267,443.76	(841,209.89)
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේ	20	86,453,781.05	87,294,990.94
වර්ෂය අවසානයේ මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේ	20	92,721,224.81	86,453,781.05

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්කන්ධ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය

	සමුච්චිත අරමුදල	මෙහෙයුම් අතිරික්තය/(හිඟය)	ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	සමස්ත ශුද්ධ වත්කම්/ස්කන්ධ
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය				
සමුච්චිත අරමුදල	73,573,242.64			73,573,242.64
ඉදිරියට ගෙනා අතිරික්තය		(46,873,284.08)		(46,873,284.08)
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය (හිඟය)		(30,635,316.64)		(30,635,316.64)
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන			232,801,860.71	232,801,860.71
	73,573,242.64	(77,508,600.72)	232,801,860.71	228,866,502.63
2013 වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ වත්කම් / ස්කන්ධ වෙනස්වීම්				
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය / (හිඟය)		(28,610,437.75)		(28,610,437.75)

ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන්ගෙන් උපයාගත් මුදල්			25,879,477.74	25,879,477.74
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරියට ගෙන ගිය ශේෂය	73,573,242.64	(106,119,038.47)	258,681,338.45	226,135,542.62

සටහන 4 (අ)	2013	2012
මෙහෙයුම් ආදායම්	රු.	රු.
වෙනත් පුනරාවර්තන ප්‍රදාන		
පාරිසරික සම්පත් තොරතුරු පද්ධතිය	1,966,785.18	845,304.41
මාලේ ප්‍රකාශනය ව්‍යාපෘතිය	886,922.34	892,161.25
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	68,913,005.42	52,429,659.83
පරිසර නියමු වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	7,526,117.19	8,000,000.00
ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීමේ වැඩසටහන	10,703.84	149,385.38
තෙත්බිම් දිනය - CBL	39,964.00	535,463.13
විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය වැඩසටහන	775,279.65	2,331,518.00
SAICM උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන	142,593.00	377,216.00
SAICM පරිසර දූෂණය පාලන වැඩසටහන	5,056,681.09	116,050.00
රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම -2012	1,093,572.95	1,677,976.80
රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම -2013	865,052.33	-
පරිසර සංරක්ෂණ ආදායම්	3,301,862.00	-
හරිත පාසල් වැඩසටහන	254,642.00	-
වාහන දුම් පරීක්ෂණ ආදායම්	599,052.74	-
පෙරහැර ආදායම	10,000.00	-
ආක්‍රමණශීලී පැලෑටි ඉවත් කිරීම	250,000.00	-
පරිසර දූෂණ ක්‍රියාකාරකම් දත්ත සංචිතය සකස් කිරීම	-	150,659.00
පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය (තොප්පි)	-	2,148,854.40
GIS තොරතුරු පද්ධති	-	130,850.50
එකතුව	91,692,233.73	69,785,098.70

සටහන 4 (ආ)	2013	2012
	Rs.	Rs.
මෙහෙයුම් ආදායම්		
වෙනත් ආදායම්		
පරීක්ෂණ ගාස්තු	79,430,940.61	82,248,788.64
බලපත්‍ර ගාස්තු	40,971,039.00	36,445,893.64
ආයෝජන මණ්ඩල පරීක්ෂණ ගාස්තු	1,240,000.00	3,834,786.00
ආයෝජන මණ්ඩල බලපත්‍ර ගාස්තු	2,773,300.00	3,170,000.00
උපදේශන සේවා ගාස්තු	899,542.00	614,660.06
වාතයේ තත්වය සහ ගබ්දය පරීක්ෂා කිරීම	3,077,256.21	2,821,623.04
EIA & IEE ව්‍යාපෘති ආදායම	7,999,156.50	1,612,418.39
උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය වැඩසටහන	2,250,417.55	995,945.42
ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	1,166,881.66	1,502,438.14
අධිකරණ නඩු ආදායම	493,750.00	361,835.00
ඩිජිටල් සිතියම්	194,885.90	493,139.02
ලෝක පරිසර දිනය	14,360,447.01	9,490,000.00
ගොඩනැගිලි කුලී	6,439,862.24	4,196,400.00
ශ්‍රවණාගාර ගාස්තු	22,818.62	64,500.00
පොළී ආදායම	2,943,862.15	2,522,456.10
වීරවිල බංගලා ගාස්තු	54,010.00	86,630.00
ආපසු නොගෙවන ටෙන්ඩර් තැන්පත්	593,765.25	547,089.00
රක්ෂණ හිමිකම්පෑම - ම.ප.අ.	159,309.80	51,245.00
වීඩි ආදායම්	1,210,514.84	516,470.14
බැඳුම්කර ගෙවීම - පණ්ඩිතරත්න මහතා	300,000.00	275,000.00
කුලී වාහන ගාස්තු - මාලේ ව්‍යාපෘතිය සහ අනෙකුත්	460,000.00	510,000.00
දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	30,000.00	88,000.00
Basel සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	340,000.00	120,000.00

සටහන 4 (ආ)	2013	2012
ඉවතලන ද්‍රව්‍ය වෙන්දේසි කිරීම	175,360.50	-
බැඳුම්කර පයවීම - ආර්.පී. මෙන්ඩිස් මහතා	200,000.00	-
Go Green රුක් රෝපණ වැඩසටහන	-	25,000.00
ජාතික පරිසර සම්මාන	-	12,500,000.00
එකතුව	167,787,119.84	165,094,317.59

සටහන 5	2013	2012
	Rs.	Rs.
කාර්යමණ්ඩල පාරිශ්‍රමික		
වැටුප් හා වෙනත	289,632,618.70	264,136,652.35
සේ.අ.අ. දායක මුදල්	41,931,382.50	36,981,844.95
සේ.භා.අ. දායක මුදල්	8,150,894.75	7,425,791.39
අතිකාල සහ නිවාඩුදින ගෙවීම්	5,980,170.47	5,440,657.24
පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන	17,415,198.35	18,210,201.78
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ සභා සාමාජිකයින් සඳහා දීමනා	151,536.00	254,418.00
විනෝදාස්වාද කටයුතු වියදම්	240,713.59	104,700.50
එකතුව	363,502,514.36	332,554,266.21

සටහන 6	2013	2012
	Rs.	Rs.
ගමන් වියදම්		
දේශීය	12,278,469.67	11,355,677.56
විදේශීය	4,566,332.52	5,062,103.62
එකතුව	16,844,802.19	16,417,781.18

සටහන 7	2013	2012
	Rs.	Rs.
සැපයුම් සහ පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය		
ලිපිද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාලීය අවශ්‍යතා	7,193,579.94	7,431,051.73
ඉන්ධන සහ ලිහිසි තෙල්	30,946,940.20	27,110,046.28
නිල ඇඳුම්	219,683.72	200,665.00
මුද්‍රණ කටයුතු	473,455.00	63,414.50
පුවත්පත්	394,864.00	313,606.00
වාර සංග්‍රහ, ෆැක්ස් කඩදාසි සහ පෝස්ටර්	5,748,811.76	83,665.60
එකතුව	44,977,334.62	35,202,449.11

සටහන 8	2013	2012
	Rs.	Rs.
නඩත්තු		
වාහන අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	11,224,087.50	8,234,996.46
ගොඩනැගිලි සහ ව්‍යුහයන්	3,854,864.16	2,963,656.81
කාර්යාල සහ රසායනාගාර උපකරණ	5,177,979.62	4,123,244.11
එකතුව	20,256,931.28	15,321,897.38

සටහන 9	2013	2012
	Rs.	Rs.
ගිවිසුම්ගත සේවා		
විදුලිය	12,994,148.55	11,224,194.21
ආරක්ෂක සේවා	7,441,984.88	6,935,251.30
රක්ෂණ	4,729,424.01	4,233,868.98
තැපැල්	2,116,513.06	2,003,169.00
දුරකථන	7,109,150.37	6,321,151.21
ගොඩනැගිලි කුලී	4,672,665.08	3,916,806.48
ජල සැපයුම්	1,403,485.66	775,272.05
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	2,898,768.78	2,452,947.80

විගණන ගාස්තු	700,000.00	700,000.00
සාමාජික ගාස්තු	39,424.00	340,902.36
පොත් සහ වාර සඟරා	462,170.00	-
එකතුව	44,567,734.39	38,903,563.39

සටහන 10		2013 Rs.	2012 Rs.
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන			
පරිසර අධ්‍යාපන සහ දැනුම්වත්කිරීමේ වියදම්	10.1	20,632,318.33	3,373,191.31
පරිසර දූෂණය පාලනය	10.2	4,371,045.29	4,019,512.09
පරිසර කළමනාකරණය සහ තක්සේරුව	10.3	3,400,967.59	2,822,875.48
නීති වියදම්		1,746,300.00	1,409,378.00
මානව සම්පත් සංවර්ධනය		2,652,920.55	2,684,708.68
කොම්පෝස්ට් බඳුන් පිරිවැය		57,364.21	4,532.00
එකතුව		32,860,915.97	14,314,197.56

සටහන 11	2013 Rs.	2012 Rs.
ක්ෂයවීම්		
ගොඩනැගිලි	8,730,217.32	1,035,134.38
ගොඩනැගිලි - වර්ණාලේප කිරීම	-	2,542,104.71
මෝටර් වාහන	4,417,623.96	8,182,874.38
ස්වභාවධර්ම ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානය	513,202.83	484,713.94
ලීබ්‍රඩ් සහ සවිකිරීම්	4,121,664.56	9,249,753.18
කාර්යාල උපකරණ	8,776,311.66	10,099,485.60
රසායනාගාර උපකරණ	6,491,994.90	6,203,190.53
පුස්තකාල පොත්	631,234.51	579,864.47
නාමපුවරුව සහ උද්‍යාන පුටු	102,955.16	89,861.84

ප්‍රාදේශීය කාර්යාල	1,143,031.43	972,520.53
එකතුව	34,928,236.33	39,439,503.56

සටහන 12	2013	2012
	Rs.	Rs.
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්		
ප්‍රචාරක දැන්වීම්	566,000.00	230,244.00
විවිධ	344,785.50	475,942.77
සුභසාධන වියදම්	3,262,834.68	2,737,728.00
දැයට කිරුළ -2013	343,654.80	-
අයවිය යුතු රැඳවුම් බදු කපා හැරීම	-	180,000.00
අයවිය යුතු භාණ්ඩ හා සේවා බදු කපාහැරීම්	-	143,738.62
එකතුව	4,517,274.98	3,767,653.39

සටහන 13		2013	2012
		Rs.	Rs.
ව්‍යාපෘති වියදම්			
මාලේ ප්‍රකාශනය	13.1	886,922.34	892,161.25
ජලාස්ථික අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	13.2	68,913,005.42	52,429,659.83
පරිසර නියමු වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	13.3	7,526,117.19	7,754,669.71
පාරිසරික සම්පත් තොරතුරු පද්ධතිය	13.4	1,966,785.18	845,305.13
විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය වැඩසටහන		775,279.65	2,331,518.00
ජාතික පරිසර සම්මාන		694,337.61	12,641,795.43
SAICM උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය		142,593.00	393,266.00
SAICM පරිසර දූෂණය පාලනය		5,056,681.09	100,000.00
ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීමේ වැඩසටහන		10,703.84	149,385.38
තෙත්බිම් දිනය CBL		39,964.00	535,463.13
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2012		1,093,572.95	1,677,976.80

ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2013		865,052.33	-
අයකර ගත නොහැකි ව්‍යාපෘති වියදම් - පිළිසරු		1,884,342.00	-
පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය		3,301,862.00	-
අආක්‍රමණශීලී පැලෑටි ඉවත්කිරීම		250,000.00	-
පෙරහැර වියදම්		10,000.00	-
හරිත පාසල් වැඩසටහන		254,642.00	-
වාහන දුමු පරීක්ෂාකිරීමේ වියදම්		104,688.00	-
දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන්		10,000.00	-
ජාතික උත්සව		53,650.00	-
පරිසර සංරක්ෂණ වැඩසටහන් දත්ත සංචිතය සකස් කිරීම	13.5	-	150,659.00
ලෝක පරිසර දිනය		-	9,536,744.88
GIS තොරතුරු පද්ධතිය		-	130,850.50
එකතුව		93,840,198.60	89,569,455.04

සටහන 14		2013 Rs.	2012 Rs.
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ			
ඉඩම්		27,453,088.65	27,453,088.65
ගොඩනැගිලි	14.1	139,368,284.31	146,409,017.87
මෝටර් වාහන	14.1	11,591,920.58	12,309,544.54
ජංගම රසායනාගාරය	14.1	3.04	3.04
ලීබ්‍රේරි සහ සවිකිරීම්	14.1	14,911,427.64	14,135,002.80
කාර්යාලීය උපකරණ	14.1	51,851,505.88	51,793,229.50
රසායනාගාර උපකරණ	14.1	25,293,699.02	14,939,589.54
පුස්තකාල පොත්	14.1	3,618,445.93	3,736,476.44
පිරිසත සහ යන්ත්‍රසූත්‍ර	14.1	1.00	1.00
ප්‍රදේශීය කාර්යාලය	14.1	39,802,394.74	40,197,797.20
නාම පුවරුව	14.1	454,640.51	459,395.67
ස්වභාවධර්ම ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානය	14.1	3,392,062.35	3,484,182.28
එකතුව		317,737,473.65	314,917,328.53

සටහන 15	2013	2012
	Rs.	Rs.
ආයෝජන		
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් - ලංකා බැංකුව	9,960,000.00	9,960,000.00
එකතුව	9,960,000.00	9,960,000.00

සටහන 16	2013	2012
	Rs.	Rs.
සංසරණයෙහි ඇති භාණ්ඩ සහ නිමවෙමින් පවතින වැඩ		
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය ඉදිකිරීම - ගාල්ල	37,344,852.54	-
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2013 රසායනාගාර උපකරණ	1,665,216.00	-
රන්දිනිය සෞභාකෞත ප්‍රතිස්ථාපිත කිරීම	21,000.00	-
නව වෙබ් අඩවියක් සකස් කිරීම	230,000.00	-
පැමිණිලි මෘදුකාංගය සකස් කිරීම	300,000.00	-
අධ්‍යාපන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	776,000.00	-
පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් - E Flow	3,163,000.00	-
ලිබඩු සහ කාර්යාල උපකරණ	1,547,000.00	-
එකතුව	45,047,068.54	-

සටහන 17	2013	2012
	Rs.	Rs.
කොළ		
ලිපිද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාලයේ අවශ්‍යතා	1,796,151.77	2,126,973.98
පොත් සහ ප්‍රකාශන	1,421,910.00	7,170,721.76
මෝටර්වාහන අමතර කොටස්	299,350.00	570,748.00
විදුලි උපකරණ	19,414.00	52,869.10
එකතුව	3,536,825.77	9,921,312.84

සටහන 18		2013	2012
		Rs.	Rs.
ලැබිය යුතු ණය			
විවිධ අත්තිකාරම්	18.1	268,535.50	357,750.00
මිලදී ගැනීම් අත්තිකාරම්	18.2	1,018,556.50	1,010,872.81
සුනාම් ණය	18.3	-	20,277.95
අයවිය යුතු තැන්පතු	18.4	1,053,036.00	811,695.00
පාරිසරික බලපෑම ඇගයීමේ ව්‍යාපෘති	18.5	-	13,769.00

සටහන 18		2013 Rs.	2012 Rs.
යතුරුපැදි ණය - රියදුරන්	18.6	1,832,068.20	2,368,069.20
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය - මිලදීගැනීම් අත්තිකාරම්	18.7	-	390,000.00
පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම් - අත්තිකාරම්	18.8	318,372.00	130,883.50
අයවිය යුතු ගංවතුර ණය	18.9	17,529.76	740,463.60
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය මුදල් අත්තිකාරම්	18.10	9,121.50	-
ආපදා ණය		66,656,917.65	47,982,524.97
උත්සවසූර්ව දීමනා		810,600.00	793,100.00
පවුල් වෛද්‍ය රක්ෂණ		1,689,660.08	946,993.47
විශේෂ අත්තිකාරම්		749,458.50	310,458.50
ලැබිය යුතු එකතුකළ අගය මත බදු		2,505,248.96	2,471,655.82
ලැබිය යුතු කුලී - ප්ලාස්ටික් සහ පිළිසරු ව්‍යාපෘති		550,800.00	1,127,894.25
මුදල් අග්‍රිම		60,000.00	90,000.00
මාලේ ව්‍යාපෘතිය (ඉන්ධන වියදම්) - අයවිය යුතු		460,000.00	510,000.00
වාහන දුම් පරීක්ෂාකිරීමේ වැඩසටහන - ලැබිය යුතු මුදල්		557,202.74	-
ලැබිය යුතු ප්ලාස්ටික් ව්‍යාපෘති වියදම්		104,923.48	-
වැටුප් අත්තිකාරම්		27,400.00	-
යතුරුපැදි රක්ෂණ (DO)		-	242,122.02
පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය - ජාතික කඳවුර, රන්දෙනිගල - වියදම්		-	509,342.00
පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය - පරිසර සම්මාන වියදම්		-	4,375,000.00

සටහන 18	2013 Rs.	2012 Rs.
ලැබිය යුතු ණය - ඉතිරි		
ප්ලාස්ටික් ව්‍යාපෘතිය - පරිසර සම්මාන වියදම්	-	4,000,000.00
භෝල්සිම් ලංකා සමාගම පරිසර සම්මාන වියදම්	-	750,000.00
පිළිසරු සහ EDCF ව්‍යාපෘති - වැටුප්	-	544,059.97
එකතුව	78,691,443.87	70,498,944.06

සටහන 19		2013 Rs.	2012 Rs.
සූර්ව ගෙවීම්			
කලින් සිදුකළ ගෙවීම්	19.1	6,068,217.64	6,594,196.74
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය අත්තිකාරම් අග්‍රිම		1,000,000.00	1,000,000.00
එකතුව		7,068,217.64	7,594,196.74

සටහන 20	2013 Rs.	2012 Rs.
මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේ		
ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත - ප්‍රධාන ගිණුම 0-002937303	76,349,113.37	71,290,982.46
ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත - මාලේ - 0002972309	2,733,460.25	3,229,185.59
ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත - DEO - 2937330	990,920.14	(310,288.54)
ලංකා බැංකුව, ආයතනික ශාඛාව, 1608	10,186,170.55	11,196,914.61
ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත, Polycass 2937361	2,461,560.50	1,046,986.93
එකතුව	92,721,224.81	86,453,781.05

සටහන 21		2013 Rs.	2012 Rs.
ගෙවිය යුතු			
ගෙවිය යුතු තැන්පතු	21.1	53,000.00	53,000.00
පාරිසරික බලපෑම තක්සේරුකිරීමේ ව්‍යාපෘති	21.2	54,553,751.74	44,225,514.71
MHP ව්‍යාපෘති	21.3	-	86,518.00
ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු		1,655,760.53	1,379,979.80
වෛද්‍ය රක්ෂණ හිමිකම්පෑම		285,835.88	291,409.49
ඉහළ කොන්මලේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය		728,146.75	728,146.75
ගෙවිය යුතු මුද්දර බදු		1,590,869.00	1,298,922.16
කලින් ලැබුණු පොළිය (ස්ථාවර තැන්පතු)		504,784.51	597,000.08
රැඳවුම් ගාස්තු		690,299.12	565,643.62
අයකරගැනීම් - කැමරාව		60,000.00	56,000.00
මෝටර්සයිකල් රක්ෂණ		69,851.00	69,851.00
Basel සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම		224,365.45	174,365.45
සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ දීමනා (DO)		3,000.00	3,000.00
එ.ජා. පරිසර භාරකාර අරමුදල		1,664,495.00	-
ජාතික කඳවුර		-	8,000.00
සභාපතිතුමාගේ අරමුදල		-	8,218.66
මාචනැල්ලෙහි ඉදිකෙරෙන කසල බැහැර කරන ස්ථානය		-	156,584.00
එකතුව		62,084,158.98	49,529,351.06

සටහන 22	2013 Rs.	2012 Rs.
උපචිත වියදම්		
වැටුප් හා වේතන	20,696,619.00	13,741,619.23
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	3,517,327.26	3,106,801.26

සටහන 22	2013 Rs.	2012 Rs.
සේවක භාරකාර අරමුදල	703,465.47	618,420.43
අතිකාල	534,133.46	431,601.50
පාරිතෝෂික දීමනා	16,358.94	221,137.50
ගමන් වියදම් - දේශීය	928,656.30	1,238,718.45
ගමන් වියදම් - විදේශීය	20,260.00	1,000.00
ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු	324,478.76	260,741.72
කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු	140,930.50	166,004.18
මෝටර් වාහන අලුත්වැඩියා	537,718.00	555,670.10
ආරක්ෂක ගාස්තු	1,603,292.60	1,441,273.87
විදුලිය ගාස්තු	944,914.64	742,060.50
ඉන්ධන සහ ලිහිසිතෙල්	2,081,724.50	1,105,156.71
ලිපිද්‍රව්‍ය	64,060.27	235,412.50
දුරකථන ගාස්තු	568,658.74	610,461.47
පුවත්පත්	64,100.00	24,220.00
ජල සැපයුම	50,758.94	22,855.91
නීති වියදම්	175,960.00	698,763.00
එකතු කළ අගය මත බදු (උපචිත වියදම් සඳහා VAT)	68,254.96	134,538.00
අවට වාතයේ තත්ත්වය අධීක්ෂණය	705,239.05	428,458.00
විගණන ගාස්තු	1,543,480.00	1,488,480.00
කාර්යාල ගොඩනැගිලි කුලී	261,471.00	312,500.00
ජලාස්ථික වියදම්	2,561,335.88	1,443,211.91
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	268,479.92	888,543.52
ආපදා ණය - මුද්දර බද්ද	725.00	500.00
NRM අංශය	80,050.00	209,157.60
සැලසුම් සහ මෙහෙයුම් ඒකකය	236,908.50	300,000.00
EPC අංශය (රසායනාගාරය)	1,679,403.54	1,400,000.00
විවිධ වියදම්	3,505.00	5,155.00
දූෂණය පාලන අංශය	391,446.00	372,320.00
දේශීය පුහුණු	376,000.27	341,492.50
ප්‍රචාරක දැන්වීම්	11,220.00	108,375.00
මුද්‍රණ ගාස්තු	237,775.00	63,414.50
වාර සඟරා	454,670.00	-
කාර්යාල උපකරණ	5,070,278.89	-
කාර්යාල ලිබඩු	1,049,700.00	-
රසායනාගාර උපකරණ	3,890,734.40	-
අක්‍රමණශීලී පැලෑටි ඉවත් කිරීම	25,000.00	-
පාසල් වැඩසටහන - භාණ්ඩාගාරය	526,561.92	-
SAICM පරිසර දූෂණය පාලනය	431,900.00	-
WIP ප්‍රාග්ධන වත්කම්	22,500,000.00	-

සටහන 22	2013 Rs.	2012 Rs.
රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම -2013	603,510.88	-
සුභසාධන වියදම්	-	75,792.00
තැපැල් ගාස්තු	-	28,388.00
යතුරුපැදි ණය	-	100.00
සහික සාමාජිකයින් සඳහා දීමනා	-	600.00
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා දීමනා	-	1,200.00
උපවිත වියදම් (ඉතිරි)		
පුස්තකාල පොත්	-	325.00
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම	-	759,665.64
ජාතික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම	-	159,945.80
උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය	-	800.00
පරිසර සම්මාන	-	5,471,250.83
එකතුව	75,951,067.59	39,216,131.63

සටහන 23	2013 Rs.	2012 Rs.
පුනරාවර්තන ප්‍රදාන		
මාලේ ප්‍රකාශන	3,881,838.79	4,377,564.13
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රදාන	14,890,713.17	14,879,218.59
GIS ව්‍යාපෘතිය	67,009.13	67,009.13
පරිසර දූෂණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දත්ත සංවිනයක් සකස් කිරීම	110,732.07	110,732.07
මහා පරිමාණ ජල ගුණත්ව ව්‍යාපෘති ප්‍රදාන	659,936.65	659,936.65
KITA ප්‍රදාන	105,822.02	105,822.02
ජල ගුණත්ව අධීක්ෂණ වැඩසටහන	265,210.82	275,914.66
ප්‍රජාමූල ජල ගුණත්ව කළමනාකරණ වැඩසටහන	526,109.00	526,109.00
ප්‍රධාන ජල කඩඉම් තුනක ජලයේ ගුණත්වය	290,619.84	290,619.84
විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රදාන	1,652,883.33	2,428,162.98
තේන්බිම් දිනය - CBL	213,360.87	253,324.87
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම	2,211,202.28	2,322,023.20
ජාතික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම	94,189.41	108,571.59
SAICM උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	1,916,517.00	7,842,576.50
SAICM පරිසර දූෂණය පාලනය	2,453,495.41	2,602,000.00
පාසල් පරිසර වැඩසටහන	170,358.00	-
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2012	862,616.75	-
පාසල් නියමු වැඩසටහන	273,882.81	-
එකතුව	30,646,497.35	36,849,585.23

සටහන 24	2013 Rs.	2012 Rs.
පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම්	140,670,204.11	126,351,923.38
එකතුව	140,670,204.11	126,351,923.38

සටහන 25	2013 Rs.	2012 Rs.
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන		
UNITAR ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	63,061.80	126,124.80
FRMP ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	107,872.00	213,707.00
Dutch ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	8,712,355.86	11,064,734.86
EA1P ප්‍රදාන	5,408,036.65	5,613,104.65
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන - භාණ්ඩාගාර අරමුදල	60,677,399.74	44,510,533.98
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	-	340,977.00
එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP)	3,828,130.00	441,360.00
ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO)	-	115,335.00
APPELL ව්‍යාපෘතිය	23,271.00	31,028.00
ලෝක බැංකුව	-	127.00
පුස්තකාල පොත් ප්‍රදානය	206,752.46	305,078.21
අන්තර්ජාතික සංවර්ධන සංගමය	122,566,740.77	128,381,434.67
IRMP	1,288,713.21	1,288,713.21
UNEP	2,800.00	151,597.20
ලංකා දුම්කොල සමාගම	-	5,097.20
මෝටර් රථ ප්‍රදාන	5,586,458.33	8,650,000.00
UNEP ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	2,800.00	4,200.00
විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	37,618.60	47,222.90
ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	3,466,286.11	4,484,048.41
GIS ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	679,782.22	799,658.54
ගෘහස්ථ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - ගම්පහ	188,991.60	236,239.40
පශ්චාත් සුනාමි - ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	85,160.00	106,450.00
ස්වභාවධර්ම ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානය - ප්‍රදාන	412,500.00	425,000.00
Mezzanine Floor	21,875,000.00	22,500,000.00
පරිසර දූෂණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දත්ත සංවිනයක් සකස් කිරීම	988,529.76	1,153,284.68
දකුණු ආසියා වැඩසටහන	63,000.00	73,500.00
ආරක්ෂිත බැහැරකිරීම - ජංගම	272,720.00	342,400.00
ජෝන් කීල්ස් පදනම	94,560.00	106,380.00
පුස්තකාල තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය	1,415,808.20	1,046,124.00
නියමිත වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශ අරමුදල	190,800.00	238,400.00
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2012	365,833.50	-
ම.ප.අ. රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම - 2013		-
	13,779,820.88	

සටහන 25	2013	2012
	Rs.	Rs.
පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය	238,808.00	-
SAICM උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	542,890.00	-
SAICM පරිසර දූෂණය පාලනය	332,400.00	-
පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය - රසායනාගාර උපකරණ	3,497,700.00	-
EDCF ගොඩනැගිලි අරමුදල	1,678,737.76	-
එකතුව	258,681,338.45	232,801,860.71

Note 10.1		2013	2012
		Rs.	Rs.
Envt. Education & Awareness Expenses			
307	Printing & Distribution of Quarterly News Letters	257,656.25	306,120.98
317.3.6.3	Conduct Awareness Programme	50,718.00	-
317.3.10.3	Environmental Poem ,Short Stories Scrip Writing Comp	170,591.82	-
317.3.10.6	Establish Green Park in North & East	18,916.98	-
317.3.2.2	Training	58,572.00	-
317.3.10.5	Home Gardening Competition	269,183.00	-
317.3.4.4	CDs Production of Environment Song	1,106,813.46	-
317.3.10.2	Provincial Level Media Training	319,208.18	-
317.3.10.2	Vesak Lantern Exhibiting	294,800.00	-
317.3.6.2	Conduct Education & Awareness Programmes	182,371.00	-
317.3.10.1	World Environmental Day	12,439,406.46	-
317.3.5.1	Organize Promotional Exhibitions	848,610.01	-
317.3.4.5	Environment Cartoon Competition	600,000.00	-
317.3.4.6	Virindu Competition	500,000.00	-
317.3.4.3	Regular Radio Program	920,533.56	-
317.3.4.2	TV Film Program	95,103.50	-
317.3.4.1	Arrange Press Conference	63,255.00	-
317.3.3	Formation of Eco Clubs	268,488.00	-
317.2.2.2	Programme For Housewives	157,622.00	-
317.3.2.1	Pro. Govt - Non Govt Organization	194,468.24	-
317.3.1.1	Education Material	949,098.65	-
317.3.6.1	Implement Nature Field Centers	866,902.22	-
317/31121	World Environmental Day	-	181,425.00
317/3111	Preparation of Educational Materials	-	135,568.86
317/3121	Program for Government & Non-Government Organizations	-	159,023.00
317/3122	Program for House Wives	-	310,617.00

317/313	Formation of Eco Clubs	-	405,638.70
317/3141	Organize Promotional Exhibitions	-	35,564.00
317/3151	Implement Nature Field Centers	-	400,218.01
317/3152	Conduct Education & Awareness Programmes	-	203,940.00
317/3153	Conduct Awareness Programmes on Current Issues	-	103,522.00
317/3212	TV Film Program	-	631,663.76
317/3213	Regular Radio Program	-	422,360.00
317/3216	Virindu Competition	-	77,530.00
	Total	20,632,318.33	3,373,191.31

Note 10.2	2013	2012
	Rs.	Rs.
Environmental Pollution Control Expenses		
Hazardous Waste Unit	94,235.00	167,162.50
Pollution Control Unit	1,558,612.96	1,562,499.46
Purchase of Lab Chemicals & Glass ware	1,718,197.33	1,711,285.71
Ambient Air Quality Monitoring	1,000,000.00	578,564.42
Total	4,371,045.29	4,019,512.09

Note 10.3	2013	2012
	Rs.	Rs.
Environment Management & Assessment Unit		
Natural Resources Management Unit	1,304,967.59	2,106,362.91
Environmental Impact and Assessment Unit	671,974.00	149,233.10
Research and Special Project Unit	725,861.00	457,893.47
Planning Unit	698,165.00	109,386.00
Total	3,400,967.59	2,822,875.48

Note 13.1	2013	2012
	Rs.	Rs.
Male Declaration Programme		
Foreign Traveling	116,376.97	41,287.50
Overtime Days Payment & Subsistence	236,545.37	271,926.05
Miscellaneous Expenses	24,000.00	1,500.00
Fuel Charges	510,000.00	9,306.00
Ararat University	-	264,000.00
Work Shop	-	304,141.70

Note 13.1	2013 Rs.	2012 Rs.
Total	886,922.34	892,161.25

Note 13.2	2013 Rs.	2012 Rs.
National Post Consumer Plastic Waste Management Project		
Develop. of Plastics Waste Collection System through the interest parties	19,793,669.86	10,972,006.18
Operations Activities	11,325,936.54	10,599,209.77
Training Awareness & Promotion	8,128,005.26	-
Agreed Payment Commitment	28,957,800.00	-
Staff Development	707,593.76	-
Research and Development Programmes	-	7,500.00
Promotional Campaign	-	30,850,943.88
Total	68,913,005.42	52,429,659.83

Note 13.3		2013 Rs.	2012 Rs.
Environmental Pioneer Programme -Ministry			
319.1	Promote Environmental Education	621,618.00	-
319.2	Strengthen Environment Pioneer Pro	289,305.50	-
319.3	Develop SOBA	2,520.00	-
319.5	Meeting with EPP Commissioners	114,059.00	-
319.13	Events Covering AVU	49,695.00	-
319.14	Environmental Project	20,000.00	-
319.15	Decision with EPP Education	91,132.64	-
319.6	EPP 25 Anniversary	1,582,666.64	-
319.7	Swasara Thaksalawa	335,448.00	-
319.8	Programme of EPP Materials	3,336,326.41	-
319.9	Environmental Pioneer News Letter	358,512.00	-
319.10	Printing of Information Materials	150,600.00	73,853.00
319.11	Events Covering	574,234.00	104,323.00
319.1	Training Program for Teachers	-	951,648.30
319.2	Leadership Training Program for Selected School Children	-	417,613.40
319.3	Implementation of Eco Project at School Level	-	245,646.00
319.4	Production of EPP Materials	-	1,978,071.30

319.5	District Environmental Pioneer News Letters	-	220,000.00
319.6	Conduct National Environmental Camp	-	3,182,717.71
319.8	National Tree Planting Program	-	437,252.00
319.9	Workshops to Develop Education Activities at Pre School Level	-	143,545.00
	Total	7,526,117.19	7,754,669.71

		Rs.	Rs.
Environmental Information Centre			
320.1	Establish & Organizing School Library	1,052,709.00	845,305.13
320.2	Periodicals	67,850.18	-
320.4	Staff Training on Library New Technology	723,746.00	-
320.5	Administration, Management & Miscellaneous Expenses	122,480.00	-
	Total	1,966,785.18	845,305.13

Note 13.5	2013	2012
	Rs.	Rs.
Development of Data Base for Evt. Polluting Activities		
Data Collection and Entering Data Clearing	-	45,715.00
Presentation of output	-	104,944.00
Total	-	150,659.00

14.0 විගණකාධිපති වාර්තාව

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிபுதி திணைக்களம் AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

TM2/L/CEA/1/13/27

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2014 ඔක්තෝබර් 2/දින

සභාපති,
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්ති ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 (1) වගන්තිය සහ 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ 6 (3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13 (7) (ඒ) වගන්ති ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් අධිකාරියේ සභාපතිවරයා වෙත 2014 මැයි 26 දින නිකුත්කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතවලට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටීන් සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණන විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වාගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වාගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත

පරිසර ඇගයීම් වාර්තාවේ කොන්දේසි කඩ කිරීම නිසා ව්‍යාපෘතියක් අත්හිටුවීම සහ නීත්‍යානුකූලව ඉඩම් පවරා ගැනීමකින් තොරව තොරතුරු (සොබාකෙත) මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීම යන කරුණු මුල් කරගෙන බාහිර ආයතනයක් හා පුද්ගලයෙකු විසින් පිළිවෙලින් රු.මිලියන 460 ක් හා අදාළ නඩුව පැවරූ දින සිට දිනකට රු.10,000 බැගින් වන්දි ඉල්ලා අධිකාරියට එරෙහිව නඩු පවරා තිබුණද, එකී නඩු වලින් පැන නැගිය හැකි අසම්භාව්‍ය වගකීම් වල ස්වභාවය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික අරමුදල මගින් ජාතික රසායනික ද්‍රව්‍ය පැනිකඩ යාවත්කාලීන කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාදී තිබුණු ප්‍රදානයන්ගෙන් ඉතිරිව තිබුණු රු. 1,664,495 ක් ප්‍රදාන යටතේ ගිණුම් ගතකරනු වෙනුවට ගෙවිය යුතු වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ආ) නව වෙබ් අඩවියක් සංවර්ධනය සඳහා වැය කර තිබුණු මුදල රු.115,000 ක් වුවද, එය රු. 230,000 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම නිසා වර්ෂයේ වියදම් හා ගෙවිය යුතු වියදම් රු.115,000 ක් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) නිශ්චිතව ගනුදෙනු හඳුනාගැනීමකින් තොරව රසායනාගාර උපකරණ, පරිගණක මෘදුකාංග, ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ යන වත්කම් වලට අදාළව එකතුව රු. 3,512,216 ක මුදලක් මාර්ගස්ථ තොග හා කෙරිගෙන යන වැඩ ලෙස ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ සහ එයට අදාළ වගකීම ගෙවිය යුතු වියදම් ලෙස ජංගම බැරකම් යටතේ සාවද්‍ය ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ පර්යේෂණ හා අධ්‍යාපන වියදම් සඳහා දැරිය යුතු වියදම් ලෙස රු.3,939,000 ක මුදලක් කෙරිගෙන යන වැඩ හා උපචිත වියදම් යටතේ දක්වා තිබුණි. එසේ වුවත් එම වැඩසටහන් සඳහා සත්‍ය වශයෙන් ගෙවීම් කිරීමට අධිකාරිය බැඳී නොමැති බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ වත්කම් හා වගකීම් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි.

2.3 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ VII පරිච්ඡේදයේ 12.2.6 වගන්තිය	අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතියකින් තොරව නිලධාරීන් 07 දෙනෙකු වැඩ බැලීමේ තනතුරු වලට පත්කර තිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 757 (ඇ)	වටිනාකම රු.125,571,509 ක් වූ රසායනාගාර උපකරණ වෙනුවෙන් භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ඇ) 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර ව්‍යුලේඛය	ව්‍යුලේඛ නියමයන්ට පටහැනිව අධිකාරියේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන් 22 ක් සඳහා ප්‍රවාහන දීමනාව ලෙස රු. 1,455,000 ක් සහ නිල නිවාස සඳහා රු. 107,000 ක් ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) 2006 ඔක්තෝබර් 10 දිනැති අංක 1466/5 දරන ගැසට් පත්‍රය.

සනකමින් මයිනොන 20 හෝ ඊට අඩු පොලිතීන් නිෂ්පාදනයක් දේශීය භාවිතය සඳහා නිෂ්පාදනය කිරීම, පොලිතීන් නිෂ්පාදනයක් විකිණීමට හෝ භාවිතා කිරීම තහනම්කර තිබුණද මෙකී නියෝගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කිරීමට අධිකාරිය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) 2009 මැයි 26 දිනැති අංක 39 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය

අතිරේක දීමනා ගෙවීමේදී ඒ සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය ලබාගත යුතු වුවද එයට පටහැනිව පශ්චාත් උපාධි සුදුසුකම් ලබා ඇති නිලධාරීන්ට වැටුප් වර්ධක තුන බැගින් ලබාදී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පමණක් නිලධාරීන් 22 කට මෙසේ ගෙවා තිබූ මුදල රු.20,445ක් විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 28.6 ක උනන්දුවකින් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු. මිලියන 30.6 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී උනන්දුව රු. මිලියන 2 කින් අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම් රු. මිලියන 77.4 කින් වැඩිවී තිබුණද, මෙහෙයුම් වියදම් රු. මිලියන 77.9 කින් වැඩිවී තිබීම හා විලම්බිත අයහාර ආදායම් රු. මිලියන 4.5 කින් අඩුවී තිබීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3.2 ආයතනය විසින් ආරම්භකර ඇති නෛතික සිද්ධි

ආයතනය විසින් පරිසර දූෂණය හා පරිසර බලපත්‍ර ලබා නොගැනීම සම්බන්ධයෙන් බාහිර ආයතන හා පුද්ගලයින්ට එරෙහිව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ අධිකරණ වල නඩු 110 ක් ගොනුකර තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) පරිසර පැමිණිලි

(i) පැමිණිලි සම්බන්ධව අධිකාරිය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියා පටිපාටියට අනුව පරිසර පැමිණිලි සම්බන්ධව දින 14 ක් ඇතුළත අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතු වුවත් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පැමිණිලි අංශය විසින්, මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය වෙත 2013 මාර්තු මස යොමු කර තිබුණු පරිසර පැමිණිලි 03 ක් සම්බන්ධව, 2013 මැයි අවසානය දක්වා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ii) පරිසර පැමිණිලි පිළිබඳව දත්ත ගබඩාවක් (Data Base) නඩත්තු කර නොතිබුණු අතර පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි.

(ආ) පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත්කිරීම

(i) පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කොන්දේසි අංක 22 පරිදි බලපත්‍රය වලංගු කාලය තුළදී මාස 03 කට වරක් අපජලය විශ්ලේෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස දක්වා ඇතත් එම කාර්යය ඉටුකිරීම සම්බන්ධව අධිකාරිය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ 23 “අ” වගන්තිය හා 2008 ජනවාරි 25 දිනැති 1533/16 දරන ගැසට් නිවේදනය අනුව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාගත යුතු වුවත් ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් කර්මාන්ත ශාලා 201 ක්ද ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් නොවන කර්මාන්ත ශාලා 5298 ක් ද බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි.

(iii) 2008 පෙබරවාරි 01 දිනැති අංක 1534/08 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය අනුව පරිසර ආරක්ෂක බලපත්‍රය ලබා ගැනීමට පෙර අපද්‍රව්‍ය මෝචනය හෝ බැහැර කිරීම සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු වුවත්, ආයෝජන මණ්ඩල කර්මාන්ත වලට පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේදී ඉහත බලපත්‍රය ලබාගත තිබේද යන්න පරීක්ෂාවට ලක්කර නොතිබුණි. නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව අපද්‍රව්‍ය මෝචනය හෝ බැහැර කිරීම සඳහා බලපත්‍ර ලබානොගත් කර්මාන්ත 15 ක් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත්කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම තත්ත්වය පරිසර ප්‍රශ්න උග්‍ර කිරීමට සෘජුව දායක වී තිබූ බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

(iv) බලපත්‍ර නිකුත් කරන ලද කර්මාන්ත සඳහා ලැබෙන පරිසර පැමිණිලි වෙනම හඳුනාගැනීම සහ විසඳීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දී නොතිබූ අතර කර්මාන්ත සඳහා ලැබෙන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කිරීමකින් තොරව පරිසර එකඟතා ලබාදී තිබුණු බව විගණනයේදී කළ පරීක්ෂාවේදී තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

4.2 කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යෑම

අධිකාරිය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පරිගණක තොරතුරු පද්ධතිය සඳහා ආපදා ප්‍රතිදාන සැලැස්මක් (Disaster Recovery Management System) අධිකාරිය විසින් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

ප්‍රාදේශීය සහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල වලට අනුයුක්ත පරිසර නිලධාරීන් ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන් හා පරිසර නිලධාරීන් ලෙස මට්ටම් 03 ක් යටතේ රාජකාරි කළද මෙම මට්ටම් වෙනම හඳුනාගෙන රාජකාරි පැවරීමක් සිදුකර නොතිබුණ අතර අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදී නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නිලධාරීන් විසින් කලවාඩු පිළිබඳ තහවුරුකර ගැනීම සඳහා ඉදිරි වැඩසටහන් හා ප්‍රගති වාර්තා නොමැතිව පරිසර නිලධාරීන්ගේ ගමන් වියදම් හා සංයුක්ත දීමනා රු.7,200,431 ක් ගෙවා තිබුණි.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය හා උණ උපයෝජිත වත්කම්

මයිනෝන් 20 ට අඩු පොලීතීන් නිෂ්පාදන පරීක්ෂාව සඳහා 2007 වර්ෂයේදී රු. 452,660 ක් වියදම් කර මිලදී ගෙන තිබූ පරීක්ෂණ උපකරණ 10 ක්, 2014 අගෝස්තු අවසානය දක්වාම ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොතිබුණි.

4.5 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

කළමනාකරණ මණ්ඩල අනුමැතිය මත රු.104,083 ක් වූ මිශ්‍ර අත්තිකාරම් ගිණුම් වලින් ලියා හැර තිබූ නමුත් ඒ සම්බන්ධයෙන් භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.6 දායක අනුමැතිය

දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසල බිම් පිරවුම ව්‍යාපෘතියෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු වලට අදාළව සිදුවී තිබුණු රු.49,623,542 ක අලාභය අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 2014 අගෝස්තු අවසානය දක්වාම අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

4.7 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) දකුණු පළාත් කාර්යාලය ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා රු.මිලියන 48ක් ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධව පහත අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.
 - (i) 2008 වර්ෂයේදී මෙම ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා රු.380,721 ක් වැයකර සැලසුම් සකස් කර තිබුණද එම සැලසුම ඉවත් කර උපදේශක සභාව විසින් සකස් කළ නව සැලසුමකට අනුව කටයුතු ආරම්භ කර තිබූ අතර, උපදේශක සමාගම විසින් ගොඩනැගිල්ල නියමිත ප්‍රමිතීන්ට අනුව සැලසුම් සකස්කර නොතිබීම හේතුවෙන් අත්‍යවශ්‍ය නොවන වැඩ කොටස් වෙනුවෙන් රු.4,619,082 ක අතිරේක පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවී තිබුණි.
 - (ii) ඉදිකිරීම් කටයුතු නියමිත දිනට නිම නොකිරීම හේතුවෙන් අයකළ යුතුව තිබුණු රු.4,735,738 ක් ප්‍රමාද ගාස්තු අයකර ගෙන නොතිබුණි.
 - (iii) ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක නවාතැන් පහසුකම් සඳහා ස්ථානයක් ඉදිකිරීමට II අදියර සඳහා මුළු කොන්ත්‍රාත් පිරිවැය වූ රු. 23,926,797 ක මුදලින් සියයට 25 ක් හෙවත් රු. 6,036,897 ක් ම ඇස්තමේන්තු කර තිබූද වර්ග අඩි 120 බැගින් වූ කාමර දෙකක් සහ කරප්පු පෙළක් සහිත නවාතැන් පහසුකම් සඳහා ඉදිකළ කොටස වෙනුවෙන් රු.5,480,517 ක් වියදම්කර තිබුණි. මෙවැනි අතිරේක පිරිවැයක් දැරීමට භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි.

- (iv) ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අතිරේක වැය ඇස්තමේන්තුවක් මත රු. 816,032 ක මුදලක් වියදම්කර තිබුණු අතර, මෙම කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීමේදී කොන්ත්‍රාත්කරුට රු.861,000 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.
- (v) කොන්ත්‍රාත් සමාගම විසින් ඉංජිනේරුවරයෙකුට මාසිකව රු.75,000 බැගින් මාස 13 ක් සඳහා රු.975,000 ක් ගෙවා තිබූ අතර එම කාර්යය ඉටුකිරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් ද තවත් ඉංජිනේරුවරයෙකුට මසකට රු.50,000 බැගින් මාස 11 ක් සඳහා රු.550,000 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

(ආ) දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන බිම් පිරවුම් ව්‍යාපෘති පරිශ්‍රයේ ප්‍රවේශ මාර්ගය ඉදිකිරීමට රු.මිලියන 69.5 ක කොන්ත්‍රාත්තුවක් ප්‍රදානය කර තිබූ අතර සිදුකළ ස්ථානීය විගණන පරීක්ෂාවේදී රු. මිලියන 22.26 ක අධි ඇස්තමේන්තුවක් කර ඇති බවත් කොන්ත්‍රාත්කරුට රු.මිලියන 8.15 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබූ බවත් නිරීක්ෂණය විය.

මාර්ගය ඉදිකිරීම් කටයුතු නියමිත ප්‍රමිතියට සිදුකර නොමැති බව රසායනාගාර වාර්තා 05 ක් මගින් පෙන්වුම්කර ඇතත් අධිකාරිය මේ සම්බන්ධව අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.

(ඇ) කසල රඳවන ව්‍යාපෘතිය 2013 වර්ෂයේ අවසානයට අවසන්කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට සැලසුම් කර තිබූ නමුත් ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමකර තිබුණේ 2014 මැයි මාසයේදීය. කෙසේවුවද 2014 සැප්තැම්බර් වනවිටත් එය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.8 ප්‍රමාද වූ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ජාතික රසායනික ද්‍රව්‍ය පැතිකඩ යාවත්කාලීන කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේදී නිමකිරීමට නියමිතව තිබූ නමුත් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුම පිළියෙල කිරීම 2014 මාර්තු 10 දින වන විටත් නිමකර කර නොතිබුණු අතර, ව්‍යාපෘති වර්තාව සැකසීම සඳහා ගිවිසුම අත්සන් කළ අවස්ථාවේදී රු.336,000 ක අත්තිකාරම් මුදලක් ගෙවා තිබුණි. අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීමටත් පෙර රු.558,840 ක් වැයකර ව්‍යාපෘතිය සඳහා කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගෙන තිබීමෙන් එම උපකරණ වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

(ආ) ආර්ථික සහයෝගීතා අරමුදලේ ණය පහසුකම් මත සනා අප ද්‍රව්‍ය බැහැරකිරීමේ පහසුකම් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (EDCF)

ව්‍යාපෘති කාර්යමණ්ඩලය 2012 වර්ෂයේදී බඳවාගෙන ව්‍යාපෘති ගිවිසුම 2013 ජූලි 23 අත්සන් කර තිබුණු නමුත් වසර 02 ක කාලයක් ගතවී තිබුණද යෝජිත බිම් පිරවුම් 04 කි. ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබුණි. කෙසේවුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දින දක්වා වූ ව්‍යාපෘතියේ සමුච්චිත වියදමින් සියයට 64 ක් වූ රු.11,028,095 ක පිරිවැය ව්‍යාපෘති කාර්යමණ්ඩලය වෙනුවෙන් දරා තිබුණද ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත බිම් පිරවුම් 04 හි ඉදිකිරීම් කටයුතු වසර 02 ක කාලයක් තිස්සේ ආරම්භ කර නොතිබුණි.

- (ඇ) 2008-2010 අවුරුදු 03 ක කාල පරිච්ඡේදය තුළ නිම කිරීම සඳහා ආරම්භ කරන ලද “පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය” වෙනුවෙන් භාණ්ඩාගාරය විසින් රු. බිලියන 5.633 ක් වෙන්කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.
- (i) ව්‍යාපෘතිය 2010 වර්ෂයේ නිමකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද 2014 අගෝස්තු අවසානය දක්වාම නිමකර නොතිබුණු අතර ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන්කර තිබූ රු.බිලියන 5.633 ක මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා වැයකර තිබුණේ රු.බිලියන 1.965 ක් හෙවත් සියයට 35ක් පමණි.
 - (ii) ව්‍යාපෘතිය යටතේ කුඩා පරිමාණ කොමිපෝස්ට් අංගන 103 ක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු අතර එයින් 69 ක් පමණක් ඉදිකර තිබුණි. එම ඉදිකිරීම් වලින් අංගන 31 ක් ඉදිකිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන 31 කට රු. මිලියන 66.73 ක මුදලක් ලබාදී තිබුණද, ඉන් 13 ක ඉදිකිරීම් ආරම්භකර නොතිබුණු අතර අංගන 03 ක් අතහැර දමා තිබුණි. ඉදිකිරීම් කරන ලද අංගන 14 ක කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනය ආරම්භ කර නොතිබූ අතර අනෙක් අංගනය උපරිම ධාරිතාවෙන් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීමට අපොහොසත්වී තිබුණි.
 - (iii) ඉදිකිරීමට සැලසුම් කළ මහා පරිමාණ කොමිපෝස්ට් අංගන 14 ක් අතරින් 06 ක් ඉදිකර තිබුණද, රු.මිලියන 248.7 ක් වැයකර ඉදිකර තිබූ මහා පරිමාණ කොමිපෝස්ට් අංගන 03 ක් පසු විපරම් කටයුතු නොකිරීම සහ මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතාවයන් නිසා අසාර්ථක වී තිබුණි.
 - (iv) නොදිරන කසල කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බිම් පිරවුම් ස්ථාන 10 ක් පිහිටුවීමට සැලසුම් කර තිබුණද එයින් එක් ස්ථානයක් හෝ පිහිටුවා නොතිබුණි, අතර වෙන්කර තිබුණු මුදලින් රු.මිලියන 163 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා තාවකාලික බිම් පිරවුම් වෙනුවෙන් වැයකර තිබුණි.
 - (v) ව්‍යාපෘතියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ඉංජිනේරු සහ නියෝජ්‍ය කළමනාකරු (මහජන සම්බන්ධතා) යන තනතුරු සඳහා අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා නොමැති නිලධාරීන් බඳවාගෙන වැටුප් හා දීමනා ලෙස 2008 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා රු. 6,403,600 ක් ගෙවා තිබුණු අතර එම නිලධාරීන්ගේ සේවය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අවසන් කර තිබුණද ඔවුන්ගේ පාරිතෝෂික දීමනා ලෙස රු.524,825 ක් ද ගෙවා තිබුණි. ව්‍යාපෘතියේ අසාර්ථකත්වයට සුදුසුකම්ලත් කාර්යක්ෂම නිලධාරීන් නොසිටීම එක් හේතුවක් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
 - (vi) ව්‍යාපෘතියේ ගිවිසුමට අනුව කොමිපෝස්ට් අංගන ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට මසකට පෙර පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු වුවත් කිසිදු කොමිපෝස්ට් අංගනයක් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද ව්‍යාපෘතියේ තිරසාර පැවැත්ම සඳහා නිෂ්පාදනය කරන පොහොරවල ගුණාත්මක භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා නයිට්‍රජන් බහුල ශාක සහිත වගාවන් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළ දින සිට ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සහ නඩත්තු කිරීමද එම ශාක පත්‍ර කොමිපෝස්ට් නිපදවීමේ අමුද්‍රව්‍යක් ලෙස යොදා ගැනීම සිදුකළ යුතු වුවද එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද දැනට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කොමිපෝස්ට් අංගන 91 කට අදාළ තත්ව පරීක්ෂණ වාර්තා අදාළ ගිවිසුම් ප්‍රකාරව මාස 03 කට වරක් ලබාගෙන නොතිබුණි.

(vii) ව්‍යාපෘතියේ අරමුදල් වලින් මිලට ගෙන තිබුණු වාහනයකට සිදුවී තිබුණු රු.6,050,000 ක අලාභය වසර 02 ක් ගතවී තිබුණද වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.9 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදුන් මණ්ඩලයේ සම්පත්

අධිකාරිය විසින් අමාත්‍යවරයාගේ නිලධාරීන් වෙනුවෙන් ඉවත් ටිකට්පත් මිලට ගැනීම සඳහා රු.783,000 ක් වැයකර තිබුණු අතර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ කාර්යාලයේ සේවය කළ තාවකාලික කම්කරුවන් දෙදෙනෙකු සහ රියදුරෙකු වෙනුවෙන් රු.692,255 ක වැටුප්, අතිකාල හා සංයුක්ත දීමනා අධිකාරියෙන් ගෙවා තිබුණි.

4.10 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 947 ක් වූ අතර තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 715 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු 232 ක් විය.
- (ආ) අධිකාරියේ බඳවාගැනීමේ පරිපාටිය මහ භාණ්ඩාගාරයේ සේවක කළමනාකරණ හා සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමත කරවාගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) සේවකයන්ගේ පෞද්ගලික ලිපිගොනු වල අඩංගු අධ්‍යාපන සහතිකපත්වල ඡායාපිටපත් සත්‍ය හා නිවැරදි පිටපත් බවට සනාථකර ගෙන නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතීන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් පරීක්ෂාවන් සිදුකර තිබුණද හඳුනාගත් දුර්වලතා නිවැරදි කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

5.2 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ මහපෙන්වීම් වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.3 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වායුත්තව පාලනය කිරීම, ශබ්ද හා කම්පන පාලනය, වාහන දුම් පරීක්ෂාව පාලනය කිරීම හා මාලේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම යන ශ්‍රී ලංකාවේ සංසරන වායුත්තව පසු විපරම් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ කොළඹ කොටුවේ වායුත්තව පසු විපරම් කිරීමේ ඒකකයක් පිහිටුවීම යනාදිය සම්බන්ධයෙන් 2012 වර්ෂයේ සිට පෙන්වා දුන් අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

- (ආ) ලුනාව ව්‍යාපෘතිය මඟින් හඳුනාගත් ආකාරයට සංවර්ධිත ඇල මාර්ග හා කාණු පද්ධතිය වෙත කර්මාන්ත හා නිවාස ව්‍යාපෘතිය මඟින් මළ අපවහන පද්ධති සහ වෙනත් රසායනික අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීම තුළින් ඇල මාර්ග දූෂණය වීම සම්බන්ධ ජාතික පාරිසරික පනතේ 23 වගන්තිය අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කර වැඩිදියුණු කිරීමට අවශ්‍ය හඳුනාගත් අංශයන් 18 වෙනුවෙන් පනතේ සංශෝධනයන් සිදුකර නොතිබුණි.

5.4 පාරිසරික හා සමාජ වගකීම ඉටුකිරීම

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත හා 1988 අංක 56 දරන ජාතික පාරිසරික සංශෝධන පනතේ 22 ඡේදය අනුව අවදානම් සහිත ජලය බැසයන ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම සහ ආරක්ෂා කිරීම, එලදායි ලෙස පස සංරක්ෂණය කිරීම, පස සංරක්ෂණය සඳහා වැඩසටහන් නිර්දේශ කිරීම කළ යුතු වුවද ඊට පටහැනිව පාරිසරික ආරක්ෂාව නොසලකා පස් කැපීම සඳහා අධිකාරියේ නිර්දේශ ලබාදීමට කටයුතු කර තිබුණි. නිර්දේශ ලබාදීමේදී පාරිසරික ඇගයීමක් සිදුකර නොතිබීම හේතුවෙන් පාරිසරික පැමිණිලි ද ලැබී තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින්වර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා වෙත දන්වන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) අයවැය
- (ආ) පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතිය භාවිතය
- (ඇ) ගිණුම්කරණය
- (ඈ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය
- (ඉ) පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම
- (ඊ) පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර
- (උ) සේවක මණ්ඩල කටයුතු
- (ඌ) කොන්ත්‍රාත් පාලනය
- (එ) අභ්‍යන්තර විගණනය

 එච්.ඒ.එස්.සමරවීර
 විගණකාධිපති

15.0 පිළිසරු ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

15.1. හැඳින්වීම

අක්‍රමවත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම සහ ප්‍රධානතම පාරිසරික ගැටළුවක් බවට පත් වී ඇත. කසළ එකතු කිරීමේ, කසළ ප්‍රවාහනය කිරීමේ, අතරමැදි ප්‍රතිකර්ම යෙදීමේ ක්‍රමවේදයක් සහ සුදුසු අවසාන බැහැරලීමේ ක්‍රමවේදයක් නොමැති වීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ගැටළු තවත් උග්‍රකරවීමට හේතු වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වර්තමානයේ පවතින අක්‍රමවත් කසළ බැහැරලීමේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් මහජනයා වෙත විවිධ වූ පාරිසරික ගැටළු මෙන්ම විවිධ පීඩාකාරී තත්ත්ව උද්ගත කර ඇත. මෙම ක්‍රියාකාරකම් වල අවසාන ප්‍රතිඵලය වනුයේ සමාජය විවිධ වූ සෞඛ්‍යමය, සමාජමය, ආර්ථිකමය සහ සංස්කෘතිකමය ගැටළු රැසකට අඛණ්ඩව මුහුණ දීමට සිදුවීමයි.

දිවයිනේ බොහෝමයක් ප්‍රදේශ තුළ කසළ එකතු කිරීම සහ බැහැරලීම සඳහා අවශ්‍ය කරන යටිතල පහසුකම් සහ සම්පත් නොමැති වීමෙන් පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී ප්‍රදේශ වලද කිසිදු පාලනයකින් තොරව කසළ බැහැරලීම සහ විසිරීම සිදු කරනු ලැබේ. බොහෝ ප්‍රදේශවල ගහස්ථ සහ කර්මාන්ත ශාලා වලින් නිපදවන බොහෝමයක් කසළ අවසාන බැහැරලීම සඳහා ක්‍රමවත් පහසුකම් නොමැත. මෙලෙස අක්‍රමවත් ලෙස බැහැරලන කසළ මගින් කාණු පද්ධතිවල ජලය ගලා යෑම අවහිර වන අතර, රෝග වාහකයින් එනම්, මැස්සන්, මදුරුවන් සහ මීයන් සඳහා අහිච්ඡන ස්ථාන සපයයි. ස්වභාවික ස්ථාන වල සිදුවන විවෘත කසළ බැහැරලීම එමගින් මතුපිට හා භූගත ජලය අපිරිසිදු වීම සිදුවන අතර, අනවසර ලෙස ඉඩම් පැහැර ගැනීමටද එමගින් අවස්ථාව උදාවේ. අඩු උෂ්ණත්ව තත්ත්ව යටතේ කසළ විවෘත දහනයද විශාල වශයෙන් පැතිර පවතී. එමගින් වායු දූෂණය හා විවිධ වූ භයානක සෞඛ්‍යමය ගැටළු උද්ගත කරයි.

අදාළ අණපනත් මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ සම්පූර්ණ වගකීම පැවරී ඇත්තේ පළාත් පාලන ආයතන වලට වේ. මහ නගර සභා ආඥා පනත, නගර සභා සහ ප්‍රාදේශීය සභා පනත් මගින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ සම්පූර්ණ වගකීම අදාළ පළාත් පාලන ආයතන වෙත පවරා ඇති නමුත් ඔවුන්ගේ දැක්ම තුළ වැඩිමනත් අවධානය යොමු කර ඇත්තේ භෞතික සම්පත් දියුණු කිරීම කෙරෙහි වන අතර සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කෙරෙහි දැක්වෙන උනන්දුව සාපේක්ෂ වශයෙන් අවම තත්වයක පවතී. මෙහිසා සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණයද සාපේක්ෂව අඩු තත්වයක පවතී.

15.2. පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපිත කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝමයක් ප්‍රදේශ වල පළාත් පාලන ආයතන කසළ කළමනාකරණය කෙරෙහි සාපේක්ෂ වශයෙන් දක්වන අඩු උනන්දුව හේතුවෙන් සාමාන්‍ය ජනතාව මත සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ විවිධ වූ ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් උද්ගත වී තිබූ අතර පසුගිය වසර කිහිපය තුළ පළාත් පාලන ආයතන මෙම ගැටළු සහගත තත්ත්වය විසඳීම සඳහා ගෙන ඇති පියවරයන් සාපේක්ෂ ලෙස අඩුවී ඇත. මෙම හේතුව මත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය වෙත පළාත් පාලන ආයතන වලට එරෙහිව නිරන්තරයෙන් මහජන පැමිණිලි යොමු වෙමින් පැවතිණ.

මෙම හේතූන් මත උක්ත ගැටළුව සම්බන්ධයෙන් විසඳුම් ලබාදීම සඳහා එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍යතුමාගේ මග පෙන්වීම මත “පිළිසරු” නමින් ජාතික සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහනක් එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මග පෙන්වීම මත අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පිහිටුවන ලදී.

පිළිසරු යන වචනයේ අර්ථය වනුයේ නැවත සම්පතක් කර ගැනීම වේ. මෙය මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අභිප්‍රාය වේ. මෙම වැඩසටහනේ සංකල්පය වනුයේ කසළ ලෙස ඉවත දමන ද්‍රව්‍ය උපරිම ලෙස නැවත ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සහ අවශේෂ කසළ පරිසර හිතකාමී ලෙස අවසාන බැහැරලීම සිදු කිරීමයි.

මෙම ගැටළුව කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේ වැදගත්කම මත ජාතික වශයෙන් සම්බන්ධීකරණයක් ලබාදීම සඳහා එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් පිළිසරු වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කර ඒ සඳහා 2007 ජූලි 25 දින න්‍යායාත්මක වශයෙන් අවසර ලබා දෙන ලදී.

මෙම වැඩසටහනේ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ.

- ජාතික කසළ කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම.
- කසළ කළමනාකරණය කෙරෙහි නිරත වී සිටින පිරිස් සඳහා ධාරිතා වර්ධනය සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- පළාත් පාලන ආයතන වල පවතින කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන් වැඩි දියුණු කිරීමට සහ නව ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන තාක්ෂණික සහය සහ අනෙකුත් සම්පත් ලබා දීම.
- සම්පත් හුවමාරුව සහ උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම තුළින් කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
- කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන් අධීක්ෂණය කිරීම.
- දීර්ඝ කාලීන යොමුවක් වශයෙන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන් අදාළ කාර්යයන් නිසි පරිදි සිදු නොකරන්නේ නම්, ඊට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම.

පිළිසරු වැඩසටහන :

“ශ්‍රී ලංකාව තුළ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික ප්‍රවේශයක්” පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපිත කිරීම යන මෑයෙන් එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවට 2007 දෙසැම්බර් මස 19 වන දින ලැබුණු අනුමැතිය අනුව 2008 ජනවාරි මස 01 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ස්ථාපිත කෙරිණ.

පිළිසරු වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සම්පූර්ණ මග පෙන්වීම ලබා දෙනුයේ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ උසස් මට්ටමේ ජාතික කමිටුවක් මගින් වන අතර, මෙහි සම සභාපතිත්වය පරිසර අමාත්‍යාංශයේ සහ පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරුන් විසින් උසුලනු ලබයි.

පිළිසරු වැඩසටහන, පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය වශයෙන් 2008 ජනවාරි මස සිට මූලිකව අවුරුදු 3ක කාලයක් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ස්ථාපිතව ක්‍රියාත්මක කෙරිණ. මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන ලෙස රුපියල් බිලියන 5.675ක මුදලක් ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වූ අතර එම මුදල ප්‍රධාන වශයෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත විය.

පිළිසරු වැඩසටහන මගින් 2008 - 2010 අතර කාල සීමාව තුළ සිදු කිරීමට යෝජිත කාර්යභාරයේ විශාලත්වය අවබෝධ කර ගත් එවකට පැවති පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් පිළිසරු වැඩසටහන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ස්ථාපිත කරන ලද අතර පිළිසරු වැඩසටහනට අදාළව ව්‍යාපෘති වාර්තාවේ ඇතුළත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් කාලානුරූපව ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා විශේෂිත වූ වගකීම් පවරන ලද ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් පිරිසක් යොදවා ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගනිමින් සහ කාලීන අවශ්‍යතාවය මත තවත් ඉදිරි වසර 3ක් සඳහා එනම් 2011 ජනවාරි 01 දින සිට ඉදිරි වසර 3 සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතියේ කාල සීමාව දීර්ඝ කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබුණි. ඒ අනුව 2011-2013 තෙවසර සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කරන ලද අතර එහිදී විශේෂයෙන්ම මෙතෙක් නිම කිරීමට නොහැකි වූ ක්‍රියාකාරකම් මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කරන ලදී.

15.3. ජාතික සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය

පිළිසරු වැඩ සටහනේ එක් ආරම්භයක් වශයෙන් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් 2007 ඔක්තෝබර් මාසයේදී කෙටුම්පත් කරන ලදී. එසේම සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයන් කෙටුම්පත් කරන ලදී. අදාළ ප්‍රදේශ වල තිරසාර සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒ සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වල පූර්ණ සහයෝගය ලබාගැනීම සඳහා උක්ත උපාය මාර්ග ක්‍රියාවෙහි නැංවීම වර්තමානයේ ඉතා අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක් වී ඇත. පිළිසරු වැඩ සටහන මෙම උපාය මාර්ග ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමේ අභියෝගය මනාව හඳුනාගෙන ඇත.

15.4. අරමුණු

පිළිසරු වැඩ සටහනේ ප්‍රධාන අරමුණු පහකි.

- සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම
- සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික උපාය මාර්ග සැකසීම
- සියළුම පාර්ශවයන් සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව එලදායි අධ්‍යාපනයන් හා දැනුමක් ලබාදීම. මේ සඳහා පුහුණු කිරීම් හා ධාරිතා වර්ධනය ඇතුළත් වේ.
- සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ව්‍යාපෘති සහ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වලට පහසුකම් සැපයීම
- කාර්යක්ෂම ලෙස අණපනත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පවතින නීති රාමුව සවිබල ගැන්වීම

ඉහත අරමුණු ගොඩනංවා ඇත්තේ සන අපද්‍රව්‍ය හා සබැඳිව පවතින ගැටළු සහ සන අපද්‍රව්‍ය හා සබැඳිව විවිධ පාර්ශවයන් විසින් මුහුණපාන ගැටළු සැලකීම තුළින් සහ දිවයින තුළ පූර්ණ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් වැඩිදියුණු කිරීමට විශේෂයෙන් ප්‍රබල ගැටළු ලෙස සැලකෙන අතරමැදි ප්‍රතිකර්ම යෙදීම සහ අවශේෂ කසළ පරිසර හිතකාමී ලෙස අවසාන බැහැරලීම පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම පදනම් කරගෙනය.

15.5. විෂය පථය

මෙහිදී සන අපද්‍රව්‍ය ලෙස ගෘහස්ථ කසළ, නාගරික කසළ, වාණිජ කසළ, ආයතනික කසළ සහ සමහරක් කර්මාන්තශාලා කසළ මෙන්ම පළාත් පාලන ආයතන සහ පොදු ස්ථාන වලින් බැහැරලන කසළ අයත් වේ. පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ දැක්ම තුළ පහත සඳහන් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ.

(i) පළාත් පාලන ආයතන වලින් සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සම්බන්ධව තොරතුරු රැස් කිරීම

පළාත් පාලන ආයතන මගින් වර්තමානයේ සිදුකරන කසළ බැහැරලන ක්‍රමවේදයන්, දැනට ක්‍රියාත්මක කර අතහැර දමා ඇති ව්‍යාපෘති සහ සැලසුම් කටයුතු සඳහා දැනට ඇති සම්පත් පිළිබඳ දත්ත එක්රැස් කිරීම මේ යටතේ සිදු කෙරේ. දත්ත එක්රැස් කිරීමේ දී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල ජාලය හරහා ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබා ගැනේ.

(ii) ව්‍යාපෘති වාර්තා විශ්ලේෂණය කිරීම

පළාත් පාලන ආයතන මගින් ඉදිරිපත්කරනු ලබන ව්‍යාපෘති වාර්තා විශ්ලේෂණය කිරීම සහ එමගින් අදාල ව්‍යාපෘති බිම් මට්ටමේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සහාය ලබාදෙනු ලැබේ. එම ව්‍යාපෘති සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඉහත විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය ගොඩනගා ඇති අතර, ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ තාක්ෂණික විශේෂඥයන්ගේ සහාය මේ සඳහා ලබාගනු ඇත.

(iii) කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ බැංකු ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සණස සංවර්ධන බැංකුව සමග එක්ව කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ බැංකු ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සලකා බලන ලදී. ප්‍රතිචක්‍රීකරණ කළ හැකි කසළ විශේෂයෙන්ම ජලාස්ථික් සහ පොලිතින් ගිණුම් හිමියන්ගෙන් අදාල බැංකුව ලබා ගන්නා අතර, කසළ වල අගයට සමාන මුදලක් එම ගිණුම් හිමියාගේ ගිණුමට බැර කරනු ලැබේ. බැංකුව මගින් නිරන්තරයෙන් එකතු කරනු ලබන කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ආයතන වෙත විකුණනු ලබන අතර, ලැබෙන මුදලෙන් ගිණුම් හිමියන්ට ගෙවීමට මුදල් මෙන්ම බැංකුවේ වියදම් පියවා ගැනීමට තරම් වූ ආදායමක් උපයා ගනියි. මෙය පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සණස බැංකුව සමග එක්ව සිදුකරන නව හඳුන්වාදීමක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

(iv) කසළ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම

(v) තාක්ෂණික සහාය, ආයතනික ශක්තිය සහ ධාරිතා වර්ධනය

(vi) ලෝහ, ජලාස්ථික්, වීදුරු සහ කඩදාසි කසළ සඳහා එකතු කිරීමේ ජාලයන් ඇති කිරීම තුළින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය ශක්තිමත් කිරීම

ඉවතලන ප්ලාස්ටික්, ලෝහ, වීදුරු සහ කඩදාසි ප්‍රතිචක්‍රණය සඳහා යෝග්‍ය ද්‍රව්‍ය වේ. පෞද්ගලික අංශයේ විවිධ ආයතන, ප්ලාස්ටික් සහ අනෙකුත් ප්‍රතිචක්‍රණය කසළ එකතු කිරීම සඳහා යොමු වන ප්‍රවණතාවය වැඩි වෙමින් පවතී. විශේෂයෙන්ම පාසල් ප්‍රජා සංවිධාන කාන්තා සංවිධාන සහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා විශේෂිත වූ අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම තුළින් ඉහත කසළ ප්‍රතිචක්‍රණය ධෛර්යමත් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

(vii) පළාත් පාලන ආයතන මට්ටමින් කොම්පෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම

විවෘත භූමි වලට සහ ජලාශ්‍රිත ප්‍රදේශ වලට අවිධිමත් ලෙස කසළ බැහැරලීමේ ගැටළුවට විද්‍යාත්මක ලෙස පිළිගත හැකි විසඳුමක් ලබාදීමේ උත්සාහයේ දී පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් පළාත් පාලන ආයතන සඳහා කොම්පෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම මෙන්ම පරිසර හිතකාමී ලෙස කසළ බැහැරලීම සඳහා පහසුකම් සැපයීමට අවශ්‍ය කරන පියවර සලසා දෙනු ලැබේ. මෙහිදී සුදුසු තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් උපයෝගී කර ගනිමින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික ව්‍යුහය මගින් ස්ථාපිත කරන ලද විශේෂඥ දැනුමෙන් පරිපූර්ණ වූ තාක්ෂණික කමිටුවේ සාමාජිකයින්ගේ සහාය ලබාගනු ලැබේ.

(viii) අවශේෂ කසළ බැහැරලීම සඳහා අඩු වියදම් සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ඉදිකිරීම

සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන සැලසුම් කෙරෙනුයේ පරිසර හිතකාමී ලෙස අවශේෂ කසළ බැහැරලීම සඳහාය. මෙම සැලසුම තුළ අපදියර සහ වායු පාලනය සිදු කිරීම කසළ මත දෛනිකව පස් ආවරණයක් යෙදීම, මතුපිට ජලය ගලායෑම පාලනය කිරීම තුළින් මතුපිට සහ භූගත ජලය අපිරිසිදු වීම අවම කිරීම සිදු කෙරේ. පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය තුළින් මෙවැනි වූ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවුම් කිහිපයක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර, එමගින් පොකුරු ක්‍රමය යටතේ පළාත් පාලන ආයතනවලට සිය අවශේෂ කසළ මෙම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන වලට බැහැර කිරීමට අවස්ථාව සැලසේ.

(ix) ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ට්කරණය ප්‍රවලිත කිරීම

ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ට්වලට අයත් වනුයේ මුළුතැන්ගෙයින් සහ ගෙවත්තෙන් ඉවතලන සාපේක්ෂ වශයෙන් කුඩා ප්‍රමාණයක් වූ කාබනික ද්‍රව්‍ය වේ. විවෘත කුඩා අට්ටි මගින් හානි වන උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය කොම්පෝස්ට් බදුනක් හෝ වලක් භාවිතා කිරීම තුළින් රඳවා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. මෙවැනි වූ බදුනක් භාවිතා කිරීම තුළින් අවට අශෝභන වීම අවම වීම සිදුවීම වාසියක් වන බැවින්, ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශවලට මෙවැනි කොම්පෝස්ට් බදුනක් භාවිතය ඉතා සුදුසු වේ. එබැවින්, පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් පළාත් පාලන ආයතන සඳහා සහන මිලකට කොම්පෝස්ට් බදුනක් ලබාදීම තුළින් ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ට්කරණය ප්‍රවලිත කිරීමට පියවර ගැනීම සිදු කෙරේ.

(x) පසුවිපරම් කිරීම හා නිසි ලෙස සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නොකරන පළාත් පාලන ආයතනවලට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නිසි පරිදි සිදු නොකරන පළාත් පාලන ආයතනවලට එරෙහිව අවසානයේ දී නීතිමය පියවර ගැනීම මේ යටතේ සිදු කෙරේ. ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන්ගෙන් සහ පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන්ගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් මාර්ගයෙන් පළාත් පාලන ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක

කෙරෙන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩ සටහන් නිරන්තරයෙන් පසුපරම් කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කෙරේ.

15.6. පිළිසරු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ 2008-2010 සහ 2011-2013 වර්ෂ සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මවලට අමතරව, අදාළ වර්ෂ සඳහා වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මවල ද සකස් කර ඇත. ඒ අනුව 2011 වසර සඳහා පිළිසරු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කර ඇත්තේ අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කළ යුතු ප්‍රමාණ හඳුනාගෙන ඇති ආකාරය අනුවය. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී කාලයෙන් කාලයට හඳුනා ගන්නා ලද ක්‍රියාකාරකම් වලට අනුකූලව මෙම 2013 වසරේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වරින් වර විවිධ වූ සංශෝධන වලට ලක් කරන ලදී.

මේ ආකාරයෙන්ම සමහරක් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වර්ෂ ආරම්භයේ වෙන් කිරීමට සැලසුම් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාකාරී අවදියේදී අවශ්‍යතා අනුව විවිධ වූ වෙනස්වීම් වලට ලක් කරන ලද අතර විශේෂයෙන්ම පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ පාලනයෙන් ස්වාධීනව විවිධ අවස්ථාවල පැන නැගුණු විවිධ වූ ගැටළුකාරී තත්ත්වයන්ට අනුව එකී සැලැස්ම වෙනස් කිරීම් වලට භාජනය කිරීමට සිදු විය. අවශ්‍ය අවස්ථාවල මෙලෙස ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සිදු කරන ලද වෙනස්වීම් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

15.7. පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය

පහසුව සහ පැහැදිලි බව සඳහා පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය දක්වා ඇත්තේ 2013 වසර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ දක්වා ඇති සියළු ක්‍රියාකාරකම් වලට අනුකූල වන පරිදිය. කෙසේ වෙතත් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුත්තේ සමහරක් ක්‍රියාකාරකම් වල ඉතා අල්ප හෝ කුඩා ප්‍රගතියක් පෙන්වා ඇති අතර සමහරක් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කිසිදු ප්‍රගතියක් නොපෙන්වූ අවස්ථා ද ඇති බවය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ මහා භාණ්ඩාගාරය මගින් නිදහස් කළ මුදල් ප්‍රමාණය සීමාන්තික වීමයි.

මේ ආකාරයෙන්ම පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ නොමැති එහෙත් ජාතික වශයෙන් වැදගත් වූ වැඩසටහන් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මිනිස් ශ්‍රමය මගින් මෙන්ම මූල්‍යමය වශයෙන් සහයෝගය ලබා දෙන ලදී.

15.7.1 විශාල පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගන ඉදි කිරීම

විශාල පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගනයක ප්‍රධාන අංග

- කසළ ගොඩබෑමේ සහ වෙන්කිරීමේ ස්ථානය

ව්‍යාපෘති භූමියට ප්‍රවාහනය කරනු ලබන කසළ එම ස්ථානයේදී ගොඩබනා අතර කොම්පෝස්ට් කළ හැකි ද්‍රව්‍ය සහ ප්‍රතිවක්‍රීරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමත්, කිසිදු ප්‍රයෝජනයකට ගත නොහැකි ද්‍රව්‍ය අසල ඇති බිම් පිරවුම වෙත යොමු කිරීමත් සිදු කෙරේ. මේ නිසා පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි ස්ථානයක මෙම කසළ ගොඩබනා ස්ථානය ඉදිකිරීම සිදු කෙරේ. එසේම වහලයක් රහිත අට්ටි ගසන ස්ථානයට යාබදව මෙම ස්ථානය තිබිය යුතු අතර එමගින් දිරාපත් වන ද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් කොම්පෝස්ට් කිරීම සඳහා යොමු කිරීම සිදු කළ හැකිය.

- වහල / ආවරණයක් රහිත අට්ටි ගසන ස්ථානය

කසළ ගොඩ බැමෙන් සහ වෙන් කිරීමෙන් පසුව මූලික වශයෙන් කොම්පෝස්ට්කරණය සඳහා කසළ අට්ටි ගසනු ලබන්නේ ආවරණයක් රහිත කොන්ක්‍රීට් ආස්ථරයක් මතය (වහළය රහිත) වහළය අඩුවීම නිසා කසළ අට්ටි සූර්යාලෝකයට නිරාවරණය වීම මගින් අට්ටිවල උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම හේතුවෙන් ස්වායු ක්ෂුද්‍රජීවී ජීරණ ක්‍රියාවලිය වේගවත්ව සිදු වේ. වැසි ජලය එක්වීම නිසා අට්ටිතුළ අවශ්‍ය තෙතමනය පවත්වාගනු ලබයි. මැස්සන්ගේ කීටයන් බෝවීම අවම කිරීම සහ ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රම මගින් මැස්සන් පාලනය කිරීම සිදුවේ. මේ සඳහා කුරුල්ලන්ගේ දායකත්වය ලබාගනු ලැබේ. ආවරණය රහිත කසළ අට්ටි ගැසීමේ ස්ථානය ආවරණය සහිත කසළ අට්ටි ගැසීමේ ස්ථානය අතර අනුපාතය පිළිවලින් 60:40 වේ.

- වහල / ආවරණයක් සහිත අට්ටි ගසන ස්ථානය

කොම්පෝස්ට්කරණ ක්‍රියාවලියේදී කසළ අට්ටි පෙරළනු ලබන අතර එම කසළ අට්ටි ආවරණය සහිත අට්ටි ගැසීමේ ස්ථානය වෙත යොමුවේ. මේ වන විට කසළ වලින් විශාල ප්‍රමාණයක් කොම්පෝස්ට්කරණයට අවසානය. නමුත් ක්‍රියාවලිය ආවරණයක් සහිත ස්ථානයක් තුළ තවදුරටත් සිදු කරයි. වැසි ජලය කසළ අට්ටි වලට එක්වීම වළකනු ලබන අතර සේවකයින්ට සෙවන සහිත ස්ථානයක වැඩ කිරීමට අවස්ථාව ලැබේ. අවසානයේදී එම අට්ටි හැලීම සිදු කරනු ලබයි. මෙම ගොඩනැගිල්ලේ බිම් සකස් කරනුයේ මධ්‍යයට වන විට 1.80 බෑවුමකට වන සේය. එමගින් අපදියර, මධ්‍යයට වන්නට ඇති අපදියර, එකතු කිරීමේ කාණු පද්ධතිය වෙත යොමු කෙරේ.

- ඇසුරුම් සහ ගබඩා කරන ස්ථානය

නිෂ්පාදිත කොම්පෝස්ට් ඇසුරුම් කිරීමට සහ වෙනත් ස්ථානයක ප්‍රවාහනය කරන තෙක් ගබඩා කිරීමට ස්ථානයක් අවශ්‍ය වේ. මෙම ස්ථානයේ කොම්පෝස්ට් හැලීමේ සහ කැබලි කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයා තිබේ.

- අනෙකුත් පහසුකම් සපයන ගොඩනැගිල්ල

මෙම ගොඩනැගිල්ල ඉදි කෙරෙනුයේ සේවකයන්ට පහසුකම් සැලසීම සඳහා වන අතර එයට විවේකාගාරයක්, මෙය ස්ත්‍රී සහ පුරුෂ දෙපාර්ශවය වෙන් වෙන් වශයෙන් වූ නාන කාමර අන්තර්ගත වේ. මෙම කොම්පෝස්ට් අංගන වල සේවකයන් දවස පුරාම කසළ සහ එහි දුර්ගන්ධය සමග වාසය කරන බැවින් යලි ඔවුන් නිවසට යෑමට ප්‍රථම පවිත්‍ර වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සැපයිය යුතුය. එමගින් සේවකයින්ගේ උනන්දුව ප්‍රවර්ධන කිරීමට මෙන්ම මෙම ක්ෂේත්‍රයේ සේවය කිරීම සඳහා ජනතාව නැඹුරු කිරීම වර්ධනය කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

- ප්‍රධාන කාර්යාලය

කාර්යාලයක් ඉදිකිරීම එමගින් පරිපාලන කටයුතු සිදු කිරීම මෙන්ම බාහිර ආයතන / පුද්ගලයන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට හැකිවේ. කාර්යාලය ඉදි කරනුයේ ව්‍යාපෘති භූමියේ මුළු ප්‍රදේශයම නැරඹිය හැකි ස්ථානයකය.

- ආරක්ෂක කුටිය

ආරක්ෂක කුටිය ඉදි කෙරෙනුයේ ව්‍යාපෘති භූමියෙහි පිවිසුම් ස්ථානයේ වන අතර එමගින් අපේක්ෂා කරනුයේ ව්‍යාපෘති භූමියෙහි ඇති උපකරණ වල ආරක්ෂාව සහ නිෂ්පාදිත කොම්පෝස්ට් වල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම වේ. මෙම ආරක්ෂක කුටිය ඉදි කරනුයේ ද මුළු ව්‍යාපෘති භූමියම දර්ශනය වන ස්ථානයකය.

- අපදියර ප්‍රතිකර්ම පද්ධතිය

කොම්පෝස්ට් අට්ට් මගින් ජනනය වන අපදියර එකතු කිරීමට සහ නැවත එම අපදියර කොම්පෝස්ට්කරණ ක්‍රියාවලියට භාවිතා කිරීම සඳහා අපදියර ටැංකිය වෙත අපදියර යොමු කිරීම සඳහා කාණු සහ නල පද්ධති ක්‍රමවත්ව ඉදි කිරීම සහ සවි කිරීම කළ යුතුය.

- හොඳින් සැකසුණු අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධති

විශාල පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගන ඉදි කෙරෙන ස්ථාන වල කසළ රැගත් බර වාහන නිරන්තරයෙන් ගමන් කිරීම සිදු වේ. විශේෂයෙන්ම කසළ එකතු කිරීමේදී වාහන ගමනාගමනයට අවහිර වීම් සිදු වීම නොවැලැක්විය හැකිය. නමුත් මාර්ග පද්ධතිය ක්‍රමවත් පරිදි ඉදි කිරීම තුළින් වාහන ගමනා ගමනයට වූ අවහිර වීම් වැලැක්විය හැකි අතර වාහන ගමනාගමනයට ප්‍රමාණවත් ඉඩ ප්‍රමාණයක් ලබා දීමට මාර්ග පද්ධති අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පළල් වීම මෙන්ම ශක්තිමත් ලෙස ඉදිකිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- ව්‍යාපෘති භූමිය වටා වූ ආරක්ෂක වැට

අයාලේ යන සතුන් ව්‍යාපෘති භූමියට ඇතුළු වීම වැලැක්වීම මගින් කසළ විසිරී යෑම වැලැක්වීම සඳහා ව්‍යාපෘති භූමිය වටා වැටක් තිබීම අවශ්‍ය වේ. එසේම එමගින් ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ වූ වාහන, යන්ත්‍රෝපකරණ වලට අවශ්‍ය ආරක්ෂාව ලබා දෙන අතර කසළ ශෝදකයන් භූමියට පැමිණීම ද වැලැක්වේ.

- ස්චාරක්ෂක කලාපය

සාමාන්‍ය මහජන ආකල්පය වනුයේ යම් තැනක කසළ විවෘත ලෙස බැහැර කරනු ලබයිද එම ස්ථානයෙන් දුගඳක් වහනය වන බවයි. සමහරක් විට සත්‍ය වශයෙන්ම එම ස්ථානයෙන් දුර්ගන්ධය වහනය නොවනු ඇත. මෙය මානසික කාරණයක් වන අතර මෙම හේතුව මත බොහෝමයක් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති සඳහා මහජන විරෝධයක් උද්ගත වේ. මේ නිසා කොම්පෝස්ට් අංගනය බාහිරට දර්ශනය වීම වැලැක්වීම සඳහා ව්‍යාපෘති භූමිය වටා ගස් රෝපණය කිරීම සිදු කරන අතර එමගින් ස්චාරක්ෂක කලාපයක් බිහි වේ. එමගින් දුටු සහ කසළ ව්‍යාපෘති භූමියෙන් පිටතට විසිරීම ද වැළැක්වේ.

අනෙකුත් කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන ලබා දීමට ප්‍රථම එම ව්‍යාපෘති වල තාක්ෂණික අනුකූලතාවය සහ උපයෝගීතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික විශ්ලේෂණ ක්‍රම වේදයක් අනුගමනය කරනු ලැබේ. මෙම විශ්ලේෂණ ක්‍රම වේදය ආරම්භ කරනුයේ පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන් විසින් ව්‍යාපෘති භූමියේ ප්‍රාථමික හඳුනා ගැනීම් සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව පිළිසරු ජාතික ව්‍යුහය මගින් පත් කරන ලද විශේෂඥ කමිටුවක් (තාක්ෂණික උප කණ්ඩායම නම් වූ) මගින් ව්‍යාපෘති වාර්තාව තියුණු තාක්ෂණික විශ්ලේෂණයකට භාජනය කිරීමෙනි.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් මූල්‍යාධාර හා තාක්ෂණික ආධාර ලබා දීමේ දී ව්‍යාපෘති වාර්තාවක් සකස් කිරීම සඳහා සැලසුම් හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රධාන පියවර පහත පරිදි වේ

- සංකල්ප ගොඩනැගීම
- ව්‍යාපෘති වාර්තාව සැකසීම
- පාරිසරික අනුමැතිය ලබාගැනීම
- අදාළ පළාත් පාලන ආයතනයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- ව්‍යාපෘති භූමියට අදාළව පාංශු පරීක්ෂණ වාර්තාව සහ අනෙකුත් හඳුනාගැනීමේ වාර්තා ලබා ගැනීම
- ව්‍යාපෘති භූමියෙහි මානක සැලසුම් සකස් කිරීම
- සැලසුම් සකස් කිරීම (සියළුම ගොඩනැගිලි වල සැලසුම් සකස් කිරීම)
- ගිවිසුම් සකස් කිරීම
- ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම
- ප්‍රමිතපදන පටිපාටිය සම්පූර්ණ කිරීම
- ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම
- අධීක්ෂණ සහ ප්‍රගති සමාලෝචනය
- ව්‍යාපෘති භූමිය භාර දීම

2009 වසරේ හා පසු වර්ෂ වල ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර තිබූ කොම්පෝස්ට් අංගන සඳහා 2013 වසරේදීද එම අංගන නඩත්තුව හෝ වෙනත් පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික හා මූල්‍යාධාර ලබාදීම කරගෙන යන ලදී.

අ. පොතුච්ඡේදකාරී කොලොන්නාව කොම්පෝස්ට් අංගනය

මෙහි ඉදිකිරීම් 2011 වසරේදී සම්පූර්ණ වූ අතර එහි දෝෂ පිළිසකර කිරීමේ කාර්ය නිම කිරීමට නියමිතව පැවතියේ 2012 වසරේදීය.

කොම්පෝස්ට් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට පහසු වන අයුරින් කසල ගොඩ බෑමේ ස්ථානයේ ඇතැම් වැඩිදියුණු කිරීම් කිහිපයක් සිදු කරන ලදී. කොලොන්නාව නගර සභාව විසින් කඩුවෙල නගර සභාවේ දිරාපත් වන කසල ටොන් 10 ක ප්‍රමාණයක් මෙම කොම්පෝස්ට් කිරීම සඳහා ලබා ගැනීමට ද එකඟ වී ඇත.

ආ. කළුතර පොහොරවත්ත කොමිපෝස්ට් අංගනය

මෙහි ඉදිකිරීම් 2011 වසරේදී සම්පූර්ණ වූ අතර එහි දෝෂ පිළිසකර කිරීමේ කාල සීමාව 2012 වසරේ මුල් කාලයේදී අවසාන විය.

පළාත් පාලන ආයතන හතරක් විසින් වෙන්කරන ලද කසල මෙම අංගනය වෙතට රැගෙන එනු ලැබේ. කොමිපෝස්ට් අලෙවිය හා අංගනය අවට පරිසරය හොඳින් නඩත්තු කිරීමක් සිදුවේ. මේ වන විට කොමිපෝස්ට් පොහොර යොදා හෝග වගා කිරීම පිළිබඳව පර්යේෂණ මට්ටමේ කටයුතු සිදු කරයි. ජනනය වන අපදියර කසල අට්ටි වල ප්‍රශ්ස්ථ මට්ටමින් පවත්වා ගෙන යාම තෙතමනය සඳහා යොදා ගනු ලැබේ.

කොමිපෝස්ට් වල ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳ පොල් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් පරීක්ෂා කර ඇත. ඒවා පොල් වගාව සඳහා යෙදීම සුදුසු බව ද තහවුරු කර ඇත. පොල් වගාකිරීමේ මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල කළමනාකරුවන් වෙත මෙම කොමිපෝස්ට් පොල් වගාවන් වෙත යෙදීමට කටයුතු කරන ලෙස පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලය මගින් දැනුම් දී ඇත.

ඇ. කීරික්කුලම නුවරගම්පළාත අනුරාධපුර කොමිපෝස්ට් අංගනය

2011 වර්ෂයේදී කොමිපෝස්ට් අංගනයේ ප්‍රවේශ මාර්ගය වැඩි දියුණු කරන ලදී. තවද මාර්ගයේ වැඩිදියුණු කිරීමේ ප්‍රධාන මාර්ගය දක්වා සිදු කරන ලදී.

ඈ. රජගම මොන්රෝවියා වත්ත කොමිපෝස්ට් අංගන සංකීර්ණය

2012 වසරේදී මෙම අංගනයේ ප්‍රවේශ මාර්ගය ඉදිකිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත මුදල රුපියල් මිලියන 34 කි. මෙහි ඉදිකිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කළ අතර මෙය සිදුකරනු ලබන්නේ රජගම ප්‍රාදේශීය සභාව හරහා වන අතර 2013 වසර අවසානය වන විට එහි ඉදිකිරීම් වල ප්‍රගතිය 80 % කි.

කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු දකුණු පළාත් පාලන කොමසාරිස් කාර්යාලය මගින් 2013 අගෝස්තු මාසය දක්වා සිදු කර ගෙන ගිය අතර අගෝස්තු මාසයේදී දකුණු පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන අමාත්‍යතුමාගේ තීරණයකට අනුව කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු මෙහෙයවීම හා නඩත්තුව දකුණු පළාත් පාලන කොමසාරිස් කාර්යාලයේ අධීක්ෂණයට යටත්ව ගාල්ල මහ නගර සභාව හා රජගම ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත ගිවිසුමක් මගින් භාර දෙන ලදී. තවද කළමනාකරණ කමිටුව පළාත් පාලන ආයතන දෙකේ සභාපතිවරුන්ගේ සම සභාපතිත්වයෙන් කටයුතු සිදු කෙරේ. පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ ද කළමනාකරණ කමිටුවේ සාමාජිකත්වය දරයි.

ඇ. සුන්දරාපොළ කුරුණෑගල කොමිපෝස්ට් සංකීර්ණය

කුරුණෑගල මහ නගර සභාව සහ කුරුණෑගල ප්‍රාදේශීය සභාව වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. කුරුණෑගල මහ නගර සභාවට වර්ග කි. මී 11.3 ක වපසරියක්ද කුරුණෑගල ප්‍රාදේශීය සභාවට වර්ග කි.මී 327 ක වපසරියක් ද හිමිව ඇති අතර මෙම පළාත් පාලන ආයතන දෙකෙහිම 190,438 ක ජනගහනයක් ඇත. කොමිපෝස්ට් අංගනය කුරුණෑගල මහ නගර සභාව විසින් සැලසුම් කර ඇති අතර එය දෛනිකව කසළ මෙට්‍රික් ටොන් 42 ක් ද පල්දෝරු අප දියර කියුබික් මීටර් 20 ක් දෛනිකව ප්‍රතිකර්ම කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා මහ නගර සභා ඉංජිනේරුවරයාට සහ ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලට පැවරූ අතර ඉංජිනේරු සහකාර වරයෙක් අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණය සඳහා කුරුණෑගල නගර සභාවේ නිර්දේශ සහිතව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් පත්කරන ලදී. මේවන විට කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කර ඇත. මේ වන විට කොමිපෝස්ට් අංගනයේ සහ පල්දෝරු පද්ධතියේ කටයුතු සිදු කර ගෙන යන ලෙස ව්‍යාපෘතිය කුරුණෑගල මහ නගර සභාව වෙත පවරා ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතිය අංගනය කසළ ගොඩ බැමේ ස්ථානය, වෙන් කිරීමේ ස්ථානය, විවෘත කොමිපෝස්ට් අංගනය, සංවෘත කොමිපෝස්ට් අංගනය, කොමිපෝස්ට් හැලීමේ ස්ථානය, කොමිපෝස්ට් අගය එකතු කිරීමේ ස්ථානය, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කල හැකි ද්‍රව්‍ය ගබඩාව, කොමිපෝස්ට් ගබඩාව සේවක විවේකාගාර වැසිකිළි, වතුර ටැංකි, මුරකුටි, කාර්යාලය සහ පුතික ප්‍රතිකාරක පද්ධතියකින් සමන්විතය.

ඉ. යාපනය කොමිපෝස්ට් අංගන

යාපනය මහ නගර සභාවේ සඳහා කොමිපෝස්ට් අංගනය වැඩි දියුණු කිරීමට සැලසුම් කිරීම සඳහා පස් සාම්පල් පරීක්ෂා කිරීම සිදු කරන ලදී.

කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතියේ වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලෙස යාපනය මහ නගර සභාවේ නගරාධිපති සහ නාගරික ඉංජිනේරුවරයා සමඟ සාකච්ඡා කර ඇති අතර ගැටළු නිරාකරණය කර දැනට පවතින කොමිපෝස්ට් අංගනයේ භාවිතා කරමින් කසල කොමිපෝස්ට් බවට පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කර ගෙන යන ලෙසට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

ඊ. දොම්පේ මාලිගාවත්ත කොමිපෝස්ට් අංගනය

දොම්පේ මාලිගාවත්තේ පිහිටි සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුමෙහි ඉදිරි කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් KOICA ආයතනය වෙත භාරදෙනු ලැබීය. KOICA ආයතනයේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම සම්පූර්ණ කිරීමෙන් අනතුරුව ව්‍යාපෘති භූමිය නැවත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත භාරදෙන තෙක් යෝජිත කොමිපෝස්ට් අංගනයෙහි වැඩ කටයුතු සිදු කිරීම තාවකාලිකව කල් තැබීමට සිදුවී තිබේ. කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතියට අදාළ සැලසුම් සිදු කර ඇති අතර ඒ සඳහා තාක්ෂණික කමිටු නිර්දේශය ද ලැබී ඇති අතර කසල ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ මධ්‍යස්ථානයක් ද මෙහි අන්තර් ගත කර ඇත. මේ වන විට සියලුම සැලසුම් කටයුතු නිම කර ඇති අතර ඉදිකිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.

15.7.2 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා කුඩා පරිමාණ හා මධ්‍යම පරිමාණ කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘති

පළාත් පාලන ආයතන වල සහ අනෙකුත් රජයේ ආයතන (අධ්‍යාපන ආයතන සහ හමුදා කඳවුරු) මගින් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා මූල්‍යමය හා තාක්ෂණික ආධාර ලබා ගැනීමට යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති යෝජනා පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ඇගයීමට ලක්කරනු ලැබේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ මූලික ක්‍රියාවලිය වන්නේ කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘති ඉදිකර දීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම වන අතර එමගින් කසල කළමනාකරණය සඳහා අතරමැද ප්‍රතිකර්ම හා ක්‍රියාවලි සිදුකරනු ලැබේ. ඒ සඳහා අවශ්‍යකරණ යටිතල පහසුකම් දෛනික කසළ ජනනය පිළිබඳ දත්තයන් සහ අනෙකුත් අත්‍යාවශ්‍ය ලියකියවිලි ලබා ගැනීම මෙන්ම අවශ්‍ය අනුමැතීන් ලබා ගැනීමට පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සිදු කරන ලදී.

අවශ්‍ය ලියවිලි හා අනුමැතීන් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් හා අවශ්‍යතා හා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය මත සහය ලබා ගැනීමට ලැබෙන ඉල්ලීම් ඇගයීමට ලක්කරනු ලැබේ.

15.7.2.1 මාලිම්බඩ ප්‍රාදේශීය සහා කොමිෂෙස්ට් අංගනය

මාලිම්බඩ ප්‍රාදේශීය සහා ව දකුණු පළාතේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 36.32 ක් වේ. ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය තුළ මුළු ජනගහනය 33,474 ක් පමණ වේ. ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි පවුල් ඒකක 907 ක් මගින් ජනනය වන කැලිකසල සහා මගින් එක්රැස් කරනු ලැබේ.

දෛනිකව ජනනය වන කසල මෙ.ටොන් 02 ක් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොමිෂෙස්ට් අංගනයක් මාලිම්බඩ ප්‍රාදේශීය සහා සඳහා සැලසුම් කර තිබේ. කසල කළමනාකරණය කිරීමේ පරමාර්ථය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් ප්‍රාදේශීය සහාවට පවරා දී ඇති සුල්තානාගොඩ නැගෙනහිර ග්‍රාම නිලධාරී වසමට අයත් රජයේ ඉඩමක කොමිෂෙස්ට් අංගනය පිහිටා තිබේ.

මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 5,67,289.49 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ඉදිකිරීම සඳහා උක්ත ප්‍රාදේශීය සහාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ.

15.7.2.2 කහටගස්දිගිලිය ප්‍රාදේශීය සහා කොමිෂෙස්ට් අංගනය

කහටගස්දිගිලිය ප්‍රාදේශීය සහා උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 343 ක් වන අතර ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය තුළ මුළු ජනගහනය 33,130ක් පමණ වේ. ප්‍රාදේශීය සහා මගින් දිනපතා එකතු කරන කසල ප්‍රමාණය ටොන් 03 පමණ වේ.

කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ඉදිකිරීම සඳහා රුපියල් 6,497,638.42 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් උක්ත ප්‍රාදේශීය සහාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ. මෙම කොමිෂෙස්ට් අංගනය හෙක්ටයාර් 4.04 ක බිම් ප්‍රමාණයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර මේ වන විට ව්‍යාපෘති ඉදිකිරීම් කටයුතු කර අවසන් කර කසල කොමිෂෙස්ට් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

15.7.2.3 මූලත්කොහුපිටිය ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන්විෂ්ට අංගනය

මූලත්කොහුපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව සබරගමුව පළාතේ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 125 කි. ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ මුළු ජනගහනය 52,000 ක් පමණ වේ. තවද ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවුල් ඒකක 1332, ක් ආයතන 06 ක් ,සති පොල 01 ක්, වෙලදසැල් 26 ක්, හෝටල් 20 ක්, රෝහල් 02 ක් සහ පාසල් 30 ක් පිහිටා තිබේ.

දෛනිකව ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 01 ක් කළමනාකරණයට අවශ්‍ය අංගනය යග්ගල්කන්ද ප්‍රදේශයේ ඉදිකිරීමට පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් මූල්‍යආධාර ලබා දී තිබේ. මේ සඳහා රුපියල් 3,244,642.95 ක මුදලක් වෙන් කර ඇති අතර ව්‍යාපෘතිය ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් වී ඇත.

15.7.2.4 තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන්විෂ්ට අංගනය

තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය සභාව ලංකාවේ දකුණු පළාතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ වර්ග කි.මී 842 තුළ මුළු ජනගහනය 79,618 ක් පමණ ජීවත් වේ. එම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවුල් ඒකක 18,750 කින්, වෙලදසැල් 855 කින්, කර්මාන්ත ශාලා 137 කින්, ආයතන 17 කින්, හෝටල් 124 කින්, රෝහල් 01 කින් සහ පාසල් 25 කින් යුක්ත වේ. දෛනිකව ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 07 ක් තිස්සමහරාමය ප්‍රදේශීය සභාව විසින් එහි පිහිටි නගර වලින් එක්රැස් කරනු ලබයි.

තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය සභාව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය වෙත ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කරමින් නාගරිකව ජනනය වන කසළ ප්‍රමාණය අවම කිරීම මගින් පරිසරයට වන හානිය අවම කර ගැනීම අපේක්ෂා කර තිබේ. ඒ ඒ අනුව කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වය ඉල්ලා ඇති අතරම ජනනය වන කසළ ප්‍රමාණය අවම කර ගැනීමද අපේක්ෂා කර තිබේ. උද්ධකන්දර ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර් 4 වන බිම් ප්‍රමාණයක ඉදිකෙරෙන කසළ වර්ගීකරණය කිරීමේ, ප්‍රතිකර්ම කිරීමේ, ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ගොඩනැගිලි සහ කසළ කොමිෂන්විෂ්ට කරණ ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම සඳහා මූල්‍යආධාර ලෙස රුපියල් 4,303,379.42 ක මුදලක් අනුමත කර තිබේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර කොමිෂන්විෂ්ට නිෂ්පාදනය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

15.7.2.5 උකුවෙල ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

උකුවෙල ප්‍රාදේශීය සභාව මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ වර්ග කි.මී 82 තුළ පිහිටා ඇත. මෙහි මුළු ජනගහනය 71,729 ක් පමණ වේ. තවද පවුල් ඒකක 18,530 ක්, වෙලදසැල් 425 ක්, කර්මාන්ත ශාලා 40 ක්, ආයතන 01 ක්, හෝටල් 25 ක්, රෝහල් 03 ක්, පාසල් 28 ක් සහ ප්‍රධාන නගර 03 කින් ද යුක්තවේ. දෛනිකව ආසන්නවශයෙන් ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 02 ක් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය අංගනයක් දෙමටගොල්ල මාර්ගයේ ඉදිකිරීමට රුපියල් 3,439,155.55 ක මුදලක් ලබා දී ඇත. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමකර කොමිෂන් සභා සැදීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

15.7.2.6 මහමය ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

මහමය ප්‍රාදේශීය සභාව නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 720 කින් යුක්ත වන අතර ජනගහනය 22,000 ක් පමණ වේ. එම ප්‍රදේශය තුළ ආසන්න වශයෙන් මෙ.ටොන් 1 ක කසළ ප්‍රමාණයක් දෛනිකව ජනන වේ. මෙය ඒකක 6000 කින්, වෙලදසැල් 180 කින්, කර්මාන්ත ශාලා 20 කින් , ආයතන 10 කින්, සති පොල 01 කින්, රෝහල් 01 කින් සහ පාසල් 18 කින් ජනනය වන කසළ වේ.

මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 4,727,725.18 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් මුදල නැමැති ඉඩමේ ඉදිකිරීම් සඳහා උක්ත ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කර ඇති අතර කොමිෂන් සභා නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.7 පදියතලාව ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

පදියතලාව ප්‍රාදේශීය සභාව නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 464 කින් යුක්ත වන අතර ජනගහනය 19,457 ක් පමණ වේ. එම බල ප්‍රදේශය තුළ මෙ.ටොන් 1 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ. තවද පවුල් ඒකක 5301 ක්, වෙලදසැල් 60 ක්, කර්මාන්ත ශාලා 15 ක් , ආයතන 05 ක්, හෝටල් 02 ක්, සති පොල 01 ක්, රෝහල් 01 ක් සහ පාසල් 18 ක් ද මෙම බල ප්‍රදේශයට අයත්ය.

මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 4,572,661.38 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක්/කොමිෂන් සභා අංගනයක් ඉදිකිරීම සඳහා උක්ත ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ. මේ ව්‍යාපෘතිය කිරිවානෙහි පිහිටි අක්කර 03 රූට 03 පර්චස් 33 ක භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කර ඇති අතර කොමිෂන් සභා නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.8 ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කඳවුර - කටුනායක කොමිෂන් සභා අංගනය

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කඳවුර - කටුනායක බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. කඳවුර තුළ කසළ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දෙන ලෙස ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව විසින් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය වෙත ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කර ඉල්ලීමක් කරන ලදී. ඒ අනුව දෛනිකව ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 03 ක් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කොමිෂන් සභා අංගනයක් කඳවුරට ලබාදී තිබේ. එම කඳවුර අක්කර 1100 පුරා විහිදී පවතින අතර රාජකාරී කටයුතු වල නිරතවන නිලධාරීන්, සෙබළුන් සහ සාමාන්‍ය වැසියන් 6600 ක් පමණ

සිටි. නවද කදවුර තුළ පවුල් ඒකක 1500 ක්, ගබඩා 02 ක්, අවන්හල්, උතුරු කොටුවක්, රෝහල් 01 ක්, කුකුළු ගොවිපලක් සහ පාසලක් තිබේ.

මෙම කදවුර තුළ කසළ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 6,513,787.75 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් වෙන් කර දී තිබේ. එම මුදලින් 20% සජීවී කරන අත්තිකාරම් මුදල වන රුපියල් 1,302,757.55 ක මුදලක් 2012 අගෝස්තු මස ලබා දී ඇත. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමකර ඇත.

15.7.2.9 දමන ප්‍රාදේශීය සභා කොමිපෝස්ට් අංගනය

දමන ප්‍රාදේශීය සභාව නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මෙම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 334 කින් යුක්ත වන අතර මුළු ජනගහනය 40,000 ක් පමණ වේ. එම ප්‍රාදේශීය සභාව මෙ.ටොන් 1 ක කසළ ප්‍රමාණයක් දෛනිකව පවුල් ඒකක 10,700 කින්, වෙලදසැල් 510 කින්, කර්මාන්ත ශාලා 60 කින්, ආයතන 15 කින්, හෝටල් 40 කින්, සති පොල 03 කින්, රෝහල් 07 කින් සහ පාසල් 31 කින් එකතු කරනු ලබයි.

මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 3,901,116.45 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ඉදිකිරීම සඳහා උක්ත ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය පහලගම්පුර පිහිටි අක්තර 01 ක භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කර කොමිපෝස්ට් කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.10 හොරොච්ඡනාන ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

හොරොච්ඡනාන ප්‍රාදේශීය සභාව උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 790 ක් වන අතර හොරොච්ඡනාන, වැලිමුවාපනාන, මොටගොනාව, රත්මලේ, වෙහෙරබදුගල සහ කලාවිදුපොල ප්‍රධාන නගර 06 කින් යුක්තවේ. ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ මුළු ජනගහනය 38,889 ක් පමණ වේ. තවද පවුල් ඒකක 11,100 ක්, වෙළඳ සැල් 320 ක්, කර්මාන්ත ශාලා 65 ක්, ආයතන 17 ක්, සති පොල 08 ක් සහ රෝහල් 03 ක් මගින් දෛනිකව ජනනය කරන කසළ මෙ.ටොන් 1 ක් පමණ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් එකතු කරනු ලබයි.

හොරොච්ඡනාන ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් අනුව මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 5,323,275.50 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ඉදිකිරීම සඳහා උක්ත ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත වෙන් කර දී තිබේ. එම මුදලින් 20%ක මුදල වන සජීවී කරන අත්තිකාරම් මුදල වන රුපියල් 1,013,957.24 ක මුදලක් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත 2012 නොවැම්බර් මස ලබා දී තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය මොරගොඩ මූකලාන ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා භූමිය සකස් කර අවසන් කර ඇති අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

15.7.2.11 කැබිනිගොල්ලෑව ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

කැබිනිගොල්ලෑව ප්‍රාදේශීය සභාව ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 406 ක් වන අතර මෙහි මුළු ජනගහනය 28,140 ක් පමණවේ. මෙම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ කැබිනිගොල්ලෑව, කුරටියාව, යකුවැව, වහල්කුඩාව සහ කුලේකඩුව හන්දිය යන ප්‍රධාන නගර පිහිටා තිබේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කැබිනිගොල්ලෑව ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත කසළ කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික ආධාර හා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 6,764,089.32 ක මුදලක් වෙන් කර දී තිබේ. එම මුදලින් 20% සජීවී කරන අත්තිකාරම් මුදලක් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත 2012 නොවැම්බර් මස ලබා දී තිබේ. දෛනිකව ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 02 ක් කළමනාකරණය සඳහා උල්පාතභේන්කැලේ ප්‍රදේශයේ කොමිෂන් සභා අංගනයක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබේ.

15.7.2.12 නාමල්මය ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන් සභා අංගනය

නාමල්මය ප්‍රාදේශීය සභාව නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 108 ක් වන අතර මුළු ජනගහනය 23,209 ක් පමණ වේ. එම බල ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් මෙ.ටොන් 1 ක කසළ ප්‍රමාණයක් පවුල් ඒකක 5,200 කින්, රජයේ ආයතන 08 කින්, වෙලඳසැල් 278 කින්, හෝටල් 02 කින්, රෝහල් 02 කින් කර්මාන්ත ශාලා 71 කින් සහ සති පොල 02 කින් දෛනිකව එකතු කරනු ලබයි.

නැගෙනහිර පළාතේ පැවැත්වීමට නියමිත දැයට කිරු සංවර්ධන වැඩසටහන - 2013 ට සමගාමීව නාමල්මය ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කරන ලද ඉල්ලීම මත, ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ දෛනිකව එකතු කරනු ලබන නාගරික කසළ කළමනාකරණය සඳහා පහසුකම් සැපයීම සඳහා කොමිෂන් සභා ව්‍යාපෘතියක් ඉදිකිරීමට මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල්

4,284,956.92 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් වෙන්කර දී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය පොල්වත්ත ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර 0.8 භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. ඉදිකිරීම් අවසන් කර ඇති කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.13 වලිකාමම් දකුණ ප්‍රාදේශීය සභා කොම්පෝස්ට් අංගනය

වලිකාමම් දකුණ ප්‍රාදේශීය සභාව උතුරු පළාතේ යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. වලිකාමම් ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් අනුව ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජනනය වන කසළ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් රුපියල් 4,972,920.99 ක මුදලක් වලිකාමම් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත අදාල ලියකියවිලි විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව වෙන් කර දී තිබේ. එම මුදලින් 20% සපීච් කරන අත්තිකාරම් මුදල වන රුපියල් 947,223.05 මුදලක් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත 2012 නොවැම්බර් මස ලබා දී තිබේ.

15.7.2.14 ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කදවුර දියතලාව - කොම්පෝස්ට් අංගනය

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කදවුර දියතලාව උාව පළාතේ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. කදවුර තුළ ජනනය වන කසළ පරිසර හිතකාමී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ඒ අනුව දෛනිකව ජනනය වන මෙ.ටොන් 02 ක කසළ ප්‍රමාණයෙන් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කොම්පෝස්ට් අංගනයක් කදවුරට ලබාදී තිබේ. එම කදවුර අක්කර 80 පුරා විහිදී පවතින අතර රාජකාරී කටයුතු වල නිරතවන නිලධාරීන් සහ සෙබළුන් 2000 ක් පමණ සිටී.

මෙම කොම්පෝස්ට් අංගනය ඉදි කිරීම සඳහා 2012 නොවැම්බර් මස මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 2,523,755.02 ක මුදලක් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් වෙන් කර දී තිබෙන අතර එම මුදලින් 20% ක් මුදලක් වන රුපියල් 504,751.00 ක් සපීච්කරණ අත්තිකාරම් ලෙස ලබා දී ඇත. මේ වන විට ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.

15.7.2.15 කාත්තන්කුඩ් නගර සභා කොම්පෝස්ට් අංගනය

කාත්තන්කුඩ් නගර සභාව නැගෙනහිර පළාතේ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු නගර සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 6.5 ක් වන අතර එහි මුළු ජනගහනය 48,569ක් පමණ වේ. එම බල ප්‍රදේශය තුළ පවුල් ඒකක 12,691 සහ ව්‍යාපාරික ස්ථාන වලින්, දෛනිකව ටොන් 01 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කාත්තන්කුඩ් නගර සභාවේ ඉල්ලීම මත කසළ කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දී තිබේ. ඒ අනුව නාගරික කසළ පරිසරයට මුදා හැරීමෙන් සිදුවන පරිසර හානිය අවම කිරීමට අවශ්‍ය කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 4,284,956.92 ක මුදලක් අනුමත කර තිබේ. එම

ව්‍යාපෘතිය පුනුකාත්තන්කුඩ් ග්‍රාමයේ ඩීනස් පාරේ පිහිටා ඇති අතර මේ වන ඉදි කිරීම් අවසන් වී කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.16 ගල්නෑව ප්‍රාදේශීය සභා කොම්පෝස්ට් අංගනය

ගල්නෑව ප්‍රාදේශීය සභාව ලංකාවේ උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ වර්ග කි.මී 2 50 තුළ මුළු ජනගහනය 45,692 ක් පමණ ජීවත් වේ. එම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ දෛනිකව ජනනය වන කසළ මෙ.ටොන් 01 ක් වේ.

ගල්නෑව ප්‍රාදේශීය සභාව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය වෙත ව්‍යාපෘති ඒ සඳහා මූල්‍යආධාර ලෙස රුපියල් 5,295,245.90 ක මුදලක් අනුමත කර තිබේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදි කිරීම් කටයුතු නිම කර කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.17 රජාංගනය ප්‍රාදේශීය සභා කොම්පෝස්ට් අංගනය

රජාංගනය ප්‍රාදේශීය සභාව ලංකාවේ උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ වර්ග කි.මී 102 ක් වන අතර එහි මුළු ජනගහනය 30,298 ක් පමණ වේ. දෛනිකව මෙ.ටොන් 01 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් රජාංගනය ප්‍රාදේශීය සභාවේ ඉල්ලීම මත කසළ කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දී තිබේ. ඒ අනුව කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 5,295,245.90 ක මුදලක් ලබා දී තිබේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම වී ඇත.

15.7.2.18 වීරකැටිය ප්‍රාදේශීය සභා කොම්පෝස්ට් අංගනය

වීරකැටිය ප්‍රාදේශීය සභාව දකුණු පළාතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී 531 ක් වන අතර එහි මුළු ජනගහනය 73,228 ක් පමණ වේ. දෛනිකව ටොන් 02 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් වීරකැටිය ප්‍රදේශීය සභාවේ ඉල්ලීම මත කසළ කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දී තිබේ. ඒ අනුව කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 2,221,348.05 ක මුදලක් ලබාදී තිබේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් නිම කර කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.2.19 අකුරණ ප්‍රාදේශීය සභා කොමිෂන්ස්ථ අංගනය

අකුරණ ප්‍රාදේශීය සභාව මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී32.39 ක් වන අතර එහි මුළු ජනගහනය 61,288 ක් පමණ වේ. එම බල ප්‍රදේශය තුළ පවුල් ඒකක 12,850 ක් සහ පාසල් 20 ක් පවතී. දෛනිකව ටොන් 04 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් අකුරණ ප්‍රදේශීය සභාවේ ඉල්ලීම මත කසළ කළමනාකරණට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දී තිබේ . ඒ අනුව කොමිෂන්ස්ථ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර ලෙස රුපියල් 5,394,964.10ක මුදලක් ලබාදී තිබේ. මේ වන විට ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කර කොමිෂන්ස්ථ නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

15.7.3 ජීව වායු ජනක ඉදිකිරීම

මුළුතැන්ගේ, ආපනශාලා ආදියෙන් ජනනය වන කාබනික අපද්‍රව්‍යවලට (ආහාරමය අපද්‍රව්‍ය) ප්‍රතිකර්ම තුළින් එනම් නිර්වායු ජීරණය මගින් ජීව වායුව නිෂ්පාදනය කෙරේ. කසළ වල කාබනික කොටස කළමනාකරණය සහ ස්ථාවර කිරීම සඳහා නිර්වායු ජීරණය සුදුසුම ක්‍රමවේදයක් වේ. නිර්වායු ජීරණය මගින් කාබනික කසළ 50% දක්වා (වාග්පමය ද්‍රව්‍ය) අඩු කරනු ලබයි. මෙම පරිවර්තනය ප්‍රමාණය රඳා පවතිනුයේ එකතු කරනු ලබන උපස්ථරය සහ සැලකිය යුතු කාල පරාසයක සිදුවන ස්වායු කොමිෂන්ස්ථකරණය මතයි. දිරාගත කාබනික ද්‍රව්‍ය වලින් 90% ක්ම ශක්තිය මිනේන් ලෙස තැන්පත්වේ. මිනේන් ජනක බැක්ටීරියා 60% - 99% වූ නොවන පරාසයක ස්භාවිකව ක්‍රියාකරනු ඇත. නාගරික කසළ වලින් ජනනය වන මිනේන් ප්‍රමාණය නිශ්චිත නොවූවද සාමාන්‍යයෙන් කාබනික නාගරික කසළ ටොන් එකක් දිරාපත් වන විට සන මීටර 100 - 200 ක් අතර ප්‍රමාණයක් ජීව වායුව ජනනය වේ. රජයේ ආරෝග්‍යශාලා වල මුළුතැන් ගෙයින් සහ වාට්ටුවලින් ඉවතලන ආහාරමය අපද්‍රව්‍ය වලට විසදුමක් ලෙස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ජීව වායු ඒකක ඉදිකිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

මේ අතර හමුදා කඳවුරු කිහිපයකින්ද ජීවවායු ජනක ඉදිකර දෙන ලෙස ඉල්ලීම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් විය. මේ අනුව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් ආයතන 19 ක් තුළ ජීව වායු ඒකක ඉදි කිරීම 2012 වර්ෂය තුළදී නිම කරන ලදී. මෙහිදී ජනනය වන ජීව වායුව ආහාර පිසීමේ දී යොදා ගන්නා ආහාර එම මගින් එල්.පී ගැස් භාවිතය අඩු කර ගැනීමට හැකි වී ඇත.

මෙම ජීව වායු ඒකකයන් අදාල ආයතන වෙත භාර කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස ඉදිකිරීම් සිදු කරන ලද කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත පැවැති රැස්වීමකදී දැනුම් දී ඇති අතර එය පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදු කෙරෙමින් පවතී.

15.7.4 කසළ ප්‍රවාහනය සඳහා අවශ්‍ය වාහන ලබා දීම

නිවාස, ව්‍යාපාරික ස්ථාන සහ පොදු ස්ථාන වල කසළ එකතු කිරීම පළාත් පාලන ආයතන වල කසළ කළමනාකරණ විෂයේ ප්‍රධාන වගකීමක් වේ. මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් තරම් කසළ ප්‍රවාහනය කිරීමට අවශ්‍ය වාහන නොමැති කම ඉතා ඉක්මණින් විසඳිය යුතු ගැටළුවක් වේ. තවද කසළ ප්‍රවාහනය ශක්තිමත් කරන තුරු කොම්පෝස්ට් අංගන ඒවාවේ උපරිම ධාරිතාවයෙන් ක්‍රියාත්මක නොවේ. ඒ නිසා කසළ ප්‍රවාහනය සඳහා ට්‍රැක්ටර් රථ 75 ක් සහ ටොලර් 77 ක් මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය ටෙන්ඩර් පරිපාටිය අනුගමනය කර මිලදී ගෙන තිබේ.

පළාත		දිස්ත්‍රික්කය	ට්‍රැක්ටර් ප්‍රමාණය	ටොලර් ප්‍රමාණය
1	මධ්‍යම	නුවර	08	08
2		මාතලේ	03	03
3		නුවරඑළිය	01	01
4	උතුරු මැද	අනුරාධපුරය	01	01
5	වයඹ	කුරුණෑගල	19	19
6		පුත්තලම	12	12
7	සබරගමුව	කෑගල්ල	01	01
8		රත්නපුර	05	05
9	දකුණ	ගාල්ල	05	05
10		හම්බන්තොට	04	04

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ට්‍රැක්ටර් ප්‍රමාණය	ටෙලර් ප්‍රමාණය	
11		මාතර	06	06
12	ඌව	මොණරාගල	01	01
13	බස්නාහිර	කොළඹ	03	05
14		ගම්පහ	04	04
15		කළුතර	02	02
	එකතුව		75	77

15.7.5 අවසන් බැහැරලීම සඳහා සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන නිර්මාණය සහ සැලසුම් කිරීම

පිළිසරු ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය මගින් කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති ඉදිකිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ පළාත් පාලන ආයතන වල නාගරික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට ඇති හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමයි. මේ මගින් පළාත් පාලන ආයතන වල මූල්‍යමය තත්වය සහ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් රටේ පරිසරයට වන හානිය අවම කරනු ලබයි. මෙම රාමුව තුළ දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති ඇගයීම සිදුකරයි. තවදුරටත් මෙමගින් කසළ කළමනාකරණය, අවසන් බැහැරලීම, ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම ආදී ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීමද බලාපොරොත්තු වේ. මෙම සියළු ක්‍රියාවලීන් සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ඇගයීම් සහ පසුච්චරම් කටයුතු සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයේ කළමනාකරණ සහ සැලසුම්කරණ මෙවලමක් වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් ඉදි කරන ලද කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති ඇගයීම සඳහා කටයුතු කිරීම පිණිස අන්තර් ජාතික ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI) සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. මේ අනුව එම (IWMI) ආයතනය විසින් අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද ව්‍යාපෘති පහළොවක් සඳහා තොරතුරු එක්රැස් කර අවසන් වාර්තාව සකස් කරමින් පවතී.

15.7.6 අවශේෂ අපද්‍රව්‍ය බැහැරකිරීම සඳහා සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන සැලසුම් කිරීම

15.7.6.1 තාවකාලික කසළ රඳවනය - රජගම

රජගම මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගනය වෙත ගෙන එනු ලබන මිශ්‍ර කසළ කාබනික කසළ හා කාබනික නොවන කසළ ලෙස අර්ධ යාන්ත්‍රික ක්‍රමවේදයක් මගින් වෙන් කරනු ලබයි. කාබනික කසළ කොම්පෝස්ට්කරණය මගින් කොම්පෝස්ට් බවට පරිවර්තනය කරනු ලබයි. කාබනික නොවන අපද්‍රව්‍ය යළි වර්ගීකරණය කිරීම මගින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ද්‍රව්‍ය සහ නොවන ද්‍රව්‍ය ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ද්‍රව්‍ය අලෙවිකරණය තෙක් ගබඩා කරනු ලබයි. ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි ද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ක්‍රමයකට බැහැරලීම සඳහා EDCF ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා තාක්ෂණික ආධාර මත සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් නිර්මාණය කිරීමට යෝජනා වී ඇත. නමුත් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීමට වසර කිහිපයක් ගතවන නිසා මෙම අවශේෂ කසළ ජනනය වන අවස්ථාවේදීම ඊට සුදුසු ප්‍රතිකර්මයක් යොදන ලෙස රජගම ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ඉල්ලීමක් කර ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් රජගම ප්‍රාදේශීය සභාව සඳහා දෛනිකව මෙ.ටො 30 කින් ජනනය වන අවශේෂ කසළ සඳහා තාවකාලික කසළ රඳවනයක් අවුරුදු 2 ක කාලයක් සඳහා සැලසුම් කරන ලදී. මෙම කසළ රඳවනයේ පතුල සඳහා පාර්ගම්‍යතාවය අවම කිරීම සඳහා තද පස් තට්ටුවක් යෝජනා කර ඇත. එමගින් අපදියර භූගත ජලය සමග මිශ්‍ර වීම වලකනු ලබන අතර අපදියර එකතු කිරීම සඳහා නල පද්ධතියක් සහ ප්‍රතිකර්මය කිරීම සඳහා සුදුසු ප්‍රතිකර්ම පද්ධතියක්ද සැලසුමට ඇතුළත් කර ඇත. මෙම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයේ දෛනික මෙහෙයුම කටයුතු සිදුවන අතර මෙයට දමනු ලබන අවශේෂ කසළ පරිමාව 1/3 ක් වන පරිදි සම්පීඩනය කර ඊට උඩින් දෛනික පස් තට්ටුවක් යෙදීමට සැලසුම් කර තිබේ.

මෙම අර්ධ ඉංජිනේරු බිම් පිරවුම ඉදි කිරීම සඳහා දකුණු පළාත් සභාව මගින් රැපියල් මිලියන 04 ක් ලබා දීමට එකඟ වී ඇත. එම අරමුදලින් බිම් පිරවුම සකස් කිරීමේ කටයුතු සඳහා අදාළ සැලසුම් හා ප්‍රමාණ පත්‍ර ගාල්ල දිස්ත්‍රික් ඉංජිනේරු වෙත ලබා දී ඇත.

15.7.6.2 දිගු කාලීන කසළ රඳවනය - මාතර

සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් සඳහා හඳුනා ගන්නා ලද භූමි භාගය මාතර මහ නගර සභාව විසින් ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා පවරා ඇත. විකල්ප සුදුසු භූමියක් තෝරා ගැනීමේ කටයුතු නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් සිදු කෙරෙමින් පවතී. මාතර නගර සභාව විසින් සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් සඳහා සුදුසු භූමියක් තෝරා වෙන් කර ගත් පසු පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් අදාළ සැලසුම් කටයුතු කරනු ඇත.

15.7.6.3 කසළ රඳවනය - මැදිරිගිරිය

මැදිරිගිරිය මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතිය 2009 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක වන නමුත් අංගනයෙන් ජනනය වන අවශේෂ කසළ සඳහා සුදුසු බැහැරලීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දී නොමැත. ඒ අනුව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් මේ වන විට සුදුසු කසළ රඳවනයක් කොම්පෝස්ට් අංගනය පවතින භූමියේම සැලසුම් කිරීම ආරම්භ කර ඇත. මූලික මිනුම් කටයුතු කිරීම සඳහා අදාළ ඉඩමෙහි කැලෑ එලිපෙහෙලි කිරීම ප්‍රදේශීය සභාව විසින් සිදු කර ඇත.

15.7.6.4 කසළ රඳවනය - බදුල්ල

බදුල්ල මහ නගර සභාව විසින් පසුගිය අවුරුදු 30 තුළ එක්රැස් කරනු ලබන නාගරික කැලී කසළ බැහැරලීම සඳහා බදුල්ල නගරයේ පිහිටි ක්‍රිඩා පිටිය භාවිතා කර තිබේ. මෙම ක්‍රිඩා පිටිය යථා තත්වයට පත් කිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීම ආරම්භ කර ඇති අතර එම නිසා පවතින කැලී කසළ ඉවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තිබේ. මෙම කසළ බැහැරලීම

සඳහා සොරනානොට සාරනියාවත්තේ පිහිටි ඉඩමක බිම්පිරවුමක් සැලසුම් කරදෙන ලෙස බදුල්ල මහනගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හරහා මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙත ඉල්ලීමක් කර ඇත. දැනට නගර සභාව ක්‍රීඩා පිටියෙහි පවතින කැලි කසළ බැහැරලීම සඳහා සන මීටර් 40,000 ක ධාරිතාවයකින් යුත් බිම් පිරවුමක් සැලසුම් කරන ලදී. අප දියර කළමනාකරණ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හා බිම් පිරවුම අවසානය කර වසා දැමීමේ ක්‍රමවේදයක් ද එම සැලැස්මට ඇතුළත් කරන ලදී. නගර සභාවේ අරමුදලින් මෙම කසළ රඳවනය ඉදිකිරීමට යෝජිතය.

15.7.7 කසළ හුවමාරු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය

ගාල්ල මහ නගර සභාවේ කසළ හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස යෝජිත භූමිය වන්නේ අම්බලන්ගොඩ පිහිටි දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ කසළ බැහැර කරන ලද භූමියක් බව අනාවරණය වී ඇත. මෙම භූමියෙහි දුර්වල පසක් ඇති බැවින් ස්ථිර ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම නුවණට හුරු නොවේ. එම නිසා ඉදිරි සැලසුම් සඳහා භූමිය වැඩිදියුණු කරන ලෙස ගාල්ල මහ නගර සභාව වෙත නිර්දේශ කර තිබේ.

15.7.8 සුන්දර ගම්පහ වැඩසටහන

කැලණිය ප්‍රදේශීය සභාව බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මුළු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී.21.9 ක් වන අතර එහි මුළු ජනගහනය 134,364 ක් පමණ වේ. එම බල ප්‍රදේශය තුළ පවුල් ඒකක 34951 ව්‍යාපාරික ස්ථාන හා අනිකුත් ආයතන ඇත. දෛනිකව ටොන් 50 ක කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කැලණිය ප්‍රදේශීය සභාව වෙත කසළ කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දී තිබේ. කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇති අතර ජනනය වන සියලුම කාබනික අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය යොදා කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය සිදු කරයි.

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ආදර්ශ ව්‍යාපෘතියක් දියත් කිරීම පිණිස කොළඹ නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ කැලණියේ සිට කඩවත දක්වා වූ තීරුව තෝරා ගන්නා ලදී. එහිදී මහා මාර්ගය දෙපස පිහිටි කඩ සාප්පු සඳහා කසළ වෙන් කිරීමේ බඳුන් ලබා දීමටත්, මහා මාර්ගයේ සිට මීටර් 500 ක් ඇතුළත පිහිටි නිවාස සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් ලබා දීමටත් සැලසුම් කර ඇත. කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කසළ වෙන් කර ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අතර එසේ ලබා ගන්නා සන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කරනු ලබන අතර දීර්ඝ කසළ කොම්පෝස්ට් අංගනයටත් නොදීර්ඝ ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ද්‍රව්‍ය එක්රැස් කර ගබඩා කරන මධ්‍යස්ථානයට රැගෙන ගොස් ගබඩා කර තබා ගෙන පසුව අලෙවි කිරීමට නියමිතය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය කොම්පෝස්ට් බඳුන් 1500 ක් ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත කොටස් වශයෙන් ගෙවීම් පදනම මත ලබා දීමටත් එකඟ විය. මේ සඳහා අවශ්‍ය කසළ වෙන් කිරීමේ බඳුන් සහ කොම්පෝස්ට් බඳුන් මිලදී ගැනීම සඳහා මිලදී ගැනීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කරමින් පවතී. තවද මෙම කටයුතු පහසු කරවීම සඳහා කම්පැක්ටර් රථයක් ද ප්‍රදේශීය සභාව වෙත ලබා දෙන ලදී.

15.7.9 ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ටිකරණය දිරිමත් කිරීම

පළාත් පාලන ආයතන වල ඉල්ලීම පරිදි කොම්පෝස්ට් බඳුන් 4000 ක් මිලදී ගෙන ඉන් බඳුන් 2230 ක් පහත පරිදි 50% සහනදායී මිල ගණන් යටතේ බෙදා දී තිබේ.

අංකය.	පළාත් පාලන ආයතනය	ලබා දෙන ලද බඳුන් සංඛ්‍යාව
1	බියගම ප්‍රා.ස	1000
2	වරකාපොළ ප්‍රා.ස	25
3	උඩබද්දාව ප්‍රා.ස	25
4	ජා ඇළ නගර සභාව	500
5	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහා නගර සභාව	300
6	යටියන්තොට ප්‍රා.ස	100
7	අත්තනගල්ල ප්‍රා.ස	100
8	ජාතික මැණික් හා ස්වරණාභරණ සංස්ථාව	20
	එකතුව	2070

15.7.10 කසළ එක්රැස් කිරීමේ බඳුන්

රසායනික ද්‍රව්‍ය සංයෝජනය කිරීමේ සමාගම් මගින් ඉවත් කරනු ලබන හිස් ප්ලාස්ටික් බැරල් කසළ බඳුන් බවට පරිවර්තනය කර භාවිතා කිරීම සිදු කරන ලදී. මෙම බැරල් එම පුද්ගලික සමාගම් මගින් නොමිලේ ලබාගැනීමෙන් පසු කසළ බඳුන් නිර්මාණය කර බැරල් 1000 ක් අමීපාර හාඩ් මධ්‍යස්ථානයේ දැයට කිරුළ ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහනට සමගාමීව පැවති දැයට කිරුළ ප්‍රදර්ශනයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහනේදී භාවිතා කල අතර විශාල ලෙස ජනතාව රැස්වන උත්සව භූමි වල කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන්, ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කතරගම පෙරහැර, තලවිල උත්සවය සහ නුවර ඇසල පෙරහැර යන ආගමික උත්සව සඳහා බෙදාහරින ලදී. තවද පහත සඳහන් ආයතන වලදී භාවිතය සඳහා ද බඳුන් ලබා දෙන ලදී.

අංකය.	ආයතනය	ලබා දෙන ලද බඳුන් සංඛ්‍යාව
1	කුවිවවේලි ප්‍රා.ස	100
2	පොලිස් ස්ථානය - මිහිරිහාන	60
3	ශ්‍රී සුන්දරාමය පිරිවෙන ,රුවන්වැල්ල	05
4	බස්නාහිර පළාත් සභාව	120
5	පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල රාජ්‍ය නායක සමුළුවට සමගාමීව හමිබන්තොට දී පැවැත්වෙන සමුළුව සඳහා	200
6	ශාන්ත මාකස් දේවස්ථානය -දඬුගම	10
7	ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදා කඳවුර -පනාගොඩ	10
8	බුක්කල ප්‍ර.ස ,ජාතික වෙසක් උත්සවය	100
9	ගලහිටියාව මධ්‍යම විද්‍යාලය.ගනේමුල්ල	20
10	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ -දියවන්නා වෙසක් කාලාපය	50

15.7.11 කොළඹ මහ නගර සභාව බල ප්‍රදේශයේ කසල කොමිෂන් සභාවේ කිරීම පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය

ගරු පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති පිළිබඳ අමාත්‍ය තුමාගේ මූලිකත්වයෙන් කොළඹ මහ නගර සභාව තුළ ජනනය වන නාගරික කැලි කසල වලින් කාබනික කොටස උපයෝගී කර ගනිමින් කොමිෂන් සභාව නිශ්පාදනය කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම සඳහා විද්වත් මණ්ඩලයක් හඳුනා ගැනීම පිණිස පාර්ශ්ව කරුවන් සහභාගි කර ගනිමින් සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනය අන්තර් ජාතික ජල කළමනාකරණ ආයතනයේ (IWMI) සහයෝගිතාවය ඇතිව සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

15.7.12 ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාවට අයත් කඳවුරු වල කසල කළමනාකරණය

දිවයින තුළ ප්‍රධාන ගුවන් හමුදා කඳවුරු අටක් පිහිටුවා ඇත. දියතලාව හා කටුනායක පිහිටුවා ඇති කඳවුරු දෙකෙහි කාබනික අපද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති පිළිසරුව්‍යාපාතිය මගින් ආරම්භ කර ඇත. අනිකුත් කඳවුරු වල ද යන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සඳහා කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමේ අවභ්‍යතාවය පෙවත්වා දෙමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දී ගුවන්හමුදා නිලධාරීන් විසින් ව්‍යාපෘති වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරමින් සාකච්ඡා කරන ලදී.

15.8. මහා සහ මධ්‍යම පරිමාණයේ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති හා බිම් පිරවුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තු කිරීම පිළිබඳව අදාළ පාර්ශවකරුවන් පුහුණු කිරීම, සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ අධ්‍යාපනික වැඩමුළු පැවැත්වීම

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් කොම්පෝස්ට් අංගන පිහිටු වීම සඳහා මූල්‍යමය හා තාක්ෂණික ආධාර ලබා දී ආරම්භ කර වැඩ අවසන් කරන ලද කොම්පෝස්ට් අංගනයන් පවතින පළාත් පාලන ආයතනවල අදාළ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු තුනක් 2013 වසරේදී පවත් වන ලදී.

උක්ත නිලධාරීන්හට කසල කළමනාකරණ අත්දැකීම් ලබාදීමට මෙම පුහුණු වැඩ සටහන් සංවිධානය කරන ලදී. මෙම වැඩ සටහන පැවැත්වීම තුළින් පුහුණුව මෙන්ම න්‍යායාත්මක දැනුම ලබාදීම සහ විවෘත ගොඩ ක්‍රමය පිළිබඳව විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද හා තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳව පුළුල් න්‍යායාත්මක දැනුමක් ලබා දෙනු ලබයි.

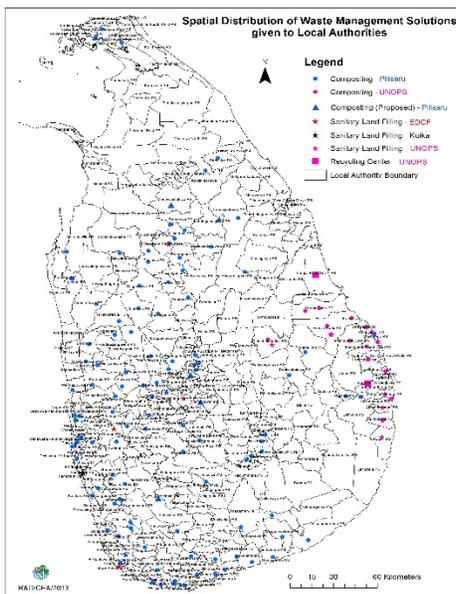
එම වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

අංකය	සහභාගීවූවන් වර්ගීකරණය	දිනය	සහභාගීවූ ප්‍රමාණය
1.	වැලිගම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී තිස්සමහරාමය ප්‍රා.ස කම්කරුවන් සහ වැඩ පරීක්ෂකවරු	2013.10.10 සිට 14 දක්වා	08
2.	උකුවෙල ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.09.25	08
3.	ගල්නෑව ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.06.27	11
4.	කහටගස්දිගිලිය ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.10.22	10
5.	වීරකැටිය ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.12.18	17
6.	දමන ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.02.02	05
7.	මහාඔය ප්‍රා.සභාවේ වැඩ පරීක්ෂකවරු හා කම්කරුවන් එම කොම්පෝස්ට් අංගනයේ දී	2013.05.03	04

15.9. සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා භූගෝලීය තොරතුරු ක්‍රමවේද දත්ත ඇතුළත් සැකසුම

කසළ කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රමාණවත් දත්ත නොමැති වීම මෙම ක්ෂේත්‍රයට අදාළව වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම ප්‍රධාන බාධාවක් බැවින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ භූගෝලීය දත්ත සැකසුම් ඒකකය මගින් පුළුල් දත්ත සැකසුමක් සකස් කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ගෝලීය ස්ථානීය උපකරණ (Global Positioning System) සහ පරිසනක ලබා දීම සිදු කෙරිණ.

මෙම ව්‍යාපෘති යටතේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන 335 දත්ත එකතු කිරීම සිදු කල අතර එම සියළු තොරතුරු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ භූගෝලීය තොරතුරු ඒකකය මගින් පාලනය වන භූගෝලීය පාරිසරික සම්පත් තොරතුරු ක්‍රම වේදයට (දිවයිනේ මධ්‍යම පරිසර සම්පත් දත්ත සැකසුම) ඇතුළත් කර ඇති අතර යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ. මෙම ගෝලීය දත්ත සැකසුමට පාරිසරික සමාජ ආර්ථිකමය දත්ත / ග්‍රාම නිලධාරී ඒකක දත්ත තොරතුරු ඇතුළත්වේ. මෙම දත්ත සැකසුමේ මූලික අරමුණ වූයේ පාරිසරික සැලසුම්, කළමනාකරණය, විෂ්ලේෂණය, අධීක්ෂණය සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට අවශ්‍ය ගෝලීය විහිදුණු දත්ත ලබා දීම මෙන්ම මෙම තොරතුරු වෙත කවරෙකුට වුවද අවතීර්ණ වීමට හැකිවීම.

15.10 කසළ කළමනාකරණය ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන

15.10.1 ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන සඳහා සහභාගී වීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ප්‍රදර්ශනය නැරඹීමට පැමිණෙන ජනතාව නිසි කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමයි. මෙහිදී විශේෂ අවධානයක් පාසල් ළමුන් කෙරෙහි යොමු කරනු ලබයි. විශේෂයෙන් මෙම ප්‍රදර්ශන වලදී පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය හා එහි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කරනු ලැබේ. තවද සමහර

කසළ ප්‍රතිකර්ම සහ කසළ බැහැරලීමේ ක්‍රමවේදයන් තවමත් මෙරටට ආධුනික බැවින් මෙම ක්‍රියාවලීන් පැහැදිලි කිරීම් සඳහා අධ්‍යාපනික මෙවලම් ලෙස ආකෘති භාවිතා කරනු ලැබේ.

ප්‍රදර්ශන වලදී පහත දැක්වෙන අංශ කෙරෙහි ජනතාවගේ වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ලැබේ.

- වර්ණ රටා අනුව කසළ වර්ගීකරණය කිරීම
- කසළ අවම කිරීම
- කොම්පෝස්ට් කරණය (ගෘහස්ථ ක්‍රමය සහ කොම්පෝස්ට් අංගන වලදී විවෘත ගොඩ ක්‍රමය භාවිතා කරයි)
- සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය

ඉහත තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් ජාත්‍යන්තරව සහ මෙරට භාවිතා කරයි.

පහත දැක්වෙන්නේ පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන් සහභාගීවූ ප්‍රදර්ශන වේ. මෙම ප්‍රදර්ශන වලදී ප්‍රදර්ශන පුවරු, බැනර්, වීඩියෝ දර්ශන, ආකෘති, දැන්වීම් පුවරු, අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර් සහ දින දර්ශන වැනි දෑ ජනතාවගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රදර්ශන මෙවලම් ලෙස යොදා ගන්නා ලදී.

ප්‍රදර්ශන		ස්ථානය	දිනය
1	EDEX 2013 ප්‍රදර්ශනය	බන්ධාරනයක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව	ජනවාරි 20 - 22
2	දැයට කිරුළ 2013 ප්‍රදර්ශනය	අම්පාර	අප්‍රේල්- 2013

වගුව: පිළිසරු ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් සහභාගී වූ ප්‍රදර්ශන

15.10.2 පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉදිකරණ ලද කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති විවෘත කිරීමට සමගාමීව පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් තාක්ෂණික හා මූල්‍යමය සහයෝගය ලබා දුන් ව්‍යාපෘති විවෘත කිරීමේ / මුල්ගල් තැබීමේ උත්සව අදාළ පළාත් පාලන ආයතන මගින් සංවිධානය කරවා ඊට සමගාමීව අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මහජනතාව සහ පාසල් සිසුන් සඳහා පැවැවීම මගින් කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව දැනුම වැඩි කිරීම තුළින් ව්‍යාපෘති වල උපරිම ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට සහ ඒ සඳහා වූ සහයෝගය වැඩිදියුණු කරගැනීම. මෙහි මූලික අරමුණ වේ. මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන මගින් ව්‍යාපෘති වල ක්‍රියාකාරීත්වයට විශාල බලපෑමක් සහ කසළ කළමනාකරණය කෙරෙහි ජනතා දායකත්වය ලබා ගැනීමට විශාල දායකත්වයක් ලැබීය. පහතින් දක්වා ඇත්තේ පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉදිකිරීම් අවසන් කර විවෘත කරණ ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුවකි.

පළාත් පාලන ආයතනය / රාජ්‍ය ආයතනය		විවෘත කල දිනය
1	නාමල්මය පිළිසරු කොමිපෝස්ට් අංගනය විවෘත කිරීමේ උත්සවය	2013 අප්‍රේල් 20
2	දමන පිළිසරු කොමිපෝස්ට් අංගනය විවෘත කිරීමේ උත්සවය	2013 අප්‍රේල් 20
3	මහාමය පිළිසරු කොමිපෝස්ට් අංගනය විවෘත කිරීමේ උත්සවය	2013 අප්‍රේල් 21
4	මාලිමිබඩ පිළිසරු කොමිපෝස්ට් අංගනය විවෘත කිරීමේ උත්සවය	2013 අප්‍රේල් 30
5	කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ පිළිසරු කොමිපෝස්ට් අංගනය විවෘත කිරීමේ උත්සවය	2013 දෙසැම්බර් 11
6	කසල කළමනාකරණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩ මුළුව - ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව	2013 ජනවාරි 01

වගුව: විවෘත කිරීමේ/මුල්ගල් තැබීමේ/ගිවසුම් අත්සන් කිරීමේ උත්සව වලදී දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

15.11. කසල කළමනාකරණය පිළිබඳව පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ පරිසර නියමු වැඩසටහන

පාසල් සිසුන්, ගුරුවරුන්, විදුහල්පතිවරුන් සහ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩල කසල කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහනක් ලෙස පරිසර නියමු වැඩසටහන ලෙස ක්‍රියාත්මක විය.

15.12. ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය හා කළමනාකරණය

ගරු පරිසර පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍ය තුමාගේ මහපෙන්වීම යටතේ නාගරික සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සම්බන්ධව කටයුතු කරන සියලුම පාර්ශ්ව කරුවන්ගේ උපදෙස් මත පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ඉදිරි අවුරුදු පහක් දක්වා දීර්ඝ කිරීම සඳහා අමතර ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම පිණිස කැබිනට් පත්‍රිකාවක් සකස් කොට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ඒ අනුව මිලියන 290 ක මුදලක් 2013 වර්ෂය සඳහා ද ජාතික අයවැයෙන් මිලියන 200 ක මුදලක් 2014 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ද වෙන් කරන ලදී.

2013 වර්ෂය තුළදී නිලධාරීන් හය දෙනෙකු ව්‍යාපෘතියෙන් ඉවත් වූ අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ජුලි මාසයේදී පුද්ගලයින් 22 දෙනෙකුගේ සේවය අත්හිටුවන ලදී.

තනතුර	කාලය අවසන් වූ	ඉවත්වූ
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	01	-
නියෝජ්‍ය කළමනාකරු	01	02
ජ්‍යෙෂ්ඨ ඉංජිනේරු	02	-
ගෘහකාඩ්කාරි	01	01
ව්‍යාපෘති නිලධාරී	03	-
පරිපාලන නිලධාරී	01	-
ප්‍රමාණ සමීක්ෂණ නිලධාරී	01	-
ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරු	01	-
ව්‍යාපෘති සහකාර	01	01
ව්‍යාපෘති ලේකම්	-	01
සැලසුම් ශිල්පී	01	-
ප්‍රසම්පාදන සහකාර	-	01
ශිෂ්‍යම් සහකාර	01	-
ලිපිකරු	05	-
රියදුරු	03	-
කාර්යාල සහායක	01	-
එකතුව	22	06

2013 දෙසැම්බර් 31 වන විට ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සිදු කරනු ලැබුවේ නිලධාරීන් තිදෙනෙකුගෙන් පමණි. ප්‍රසම්පාදන කටයුතු SDF-KOLCA ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරු විසින් සිදු කරන ලදී. 2013 අවසානය වනවිට පහත සඳහන් නිලධාරීන්ගෙන් සමත් වී තිබේ.

තනතුර	ප්‍රමාණය
ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ	01
වැ.බ. ගණකාධිකාරී	01
ප්‍රදේශීය පරිසර නිලධාරී	01
එකතුව	03

15.13. මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2013 වර්ෂයේ ආරම්භයේ දී මූලිකව රු.මිලියන 200 ක මුදලක් වෙන් කර තිබුණි. ව්‍යාපෘතිය විසින් අමතර ප්‍රතිපාදන කැබනට් සටහනක් මගින් ඉල්ලා සිටිය අතර කැබනට් ඇමතිවරු විසින් රුපියල් මිලියන 265 ක මුදලක් අනුමත කරන ලදී. කෙසේ නමුත් මහා භාණ්ඩාගාරය මගින් අනුමත අමතර ප්‍රතිපාදන වලින් මිලියන 65 ක මුදලක් ලබා දෙන ලදී. ව්‍යාපෘතිය මුළු මූල්‍ය ප්‍රගතිය රුපියල් මිලියන 265 ක් වන අතර එය 100 % ප්‍රගතියකි. කෙසේ නමුත් වර්තමාන වර්ෂය සඳහා අනුමත වූ මුදලින් පසුගිය වර්ෂය සඳහා වූ ගෙවීම් සිදු කළ යුතුව ඇත.

ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්

1. ආයතනික තොරතුරු

1.1 නිත්‍ය නෛතික ස්වභාවය

ජාතික වශයෙන් සම්බන්ධීකරණය වූ ප්‍රවේශයක් මගින් අවිධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ගැටලුව විසඳීම අරමුණු කර ගනිමින් "පිළිසරු වැඩසටහන - ශ්‍රී ලංකාවේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික ප්‍රවේශයක්, පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපනය කිරීම" යන මෑයෙන් යුත් අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් 2007 දෙසැම්බර් 19 වැනි දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. ඒ අනුව 2008 ජනවාරි 1 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය ස්ථාපනය කරන ලදී. මේ ව්‍යාපෘතියේ වැදගත්කම සහ කාලෝචිත අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2011 ජනවාරි 1 වැනි දින සිට තවත් අවුරුදු තුනක කාලයකට ව්‍යාපෘතිය දීර්ඝ කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය අනුමැතිය දී ඇත.

අරමුණු

පිළිසරු වැඩසටහනේ දැක්වෙන මූලික අරමුණු මෙසේය:-

i. විධිමත් සම්පත් කළමනාකරණය සහ විධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම

සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේදී නිවැරදි ප්‍රතිපත්තිය හා උපායමාර්ගය භාවිත කිරීම සහ එමඟින් කැලී කසළ බැහැරලීමෙන් අපහේ යන සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම සහ නොවිධිමත්/අයෝග්‍ය සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නිසා බලපෑමට ලක්වන ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම.

ii. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ පිරිස් තුළ අවබෝධයක් ඇති කිරීම සහ ඔවුන්ගේ නිපුණතා වැඩි දියුණු කිරීම

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන ප්‍රවේශය සම්බන්ධයෙන් විශේෂයෙන් ම පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රධානීන් සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන නිලධාරීන් හා ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන් තුළ අවබෝධයක් ඇති කිරීම සහ ඔවුන් පුහුණු කිරීම, සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ නිපුණතා වැඩි දියුණු කරනු පිණිස පෞද්ගලික, රාජ්‍ය, රාජ්‍ය නොවන, අධ්‍යාපනික සහ විශේෂඥ දැනුම ඇති පුද්ගලයින් යන අංශවල සහභාගිත්වය ඇතිව අවශ්‍ය වැඩමුළු සංවිධාන කරනු ලැබේ. අවබෝධය ලබාදීමේ වැඩසටහන්වලට පහත දැක්වෙන ඒවා ඇතුළත් වේ.

- "දැයට කිරුළ" ජාතික ප්‍රදර්ශනය වැනි අවස්ථාවලදී ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
- පාසල්, විශ්වවිද්‍යාල, වෙනත් ආයතන සහ අවස්ථාවලදී පත්‍රිකා සහ පෝස්ටර් බෙදාහැරීම.
- අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ පොත් සහ වාර්තා ඇතුළුව ලේඛන ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- පාසල්වල සහ විශ්වවිද්‍යාලවල අධ්‍යයන වැඩසටහන්.
- සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත කසළ රැඳවුම් ස්ථාන පිළිබඳ රූපවාහිනී සහ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්.
- පුවත්පත් ලිපි සහ විශේෂාංග
- පළාත් පාලන ආයතනවල සහ අනෙකුත් ආයතනවල ප්‍රධානීන් සඳහා පුහුණු සහ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන්.
- ජලාස්ථික් භාවිතය අවම කිරීම සඳහා රෙදි මලු බෙදාදීම.

iii. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වන පළාත් පාලන ආයතනවලට සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින පළාත් පාලන ආයතනවලට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම සහ සම්පත් දීප ව්‍යාප්ත වශයෙන් සැපයීම. එසේ ම, පළාත් පාලන ආයතනවල අතහැර දමන ලද සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති එසේ අතහැර දමනු ලැබීමට හේතු සෙවීමට කටයුතු කිරීම සහ එකී ව්‍යාපෘති නැවත ආරම්භ කිරීම. දිනකට 10 කට අඩු අපද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා සන අපද්‍රව්‍ය රැඳවුම් ස්ථාන සඳහා ව්‍යාපෘතිය විසින් පළාත් පාලන ආයතන 115 කට වැඩි සංඛ්‍යාවකට සහාය ලබාදී තිබේ.

iv. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන්කරුවන් අධීක්ෂණය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ වගකීම පැවරී ඇත්තේ පළාත් පාලන ආයතනවලටය. නමුත් මහජන පැමිණිලි බහුතරයක් ලැබෙන්නේ පරිසර අමාත්‍යාංශයට සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ය. ඒ නිසා පළාත් පාලන ආයතනවලට අවශ්‍ය සම්පත් හඳුනා ගැනීමත්, විධිමත් පරිදි සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතනවලට සහාය වීමත් සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති පිළිබඳ ප්‍රතිපෝෂණය සිදු කරනු ලැබේ.

v. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නිසි පරිදි සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේදී ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා ඇති පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සහ වෙළෙඳපොළක් නිර්මාණය කිරීම මගින් සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම; ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා සම්පත් සැපයීම පහසු කරවීම සඳහා ගෘහස්ථ මට්ටමේදී අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම ප්‍රවලිත කිරීම. අවශ්‍ය හැම අවස්ථාවලදී ම දිවයින පුරා සන අපද්‍රව්‍ය එක් රැස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන විවෘත කිරීම සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ ලා සහභාගිත්වය වැඩි කිරීම සඳහා මහජනතාව තුළ අවබෝධය ඇති කිරීම. තව ද, ඉතාමත් සහනදායී මිල ගණන්වලට ගෘහස්ථ කොමිපෝස්ට් බඳුන් සහ අපද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන් වශයෙන් රැස් කරන බඳුන් ලබාදීම.

vi. සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම

vii. රජයෙන් සහ අනෙකුත් අරමුදල් සම්පාදන නියෝජිත ආයතනවලින් අරමුදල් එක්රැස් කිරීම මගින් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පරමාර්ථ සඳහා විවිධ සංවිධාන මාර්ගයෙන් පළාත් පාලන ආයතනවලට මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම පිණිස කටයුතු කරනු ලැබේ.

viii. අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිවක්‍රීකරණ බැංකු පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම

මේ අපද්‍රව්‍ය බැංකු පද්ධතිය අනුව, ගිණුම් හිමියන්ගෙන් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමට කීර්තිමත් බැංකුවක් එකඟ විය යුතු අතර අපද්‍රව්‍යවල වටිනාකමට සමාන මුදලක් ඔවුන්ගේ බැංකු ගිණුම්වලට බැර කළ යුතුය. එසේ එකතු කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය බැංකුව විසින් ප්‍රතිවක්‍රීකාරකයින්ට විකුණනු ලැබීමෙන් පසු මුදල් බවට පරිවර්තනය කරනු ලැබේ.

2. ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්ති

2.1 පොදු

2.1.1 අනුකූලතා ප්‍රකාශය

පිළිසරු සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියේ ශේෂ පත්‍රය සහ අදාළ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශය, මූල්‍ය ප්‍රවාහ සහ ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නියම කරනු ලැබ ඇති ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සකස් කරනු ලැබ ඇත.

2.1.2 අවසන් ගිණුම් සකස් කිරීමේ පදනම

ව්‍යාපෘතියේ අවසන් ගිණුම් සකස් කරනු ලැබ ඇත්තේ පොදුවේ පිළිගැනෙන ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්ති අනුව යමින් ඓතිහාසික පිරිවැය පරිවර්තනයට අනුකූල වන පරිදිය. ගිණුම්වලට බලපාන උද්ධමනකාරී සාධක වෙනුවෙන් ගැලපීම් සිදු කර නැත. යටෝක්ත ගිණුම් සකස් කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලිනි.

2.1.3 තුලනාත්මක තොරතුරු

ව්‍යාපෘතිය විසින් ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්ති අනුකූල වන ආකාරයෙන් යොදාගනු ලැබ ඇති අතර පූර්ව වර්ෂයේ ප්‍රතිපත්තිවලට ඒවා අනුකූල වේ. වර්තමාන ඉදිරිපත් කිරීමට අනුකූල වන පරිදි අවශ්‍ය හැම අවස්ථාවලදී ම පූර්ව වර්ෂ සංඛ්‍යා නැවත සකස් කරගනු ලැබ ඇත.

2.1.4 දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ

2.1.4.1 හඳුනාගැනීම් සහ අගයීම්

දේපළ, යන්ත්‍රාගාර සහ උපකරණ සටහන් කරනු ලැබ ඇත්තේ සමුච්චිත ක්ෂයවීම අඩු කිරීමෙන් පසු පිරිවැයටය. යම් වත්කමක් අගයෙන් ඉහළ යන විට, එය පවත්වාගෙන යෑමේ ප්‍රමාණයේ වන යම් වැඩිවීමක් වේ නම් එය ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ගිණුමට කෙළින් ම බැර කරනු ලැබේ. දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ යනාදියේ පිරිවැය වන්නේ එකී වත්කමේ අපේක්ෂිත භාවිතය සඳහා වැඩ කරන තත්ත්වයට එය පත්කිරීමේදී දරනු ලබන යම් වියදමක් වේ නම් එය ද සමභ එය මිලදී ගැනීමේ හෝ ඉදිකිරීමේ පිරිවැය ය. දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පිරිවැය වන්නේ මිලදී ගත් දිනට, මුදල් වටිනාකමට සමාන මුදලය.

2.1.4.2 ක්ෂය කිරීම

ක්ෂය ප්‍රතිපාදන ගණනය කරනු ලබන්නේ අදාළ වත්කමේ ඇස්තමේන්තු ගත ප්‍රයෝජනවත් ආර්ථික ආයු කාලය තුළ එකී ප්‍රමාණය කපා හැරීම සඳහා සියලු ම දේපළ, යන්ත්‍රාගාර සහ උපකරණ නැවත අගයීමේ පිරිවැය අනුව සෘජු රේඛීය ක්‍රමය භාවිත කිරීමෙනි.

රථවාහන - 25%

කාර්යාල උපකරණ -25%

ගෘහ භාණ්ඩ - 10%

රසායනාගාර උපකරණ - 10%

ගොඩනැගිලි - 2.5%

2.1.5 තොගය

තොගය පිරිවැය

තොගය පිරිවැය සමන්විත වන්නේ වර්තමාන ඉන්වෙන්ටරි සකස් කරන අවස්ථාවේදී නිලුණු භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී සිදු කරන ලද පිරිවැයෙනි.

ව්‍යාපෘතිය විසින් ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ට් බඳුන් ඉතා සහනදායී මිලකට සපයනු ලබන අතර ජාතික මට්ටමේ උත්සව, පාසල් ප්‍රදර්ශන ආදී අවස්ථාවල කරනු ලබන ඉල්ලීම් අනුව, අප ද්‍රව්‍ය වෙන වෙන ම රැස් කිරීමේ බඳුන් නොමිලේ සපයනු ලැබේ.

ඉතිරි කොම්පෝස්ට් බඳුන් සහ අපද්‍රව්‍ය රැස් කිරීමේ බඳුන්වල වටිනාකම, ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී අවසන් ගිණුම් සඳහා ගලපනු ලැබ ඇත.

පිළිසරු හිස්වැසුම්, ටී ෂර්ට් සහ රෙදි මලු වැනි ප්‍රවර්ධන අයිතමවල වර්ෂාවසාන ශේෂය ද අවසන් තොග වශයෙන් සලකනු ලැබේ.

2.1.6 මුදල් සහ මුදල්වලට සමාන දෑ

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේ පරමාර්ථය සඳහා මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ නිර්වචනය කරනු ලබන්නේ අතැති මුදල් සහ බැංකුවේ ඇති මුදල් වශයෙනි.

2.1.7 බැරකම් සහ ප්‍රතිපාදන

ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම බැරකම් වශයෙන් වර්ගීකරණය කරනු ලබන බැරකම් වන්නේ ඉල්ලු විට ගෙවිය යුතු හෝ ශේෂ පත්‍ර දිනයෙන් වර්ෂයක් තුළ ගෙවිය යුතු බැරකම්ය.

අතීත සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නෛතික හෝ වර්ධනාත්මක බැඳීමක් ව්‍යාපෘතිය සතු වන විට හෝ බැඳීම පියවීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභවල බාහිර ගලායෑමක් අවශ්‍ය වීමට ඉඩ ඇති විට ප්‍රතිපාදන හා බැරකම් පිළිගනු ලැබේ.

2.1.8 සේවකයින්ට අවසන් ප්‍රතිලාභ

(අ) නිර්වචනය වූ ප්‍රතිලාභ සැලසුම්

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලැස්ම අනුගමනය කරන ලද්දේ 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම පිළිබඳ පනත යටතේ අවශ්‍ය වන පරිදිය.

සේවකයාගේ පළමු සේවා වර්ෂයේ සිට විශ්‍රාම පාරිතෝෂික සඳහා වන ප්‍රතිපාදන ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩල ගිණුම්වලට ඇතුළත් කරනු ලැබ ඇත.

(ආ) නිර්වචනය කරන ලද දායක සැලසුම් - සේ.අ.අ. සහ සේ.භා.අ.

නිර්වචනය කරන ලද අර්ථසාධක අරමුදල් දායකත්වයන්ට සහ සේවක භාර අරමුදල් දායකත්වයට සුදුසුකම් ලබන සියලු ම සේවකයින්, අදාළ තත්ත්වයන් අනුව අදාළ දායකත්ව අරමුදල්වලට හරවනු ලැබේ.

2.1.9 විලම්බිත ආදායම

2.1.9.1 රජයේ ප්‍රදාන

ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත හානි පූරණය කිරීමට අපේක්ෂිත අදාළ වියදම්වලට ගැලපීමට අවශ්‍ය වන කාලසීමාවන් තුළ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශයට රජයේ ප්‍රදාන එකතු කරනු ලැබේ.

සාධාරණ අගය අනුව මූල්‍ය නොවන ප්‍රදාන ඇතුළුව වත්කම්වලට අදාළ ප්‍රදාන ශේෂ පත්‍රයේ සඳහන් කරනු ලබන අතර අදාළ වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය තුළ ආදායම් ප්‍රකාශයට එකතු කරනු ලැබේ.

2.1.9.2

(අ) කොම්පෝස්ට් බඳුන්වලින් ලැබෙන ආදායම

කොම්පෝස්ට් බඳුන්වලින් ලැබෙන ආදායම, ඉතා අඩු සහන මිලකට මුදල් පදනමකින් පිළිගනු ලැබ ඇත.

(ආ) ආපසු නොගෙවනු ලබන තැන්පතු

ආපසු නොගෙවනු ලබන තැන්පතුවලින් වන ලැබීම් විවිධ ආදායම් වශයෙන් සලකා මුදල් පදනමකින් පිළිගනු ලැබ ඇත.

2.1.10 වියදම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සහ ව්‍යාපෘතිය තුළ දේපළ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යෑමේදී දරනු ලබන සියලු වියදම්, නිසි පරිදි ගිණුම් ඉදිරිපත් කිරීමේදී මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට එකතු කර තිබේ.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය			
මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය			
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට			
		2013	2012
වත්කම්	සටහන් අංක	(රු.)	(රු.)
-			
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>			
දේපළ, පිරියාත හා උපකරණ	3	3,323,343.20	5,544,525.94
මුළු ප්‍රවර්තන නොවන වත්කම්		3,323,343.20	5,544,525.94
<u>ජංගම වත්කම්</u>			
බැංකු ශේෂය		2,325,730.62	12,376,929.24
සුළු මුදල් අග්‍රිමය		30,000.00	30,000.00
නොගය	4	148,326.50	460,170.50
පූර්ව ගෙවීම්		-	191,202.84
ලැබිය යුතු අත්තිකාරම්		-	680,000.00
සංවලන අත්තිකාරම්	5	21,166,886.39	45,627,495.09
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු මුදල්		-	33,404.93
ඉන්ධන තැන්පතු - නදීෂා ට්‍රැවල්ස්		200,000.00	200,000.00
මුළු ජංගම වත්කම්		23,870,943.51	59,599,202.60
මුළු වත්කම්		27,194,286.71	65,143,728.54
<u>අඩු : ජංගම බැරකම්</u>			
උපචිත වියදම්	6	83,305,395.30	191,887,664.83
ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීම්	7	14,228,293.45	19,982,460.20
ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික	8	-	814,769.95
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ගෙවිය යුතු	9	-	4,535,655.30
KOICA ව්‍යාපෘතියට ගෙවිය යුතු	10	2,318,105.00	2,438,454.80
ආපසු ගෙවන තැන්පතු	11	350,000.00	350,000.00
මුළු ජංගම වගකීම්		100,201,793.75	220,009,005.08
<u>ශුද්ධ වත්කම්</u>		(73,007,507.04)	(154,865,276.54)
ඉදිරියට ගෙනා ශේෂය		(156,766,995.69)	10,376,260.10

වර්ෂයට අදාළ අතිරේකය / උනන්දුව		74,999,362.98	(174,001,662.36)
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන හා අතිරික්ත		8,760,125.67	8,760,125.72
		(73,007,507.04)	(154,865,276.54)
<p>පොදුවේ පිළිගැනෙන ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලව සකස් කරන ලද මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ හා ඉදිරිපත් කිරීමේ වගකීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් දරනු ලැබේ.</p>			

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය		
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය		
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා		
විස්තරය	2013 (රු.)	2012 (රු.)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්		
තොගයේ අඩුවීම	311,844.00	1,544,519.00
පූර්ව ගෙවීම් වල අඩුවීම	191,202.84	636,627.96
ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් අඩුවීම	680,000.00	242,224.99
සංවලන අත්තිකාරම් අඩුවීම / (වැඩිවීම)	24,460,608.70	(7,962,418.41)
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු මුදල් අඩුවීම / (වැඩිවීම)	33,404.93	(33,404.93)
ලැබිය යුතු වෙනත් මුදල් (වැඩිවීම)	-	(100,000.00)
උපචිත වියදම් (අඩුවීම) / වැඩිවීම	(108,582,269.53)	170,409,525.25
ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීම් (අඩුවීම) / වැඩිවීම	(5,754,166.75)	4,131,670.84
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ගෙවිය යුතු මුදල් (අඩුවීම) / වැඩිවීම	(4,535,655.30)	4,535,655.30
KOICA ව්‍යාපෘතියට ගෙවිය යුතු මුදල් (අඩුවීම) / වැඩිවීම	(120,349.80)	2,438,454.80
ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු වැඩිවීම	-	50,000.00
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වූ / (හානිකා කළ මුදල්)	(93,315,380.91)	175,892,854.80
අඩු : පාරිතෝෂික ගෙවීම්	(939,470.00)	-
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලට (හානිකා කළ) / ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(94,254,850.91)	175,892,854.80
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්		

මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගන ස්ථාපනය කිරීම	(41,951,398.36)	(55,298,185.84)
ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම	-	(1,187,242.00)
බිම් පිරවුම් හා පැවරුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම	-	(4,255,164.23)
කුඩා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගන හා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති සඳහා පහසුකම් ලබාදීම	(124,953,109.23)	(302,556,118.79)
බිම් පිරවුම් හා පැවරුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම	-	(4,255,164.23)
කුඩා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් අංගන හා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති සඳහා පහසුකම් ලබාදීම	(124,953,109.23)	(302,556,118.79)
KOIKA ව්‍යාපෘතිය සඳහා දැරූ වියදම්	(1,033,731.43)	-
ව්‍යාපෘතිය මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා	(22,309,444.89)	(37,742,054.73)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කළ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(190,247,683.91)	(401,038,765.59)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්		
භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලැබීම්	265,000,000.00	220,960,000.00
කොම්පෝස්ට් බඳුන් විකිනීමෙන් ලද මුදල්	2,592,929.63	4,684,986.18
සමුච්චිත අරමුදලේ වෙනස	6,858,406.57	553,609.04
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	274,451,336.20	226,198,595.22
වර්ෂය සඳහා මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දේ	(10,051,198.62)	1,052,684.43
වර්ෂය ආරම්භයේ මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දේ	12,406,929.24	11,354,244.81
වර්ෂය අවසානයේ මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දේ (සටහන A)	2,355,730.62	12,406,929.24
සටහන A වර්ෂය අවසානයේ මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දේ		
බැංකු ශේෂය	2,325,730.62	12,376,929.24
සුළු මුදල් අග්‍රිමය	30,000.00	30,000.00
	2,355,730.62	12,406,929.24

සටහන් අංක 03 - දේපළ, පිරිසක හා උපකරණ

වත්කම් වර්ගය	පිරිවැය / ප්‍රත්‍යගණන අගය			සමුච්චිත ක්ෂය			ශුද්ධ අගය
	2013.01.01 දිනට ශේෂය	වසර තුළ එකතු කිරීම්	2013.12.31 දිනට ශේෂය	2013.01.01 දිනට ශේෂය	2013 වසරේ ක්ෂයවීම්	2013.12.31 දිනට ශේෂය	
	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	(රු.)	
රථවාහන	20,800,000.00	-	20,800,000.00	20,319,315.07	480,683.93	20,799,999.00	1.00
ගෘහ භාණ්ඩ	2,737,843.50	-	2,737,843.50	1,041,213.90	273,784.35	1,314,998.25	1,422,845.25
ගොඩනැගිලි / ගරාජය	1,500,000.00	-	1,500,000.00	111,765.82	37,500.00	149,265.82	1,350,734.18
කාර්යාල උපකරණ	10,308,047.78	-	10,308,047.78	8,965,071.82	1,342,976.96	10,308,048.78	(1.00)
රසායනාගාර උපකරණ	862,374.60	-	862,374.60	226,373.33	86,237.50	312,610.83	549,763.77
එකතුව	36,208,265.88	-	36,208,265.88	30,663,739.94	2,221,182.74	32,884,922.68	3,323,343.20

සටහන් අංක 04 - තොගය

විස්තරය	ඒකක ප්‍රමාණය	ඒකකයක මිල (රු.)	මුළු මුදල (රු.)
කොම්පෝස්ට් බඳුන්	3	2,550.00	7,650.00
අපද්‍රව්‍ය රැස්කිරීමේ බඳුන්	30	3,250.00	97,500.00
රෙදි මළු	260	140.00	36,400.00
ටී - ඡර්ට්	14	475.00	6,650.00
පිළිසරු හිස්වැසුම්	1	126.50	126.50
එකතුව			148,326.50

සටහන් 05 - සක්‍රීය කිරීමේ අත්තිකාරම් මුදල්

මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘතියේ නම	(රු.)	(රු.)
හික්කඩුව ප්‍රදේශ මාර්ගය ඉදිකිරීම	3,719,043.52	
ඉසුරු ඉංජිනියර් - ජීව වායු ව්‍යාපෘතීන්	1,000,000.00	4,719,043.52
කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘතියේ නම		
බොරලැස්ගමුව න.ස. (සම්පත් පියස)	326,906.64	
කෑගල්ල න.ස.	311,364.77	
ඇල්පිටිය න.ස.	300,000.00	
කැලණිය න.ස.	1,250,627.43	
මාවතගම ප්‍රා.ස.	728,418.92	
තණමල්විල ප්‍රා.ස. / සෙවනගල	519,164.44	
ගලෙන්බිඳුනුවැව ප්‍රා.ස.	1,280,662.97	
ඉපලෝගම ප්‍රා.ස.	241,693.48	
මැදවච්චිය ප්‍රා.ස.	200,000.00	
රබෑව ප්‍රා.ස.	1,299,527.68	
තිරප්පනේ ප්‍රා.ස.	1,114,405.12	
වාචකච්චේරි න.ස.	447,255.65	
හම්බන්තොට ප්‍රා.ස.	512,638.94	
රුවන්වැල්ල ප්‍රා.ස.	745,289.31	
වනාතවිල්ලුව ප්‍රා.ස.	668,678.35	
තලාව ප්‍රා.ස.	864,110.22	

තලාව ප්‍රා.ස. - තඹුන්තේගම	1,003,849.34	
පුත්තලම ප්‍රා.ස.	1,477,875.47	
ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව - කටුනායක	503,985.31	
SLAF දියතලාව	504,751.00	
කාන්තන්කුඩ්	551,292.49	
වාචකච්චේරි	1,121,383.44	
කැබිනිගොල්ලෑව ප්‍රා.ස.		16,447,842.87
	473,961.90	
එකතුව		21,166,886.39

සටහන් අංක 06 - උපචිත වියදම්			
ගනුදෙනුකරු	විස්තරය	බිල් දිනය	ගණන (රු)
අලව්ව ප්‍රා.ස.	පස්වෙනි බිල්පත	04.03.2013	642,798.05
ඇසෝසියේට්ඩ් මෝටර් වෙස්-AMW	ලොරි රථ හා විපර් රථ මිලදී ගැනීම		5,932,000.00
දමන ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	05.02.2014	1,281,836.08
හම්බන්තොට ප්‍රා.ස.	දෙවන බිල්පත	10.04.2013	209,213.94
හික්කඩුව මොන්රෝවියාවත්ත	හතරවෙනි බිල්පත	13.08.2013	30,014,634.00
කාන්තන්කුඩ් ප්‍රා.ස.	පළමු බිල්පත	05.02.2014	3,495,462.41
කැළණිය ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	30.07.2013	380,995.46
මහඔය ප්‍රා.ස.	තෙවන බිල්පත	05.02.2014	820,350.58
මාලිමිබඩ ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	10.02.2014	1,307,797.82
මාවතගම ප්‍රා.ස.	තෙවන බිල්පත	19.06.2013	2,767,816.76
මැදවච්චිය ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	13.06.2013	611,943.87
මාතර න.ස.	අතිරේක වැඩ සඳහා	07.02.2014	200,000.00
මහව ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	28.01.2014	739,819.78
මැදිහිරිය - යුධගනාව	අතිරේක වැඩ සඳහා	11.01.2013	35,422.20
නිකවැරටිය ප්‍රා.ස.	තෙවන බිල්පත	20.12.2013	252,483.39

නිකිණි ඔටෝමේෂන් සිස්ටම්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	වාහන පටි මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ඉතිරි මුදල		1,178,240.00
නිවිතිගල ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	04.10.2013	132,125.59
පන්තල ප්‍රා.ස.	රඳවා ගැනීමේ මුදල්	18.09.2013	75,257.27
පුත්තලම ප්‍රා.ස.	හතරවෙනි බිල්පත	08.01.2013	823,759.74
රජගම මොන්රෝවියාවත්ත කොම්පෝස්ට් අංගනය	මෙහෙයුම් වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය		87,864.00
ආර්.පී.සී.පොලිමයර්	කසළ වෙන් කිරීමේ බදුන් 600	09.10.2012	12,650,433.00
ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව - කටුනායක	දෙවනි බිල්පත	04.02.2014	1,308,649.07
ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව - දියතලාව	දෙවනි බිල්පත	11.05.2013	5,224,193.49
තණමල්විල	කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘති	15.11.2012	441,921.00
නිරප්පනේ ප්‍රා.ස.	අවසාන බිල්පත	30.01.2014	2,741,138.32
නිස්සමහරාම ප්‍රා.ස.	දෙවනි බිල්පත	05.02.2014	1,830,999.48
Skid Steel Loader මිලදී ගැනීම	02 කි		6,940,000.00
කොම්පෝස්ට් හලර් යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම	02 කි		1,178,240.00
එකතුව			83,305,395.30

සටහන් අංක 07 - ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල්		
විස්තරය	ගණන (රු.)	
මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති		
කොළොන්නාව - ස්කුවෙයා මේෂ් ඉංජිනියරින් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	2,814,677.06	
කොළොන්නාව වැට	79,172.50	
රඳවා ගැනීමේ මුදල් - අනුරාධපුර ප්‍රදේශ මාර්ගය	664,610.80	
පුහුණු කඳවුර සඳහා ගෙවීම - මැදිරිගිරිය	68,118.43	
නිකිණි ඔටෝමේෂන් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් - මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති සඳහා වාහක පටි	806,804.12	
මැදිරිගිරිය	21,902.25	
හික්කඩුව මාර්ග ඉදිකිරීම	776,630.54	
කළුතර - අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය - අලුත්වැඩියාව	5,776.50	
කුරුණෑගල මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති - තේෂාන් ඉංජිනියරින්	541,419.71	5,779,111.91
කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘති ඉදිකිරීම්		
ආයතනයේ නම		
ගම්පහ - I	15,698.50	
තලාව ප්‍රා.ස. - තලුත්තේගම	36,728.06	

සටහන් අංක 07 - ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල් විස්තරය		
	ගණන (රු.)	
CDF කඳවුර - ගල්කිරියාගම	44,867.15	
වනාන්තරවිල්ලව ප්‍රා.ස.	48,825.44	
වාචකවිවේරි න.ස.	49,354.00	
කරන්දෙනිය ප්‍රා.ස.	54,488.04	
කාකතිව	63,604.73	
සන්නහා සන්නද්ධ පුහුණු පාසල - ගල්කුලම	86,318.69	
ජා -ඇල න.ස.	87,559.85	
ඇල්පිටිය ප්‍රා.ස.	105,812.34	
වීරකැටිය ප්‍රා.ස.	111,067.40	
තලාව ප්‍රා.ස.	126,681.54	
කෑගල්ල න.ස.	130,280.32	
නිවිතිගල ප්‍රා.ස. (අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය)	132,125.59	
මාතලේ ම.න.ස.	132,478.59	
පොල්පිනිගම ප්‍රා.ස.	136,813.10	
කුරුවිට ප්‍රා.ස. (අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය)	146,627.35	
නිකවැරටිය ප්‍රා.ස.	150,636.90	
රත්තොට ප්‍රා.ස.	154,987.17	
මාහෝ ප්‍රා.ස.	193,556.65	
මහව ප්‍රා.ස.	193,556.63	
මාවතගම ප්‍රා.ස.	197,445.20	
ගම්පහ 2	199,696.50	
මාලිමඩ ප්‍රා.ස.	200,347.96	
රිදීගම ප්‍රා.ස.	201,726.55	
පානහේවාහැට ප්‍රා.ස.	207,237.88	
අකුරන ප්‍රා.ස.	253,441.14	
ගල්නෑව ප්‍රා.ස.	264,762.30	
රාජාංගනය ප්‍රා.ස.	264,762.30	
බෙලිඅත්ත ප්‍රා.ස.	270,649.68	
කිරින්ද - පුහුල්වැල්ල ප්‍රා.ස.	281,519.59	
ඉපලෝගම ප්‍රා.ස.	302,116.85	
මැදවව්විය ප්‍රා.ස.	309,339.59	
කැබිනිගොල්ලෑව ප්‍රා.ස.	322,099.49	
පොල්ගහවෙල ප්‍රා.ස.	332,523.99	
මීරිගම ප්‍රා.ස.	345,283.22	
පදවිය ප්‍රා.ස.	345,903.25	
කැලණිය ප්‍රා.ස.	694,793.01	
කාන්තන්කුඩි ප්‍රා.ස.	417,307.00	
දමන ප්‍රා.ස.	195,056.00	
තිස්සමහාරාම ප්‍රා.ස.	215,169.00	
වලිකාමම් උතුර ප්‍රා.ස.	236,806.00	
නාමල්ඔය ප්‍රා.ස.	189,127.00	8,449,181.54
එකතුව		14,228,293.45

සටහන් අංක 08 - ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික මුදල					
බැඳුණු දිනය	නම	EPF අංකය	මසක මූලික වැටුප	අවුරුදු ගණන	මුදල (රු)
02.05.2008	ආර්.බී. ප්‍රේමරත්න	1068	40,000.00	4.67	93,400.00
02.05.2008	පී.ඩී.ඩී. ගුණතිලක	1069	85,000.00	4.67	198,475.00
02.05.2008	යූ.ඩී.ඩබ්.ඒ. ගුණවර්ධන	1066	85,000.00	4.67	198,475.00
09.05.2008	පී.එල්.ඩී.කේ. රොහාන් ලියනගේ	1074	40,000.00	4.67	93,400.00
02.06.2008	කේ.ඒ.පී.එස්. පෙරේරා	1079	13,560.00	4.50	30,509.95
09.06.2008	පී.ඒ.ඩී. පෙරේරා	1081	13,560.00	4.50	30,510.00
11.08.2008	එච්.සුනේත්‍රා රණතුංග	1089	40,000.00	4.33	86,600.00
06.10.2008	අනුප පැස්කුවෙල්	1124	40,000.00	4.17	83,400.00
					814,769.95

සටහන

1. Gratuity provision has been made on the basis of the project duration.(2008-2013).

2. 2013.12.31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ වසර 05 කට වැඩි කාලයක් සේවය සපුරා ඇති සේවකයින් සඳහා පාරිතෝෂික දීමනාව

සටහන් අංක 09 – 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ගෙවිය යුතු මුදල්		
විස්තර	බිල් වටිනාකම	මුදල (රු.)
ජාතික හරිත සම්මාන	03.12.2012	3,000,000.00
ගොඩනැගිලි කුලිය ඔක්, නොවැ.,දෙසැ. - 2012	31.12.2012	772,200.00
ජාතික කඳවුර රන්දෙනිගල (සැණකෙළිය)		509,342.00
සේවක වැටුප් 2013 දෙසැම්බර්	25.12.2012	254,113.30
		4,535,655.30

සටහන් අංක 10 - 2013 දෙසැම්බර් දිනට KOICA ව්‍යාපෘතියට ගෙවිය යුතු මුදල්		
බිල් දිනය	ගෙවිය යුතු	වටිනාකම (රු)
26.11.2012	සුවසර තක්ෂලාව - පාසල් වැඩ සටහන	487,500.00
26.11.2012	EPP කොමිසම් වැඩ සටහන	1,170,954.80

26.11.2012	හරිත යෞවන වැඩ සටහන	780,000.00
අඩුකළා : අත්තිකාරම් පියවීම		(120,349.80)
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට KOICA ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමුපුර්ණ ගෙවීම		2,318,105.00

සටහන් අංක 11 - ආපසු ගෙවන තැන්පතු - 2013.12.31 දිනට

දිනය	නම	ලදුපත් අංකය	මුදල (රු.)
18.08.2010	වේමාර ඉදිකිරීම් පුද්ගලික සමාගම	61022	10,000.00
20.08.2010	ශාන්ත මරියා ඉදිකිරීම	61003	10,000.00
23.08.2010	වමන්ද ඉදිකිරීම	61009	10,000.00
23.08.2010	පන්තිල සිවිල් ඉංජිනේරු ආයතනය	61010	10,000.00
23.08.2010	ලුර්නි ඩයනමික් ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම	61012	10,000.00
23.08.2010	ගාමිණි ඉදිකිරීම	61015	10,000.00
25.08.2010	සුර්යා ගොඩනැගිලි	61019	10,000.00
25.08.2010	සුමනසේකර ඉදිකිරීම	61021	10,000.00
26.08.2010	ස්ටාර් ඉදිකිරීම් සහ ඉංජිනේරු ආයතනය	61025	10,000.00
27.08.2010	ඉසුරු ඉංජිනේරු සේවා පුද්ගලික සමාගම	61033	10,000.00
30.08.2010	පී.ඒ.සී. ජාත්‍යන්තර පුද්ගලික සමාගම	61036	10,000.00
30.08.2010	ආසිරි ඉදිකිරීම්	61039	10,000.00
17.08.2010	ආර්.එච්.ස්ටීල් ගොඩනැගිලි පුද්ගලික සමාගම	61193	10,000.00
18.08.2010	එන් ඇන්ඩ් ඒ ඉංජිනේරු සේවා පුද්ගලික සමාගම	61199	10,000.00
28.04.2011	තේෂාන් ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම	61990	10,000.00
29.04.2011	වේමාර ඉදිකිරීම් පුද්ගලික සමාගම	61992	10,000.00
02.05.2011	ආර්.එච්.ස්ටීල් ගොඩනැගිලි පුද්ගලික සමාගම	61195	10,000.00
04.05.2011	ඒ.එස්.බී. ඉදිකිරීම් පුද්ගලික සමාගම	61198	10,000.00
05.05.2011	රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව	62401	10,000.00
09.05.2011	පී.ඒ.සී. ජාත්‍යන්තර පුද්ගලික සමාගම	52403	10,000.00
11.05.2011	පන්තිල සිවිල් ඉංජිනේරු ආයතනය	62404	10,000.00
11.05.2011	කර්මාන්ත ඉංජිනේරු ව්‍යාපාරය	62407	10,000.00
12.05.2011	කේ.ඊ.එස්.ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම	62408	10,000.00
23.05.2011	ඇන්තනී ගොඩනැගිලි	62418	10,000.00
13.05.2011	අසේල ආරච්චි ඉදිකිරීම් පුද්ගලික සමාගම	62411	10,000.00
19.05.2011	ගාමිණි ඉදිකිරීම	62415	10,000.00
04.05.2011	සුභසිංහ ඉදිකිරීම්	62420	10,000.00
24.05.2011	වානිඩි ඉදිකිරීම	62422	10,000.00
25.05.2011	නව ඉඩම් කර්මාන්ත පුද්ගලික සමාගම	62423	10,000.00
25.05.2011	ඇක්සස් ජාත්‍යන්තර පුද්ගලික සමාගම	62426	10,000.00
19.04.2012	අසේල ආරච්චි ඉදිකිරීම් පුද්ගලික සමාගම	63172	10,000.00

20.04.2012	තේෂාන් ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම	63176	10,000.00
24.04.2012	ආර්.එච්.ස්ටීල් ගොඩනැගිලි පුද්ගලික සමාගම	63182	10,000.00
25.04.2012	ආර්.ඊ. චිරකෝන් කොම්පැණිය	63184	10,000.00
09.05.2012	ඒ.ටී.එස්.එල්. ජාත්‍යන්තර පුද්ගලික සමාගම	63192	10,000.00
එකතුව			350,000.00

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அறிப்பி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

TM2/L/PSP/4/13/31

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2014 දෙසැම්බර්/8 දින

සභාපති,
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපති වාර්තාව

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා ව්‍යාපෘති කාලය

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ස්ථාපිත කර ඇති පිළිසරු ව්‍යාපෘති අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවනු ලබන්නේ පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයයි. නිසි සම්පත් සංරක්ෂණය සහ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය තහවුරු කිරීම, ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ පුද්ගලයින්ගේ දැනීම හා දක්ෂතා වර්ධනය කිරීම සහ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම, වැඩසටහන් නිරීක්ෂණය කිරීම, පහසුකම් සැපයීම, අවශ්‍ය මූලික ප්‍රතිපාදන සැපයීම, ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ බැංකු ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම, නිසි පරිදි ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නොකරන පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ප්‍රධාන අරමුණු වේ. වර්ෂ 06 ක් සඳහා වූ අරමුදල් සැලැස්ම අනුව ව්‍යාපෘතියේ මුළු පිරිවැය රු.බිලියන 5.6 ක් වේ. ඉන් රු.බිලියන 2.675 ක මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන්ද, රු. බිලියන 03 ක මුදලක් 2008 අයවැය මගින් හඳුන්වාදී ඇති “හරිත බද්ද” මඟින්ද ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතය. ව්‍යාපෘති යෝජනාව අනුව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය 2008 ජනවාරි 01 දිනෙන් ආරම්භ කර 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණු නමුත් නියමිත කාලය තුළ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු නිම නොකිරීම හේතුවෙන් 2010 සැප්තැම්බර් 16 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 10/1905/432/008 හා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අංක 10/2010 මගින් ව්‍යාපෘති කාලසීමාව 2011 ජනවාරි 01 දින සිට වසර 03 ක කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා දීර්ඝ කිරීමටත් 2008-2010 දක්වා වූ ඉදිරි තුන් වසරක කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන අනුමත කරන ලද රු.බිලියන 5.6 ක වැය සීමාව තුළ සලසා ගැනීමටත් නිර්දේශ කර තිබුණි. 2013 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.බිලියන 0.2ක් විය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම වලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ. වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් සැලසුම්කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාමත්, යෝග්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරාගැනීම සහ යොදාගැනීමත්, අවස්ථාවෝචිතව සාධාරණ ලෙස ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමත් මෙම වගකීමට ඇතුළත් වේ.

2. විගණන විෂය පථය සහ මතය සඳහා පදනම

මාගේ විගණන පරීක්ෂණ මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය, අදහස් දැක්වීම් සහ සොයාගැනීම්, විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ සමාලෝචන සහ ගනුදෙනුවල නියැදි පිළිබඳ තහවුරු පරීක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචන සහ පරීක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය, මට ලැබී ඇති කාර්යමණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලා යන සීමාවන් ඇතුළත හැකිතාක් පුළුල් විගණනයක් කළ හැකි වන පරිදි පිළියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාරීවන සාක්ෂි නියැදි පදනම මත පරීක්ෂා කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා වැදගත් ඇස්තමේන්තු සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. මාගේ උපරිම දැනීම හා විශ්වාසය පරිදි විගණන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණවත් තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව මාගේ මතය සඳහා ප්‍රමාණවත් පදනමක් මාගේ විගණනය මගින් සපයන බව මාගේ විශ්වාසයයි. පහත සඳහන් දෑ තක්සේරු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලැබූ පද්ධති හා පාලන, ගනුදෙනු, වත්කම්, වගකීම් හා ගිණුම් වාර්තා පිළිබඳ එවැනි පරීක්ෂා කිරීම් ද එම පරීක්ෂණයට ඇතුළත් විය.

- (අ) අභ්‍යන්තර පාලන අංශයෙන් බලන කල ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳ සතුටුදායක පාලනයක් සහ ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් වලට අදාළ පොත්පත්, වාර්තා ආදියෙහි විශ්වාසවන්තභාවය තහවුරු කිරීම පිණිස පද්ධති හා පාලනයන් ප්‍රමාණවත් වූයේද යන බව.
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සපයන ලද අරමුදල් වලින් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම්, මූල්‍ය හා භෞතික වශයෙන් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය, ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් වලින් උද්ගත වූ වත්කම් හා වගකීම් ආදිය දැක්වෙන පරිදි ප්‍රමාණවත් ගිණුම් වාර්තා අඛණ්ඩ පදනමක් මත පවත්වා ගනු ලැබුවේද යන බව.
- (ඇ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද වර්ගීකරණයට අනුකූලව වියදම් නිවැරදි ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණේද යන බව.

- (ඇ) පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම පදනම් කරගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබුණේද යන බව.
- (ඉ) මාගේ පෙර වර්ෂ වල විගණන වාර්තා වලින් පෙන්වා දෙන ලද කරුණු නිවැරදි කර ගැනීමට කළමනාකරණය විසින් සතුටුදායක ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණේද යන බව.

3. මතය

මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන අන්දමට සහ මට සපයන ලද උපරිම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් අනුව සහ මෙම වාර්තාවේ 5 ඡේදයේ දැක්වෙන කරුණු වලින් උද්ගත වන ගැලපීම්වලින් ඇති වන බලපෑම් හැරුණු විට මා දරන්නා වූ මතය වනුයේ.

(අ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ව්‍යාපෘතිය නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ඇති බව සහ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ තත්ත්වය සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව.

(ආ) සපයන ලද අරමුදල් ඒවා සපයනු ලැබූ අරමුණු සඳහා උපයෝජනය කර තිබුණු බව, සහ

(ඇ) මාගේ පෙර වර්ෂ වල විගණන වාර්තා වලින් පෙන්වා දෙන ලද කරුණු නිවැරදි කර ගැනීමට කළමනාකරණය විසින් සතුටුදායක ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණු බවත්ය.

4. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

4.1 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

ඉරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වියදම රු.317,396,336 ක් වූ අතර 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුච්චිත වියදම රු. 1,952,031,164 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වියදම, ඉකුත් වර්ෂය සඳහා වියදම සහ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුච්චිත වියදම පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත ප්‍රකාශයෙන් දැක්වේ.

වියදම් විෂයය	2013 වර්ෂය සඳහා වියදම	2012 වර්ෂය සඳහා වියදම	2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුච්චිත වියදම
-----	රු.	රු.	රු.
කොමිපෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම	45,816,245	55,297,185	511,191,805
බිම් පිරවුම් ඉදිකිරීම	732,443	4,255,164	17,211,401
කුඩා පරිමාණයේ කොමිපෝස්ට් අංගන සහ ගෘහස්ථ කොමිපෝස්ට් බඳුන් ප්‍රවාහන (ඉන්ධන හා නඩත්තු)	246,921,008	302,556,119	1,208,284,882
2,460,379	4,059,468	17,624,018	
කාර්යාලීය ලිපි ද්‍රව්‍ය සැපයුම්	726,177	2,002,499	5,948,026
වැටුප්	12,915,044	22,573,584	108,626,343
නැපැල් හා සන්නිවේදන	285,081	349,013	3,772,920
ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය සහ කළමනාකරණය	852,386	204,066	3,034,053
කාර්යාල කුලී	4,739,702	3,408,800	19,347,056
අතිකාල දීමනා	850,938	2,483,391	7,312,962
බැංකු ගාස්තු සහ හර බදු	12,000	20,100	837,327
රක්ෂණ	-	254,937	2,583,181
වාහන සේවා කිරීම් හා අළුත්වැඩියාව	1,021,046	2,383,072	7,159,330
කොටියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනයට අදාල වියදම්	-	-	19,387,597
ව්‍යාපෘති කාර්යමණ්ඩලයේ පුහුණුව සහ ධාරිතාව ගොඩනැගීම	-	-	5,171,390
වැඩසටහන් දියත් කිරීම	-	-	4,959,320
වෙනත්	63,887	34,700	9,579,553
	<u>317,396,336</u>	<u>399,882,098</u>	<u>1,952,031,164</u>

5. විගණන නිරීක්ෂණ

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2011 වර්ෂයේ දී ව්‍යාපෘතියට අයත් වාහනයක් සම්බන්ධයෙන් සිදුවූ රු.6,050,000 ක අලාභය, වසර 02 ක් ගතවී තිබුණද වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) මු.රෙ 757 අනුව 2013 වර්ෂය වෙනුවෙන් වූ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

06. මූල්‍ය හා භෞතික කාර්යසාධනය

6.1 අරමුදල් උපයෝජනය

ව්‍යාපෘතිය විසින් 2013 වර්ෂය තුළ අරමුදල් උපයෝජනය කළ ආකාරය සහ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත අරමුදල් උපයෝජනය පිළිබඳ සමහර දත්ත පහත සඳහන් සටහනේ දැක්වේ.

අරමුදලේ මූලාශ්‍රය	ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා ආයෝජනය කිරීමට අපේක්ෂිත මුදල	2013 වර්ෂය තුළ උපයෝජනය කළ මුදල	2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපයෝජිත මුළු මුදල
	රු. මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
හරිත බද්ද	3,000	-	-
ශ්‍රී ලංකා රජය	2,675	317	1,998
	<u>5,675</u>	<u>317</u>	<u>1,998</u>

6.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ව්‍යාපෘතියේ අරමුණක් වන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම යටතේ විවිධ ප්‍රාදේශීය සභාවන් සඳහා කොමිපෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම් සඳහා ව්‍යාපෘතිය මූල්‍ය අනුග්‍රහය දක්වා තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන පරීක්ෂණ වලදී පහත සඳහන් කරුණු හෙලිදරව් විය.

(i) තණමල්විල ප්‍රාදේශීය සභාවට පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් කොමිපෝස්ට් අංගනයේ ආරක්ෂිත වැට, කාර්යාලය හා ගබඩා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම් සඳහා රු. 1,806,413 ක ඇස්තමේන්තු ගත වටිනාකම මත රු.1,241,652 ක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ලබාදී තිබුණද ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව මෙම අංගනයේ කටයුතු

ආරම්භකර තිබූ බැවින් අපේක්ෂිත අරමුණු වන කැලි කසල බැහැර කිරීම හා පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීමට උපරිම ධාරිතාවයෙන් කටයුතු කිරීමට නොහැකි වී තිබුණු බව විගණනයේදී අනාවරණය විය.

- (ii) කොළොන්නාව පොතුවිල් කුඹුර මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ආංගනය ඉදි කිරීම සඳහා රු.මිලියන 100.861 ක වියදම් දරා තිබූ අතර ඒ සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකර නොතිබුණි. 2013 මාර්තු 02 දින භෞතික විගණන පරීක්ෂාවේ දී අනාවරණය වූ පරිදි කොම්පෝස්ට් ආංගනය අසල පිහිටි කසල කන්දට යටවීමේ තර්ජනයක් ඇති බව විගණනය විසින් පෙන්වාදී තිබුණද ඒ පිළිබඳව අවධානයක් යොමුකර නොතිබුණි. 2013 දෙසැම්බර් 11 දින එකී කසල කන්ද කොම්පෝස්ට් ආංගනය මතට කඩා වැටී තිබුණි. මෙම කොම්පෝස්ට් ආංගනය ඉදිකිරීම සඳහා සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා රු.මිලියන 114.06 ක් වියදම්කර තිබුණි.
- (iii) මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ආංගන යටතේ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ යුධගනාව ප්‍රදේශයේ අක්කර 06 ක රු. 22,442,860 ක් වැයකර කොම්පෝස්ට් ආංගනයක් ඉදිකර තිබුණි. මෙම මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතිය හිඟුරක්ගොඩ හා මැදිරිගිරිය බල ප්‍රදේශ වල කසල භාවිතයෙන් මාසිකව කාබනික පොහොර ටොන් 20 ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට ඉලක්ක කර තිබුණද දෛනිකව කසල ට්‍රැක්ටර් 02 ක් පමණක් ලැබී තිබූ බැවින් අදාළ ඉලක්කය සපුරාගත නොහැකි වී තිබුණි. තවද මෙම ආංගනය පවත්වාගෙන යෑම සඳහා වාර්ෂිකව රු. මිලියන 02 ක් පමණ වැය කිරීමට මැදිරිගිරිය ප්‍රාදේශීය සභාවට සිදු වී තිබීම හේතුවෙන් මෙම කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථක වී තිබුණි.
- (iv) රු.112,200,183 ක වියදමක් දරා පළාත් පාලන ආයතන 07 ක කසල කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ඉදිකරණ ලද හික්කඩුව මොන්රෝවියාවත්ත මහා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ආංගනයේ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (v) තවද කුඩා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ආංගන ඉදිකිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන 12 කට රු. 15,705,465 මුදලක් ලබාදී තිබුණද කොම්පෝස්ට් ආංගන 2014 අගෝස්තු වන විටත් ඉදිකර නොතිබුණි. කුඩා පරිමාණ කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගලෙන්බිදුනු වැව ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත 2011 නොවැම්බර් 22 දින රු.1,280,663 ක අත්තිකාරම් මුදලක් ලබාදී තිබූ නමුත් කොම්පෝස්ට්

අංගනයන් ඉදිකර නොතිබුණි. අදාළ අත්තිකාරම් මුදල් ආපසු අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

- (vi) කුඩා පරිමාණ කොමිපෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම් නිමකර සති 02 ක් ඇතුළත කොමිපෝස්ට් නිපදවීම ආරම්භකළ යුතු වුවත් පළාත් පාලන ආයතන 14 ක රු.44,490,219 ක මුදලක් වියදම් කර ඉදිකර තිබුණු කොමිපෝස්ට් අංගන වල කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනය ආරම්භකර නොතිබුණි.
- (vii) වෙනත් පළාත් පාලන ආයතන 3 කට කොමිපෝස්ට් අංගන ඉදිකිරීම සඳහා රු.3,444,748 ක මුදලක් ලබාදී තිබූ නමුත් මේ වන විට මෙම ව්‍යාපෘති අත්හැර තිබුණි.
- (viii) පළාත් පාලන ආයතන විසින් කොමිපෝස්ට් අංගන ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට මසකට පෙර පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු බව ගිවිසුම් පත්‍රයේ සඳහන් කර තිබුණද කොමිපෝස්ට් අංගන 103 ක් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද ව්‍යාපෘතිය විසින් නිෂ්පාදනය කරන පොහොරවල ගුණාත්මක භාවය ඉහල නැංවීම සඳහා ගල්රිසිඩියා, වල් සුරියකාන්ත, කැප්පෙට්ටියා, ගන්සුරිය වැනි නයිට්‍රජන් බහුල ශාක සහිත වගාවන් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළ දින සිට ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ අබන්ධව පවත්වාගෙන යාම හා නඩත්තු කිරීම සහ එම ශාක පත්‍ර කොමිපෝස්ට් නිපදවීමේ අමුද්‍රව්‍යයක් ලෙස යොදා ගැනීම සිදුකළ යුතු වුවද එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ix) කොමිපෝස්ට් අංගන මගින් නිපදවනු ලබන කාබනික පොහොර නියැදි, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන මගින් මාස 03 කට වරක් තත්ත්ව පරීක්ෂාවට ලක්කළ යුතු වුවත් පළාත් පාලන ආයතන 91 විසින් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් ව්‍යාපෘතිය විසින් පසු විපරම් කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.
- (x) බෙලිඅත්ත ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණු කොමිපෝස්ට් අංගනයේ සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය තුළින් ජනිත වන අප ජලය බැහැර කිරීම සඳහා ඉදිකළ යුතු ක්ෂීරිත ටැංකි ප්‍රමාණාත්මකව හා නිසි ලෙස ඉදිකර ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් 2008 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා රු. මිලියන 187.93 ක් වැය කර තිබුණද ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණු වන සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ පුද්ගලයන්ගේ දැනුම වර්ධනය වී නොතිබූ බව පළාත් පාලන ආයතන විසින් වෙන්කළ කසල එකතු කිරීමේදී නිරීක්ෂණය විය. තවද සන අපද්‍රව්‍ය වෙන්කිරීමේ බදුන් 6,160 ක් සඳහා රු. 19,434,130 ක් වැයකර මිලදී ගෙන පළාත් පාලන ආයතන හා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන අතර බෙදාහැර තිබුණද එකී අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.

(ඇ) බිම් පිරවුම් කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘතිය විසින් රු.මිලියන 163 ක් වැයකර තිබුණු නමුත් 2008 - 2010 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් බිම් පිරවුම් 09 ක් අතුරෙන් කිසිදු බිම් පිරවුමක් 2013 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් ස්ථාපනය කර නොතිබුණි.

6.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පිළිසරු ව්‍යාපෘතියට 2014 ජුනි 02 දින සිට සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු පත්කර තිබුණි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත මෙම තනතුරු සඳහා එක් නිලධාරියෙකුට රු. 40,000 ක මාසික වැටුපක් සහ රු. 20,000 ක මාසික ඉන්ධන දීමනාවක් ගෙවා තිබුණද මෙම නිලධාරීන්ගේ මූලික අධ්‍යාපන සුදුසුකම් පරීක්ෂාකර බඳවාගෙන නොතිබුණු බව හෙළිදරව් විය. එසේම මෙම තනතුරු කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කර නොතිබුණි. තවද ව්‍යාපෘතියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ඉංජිනේරු සහ නියෝජ්‍ය කළමනාකරු (මහජන සම්බන්ධතා) යන තනතුරු වලට බඳවා ගැනීමේදී තනතුරට අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා නොමැති නිලධාරීන් බඳවාගෙන වැටුප් හා දීමනා ලෙස 2008 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා රු. 6,403,600 ක් ගෙවා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම කරුණු විගණනය විසින් පෙන්වා දීමෙන් අනතුරුව එම නිලධාරීන්ගේ සේවය අවසන් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත් 2013 වර්ෂයේදී ඔවුන් දෙදෙනා වෙත පාරිතෝෂිත දීමනා ලෙස රු. 524,825 ක් ගෙවා තිබුණි.

 ඩබ්ලිව්.පී.සී.චන්ද්‍රමරත්න
 වැඩබලන විගණකාධිපති